

**MINISTERUL AGRICULTURII ȘI
DEZVOLTĂRII RURALE**

***Direcția Generală Dezvoltare Rurală
Autoritate de Management pentru PNDR***

**RAPORT ANUAL DE PROGRESE
PRIVIND IMPLEMENTAREA PROGRAMULUI NAȚIONAL
DE DEZVOLTARE RURALĂ ÎN ROMÂNIA ÎN ANUL 2011**

România

2012

CUPRINS

INTRODUCERE	6
CAPITOLUL 1 MODIFICĂRI ALE CONDIȚIILOR GENERALE	9
1.1. Cadrul instituțional și politic din România	9
1.2. Schimbări ale politicilor comunitare și naționale	10
1.2.1 <i>Impactul schimbărilor în politicile europene asupra Programului Național de Dezvoltare Rurală</i>	10
1.2.2 <i>Impactul schimbărilor în politica națională asupra Programului Național de Dezvoltare Rurală</i>	10
1.3 Caracteristicile structurale ale economiei din România și evoluția macro economică	11
1.4 Cadrul legislativ	21
CAPITOLUL 2 PROGRESUL PROGRAMULUI ÎN RAPORT CU OBIECTIVELE STABILITE PE BAZA INDICATORILOR DE REALIZARE ȘI DE REZULTAT	24
2.1 Introducere	24
2.2 Stadiul măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală implementate în anul 2011 ...	25
2.2.1 <i>Axa 1: Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier</i>	30
2.2.1.1 <i>Măsura 111 „Formare profesională (training), informare și difuzare de cunoștințe”</i>	30
2.2.1.2 <i>Măsura 112 „Instalarea tinerilor fermieri”</i>	32
2.2.1.3 <i>Măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”</i>	37
2.2.1.4 <i>Măsura 123 „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”</i>	44
2.2.1.5 <i>Măsura 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii”</i>	53
2.2.1.6 <i>Măsura 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență”</i>	57
2.2.1.7 <i>Măsura 142 „Înființarea grupurilor de producători”</i>	62
2.2.1.8 <i>Măsura 143 „Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori”</i>	66
2.2.2 <i>Axa 2: Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural</i>	67
2.2.2.1 <i>Măsura 211 „Sprijin pentru zona montană defavorizată”</i>	68
2.2.2.2 <i>Măsura 212 „Sprijin pentru zone defavorizate-altele decât zona montană”</i>	69
2.2.2.3 <i>Măsura 214 „Plăți de Agro-mediu”</i>	72
2.2.2.4 <i>Măsura 221 „Prima împădurire a terenurilor agricole”</i>	75
2.2.3 <i>Axa 3: Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale</i>	80
2.2.3.1 <i>Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”</i>	80
2.2.3.2 <i>Măsura 313 „Încurajarea activităților turistice”</i>	87
2.2.3.3 <i>Măsura 322 „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale”</i>	92
2.2.4 <i>Implementarea Axei LEADER</i>	96
2.2.5 <i>Măsura 511 „Operațiuni de asistență tehnică”</i>	101
2.2.6 <i>Schema de Plăți Naționale Directe Complementare (PNDC)</i>	101
CAPITOLUL 3 EXECUȚIA FINANCIARĂ A PROGRAMULUI	110
3.1 Execuția financiară a Programului (inclusiv pentru operațiunile PERE)	110
3.2 Execuția financiară a Programului privind operațiunile menționate la articolul 16(a) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 în perioada 1 ianuarie 2009-31 decembrie 2013	114
CAPITOLUL 4 REZUMAT AL ACȚIUNILOR DE EVALUARE IN ITINERE	115
4.1. Îmbunătățirea capacității administrative în ceea ce privește sistemul de evaluare in itinere	115
4.2 Colectarea datelor	116
4.3 Acțiuni de evaluare in-itinere	120
4.4 Dificultăți întâmpinate în realizarea activităților de evaluare in itinere	122
4.5 Planificarea activităților de evaluare in itinere pentru anul 2012	123
CAPITOLUL 5 ACTIVITĂȚILE DESFĂȘURATE DE INSTITUȚIILE IMPLICATE ÎN MANAGEMENTUL IMPLEMENTĂRII PROGRAMULUI NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ	124
5.1 Cadrul general de implementare a PNDR	124
5.2 Activitatea Comitetului de Monitorizare pentru PNDR	129
5.3 Acțiuni de monitorizare și evaluare efectuate în cursul anului 2011	132
5.4 Modificări ale Programului Național de Dezvoltare Rurală	135

5.5. Dificultăți întâmpinate și măsuri pentru îmbunătățirea implementării Programului Național de Dezvoltare Rurală.....	138
5.6 Acțiuni pentru dezvoltarea capacității administrative	142
5.7 Misiuni de audit efectuate de Direcția de Audit Intern APDRP	150
5.8 Controale efectuate	153
5.9 Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală	163
5.10 Acțiuni de informare și promovare a PNDR	164
CAPITOLUL 6 DECLARAȚIE PRIVIND RESPECTAREA POLITICILOR COMUNITARE ÎN CADRUL AJUTORULUI, INCLUSIV EVIDENȚIEREA PROBLEMELOR ÎNTÂLNITE ȘI MĂSURILE ADOPTATE PENTRU SOLUȚIONAREA ACESTORA	173
CAPITOLUL 7 REUTILIZAREA AJUTOARELOR RECUPERATE.....	178

Acronime

Art – articol
Alin - alineat
AFM – Administrația Fondului de Mediu
AM - Autoritatea de Management pentru PNDR
ANCA- Agenția Națională de Consultanță Agricolă
ANRMAR – Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
APDRP – Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
APIA – Agenția de Plăți și Intervenție în Agricultură
Buc. – bucăți
CDRJ – Compartiment de Dezvoltare Rurală Județean
CE – Comisia Europeană
CEFIDEC Vatra Dornei - Centrul de Formare și Inovație pentru Dezvoltare în Carpați Vatra Dornei
CM – Comitetul de Monitorizare
CMEF – Cadrul Comun de Monitorizare și Evaluare
CNC RNDR – Comitetul Național de Coordonare al RNDR
CNSC – Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
CRPDRP – Centrul Regional de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
DAI – Direcția de Audit Intern
DCA – Direcția Control și Antifraudă
DG Agri - Direcția Generală pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală – Comisia Europeană
DGCI – Direcția Generală Control și Inspecții
DGRSCDF – Direcția Generală de Regim Silvic și Cinegetic și Dezvoltare Forestieră
DGDR-AM PNDR – Direcția Generală Dezvoltare Rurală – Autoritate de Management pentru PNDR
FEADR - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală
FEGA – Fondul European pentru Garantare în Agricultură
FEP – Fondul European de Pescuit
FGCR – Fondul de Garantare a Creditului Rural
GAEC – Bune practici agricole și de mediu
GAL – Grupuri de Acțiune Locală
Ha – hectar
HG – Hotărârea Guvernului
IACS – Sistemul Integrat de Administrare și Control
IPJ – Inspectoratul de Poliție Județean
ITRSV - Inspectoratul Teritorial de Regim Silvic și de Vânătoare
lit – litera
MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
mil. – milion
mld. – miliard
MMP – Ministerul Mediului și Pădurilor
nr. – număr
OJCA – Oficiul Județean de Consultanță Agricolă
OJPDRP – Oficiul Județean de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit
ONG – Organizații non-guvernamentale
OUG – Ordonanța de Urgență a Guvernului
Pct. – punct
PHARE – Polonia și Ungaria, Asistență pentru Dezvoltare Economică
PIB – Produsul Intern Brut

PNS – Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală
PNDC – Plăți Naționale Directe Complementare
PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală
RNDR – Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală
REDR – Rețeaua Europeană de Dezvoltare Rurală
SAPARD – Programul Special de Pre-aderare pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală
SAPS – Schema Unică de Plată pe Suprafață
SF – Studiu de Fezabilitate
TVA – Taxa pe Valoarea Adăugată
UAT – Unitate Administrativ - Teritorială
UE – Uniunea Europeană
UCVAP – Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice
VAB – Valoare Adăugată Brută
ZSD – Zone Semnificativ Defavorizate
ZDS – Zone defavorizate de condiții naturale Specifice

Introducere

În temeiul prevederilor art. 82 din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1698/2005, România are obligația de a întocmi și prezenta Comisiei Europene, în termen de 6 luni de la sfârșitul fiecărui an calendaristic, Raportul anual de progrese privind implementarea Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) pentru anul anterior. În acest sens, Autoritatea de Management pentru PNDR, în strânsă colaborare cu instituțiile implicate în implementarea Programului, elaborează raportul mai sus menționat și îl supune, pentru analiză și aprobare, membrilor Comitetului de Monitorizare pentru PNDR, anterior înaintării acestuia Comisiei Europene.

Prezentul Raport acoperă perioada de implementare 1 ianuarie 2011 – 31 decembrie 2011.

Implementarea Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 în România are la bază Planul Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală, elaborat de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală – Autoritate de Management pentru PNDR.

Planul Național Strategic (PNS) pentru Dezvoltare Rurală al României acoperă perioada de programare 2007-2013 și a fost elaborat cu respectarea Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și a Liniilor Directoare Strategice Comunitare ce fac referire la mediul rural.

Planul prezintă, în funcție de analiza situației socio-economice și de mediu, obținută pe baza datelor statistice disponibile, prioritățile și direcțiile naționale de dezvoltare pentru perioada 2007 – 2013 în domeniile agricol, non-agricol, silvic, precum și cele legate de activități de investiții în infrastructură, dezvoltare și renovare a satelor românești, în strânsă legătură cu prioritățile comunitare.

Planul Național Strategic a făcut obiectul procesului de consultare inter-ministerială, respectiv al consultării cu partenerii socio-economici, reprezentanții administrației locale, sindicatelor și patronatelor, ONG-urilor și ai organizațiilor profesionale și a fost transmis, spre avizare, Comisiei Europene în data de 12 martie 2007, fiind considerat admisibil de Comisia Europeană (scrisoarea DG Agri nr. 8239/27.03.2008).

Ca urmare a aprobării Planului European de Redresare Economică și în urma Health Check, în vederea asigurării concordanței între PNS și PNDR, Planul Național Strategic a fost consolidat în cursul anului 2009.

Versiunea consolidată a PNS a fost transmisă spre analiză și aprobare Comisiei Europene în data de 24 iulie 2009, fiind considerată admisibilă prin adresa CE nr. 217667/31 iulie 2009.

În urma analizării documentului, serviciile Comisiei Europene au transmis o serie de observații și recomandări prin adresele nr. 304491/12.10.2009 și 376175/15.06.2010. Versiunea consolidată a Planului Național Strategic a fost înaintată oficial, prin SFC, serviciilor Comisiei Europene în data de 24 iunie 2010.

De asemenea, în data de 13.09.2011 s-a transmis prin SFC către serviciile Comisiei Europene varianta actualizată a PNS, în acord cu ultimele modificări ale PNDR.

Prioritățile și direcțiile de dezvoltare rurală stabilite pentru perioada de programare 2007-2013 sunt detaliate în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală, documentul programatic în baza căruia sunt accesate sumele alocate României pentru perioada 2007-2013.

Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR), negociat cu serviciile Comisiei Europene în perioada iunie 2007 – februarie 2008, a fost aprobat prin Decizia Comisiei Europene de aprobare a PNDR nr. C/2008/3831 din data de 16 iulie 2008, cu modificările și completările ulterioare.

Programarea operațiunilor de sprijin prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Rurală este concentrată în jurul a patru axe prioritare:

- Axa 1 „Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier”, care vizează îmbunătățirea eficienței sectoarelor agricol și forestier în vederea pregătirii acestora pentru a face față concurenței specifice unui mediu comercial deschis. Sprijinul va fi direcționat către întreprinderile mici și mijlocii, considerate a fi mai capabile decât întreprinderile mari să dezvolte produse noi, să valorifice mai bine resursele locale prin inovare și adaptare. Prioritățile alese din cadrul acestei axe iau în considerare atât nevoile de dezvoltare, cât și necesitatea de a continua anumite măsuri din perioada de pre-aderare.

- Axa 2 „Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural” - obiectivul general al măsurilor din Axa 2 este de a îmbunătăți mediul în spațiul rural și de a conserva biodiversitatea printr-un management durabil al terenurilor agricole și forestiere. Tot prin măsurile acestei axe se încurajează adoptarea unor măsuri de protejare a solului împotriva proceselor erozionale (ex: înființarea de culturi verzi).

- Axa 3 „Calitatea vieții în zonele rurale” – obiectivele strategice ale acestei axe au în vedere îmbunătățirea calității vieții în mediul rural, diversificarea economiei rurale, promovarea cunoașterii și îmbunătățirea potențialului uman. Măsurile acestei axe vizează comunitatea rurală în general și anume dezvoltarea întreprinderilor din mediul rural în baza resurselor naturale, a turismului, dezvoltării satelor și a inițiativelor de mediu în vederea completării măsurilor din cadrul fermei și pentru a furniza oportunități alternative de angajare pentru populația din mediul rural. Aceste măsuri au fost alese în concordanță cu punctele slabe ale mediului rural (venituri scăzute, dependența excesivă de agricultura de subsistență, abilitățile de antreprenoriat reduse, infrastructura neadecvată) și punctele tari identificate la nivelul României (resurse de valoare naturală ridicată, patrimoniu cultural bogat, etc.).

- Axa 4 „LEADER” - vizează sprijinirea dezvoltării rurale prin îmbunătățirea guvernării locale și promovarea potențialului endogen. Abordarea Leader va contribui la realizarea obiectivelor din Axa 1, Axa 2 și Axa 3 prin intermediul strategiilor de dezvoltare locală integrată și prin acțiuni inovative.

În cadrul fiecărei axe, în funcție de tipul investiției și domeniile vizate, sunt stabilite măsurile concrete ce vor fi implementate prin program.

Până în prezent, au fost elaborate 4 rapoarte anuale de progrese privind implementarea PNDR în România, respectiv rapoartele anuale aferente anilor 2007, 2008, 2009 și 2010.

Proiectul raportului anual de progrese privind implementarea PNDR 2007 a fost aprobat în cadrul celei de-a doua reuniuni a Comitetului de Monitorizare pentru PNDR din 24 iunie 2008 și ulterior, transmis serviciilor Comisiei Europene.

Prin adresa nr. AGRI D/25674/23.10.2008, Comisia Europeană a transmis Autorității de Management pentru PNDR acordul pentru Raportul anual de progrese privind implementarea PNDR în România în anul 2007, subliniind totodată câteva aspecte ce trebuie avute în vedere pentru raportul PNDR 2008.

În ceea ce privește Raportul anual de progrese privind implementarea PNDR în anul 2008, acesta a fost transmis spre analiză membrilor Comitetului de Monitorizare prin adresa DGDR nr. 79962/17.06.2009 și aprobat în data de 24 iunie 2009. Raportul a inclus și recomandările serviciilor Comisiei Europene menționate mai sus și comunicate în urma analizării raportului pentru anul anterior.

În urma aprobării de către membrii Comitetului de Monitorizare, raportul a fost înaintat Comisiei Europene, care prin adresa nr. MD/tz D(2009) 237219/19.08.2009 a transmis o serie de observații și recomandări.

În data de 10 noiembrie 2009, prin adresa nr. 82123, Autoritatea de Management pentru PNDR a transmis Comisiei Europene versiunea consolidată a Raportului anual PNDR 2008, documentul fiind aprobat de serviciile CE și considerat în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului CE nr. 1698/2005.

Proiectul Raportului anual de progrese privind implementarea PNDR în anul 2009 a fost transmis spre analiză membrilor Comitetului de Monitorizare prin adresa DGDR nr. 61542/22.06.2010 și aprobat în data de 29.06.2010.

Ulterior aprobării Raportului anual de progrese privind implementarea PNDR în anul 2009 de către membrii Comitetului de Monitorizare, prin adresa DGDR-AM PNDR nr. 61662 din 30.06.2010, Raportul a fost transmis serviciilor Comisiei Europene.

Prin adresa RS/en D(2010)468774 din 12 iulie 2010, Comisia Europeană a transmis admisibilitatea asupra Raportului anual de progrese privind implementarea PNDR în anul 2009, iar în data de 23 august 2010, prin adresa AGRI/F4/RS/mb/D(2010) 586906, a transmis observații și recomandări asupra Raportului.

În data de 21 octombrie 2010, Autoritatea de Management pentru PNDR a transmis Comisiei Europene cu adresa nr. 62453/20.10.2010 Raportul Anual de Progrese 2009 revizuit care a primit aprobarea Comisiei în data de 3 ianuarie 2011.

În cadrul celei de-a șasea reuniuni a Comitetului de Monitorizare pentru PNDR din data de 22 iunie 2011, membrii CM au aprobat proiectul Raportului anual de progrese privind implementarea PNDR în anul 2010. Prin adresa nr. 61084/27.06.2011, raportul a fost înaintat Comisiei Europene.

Serviciile Comisiei au transmis, prin adresa Ares(2011)719899 din 4 iulie 2011, admisibilitatea asupra Raportului PNDR 2010 iar prin adresa Ares(2011)891252/19.08.2011 au fost transmise observații și recomandări asupra Raportului.

În data de 7 februarie 2012, prin adresa nr. 56509, Autoritatea de Management pentru PNDR a transmis Raportul anual de progrese privind implementarea PNDR în anul 2010 revizuit, conform observațiilor menționate. În data de 10 mai 2012, serviciile COM au transmis autorităților române aprobarea Raportului.

Capitolul 1 Modificări ale condițiilor generale

1.1. Cadrul instituțional și politic din România

La sfârșitul anului 2010, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a lansat, în dezbatere publică, un proiect de Hotărâre de guvern pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 725 /2010 privind reorganizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și a unor structuri aflate în subordinea acestuia. Această propunere legislativă a avut la bază un proiect de analiză funcțională realizată de către o echipă a Băncii Mondiale. Raportul final de analiză a evidențiat punctele slabe dar și oportunitățile de reorganizare instituțională a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale în vederea eficientizării activității.

Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 6/2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii nr. 725 din 21 iulie 2010 privind reorganizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și a unor structuri aflate în subordinea acestuia a avut loc divizarea cât și reorganizarea unor servicii, birouri și compartimente, însă modificările intervenite în structura MADR nu au avut impact asupra structurii organizatorice a Autorității de Management pentru PNDR.

Ulterior, prin Ordinul MADR nr. 372/07.02.2011 privind aprobarea structurii organizatorice și a Statului de funcții ale Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Direcția control și implementare PNDR s-a transformat în Serviciul control, iar Direcția Asistență Tehnică a fost divizată în Serviciul asistență tehnică și Compartimentul achiziții publice.

O altă modificare care a intervenit în structura organizatorică a AM PNDR în cursul anului 2011 a presupus desființarea Serviciului control și comasarea Serviciului Asistență tehnică și Compartimentului achiziții publice în Serviciul asistență tehnică și achiziții publice, conform Ordinului MADR nr. 1154/01.09.2011.

Menționăm că prin desființarea Serviciului control, Direcția Generală Control și Inspecții asigură, pe baza delegării de către AM PNDR, funcția de control în gestionarea și absorbția fondurilor europene, preluând o parte din atribuțiile Serviciului control din cadrul DGDR- AM PNDR.

În acest sens, în baza acordurilor de delegare încheiate cu Direcția Generală Dezvoltare Rurală – Autoritate de Management pentru PNDR (DGDR - AM-PNDR), Direcția Generală Pescuit – Autoritate de Management pentru POP (DGP - AM-POP) și Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA), DGCI desfășoară activități de control al calității managementului care fac parte integrantă din activitățile de gestionare și implementare a asistenței financiare comunitare.

În vederea desfășurării în bune condiții a activității Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, prin HG nr. 822/10.08.2011 pentru majorarea numărului de posturi la Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, la nivelul Agenției a fost suplimentat numărul de posturi.

1.2. Schimbări ale politicilor comunitare și naționale

1.2.1 Impactul schimbărilor în politicile europene asupra Programului Național de Dezvoltare Rurală

În cursul anului 2011, ținându-se cont de efectele negative persistente ale crizei economico-financiare, prin Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 679/2011 al Comisiei din 14 iulie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1974/2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), s-a stabilit aplicarea prevederii privind creșterea plafonului maxim pentru plățile în avans la 50% din ajutorul public pentru investiții până la finalul actualei perioade de programare, plata avansului fiind condiționată de constituirea unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare unui procent de 110% din valoarea avansului. În această situație, în cursul anului 2011 au beneficiat de un avans de până la 50% din valoarea publică a proiectelor pentru facilitarea demarării investiției un număr de 515 beneficiari, valoarea avansurilor acordate fiind de 318.286 mii euro.

Totodată, Comisia Europeană a adoptat la 1 august 2011 un pachet de propuneri de măsuri ce au avut drept scop să aducă o contribuție semnificativă la relansarea unora dintre economiile din UE, având în vedere criza economică și financiară prelungită care a crescut presiunea asupra resurselor financiare naționale conducând la reducerea bugetelor statelor membre.

În ceea ce privește dezvoltarea rurală, în urma unor negocieri și dezbateri, a fost adoptat Regulamentul (UE) nr. 1312/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 decembrie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 în ceea ce privește anumite dispoziții referitoare la gestionarea financiară în cazul anumitor state membre care se confruntă cu dificultăți grave sau sunt amenințate de astfel de dificultăți cu privire la stabilitatea lor financiară și Regulamentul de punere în aplicare UE nr. 1353/2011 al Comisiei din 20 decembrie 2011 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1290/2005 al Consiliului în ceea ce privește evidențierea conturilor de către agențiile de plăți, declarațiile de cheltuieli și condițiile de rambursare a cheltuielilor din FEAGA și FEADR, regulamente care permit posibilitatea creșterii ratei de contribuție a FEADR la maxim 95% din totalul contribuției publice, dar fără a conduce la creșterea alocării FEADR pentru perioada 2007-2013.

România poate beneficia de această facilitate până la data de 31 martie 2013, conform perioadei preventive stabilite de Decizia Consiliului nr. 2011/288/CE, după care se va reveni la ratele de cofinanțare maxime aplicabile înainte de derogare.

În această situație, Programul Național de Dezvoltare Rurală a fost modificat în cursul anului 2012 în vederea aplicării prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1312/2011.

1.2.2 Impactul schimbărilor în politica națională asupra Programului Național de Dezvoltare Rurală

În ceea ce privește schimbările în politica națională cu potențial impact asupra implementării PNDR, în cursul anului 2011, în vederea îmbunătățirii calității implementării PNDR au fost elaborate următoarele acte normative naționale:

- O.U.G. nr. 27/2011 privind măsuri pentru refacerea infrastructurii rutiere comunale în localitățile afectate de inundațiile din perioada iunie-august 2010;
- H.G. nr. 378/2011 privind aprobarea listei definitive a localităților cu infrastructură rutieră afectată de inundațiile din perioada iunie-august 2010;
- O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora;
- H.G. nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

Actele normative adoptate au urmarit, pe de o parte, crearea cadrului de reglementare necesar pentru finantarea prin PNDR a unor masuri de refacere in zonele rurale ca urmare a efectelor inundatiilor din anul 2010, precum si consolidarea sistemelor de verificare si evitarea aparitiei neregulilor in procesul de utilizare a fondurilor europene.

1.3 Caracteristicile structurale ale economiei din România și evoluția macro economică

Cu o suprafață totală de 238 mii km² și o populație de peste 19 milioane de locuitori, România, este ca mărime, cel de-al doilea nou stat-membru al Uniunii Europene, după Polonia. Ea reprezintă 6% din suprafața totală a Uniunii Europene și 4% din populația acesteia. Investițiile și competitivitatea din România constituie încă elemente care trebuie îmbunătățite, pentru a se reuși o accelerare a creșterii economice și asigurarea unei convergențe a veniturilor cu cele din UE.

România a evoluat în condiții puternic marcate de manifestarea virulentă a crizei financiare și economice globale. La debutul crizei, economia românească parcursese o perioadă de mai mulți ani de creștere economică în ritmuri înalte, dar însoțită de acumularea unui deficit extern relativ important, precum și de majorarea datoriei externe pe termen scurt. Cu un mic decalaj s-au manifestat și repercusiunile deteriorării climatului economic extern asupra economiei românești.

Datorită acestor factori, România a semnat acorduri de finanțare cu Fondul Monetar Internațional și cu Uniunea Europeană. Aceste acorduri asigură finanțarea corespunzătoare a deficitului de cont curent și transmit o credibilitate sporită politicilor economice și financiare.

Începând cu anul 2009, impactul crizei financiare și economice globale asupra economiei românești se manifestă din ce în ce mai pronunțat pe culoarul indirect și anume pe acela al lichidității externe și al deteriorării condițiilor macroeconomice.

Creșterea consistentă din anii anteriori a activității economice a fost urmată de o contracție puternică în anii 2009 și 2010. Pe fondul crizei actuale, scăderea economică a condus la dezinvestiții și majorarea importantă a șomajului, ceea ce periclitează procesul de convergență reală și starea financiară a companiilor și populației.

În anul 2010, PIB-ul pe cap de locuitor calculat la paritatea puterii de cumpărare reprezenta 45% din PIB-ul mediu la nivelul UE, doar Bulgaria înregistrând un procent mai mic, respectiv 43% (sursa - Eurostat).

Stabilitatea financiară în România a rămas robusta în pofida contextului economic intern și internațional dificil din anul 2010. Riscurile la adresa sectorului bancar au fost contracarate de către institutiile de credit prin eforturi proprii întreprinse în contextul activității desfășurate de către Banca Națională a României în privința reglementării prudențiale, a supravegherii și a gestionării adecvate a riscurilor din sistem, eforturi concretizate în consolidarea nivelurilor de solvabilitate, provizionare și lichiditate.

Noul acord de tip preventiv încheiat în anul 2011 cu Uniunea Europeană, Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială, alături de angajamentele autorităților asumate în cadrul programelor naționale, constituie instrumente pentru menținerea stabilității financiare și pentru continuarea reformelor structurale în scopul impulsării potențialului de creștere economică.

Anul 2011 a marcat pentru economia României reintrarea pe o traiectorie de creștere economică, produsul intern brut real înregistrând o majorare de 2,5% după declinul abrupt de 6,6% din 2009 și, respectiv, contracția de 1,6% în 2010.

Produsul Intern Brut pentru anul 2011 a fost de 578,6 miliarde lei prețuri curente, în creștere – în termeni reali – cu 2,5% față de anul 2010. Creșterea a fost determinată, în mod semnificativ, de majorarea volumului de activitate și, în consecință, a valorii adăugate brute din agricultură, silvicultură și pescuit (+11,3%), industrie (+5,0%) și activitățile de spectacole, culturale și recreative; reparațiile de produse de uz casnic și alte servicii (4,8%). Creșteri relativ mai reduse ale volumului de activitate s-au înregistrat în construcții (+2,7%) urmate de comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante (+1,2%).(sursa - Institutul Național de Statistică).

Poziția externă a României a continuat să se îmbunătățească treptat. Deficitul de cont curent s-a diminuat de la 4,4% din PIB în 2010 la 4,2% în 2011, în contextul unui avans de 3% al deficitului contului curent, inferior ritmului de creștere al PIB-ului nominal. Majorarea nominală a deficitului contului curent de la 5.518 milioane de euro la 5.682 milioane de euro a fost determinată în principal de creșterea deficitului balanței veniturilor cu 422 de milioane de euro, care a fost compensată doar parțial de îmbunătățirea soldului balanței comerciale cu 113 milioane de euro și a soldului transferurilor curente cu 145 de milioane de euro. Exporturile și-au continuat dinamica ascendentă, dar ritmul de creștere a încetinit, mai ales în ultima parte a anului, ca urmare a înrăutățirii situației economice a principalilor parteneri comerciali. Importurile au avansat într-un ritm ușor mai rapid, favorizate de revenirea pe creștere a cererii interne, deficitul comercial situându-se totuși la valori comparabile cu anul precedent.

Principalii indicatori care au caracterizat forța de muncă civilă după participarea la activitatea economică, conform datelor furnizate de Institutul Național de Statistică (Balanța Forței de Muncă la 1 ianuarie 2011), se prezentau, la începutul anului, astfel:

- resursele de muncă - 14.047,6 mii persoane,
- populația activă civilă – 8.997,3 mii persoane;
- populația în pregătire profesională și alte categorii de populație în vârstă de muncă – 5049,3 mii persoane;
- populația ocupată civilă – 8.371,3 mii persoane, din care;
 - salariați – 4581,0 mii persoane;

- alte categorii incluse în populația ocupată civilă – 3.790,3 mii persoane.

Pe acest fond, în anul 2011 rata șomajului a avut o evoluție descrescătoare față de anul 2010, iar rata șomajului la bărbați a fost în mod constant, pe toată perioada analizată, mai mare decât cea în rândul femeilor, la finele anului 2011 rata șomajului masculin fiind de 5,38%, iar cea feminină de 4,83%.

De asemenea, este de menționat că evoluția șomajului a revenit ușor la tendințele normale pentru țara noastră, de reducere a acestuia pe perioada verilor și de creștere pe perioada de iarnă. (Sursa: Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă)

Conform definiției¹ din legislația națională, zonele rurale din România acoperă 87,1% din teritoriul țării, cuprinzând 47,2% din populație (date provizorii ale Recensământului Populației și Locuințelor – 2011), și anume, 8,99 milioane de locuitori în anul 2011, comparativ cu 9,63 milioane locuitori în anul 2010.

Valorile negative ale sporului natural conjugate cu cele ale soldului migrației externe au făcut ca populația României să se reducă continuu (-2,39 milioane locuitori în anul 2011 raportat la anul 2010).

În anul 2011, scăderea s-a realizat în proporție de 26,9% pe seama reducerii populației din mediul rural (-643,563 mii persoane față de 2010).

În mod similar și densitatea medie s-a diminuat comparativ cu anul 2010, ajungând în 2011 la 79,9 locuitori/km; de asemenea, această reducere poate fi observată și comparativ cu anul 2000 când densitatea medie a fost de 94,1 locuitori/km. (datele sunt calculate cu suprafața României la anul 2010 și datele provizorii privind populația ale Recensământului Populației și Locuințelor – 2011).

¹ Din punct de vedere administrativ, teritoriul României este organizat, la nivel NUTS 5, în 319 localități (dintre care 103 municipii – cele mai importante orașe), care formează zona urbană, și 2.851 comune, care constituie zona rurală (la 31 decembrie 2005), conform Legii 350/2001 privind amenajarea teritorială și urbanismul și Legii 351/2001 referitoare la aprobarea Planului Național de Amenajare Teritorială. La rândul lor, comunele sunt, în majoritatea lor, formate din mai multe sate (existând, în total, 12.946 sate), care nu au responsabilități administrative. Pentru ca o comună să devină oraș, trebuie aprobată o lege specifică. Orașele și comunele sunt grupate în județe (nivel NUTS3), care au funcții administrative. Cele 42 județe sunt grupate în 8 regiuni de dezvoltare (NUTS2), care nu au funcții administrative.

Tabelul nr. 1

Populația și densitatea	Populația la 1 Iulie (număr)											
	2000 ¹⁾	2001 ¹⁾	2002 ¹⁾	2003 ¹⁾	2004 ¹⁾	2005 ¹⁾	2006 ¹⁾	2007 ¹⁾	2008 ¹⁾	2009 ¹⁾	2010 ¹⁾	2011 ²⁾
România	22.435.205	22.408.393	21.794.793	21.733.556	21.673.328	21.623.849	21.584.365	21.537.563	21.504.442	21.469.959	21.431.298	19.042.936
Rural - date absolute	10.190.607	10.164.645	10.186.058	10.133.399	9.777.730	9.743.952	9.670.427	9.659.904	9.669.114	9.646.443	9.632.563	8.989.000
- %	45,4	45,4	46,7	46,6	45,1	45,1	44,8	44,8	44,9	44,9	44,9	47,2
Densitatea (loc/Km²)	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
România - %	94,1	94,0	91,4	91,2	90,9	90,7	90,5	90,3	90,4	90,1	89,9	79,9 ³⁾
Rural - %	47,9	47,8	47,9	47,7	47,1	47,0	46,6	46,5	46,6	46,5	46,5 ¹⁾	

¹⁾ Date calculate pe baza Recensământului Populației și Locuințelor din 18 martie 2002.

²⁾ Date provizorii ale Recensământului Populației și Locuințelor – 2011

³⁾ Datele sunt calculate cu suprafața României la anul 2010 și datele provizorii privind populația ale Recensământului Populației și Locuințelor – 2011

Există diferențe semnificative din punct de vedere al densității populației, pe tot teritoriul României. Majoritatea comunelor cu mai puțin de 50 locuitori/km² sunt grupate în partea de vest a țării, comparativ cu zonele din est și din sud, unde predomină comunele, cu densități ale populației de 50-100 locuitori/km². Cele mai populate zone rurale sunt cele din nord-estul țării, unde rata natalității este ridicată, și în regiunile din sud, puternic industrializate în perioada comunistă. Există mari disparități, determinate în special de influența reliefului la nivel regional și județean. În acest context, se remarcă cele 24 de comune și orașe care se suprapun în totalitate sau parțial cu Rezervația Biosferei Delta Dunării unde densitatea medie a populației este de 28,7 locuitori/km².

Conform Institutului Național de Statistică (INS), indicele prețurilor de consum (IPC) în luna decembrie 2011 față de decembrie 2010 este 103,14%.

Creșterea medie a prețurilor pe total în ultimele 12 luni (ianuarie 2011 - decembrie 2011) față de precedentele 12 luni (ianuarie 2010 - decembrie 2010) determinată pe baza IPC și cea determinată pe baza indicelui armonizat al prețurilor de consum (IAPC) este de 5,8%.

La mărfurile alimentare, creșterea medie a prețurilor în decembrie 2011 față de noiembrie 2011 a fost de 0,36%, iar față de decembrie 2010 – de 0,95%. Prețul mărfurilor alimentare în 2011 a crescut, în medie, față de anul 2010 cu 6,02%.

Mărfurile nealimentare s-au scumpit în decembrie 2011 față de noiembrie 2011 cu 0,13%, iar față de decembrie 2010 – cu 4,45%. Pe tot anul 2011, mărfurile nealimentare s-au scumpit față de anul 2010 cu 6,15%.

În ceea ce privește serviciile, prețul acestora s-a majorat în decembrie 2011 față de noiembrie 2011 cu 0,26%, iar față de decembrie 2010 – cu 4,23%. În tot anul 2011, creșterea medie a prețurilor la servicii față de anul 2010 a fost de 4,45%.

În luna decembrie față de noiembrie 2011 cel mai mult s-au scumpit ouăle (+ 10,37%) și legumele (+ 4,32%), iar cel mai mult s-au ieftinit citricele (- 4,09%) și fructele (- 2,27%).

Pentru întregul an 2011, la unele produse alimentare prețul a crescut, la altele s-a micșorat. S-a înregistrat o ieftinire a pretului cartofilor (cu 27,87%), legumelor (cu 19,6%), iar prețul cărnii (+ 1,75%) și al peștelui (+ 2,79) a rămas aproximativ la fel. În schimb, toate celelalte alimente s-au scumpit: pâine (+ 5,13%), făină (+ 8,1%), mălai (+ 6,16%), lapte de vacă (+ 5,5%), brânză (+ 4,51%), unt (+ 4,74%), ouă (+15,37%), zahăr (+ 18,65%), ulei (+5,52%), cafea (+3,46), țigări (+ 6,5%).

Veniturile totale medii lunare au reprezentat, în trimestrul III din 2011, în termeni nominali, 2.402 lei pe gospodărie și 835 lei pe persoană, potrivit rezultatelor anchetei bugetelor de familie (Institutul Național de Statistică).

Veniturile banesti au fost, în medie, de 2012 lei lunar pe gospodărie (700 lei pe persoană), iar veniturile în natură de 390 de lei lunar pe gospodărie (135 lei pe persoană).

Salariile și celelalte venituri asociate lor au format cea mai importantă sursă de venituri (50,0% din veniturile totale ale gospodăriilor, pondere în creștere cu 2,4 puncte procentuale față de trimestrul I și cu 1,4 puncte procentuale față de trimestrul II 2011).

La formarea veniturilor totale ale gospodăriilor, au contribuit, de asemenea, veniturile din

prestații sociale (24,0%), veniturile din agricultură (3,6%), veniturile din activități neagricole independente (2,8%) și cele din proprietate și din vânzări de active din patrimoniul gospodăriei (1,7%). O pondere importantă dețin și veniturile în natură (16,2%), în principal, contravaloarea consumului de produse agroalimentare din resurse proprii (14,4%).

În trimestrul trei din 2011, veniturile totale medii pe o gospodărie din mediul urban au fost cu 24,7% mai mari decât ale gospodăriilor din mediul rural și cu 9,4% mai mari față de ansamblul gospodăriilor. În urban, veniturile gospodăriilor au provenit în proporție de 63,4% din salarii (în creștere cu 1,1 puncte procentuale față de trimestrul II și cu 2,8 puncte procentuale față de trimestrul I), de 23,4% din prestații sociale (în scădere cu 0,1 puncte procentuale față de trimestrul II și cu 0,6 puncte procentuale față de trimestrul I), veniturile în natură reprezentând 7,1% din total (în scădere cu un punct procentual față de trimestrul II și cu 2,1 puncte procentuale față de trimestrul I 2011).

În rural, principala sursă a veniturilor gospodăriilor a reprezentat-o producția agricolă, care a asigurat 38,3% din totalul veniturilor. Cea mai mare parte a acestora (30,0% din totalul veniturilor) a fost formată de contravaloarea consumului de produse agroalimentare din resurse proprii, veniturile bănești din agricultură asigurând 8,3% din veniturile totale ale gospodăriilor din mediul rural. O contribuție importantă la formarea veniturilor gospodăriilor rurale a revenit și veniturilor salariale (28,0%) și celor din prestații sociale (25,0%).

Cheltuielile totale ale populației, au fost, în medie, de 2.167 lei lunar pe gospodărie (754 lei pe persoană) și au reprezentat 90,2% din nivelul veniturilor totale.

Principalele destinații ale cheltuielilor efectuate de gospodării sunt consumul de bunuri alimentare, nealimentare, servicii și transferurile către administrația publică și privată și către bugetele asigurărilor sociale, sub forma impozitelor, contribuțiilor, cotizațiilor, precum și acoperirea unor nevoi legate de producția gospodăriei (hrana animalelor și păsărilor, plata muncii pentru producția gospodăriei, produse pentru însămânțat, servicii veterinare etc.). Cheltuielile pentru investiții, destinate pentru cumpărarea sau construcția de locuințe, cumpărarea de terenuri și echipament necesar producției gospodăriei, cumpărarea de acțiuni etc. dețin o pondere foarte mică în cheltuielile totale ale gospodăriilor populației (doar 1,7%).

În timp ce nivelul mediu lunar pe o gospodărie al cheltuielilor totale de consum este mai mare în urban față de rural cu 392 lei, cel pentru consumul alimentar este mai mare cu numai 30 lei. Aceasta derivă din faptul că, în rural, 43,0% din cheltuielile pentru consumul alimentar reprezintă contravaloarea consumului din resurse proprii, în timp ce în mediul urban, consumul de produse alimentare din resurse proprii a acoperit 16,7% din cheltuielile pentru consumul alimentar.

Produsele alimentare și băuturile alcoolice au deținut, în medie, 40,8% din consumul gospodăriilor, în scădere cu 1,2 puncte procentuale față de trimestrul I și, respectiv, cu 2,5 puncte procentuale față de trimestrul II 2011.

O componentă a consumului, cu pondere relativ mare în cheltuieli, este legată de locuință (apă, energie electrică și termică, gaze naturale, combustibili, mobilier, dotarea și întreținerea locuinței). Aceasta a reprezentat 19,3% din cheltuielile totale de consum. În cadrul cheltuielilor cu locuința cea mai mare pondere a deținut-o cheltuielile necesare funcționării și încălzirii locuinței (15,1%). La polul opus s-au situat cheltuielile efectuate

de gospodării pentru hoteluri, cafenele și restaurante (1,0%) și cele pentru educație (0,4%).

De remarcat, conform INS, în trimestrul 3 al anului 2011, din cheltuielile totale ale populației (754 lei pe persoană), 70,2% s-au dus pe consum. Iar, din acest consum, aproape jumătate din bani se duc pe mâncare (40,8%) și apoi pe țigări și băutură (7,8%).

Principalii indicatori macroeconomici aferenți perioadei 2008-2011 sunt prezentați în *Tabelul 2*.

Tabelul nr. 2

Principalii indicatori macroeconomici pentru perioada 2008 – 2011				
	2008	2009	2010¹⁾	2011²⁾
Venitul național brut - mil. lei prețuri curente	499783,1	494328,7	516336,0	571022,4
Produsul intern brut - mil. lei prețuri curente	514700,0	501139,4	522561,1	578551,9
Produsul intern brut - în % față de anul precedent	107,3	93,4	98,4	102,5
Valoarea adăugată brută - mil. lei prețuri curente	458535,5	450979,1	471900,3	509350,7
Agricultură, silvicultură și pescuit	34126,4	32297,8	31410,6	37837,7
Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	118239,8	120637,4	134673,8	152062,9
Construcții	56130,6	52809,4	52094,4	56744,5
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante	99593,8	94359,5	102122,2	109665,7
Informații și comunicații	20047,9	19520,6	19868,6	19819,6
Intermedieri financiare și asigurări	11407,3	11250,1	11640,1	11760,3
Tranzacții imobiliare	31671,5	32699,0	35777,7	36237,5
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport	19739,5	20044,0	21444,8	22515,0
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială	55789,9	55668,2	52477,7	51388,5
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii	11788,8	11693,1	10390,4	11319,0
Valoarea adăugată brută - în % față de anul precedent	107,5	94,2	98,7	102,4

Agricultură, silvicultură și pescuit - în % față de anul precedent	ND	96,7	93,7	111,3
Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare - în % față de anul precedent	ND	98,6	104,8	105,0
Construcții - în % față de anul precedent	ND	90,1	92,7	102,7
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor; transport și depozitare; hoteluri și restaurante - în % față de anul precedent	ND	89,2	99,5	101,2
Informații și comunicații - în % față de anul precedent	ND	97,5	95,3	97,8
Intermedieri financiare și asigurări - în % față de anul precedent	ND	91,9	98,9	98,9
Tranzacții imobiliare - în % față de anul precedent	ND	91,9	99,1	99,7
Activități profesionale, științifice și tehnice; activități de servicii administrative și activități de servicii suport - în % față de anul precedent	ND	94,6	99,2	100,8
Administrație publică și apărare; asigurări sociale din sistemul public; învățământ; sănătate și asistență socială - în % față de anul precedent	ND	98,8	96,3	97,3
Activități de spectacole, culturale și recreative; reparații de produse de uz casnic și alte servicii - în % față de anul precedent	ND	83,9	85,6	104,8
Agricultură, silvicultură și pescuit - % în PIB	6,6	6,5	6,0	6,5
Exportul de bunuri și servicii - în % față de anul precedent	108,3	93,6	114,0	109,9
Importul de bunuri și servicii - în % față de anul precedent	107,9	79,5	111,9	110,5
Rata medie anuală a inflației - %	7,85	5,59	6,09	5,79

Notă: Datele sunt prezentate conform CAEN Rev.2.

- 1) Date semidefinite
 - 2) Date provizorii
- ND=Date nedisponibile

Contribuția agriculturii la PIB a fost întotdeauna ridicată. Valoarea adăugată brută (VAB) a agriculturii a reprezentat 6,5% din PIB în anul 2011, comparativ cu 6,0% în anul 2010. Cu toate acestea, ea rămâne scăzută, având în vedere resursele neutilizate. Restructurarea agriculturii va avea un impact deosebit asupra economiei rurale în general, având în vedere că agricultura continuă să rămână cea mai importantă activitate din spațiul rural și o sursă esențială de venit pentru gospodării.

Având în vedere faptul că indicatorii prezentați sunt de natură macroeconomică, modificări semnificative în implementarea PNDR ca urmare a unor factori externi de natură socio-economică pot fi identificate în timp. Totodată, corelând acest aspect cu durata scurtă de implementare a PNDR de la momentul lansării și până la sfârșitul anului 2011, în momentul de față, impactul schimbărilor socio-economice asupra implementării Programului precum și efectele implementării PNDR asupra condițiilor socio-economice nu pot fi cuantificate momentan. Acestea vor deveni observabile în momentul în care atât gradul de implementare al măsurilor, din punct de vedere fizic și financiar, cât și numărul de proiecte finalizate care vor produce efectele prevăzute în studiile de fezabilitate vor crește.

În perioada decembrie 2010 – ianuarie 2011 a avut loc Recensământul General Agricol 2010 din România, cercetare statistică exhaustivă a exploatațiilor agricole de pe întreg teritoriul țării, atât din mediul rural cât și din cel urban.

Obiectivul recensământului general agricol a fost obținerea de date statistice privind numărul și structura exploatațiilor agricole, dimensiunea suprafețelor agricole utilizate, efectivele de animale, mașini și echipamente agricole, suprafața irigată, aspecte privind dezvoltarea rurală, precum și metodele de producție agricolă.

Numărul exploatațiilor agricole, circa 3,9 milioane, a fost mai mic cu 14,0% față de cel înregistrat la Recensământul General Agricol 2002 potrivit rezultatelor provizorii ale Recensământului General Agricol 2010, numărul exploatațiilor agricole din România a fost de 3.856 mii, din care 3.825 mii de exploatații fără personalitate juridică, cu 14,3 % mai mic față de anul 2002 și 31 mii de exploatații cu personalitate juridică, mai mare cu 34,8% față de anul 2002. Reducerea numărului exploatațiilor agricole s-a datorat, în principal, comasării unor exploatații agricole fără personalitate juridică.

Suprafața agricolă utilizată a exploatațiilor agricole a fost mai mică cu 4,5% față de cea înregistrată la Recensământul General Agricol 2002.

Suprafața agricolă utilizată ce a revenit în medie pe o exploatație agricolă nu s-a modificat semnificativ.

Suprafața agricolă utilizată ce a revenit în medie, în anul 2010, pe o exploatație agricolă a fost de 3,45 ha, comparativ cu 3,11 ha în anul 2002.

Pe categorii de exploatații agricole:

- suprafața agricolă utilizată ce a revenit în medie pe o exploatație agricolă fără personalitate juridică a fost de 1,95 ha, comparativ cu 1,73 ha în anul 2002;
- suprafața agricolă utilizată ce a revenit în medie pe o exploatație agricolă cu personalitate juridică a fost de 190,84 ha, comparativ cu 274,43 ha în anul 2002.

Pe principalele categorii de folosință a suprafeței agricole utilizate au revenit în medie pe o exploatație agricolă:

- 2,15 ha de teren arabil, față de 1,96 ha în anul 2002;

- 1,17 ha de pășuni și fânețe, comparativ cu 1,04 ha în anul 2002.

Efectivele de bovine și porcine au scăzut cu 30,9 %, respectiv 34.8% față de cele înregistrate la Recensământul General Agricol 2002, iar cele de ovine și caprine au crescut cu 15,9 %, respectiv 66,3% față de cele înregistrate la Recensământul General Agricol 2002.

Volumul de muncă în exploatațile agricole a înregistrat o scădere de 21,7% față de cel înregistrat la Recensământul General Agricol 2002.

În anul 2010, volumul de muncă desfășurat în cadrul exploataților agricole fără personalitate juridică, exprimat în unități de muncă anuale (UAM), a fost de 1.608 mii, cu 38,2 % mai mic față de cel înregistrat la Recensământul General Agricol 2002.

Institutul Național de Statistică a realizat cercetarea statistică privind „Efectivele de animale și producția animală, în anul 2011”. Ca urmare a rezultatelor cercetării statistice în anul 2011 față de anul 2010, efectivele de bovine, porcine și păsări au scăzut, iar efectivele de ovine și caprine au crescut. (1 decembrie 2011 comparativ cu 1 decembrie 2010).

În concluzie, situația macroeconomică a României s-a îmbunătățit față de anul 2010, stoparea declinului economic și evoluția favorabilă a partenerilor comerciali externi având un rol important în această direcție. Economia națională a traversat un proces de restructurare, creându-se condițiile pentru o dezvoltare ulterioară pe criterii sustenabile (numărul de salariați din sectorul public s-a redus, iar deficitul fiscal s-a atenuat).

Însă, se poate observa că efectele crizei din România s-au manifestat într-o încetinire a ritmului de implementare a proiectelor și în greutate în obținerea creditelor necesare realizării investiției până la rambursarea fondurilor.

1.4 Cadrul legislativ

În vederea asigurării cadrului legal corespunzător implementării Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, precum și pentru accelerarea gradului de absorbție a fondurilor derulate, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale a emis în cursul anului 2011, în calitate de inițiator/coinițiator o serie de acte normative cu impact asupra sectorului de dezvoltare rurală, acte pe care le prezentăm mai jos.

Actele normative au fost elaborate în scopul aplicării tuturor prevederilor comunitare în coroborare cu cele naționale și respectiv pentru completarea legislației naționale în vederea asigurării cadrului legislativ, administrativ și instituțional necesar unei bune implementări a Programului Național de Dezvoltare Rurală.

Având în vedere că în procesul de implementare au intervenit situații noi care implică actualizarea manualelor de procedură, atât pentru măsurile implementate de APDRP, cât și pentru cele implementate direct de AM - PNDR, acestea sunt supuse consolidării prin instrucțiuni de modificare și completare, aprobate prin ordin de ministru.

De asemenea, au fost încheiate o serie de protocoale interinstituționale pentru o bună implementare și monitorizare a măsurilor PNDR și pentru asigurarea respectării demarcărilor între diferitele programe susținute de fonduri comunitare.

Față de cele menționate, procesul legislativ este în continuă armonizare, scopul fiind reprezentat de apărarea intereselor financiare comunitare și naționale în gestionarea fondurilor publice, precum și pentru eficientizarea implementării Programului printr-un cadru optim de măsuri ce privesc domeniile legislativ, administrativ și instituțional.

Actele normative, precum și cele cu caracter nenormativ elaborate în decursul anului 2011, cu impact asupra sectorului de dezvoltare rurală sunt următoarele:

- H.G. nr. 424/2011 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 224/2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 – reglementare în domeniul dezvoltării rurale – măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor comunitare;
- H.G. nr. 454/2011 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 79/2009 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru renovarea și dezvoltarea spațiului rural prin creșterea calității vieții și diversificării economiei în zonele rurale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.262/2009 – reglementare în domeniul dezvoltării rurale - măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor comunitare;
- OUG 27/2011 privind măsuri pentru refacerea infrastructurii rutiere comunale în localitățile afectate de inundațiile din perioada iunie-august 2010;
- HG 378/2011 privind aprobarea listei definitive a localităților cu infrastructură rutieră afectată de inundațiile din perioada iunie-august 2010;
- Ordinul MAPDR nr. 643/2008 pentru aprobarea manualelor de proceduri consolidate ale Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul MADR nr. 13/2011 privind constituirea Comitetului Național de Selecție și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor pentru Grupurile de Acțiune Locală;
- Ordinul MADR nr. 28/2011 privind constituirea Comitetului de Selecție și a Comisiei de Contestații pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 (PNDR) precum și aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul MADR nr. 275/2011 pentru aprobarea sistemului de sancțiuni pentru măsurile 211 „Sprijin pentru zona montană defavorizată”, 212 „Sprijin pentru zone defavorizate, altele decât zona montană” și 214 „Plăți de agro-mediu” din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 aferente cererilor de plată depuse începând cu anul 2011;
- Ordinul MADR nr. 20/2011 pentru aprobarea sistemelor de sancțiuni pentru măsurile 211 „Sprijin pentru zona montană defavorizată”, 212 „Sprijin pentru zone defavorizate, altele decât zona montană” și 214 „Plăți de agro-mediu” din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 și pentru completarea Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 723/2007 privind unele măsuri pentru aplicarea art. 74 din Regulamentul (CE) nr. 796/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de stabilire a

normelor de aplicare a condiționării, modulării și a sistemului integrat de gestiune și control, prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1.782/2003 al Consiliului din 29 septembrie 2003 de stabilire a normelor comune pentru schemele de sprijin direct în cadrul politicii agricole comune și de stabilire a anumitor scheme de sprijin pentru agricultori, referitor la transferul exploatațiilor agricole (pentru cererile de plată depuse de fermieri începând cu anul 2010);

- Ordinul MADR nr. 66/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a mecanismului de compensare de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură a debitelor și creanțelor beneficiarilor Fondului European de Garantare Agricolă și ai Fondului European Agricol de Dezvoltare Rurală, precum și ai fondurilor de la bugetul de stat.

Capitolul 2 Progresul programului în raport cu obiectivele stabilite pe baza indicatorilor de realizare și de rezultat

2.1 Introducere

Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) 2007-2013 a fost aprobat prin Decizia Comisiei Europene nr. C (2008) 3831 din data de 16 iulie 2008, cu modificările și completările ulterioare.

O politică de dezvoltare rurală echilibrată nu este o opțiune pentru viitor, ci o necesitate, cu atât mai mult având în vedere faptul că problema dezvoltării agriculturii și spațiului rural are conotații naționale importante și reprezintă o problemă extrem de complexă și de actualitate în România. Tocmai în vederea unei dezvoltări economice, sociale și de mediu durabile a zonelor rurale, și pornind totodată de la diagnoza socio-economică a spațiului rural, încă începând cu luna martie 2008 au fost lansate o serie de măsuri din cadrul PNDR, acestea venind să răspundă nevoilor imediate de dezvoltare a spațiului rural.

Astfel, în primăvara anului 2008, au fost lansate măsurile: 121 “Modernizarea exploatațiilor agricole”, 123 “Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere 211 „Sprijin pentru zona montană defavorizată” (pentru care au fost depuse cereri de plată încă din anul 2007), 212 „Sprijin pentru zone defavorizate – altele decât zona montană”, 214 „Plăți de agro-mediu”, 322 „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale” și 611 „Plăți complementare directe”.

Totodată, în luna mai 2008 au fost lansate și cele două scheme de ajutor de stat aferente măsurii 123, respectiv schema XS 13/2008 „Stimularea IMM-urilor care procesează produse agricole în vederea obținerii unor produse alimentare, altele decât cele prevăzute în Anexa I la Tratatul CE, precum și a celor care desfășoară activități de procesare a produselor agricole în vederea obținerii și utilizării surselor de energie regenerabilă și a biocombustibililor” și schema XS 28/2008 „Stimularea micro-întreprinderilor în domeniul prelucrării primare a produselor forestiere, lemnoase și nelemnoase”.

În toamna anului 2008 a fost lansat un alt set de măsuri PNDR, respectiv măsurile 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi” și 313 „Încurajarea activităților turistice” în luna septembrie, măsura 511 „Asistentă tehnică” în luna octombrie și măsurile 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență”, 142 „Înființarea grupurilor de producători” în luna decembrie.

În luna august 2009 a fost lansat apelul de selecție aferent fazei 1 „Sensibilizarea actorilor locali privind abordarea LEADER” a sub-măsurii 431.1 „Construcție parteneriate public-private”.

În luna septembrie 2009 a fost lansat apelul de selecție aferent fazei 2 „Formarea reprezentanților grupurilor potențiale” a sub-măsurii 431.1. În perioada iunie - iulie, au fost organizate cursurile de informare și formare aferente acestei faze. Această fază a constat în sesiuni de formare specializată privind strategiile de dezvoltare locală (realizarea analizei diagnostic și analizei SWOT, elaborarea strategiei, programului de acțiuni, formarea parteneriatului, etc.).

În data de 15 septembrie 2009 a fost lansată cererea de proiecte pentru faza 3 „Sprijin financiar pentru pregătirea dosarelor pentru selecția GAL” a sub-măsurii 431.1 „Construcție parteneriate public-private”, din cadrul axei 4 Leader a Programului Național de Dezvoltare Rurală.

În cursul anului 2010, au fost lansate pentru prima dată măsurile 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii”, măsura 221 „Prima împădurire a terenurilor agricole” precum și schema de ajutor de stat N578/2009 aferentă măsurii 123 „Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole”.

În perioada martie – mai 2010 au fost organizate cursurile de informare și formare aferente fazei 1 „Sensibilizarea actorilor locali privind abordarea LEADER” a sub-măsurii 431.1 „Construcție parteneriate public-private”. Scopul acestora a fost diseminarea informațiilor cu privire la programul național de dezvoltare rurală, dezvoltarea locală, Axa 4 LEADER, exemple de acțiuni concrete întreprinse de zonele rurale.

Totodată, în perioada 1 septembrie-15 noiembrie 2010 a avut loc depunerea Planurilor de Dezvoltare Locală în vederea selecției Grupurilor de Acțiune Locală.

În anul 2010, România s-a confruntat cu inundații care au afectat 37 de județe și 530 de localități care au avut consecințe extrem de grave, conducând la evacuarea a 18.819 persoane din zonele afectate și chiar la pierderea a 23 vieți omenești, precum și la afectarea drumurilor, din care 53% au reprezentat-o drumurile comunale. Amploarea mare a inundațiilor s-a datorat lipsei unor utilități și servicii de protecție împotriva inundațiilor, a lucrărilor de consolidare a malurilor și regularizare a cursurilor râurilor, rezultatul indicând vulnerabilitatea comunităților umane rurale expuse riscului, manifestată prin slaba lor capacitate de a putea absorbi efectele fenomenului și de a se reface după trecerea acestuia.

În aceste condiții, s-a impus completarea măsurilor 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii” și 322 „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii culturale” cu două sub-măsuri care au fost lansate în anul 2011, respectiv 125c „Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor” și 322d „Investiții privind lucrări de refacere și modernizare a infrastructurii rutiere afectate de inundații în anul 2010”.

Tot în cursul anului 2011 a fost finalizată și selecția Planurilor de Dezvoltare Locală, iar până la jumătatea lunii decembrie 2011 au fost emise deciziile de autorizare pentru toate cele 81 de parteneriate selectate.

2.2 Stadiul măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală implementate în anul 2011

Pentru anul 2011, au fost propuse de către AM-PNDR și aprobate de către membrii Comitetului de Monitorizare un număr maxim de 16 sesiuni de depunere a proiectelor.

Față de calendarul inițial au intervenit următoarele modificări:

- Măsura 112 „Instalarea tinerilor fermieri”: Cea de-a doua sesiune de depunere a proiectelor programată pentru luna octombrie 2011 a fost amânată inițial pentru luna noiembrie deoarece se suprapunea cu cea de-a doua sesiune programată pentru măsura 141. Ulterior, în condițiile transmiterii de către AM PNDR a celei de-a șaptea propuneri de modificare a Programului Național de Dezvoltare Rurală, sesiunea a fost programată pentru perioada 28 noiembrie 2011-13 ianuarie 2012;
- Schema de ajutor de stat N578/2009: datorită faptului că în perioada în care trebuia să se desfășoare sesiunea programată pentru anul 2011 (1-31 martie) nu era finalizat procesul de evaluare și selecție a proiectelor care au fost depuse în sesiunea desfășurată în luna iulie 2010, sesiunea a fost amânată pentru perioada 1-29 aprilie 2011 în vederea finalizării raportului de selecție aferent sesiunii iulie 2010 și revizuirii punctajelor aplicabile criteriilor de selecție;
- Măsura 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență”: inițial, pentru această măsură au fost programate 2 sesiuni: 1-29 iulie și 3-31 octombrie. Urmare sesizărilor primite de către AM PNDR referitoare la suprapunerea sesiunilor aferente măsurilor 112 și 141, prima sesiune a fost reprogramată pentru luna iunie 2011. Având în vedere că în cadrul primei sesiuni de depunere a proiectelor desfășurată în luna iunie 2011 au fost depuse de două ori mai multe proiecte decât fondurile disponibile (cca 27.000 proiecte), cea de-a doua sesiune programată în perioada 3-31 octombrie a fost amânată pentru anul 2012 pentru a permite finalizarea evaluării unui număr atât de mare de proiecte și a evita un blocaj în activitatea AM PNDR de la nivel județean, precum și pentru a da posibilitatea solicitanților eligibili, dar neselectați din lipsă de finanțare să poată depune din nou proiecte;
- Măsura 313 „Încurajarea activităților turistice”: pentru această măsură au fost aprobate inițial două sesiuni de depunere a proiectelor în perioada 1-31 martie și 1-30 septembrie. În data de 14 septembrie 2011, AM PNDR a transmis oficial Comisiei Europene cea de-a șaptea propunere de modificare a PNDR, care prevedea pentru această măsură creșterea intensității sprijinului, revizuirea criteriilor de selecție și revizuirea criteriilor de eligibilitate. Deoarece aceste propuneri de modificare ale fișei măsurii 313 urmăreau să sprijine potențialii beneficiari prin îmbunătățirea condițiilor de accesare a măsurii, contribuind totodată la creșterea absorbției fondurilor europene, sesiunea programată pentru luna septembrie 2011 a fost anulată în vederea reprogramării la momentul adoptării propunerilor de modificare a Programului;
- În condițiile inundațiilor care au avut loc în vara anului 2010, în data de 8 octombrie 2010, AM PNDR a înaintat Comisiei Europene cea de-a cincea propunere de modificare a Programului Național de Dezvoltare Rurală, care prevedea introducerea a două sub-măsuri 125 c) „Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor” și 322 d) „Investiții privind lucrări de refacere și modernizare a infrastructurii rutiere afectate de inundații în anul 2010”.

Menționăm că sub-măsura 322 d) a fost programată inițial în luna martie 2011, sub rezerva obținerii acordului Comisiei Europene cu privire la propunerea de modificare menționată. Urmare acordului informal primit din partea Comisiei referitor la aceste două sub-măsuri precum și datorită timpului necesar pentru pregătirea ghidurilor solicitantului și pentru diseminarea informațiilor, sesiunea de

depunere a proiectelor aferentă sub-măsurii 322 d) a fost reprogramată pentru luna iulie 2011.

Datorită faptului că până în 25 iulie 2011 nu a fost depus nici un proiect precum și pentru evitarea riscului neutilizării în totalitate a fondurilor comunitare alocate acestei măsuri, sesiunea a fost prelungită până la data de 31 august 2011.

Sesiunea aferentă sub-măsurii 125 c) a fost programată pentru perioada 1-29 iulie 2011. Urmare discuțiilor care au avut loc între reprezentanții AM PNDR și reprezentanții Autorității pentru Inundații și Managementul Apelor din cadrul Ministerului Mediului și Pădurilor precum și datorită necesității definitivării modalității de punctare a criteriilor de selecție, sesiunea a fost amânată pentru 1-30 septembrie 2011. Precizăm că, pentru finalizarea modalității de punctare a criteriilor de selecție, respectiv acordarea punctajului în funcție de clasele de vulnerabilitate la inundații stabilite la nivel de UAT, au fost necesare informații din Rapoartele de sinteză întocmite de Inspectoratul pentru Situații de Urgență.

Având în vedere importanța și complexitatea realizării acțiunilor prevăzute prin această sub-măsură, pentru realizarea de proiecte competitive cât și pentru evitarea situațiilor în care în ultimele zile sunt depuse foarte multe proiecte, nemaiputând fi primite în sistem datorită expirării timpului de depunere, perioada de desfășurare a sesiunii a fost prelungită la 2 luni, respectiv 1 septembrie-31 octombrie. Deoarece până la data de 21 octombrie 2011 nu a fost depus nici un proiect, în vederea asigurării unei absorbții cât mai eficiente, sesiunea aferentă sub-măsurii 125c a fost prelungită până la data de 30 noiembrie 2011.

Față de cele menționate, în anul 2011, au fost organizate un număr de 15 sesiuni de depunere a proiectelor cu o alocare de 1.511.442,700 mii Euro.

Astfel, sesiunile de depunere a proiectelor pentru anul 2011 s-au desfășurat după cum urmează (*analiza de mai jos prezintă situația derulării acestor sesiuni și rezultatele până la data de 31.12.2011*):

- **Măsura 112 „Instalarea tinerilor fermieri” - două sesiuni de depunere a proiectelor:**
 - 01 – 29 iulie 2011, cu o alocare de 50.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 4.083 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 83.638,000 mii Euro.
 - 28 noiembrie 2011 – 13 ianuarie 2012, cu o alocare de 50.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 924 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 32.596,000 mii Euro.
- **Măsura 121 “Modernizarea exploatațiilor agricole” - o sesiune de depunere a proiectelor:**
 - 01 - 29 aprilie 2011, cu o alocare de 150.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 571 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 241.701,221 mii Euro.
- **Măsura 123 “Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere” - o sesiune de depunere:**
 - 1 – 31 martie 2011, cu o alocare de 130.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 329 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 292.089,075 mii Euro, s-au selectat 150 proiecte cu o valoare de

130.551,865 mii Euro, fiind contractate 20 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 15.251,429 mii Euro.

- **Măsura 123 - Schema N578/2009 - o sesiune de depunere:**
 - 01 – 29 aprilie 2011, cu o alocare de 101.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 153 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 103.074,750 mii Euro, s-au selectat 81 proiecte cu o valoare de 68.142,409 mii Euro.

- **Măsura 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii” - doua sesiuni de depunere:**
 - ❖ **Componentele a și b**
 - 02 – 31 mai 2011, cu o alocare de 333.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 660 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 676.242,546 mii Euro.
 - ❖ **Componenta c**
 - 01 septembrie – 30 noiembrie 2011, cu o alocare de 62.500,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 74 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 95.353,743 mii Euro.

- **Măsura 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență” - o sesiune de depunere:**
 - 01 – 30 iunie 2011, cu o alocare de 105.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 26.943 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 202.072,500 mii Euro.

- **Măsura 221 „Prima împădurire a terenurilor agricole” - patru sesiuni de depunere:**
 - 01 – 28 februarie 2011, cu o alocare de 50.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 7 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 390,479 mii Euro, s-au selectat 6 proiecte cu o valoare de 348,871 mii Euro, fiind contractate 5 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 340,375 mii Euro.
 - 02 – 31 mai 2011, cu o alocare de 50.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 5 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 462,219 mii Euro, s-au selectat 3 proiecte cu o valoare de 217,375 mii Euro.
 - 01 – 30 septembrie 2011, cu o alocare de 50.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 12 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 680,912 mii Euro.
 - 02 – 30 decembrie 2011, cu o alocare de 50.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 12 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 646,044 mii Euro.

- **Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi” - o sesiune de depunere:**
 - 02 – 31 mai 2011, cu o alocare de 89.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 2.553 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 346.678,830 mii Euro.

- **Măsura 313 „Încurajarea activităților turistice” - o sesiune de depunere:**
 - 01 – 31 martie 2011, cu o alocare de 85.000,00 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 297 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 45.274,969 mii Euro, s-au selectat 213 proiecte cu o valoare de 31.385,661

mii Euro, fiind contractate 136 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 19.867,297 mii Euro.

- **Măsura 322 „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale” - o sesiune de depunere:**

- ❖ **Componenta d**

- 01 iulie – 31 august 2011, cu o alocare de 155.942,70 mii Euro. În cadrul acestei sesiuni s-au depus 186 proiecte cu o valoare nerambursabilă de 201.187,989 mii Euro.

Rezultatele înregistrate în implementarea Programului au evidențiat faptul că unele măsuri s-au bucurat de interes din partea potențialilor beneficiari, dar, pe de altă parte, au existat unele măsuri care au înregistrat un ritm mai scăzut de accesare, cum ar fi măsurile 142 „Înființarea grupurilor de producători”, 221 „Prima împădurire a terenurilor agricole” și 313 „Încurajarea activităților turistice”.

Referitor la **măsura 142**, la fel ca în anul 2010, s-a observat în continuare, o reticență a producătorilor agricoli din România față de constituirea în forme asociative. Această cauză s-a datorat slabei conștientizări și lipsei de informații a potențialilor beneficiari în ceea ce privește avantajele rezultate din asociere. În vederea remedierii acestei situații, Autoritatea de Management pentru PNDR a organizat acțiuni de informare la nivelul Compartimentelor de Dezvoltare Rurală Județene. Obiectivul acestor campanii de informare l-a reprezentat, în primul rând, prezentarea avantajelor care rezultă din accesarea acestei măsuri, respectiv: reducerea costurilor de producție în condițiile în care grupul poate achiziționa utilaje și echipamente care să fie folosite în comun de toți membrii, exploatarea unor suprafețe mari de teren care permit aplicarea tehnologiilor moderne, competitive de producție și de gestiune a deșeurilor, posibilitatea planificării și modificării producției, conform cererii cantitative și calitative de pe piață, acces mai ușor la fondurile europene și la contractarea creditelor bancare, facilitarea comunicării între fermieri, cum ar fi între reprezentanții acestora și instituțiile guvernamentale, asociația reprezentând un for de discuții dar și creșterea capacității de negociere, în vederea obținerii unor prețuri mai bune, atât la inputuri, cât și la valorificarea produselor fie pe piața internă, fie pe cea externă.

Măsura 221 s-a lansat în cursul anului 2010, iar în sesiunea de depunere desfășurată în anul 2010, s-au depus doar 6 proiecte. În aceste condiții, în cursul anului 2011 au fost programate 4 sesiuni de depunere a proiectelor. Cu toate acestea, în cele 4 sesiuni de depunere a proiectelor au fost depuse doar 36 proiecte.

Numărul mic de proiecte depuse se datorează unor cerințe de eligibilitate stabilite prin fișa măsurii, dar și faptului că nivelul stabilit al plăților acordate pentru înființarea plantațiilor forestiere, întreținerea acestora și costurile tranzacționale asociate elaborării proiectului tehnic este scăzut comparativ cu sprijinul acordat în cadrul Schemei de sprijin privind împădurirea terenurilor agricole finanțate din Fondul de Mediu, schemă care se bucură de mare succes în România.

Datorită slabei accesări, în cea de-a șaptea propunerea de modificare a PNDR transmisă Comisiei Europene în data de 14 septembrie 2011 și aprobată în 4 aprilie 2012, AM PNDR a propus eliminarea unor condiții de eligibilitate referitoare la parcelele vizate de proiectul de împădurire dar și referitoare la elaborarea documentației tehnice aferente dosarului cererii de finanțare. O altă propunere a vizat acceptarea persoanelor fizice autorizate să elaboreze proiecte tehnice de împădurire pentru întocmirea documentației

tehnice, aceasta urmând să contribuie la depunerea unor proiecte care vizează suprafețe mai mici de teren.

De asemenea, o posibilă soluție de îmbunătățire a implementării măsurii 221 poate consta într-o viitoare modificare a Programului care să vizeze creșterea nivelului plăților acordate în cadrul măsurii (pentru înființarea plantației forestiere și pentru întreținerea plantațiilor) în vederea indexării acestora la nivelul actual al indicatorilor utilizați.

Slaba accesare a **măsurii 313**, la nivelul anului 2011 a fost generată, în primul rând, de efectele crizei economice datorită dificultăților întâmpinate de beneficiari în accesarea unui credit care să le asigure sursa de cofinanțare. Totodată, interesul în scădere pentru investițiile în turism s-a manifestat pe fondul diminuării veniturilor populației, reorientării investitorilor către alte domenii mai profitabile și cu un grad de recuperare a investiției mai ridicat.

Numărul, în continuare scăzut, de proiecte ce prevăd acțiuni de agroturism, la nivelul anului 2011, a fost determinat, pe lângă cauzele enumerate anterior și de specificitatea activității de agro-turism și de faptul că, cei care ar putea iniția astfel de proiecte sunt angrenați în activități agricole la scară mică ceea ce determină venituri insuficiente pentru demararea unor astfel de investiții.

Pentru stimularea activităților agroturistice, precum și a celor recreaționale, Autoritatea de Management pentru PNDR a înaintat în 14 septembrie 2011 Comisiei Europene cea de-a șaptea propunere de modificare a Programului Național de Dezvoltare Rurală, care vizează, printre altele și creșterea intensității sprijinului pentru proiectele ce prevăd astfel de activități, precum și prioritizarea lor prin intermediul criteriilor de selecție.

La nivelul întregului Program, până la data de 31.12.2011 au fost depuse 96.291 de proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 15.291.369,013 mii Euro, s-au contractat 46.223 proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate) cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 4.154.483,758 mii Euro și s-au efectuat plăți care au fost declarate și solicitate Comisiei prin declarațiile trimestriale în valoare de 3.336.327,958 mii Euro (sumele reprezintă cheltuiala publică declarată după recuperari și corectii), din care 1.741.164,690 mii Euro reprezintă plăți aferente axelor I, III, IV și măsurii 511 „Operațiuni de asistență tehnică”, iar 1.595.163,268 mii Euro reprezintă plăți aferente axei II și măsurii 611 „Plăți complementare directe”.

Doar în anul 2011 plățile FEADR reprezintă aproximativ 1.256.759,068 mii Euro, din care 720.550,374 mii Euro reprezintă plăți aferente axelor I, III, IV și măsurii 511 „Operațiuni de asistență tehnică”, iar 536.208,694 mii Euro reprezintă plăți aferente axei II și măsurii 611 „Plăți complementare directe”.

În cele ce urmează se vor prezenta detaliat informațiile privind stadiul implementării măsurilor la data de 31.12.2011, defalcate pe fiecare măsură în parte.

2.2.1 Axa 1: Creșterea competitivității sectoarelor agricol și forestier

2.2.1.1 Măsura 111 „Formare profesională (training), informare și difuzare de cunoștințe”

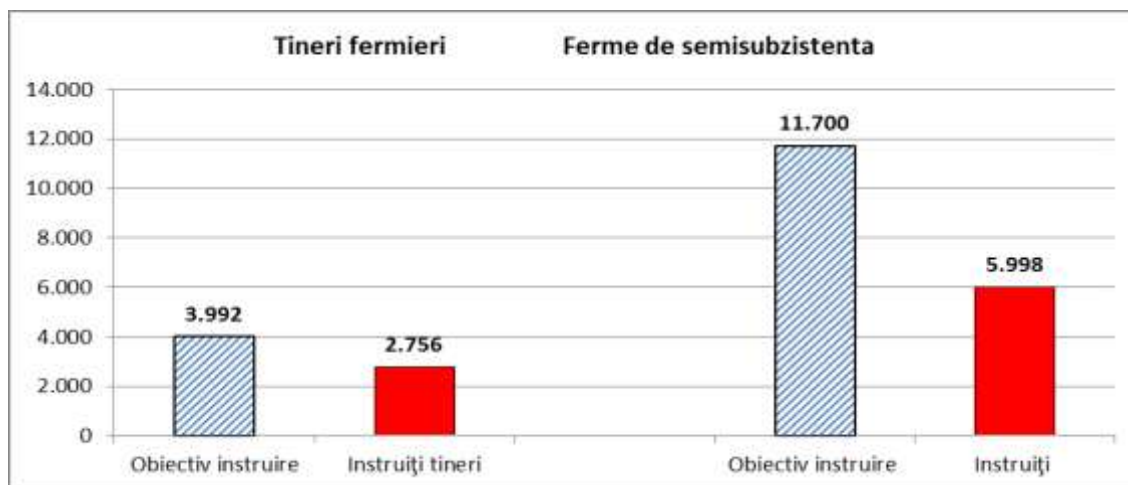
Obiectivul general al măsurii este reprezentat de îmbunătățirea competitivității sectoarelor agricol, silvic și alimentar, utilizarea durabilă a terenurilor agricole și protecția

mediului, prin acțiuni de formare, informare și difuzare de cunoștințe inovative adresate persoanelor adulte care activează în sectoarele menționate.

Alocarea măsurii este de 119.019,349 mii Euro.

În cadrul măsurii 111, au fost semnate 10 contracte de servicii de formare profesională pentru fermieri în valoare de 11.690,890 mii Euro reprezentând un grad de angajare de 9,8% din alocare, din care:

- 4 contracte în valoare de 4.919,82 mii Euro sunt destinate formării profesionale a tinerilor fermieri care primesc sprijin prin măsura 112;
- 6 contracte în valoare de 6.771,07 mii Euro sunt destinate formării profesionale a fermierilor care dețin ferme de semi-subsistență și care primesc sprijin prin măsura 141.

Obiectivul celor 4 proiecte aflate în implementare, dedicate formării profesionale a tinerilor fermieri beneficiari ai măsurii 112, este instruirea a 3.992 de tineri fermieri.

Până la data de 31.12.2011 au fost instruiți 2.756 fermieri, din care 1.675 bărbați și 1.081 femei, aceștia dobândind informații și cunoștințe specifice pentru a putea consolida și dezvolta exploatarea agricolă, în domeniile:

- Managementul fermei
- Agricultură ecologică
- Contabilitatea fermei
- Diversificarea activităților în cadrul fermei
- Standarde UE (mediu, sănătate, bunăstarea animalelor, igienă și eco-condiționalitate)

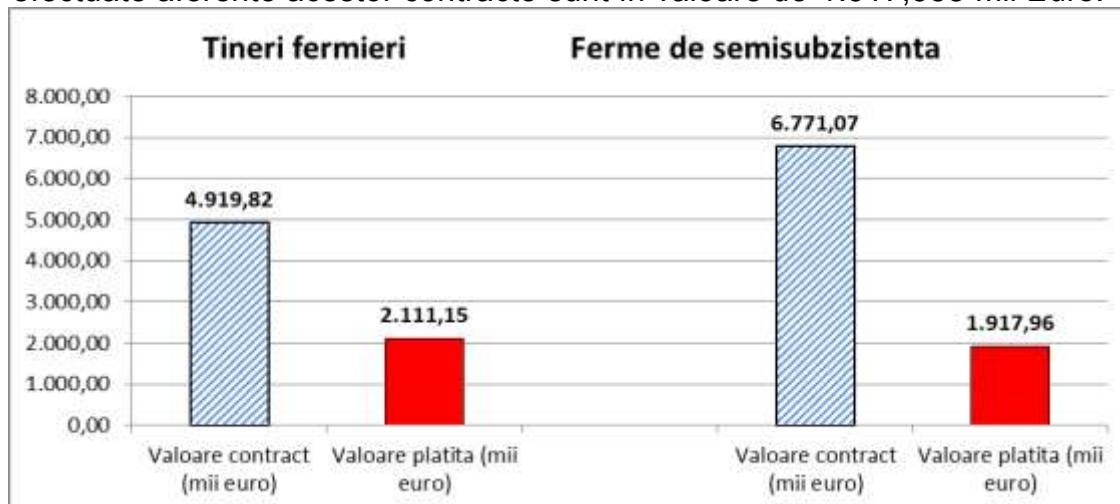
Plățile efectuate aferente acestor contracte sunt în valoare de 2.111,146 mii Euro.

Obiectivul celor 6 contracte dedicate formării profesionale a fermierilor care dețin ferme de semi-subsistență este instruirea a 11.700 de fermieri.

Până la data de 31.12.2011 au fost instruiți 5.998 fermieri, din care 4.964 bărbați și 1.034 femei, aceștia dobândind informații și cunoștințe specifice pentru a putea consolida și dezvolta exploatarea agricolă, în domeniile:

- Managementul fermei
- Contabilitatea fermei
- Protecția mediului
- Marketingul produselor agricole

Plățile efectuate aferente acestor contracte sunt în valoare de 1.917,958 mii Euro.

Indicatori fizici: Numărul de participanți la activitățile de formare – rata de executare a PNDR este 6%, fiind formați 8.754 participanți din targetul PNDR de 134.679;

Numărul total de zile de formare profesională realizate de toți participanții – rata de executare a PNDR este 5%, fiind realizate 57.550 zile din targetul PNDR de 1.051.730 (o zi de formare echivalentă cu 8 ore);

Rata de executare financiară (plăți efectuate) este de 3,4%, plățile efectuate fiind de 4.029,104 mii Euro din alocarea de 119.019,349 mii euro.

2.2.1.2 Măsura 112 „Instalarea tinerilor fermieri”

Obiectivele generale ale acestei măsuri vizează îmbunătățirea și creșterea competitivității sectorului agricol prin promovarea instalării tinerilor fermieri și sprijinirea procesului de modernizare și conformitate cu cerințele pentru protecția mediului, igiena și bunăstarea animalelor, siguranța la locul de muncă, precum și îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole prin reînnoirea generației șefilor acestora, fără creșterea populației active ocupate în agricultură.

Sprijinul acordat în cadrul măsurii, are ca scop îmbunătățirea managementului exploatației agricole, îmbunătățirea performanțelor generale ale exploatației agricole, adaptarea producției la cerințele pieței, respectarea normelor comunitare, în special, cerințele de eco-condiționalitate, de protecție a muncii, protecția mediului și sanitar-veterinare.

În perioada de referință (anul 2011), s-au contractat 2.568 proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate) respectiv 18,8% comparativ cu targetul din PNDR de 13.631 proiecte.

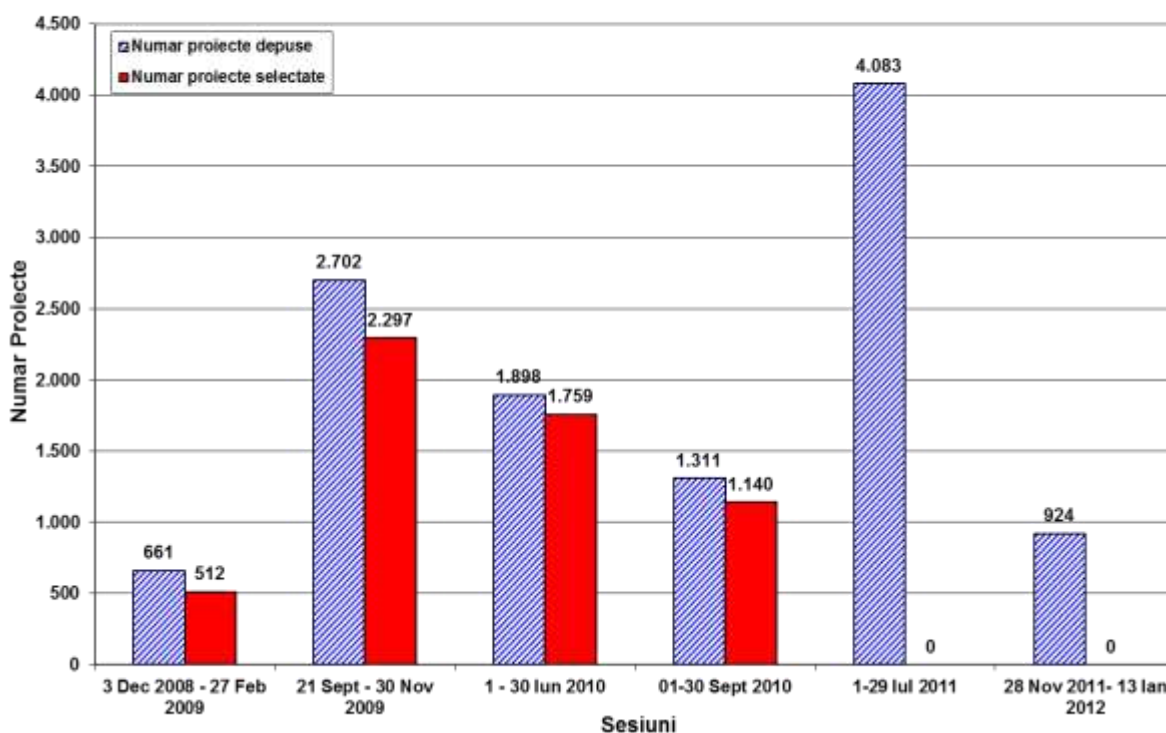
Valoarea celor 2.568 proiecte contractate este de 50.970,000 mii Euro reprezentând 15,11% din valoarea alocată.

Volumul total al investițiilor este de 20.223,778 mii Euro, ceea ce reprezintă 5% din targetul de 404.256,166 mii Euro, iar plățile efectuate sunt în valoare de 40.081,05 mii Euro (32.064,840 mii Euro reprezintă plățile FEADR), reprezentând 11,9% din alocare.

Până la sfârșitul anului 2011 s-au desfășurat 6 sesiuni de depunere a proiectelor în cadrul acestei măsuri, pe parcursul cărora au fost depuse 11.579 de proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 252.954,066 mii Euro. Din cele 11.579 de proiecte depuse, au fost selectate în urma întrunirii Comitetului de Selecție 5.708 proiecte, din care au fost contractate 5.640 de proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate), respectiv 41% din targetul din PNDR de 13.631 proiecte cu un volum total al investițiilor de 48.943,382 mii Euro (12% din targetul din PNDR de 404.256,166 mii Euro) și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 115.619,035 mii Euro.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 112, pe sesiuni de depunere a proiectelor:

Numar de proiecte depuse si selectate pe sesiuni - Masura 112

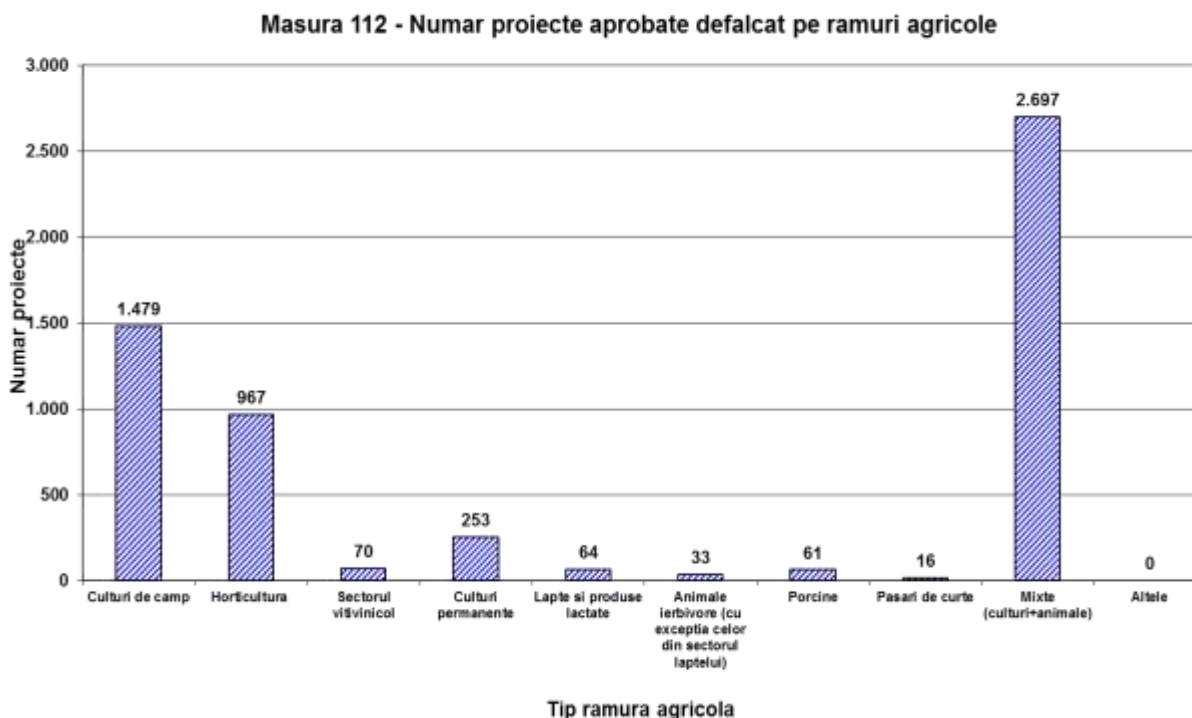
Referitor la împărțirea proiectelor aprobate pe tipuri de ramuri agricole, ponderea cea mai mare în cadrul acestei măsuri o deține **tipul ramurii agricole „Mixte (culturi+animale)”** (aproximativ 47,82% din totalul de 5.640 proiecte aprobate pentru această măsură) cu 2.697 proiecte aprobate, cu un volum total al investițiilor de 20.299,178 mii Euro; ponderea cea mai mică o deține ramura agricolă „Păsări de curte” (aproximativ 0,28% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură) cu 16 proiecte aprobate cu volum total al investițiilor de 287,823 mii Euro. (a se vedea tabelul O.112(1)).

În ceea ce privește datele raportate în tabelele de monitorizare aferente rapoartelor anuale din anii anteriori, precizăm faptul că s-a efectuat o corectie și anume în urma unor analize efectuate s-a constatat că deși a fost colectat atât volumul total al investițiilor cât și valoarea eligibilă nerambursabilă, în tabelul O.112(1), în coloana “volumul total al investițiilor” a fost raportată „valoarea eligibilă nerambursabilă” (conform CMEF „Volumul total de investiții = suma tuturor cheltuielilor publice și private realizate, atât cheltuieli eligibile, cât și cheltuieli neeligibile, în cadrul tuturor investițiilor tangibile și/sau intangibile

realizate pentru toate proiectele aprobate în cadrul unei anumite măsuri de investiție în anul N sau cumulată pe mai mulți ani).

De aceea, în tabelul O.112(1) „volumul total al investițiilor” a fost actualizat cu suma investițiilor realizate la nivelul fermei.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor aprobate pe măsura 112, pe fiecare tip de ramură agricolă:

Din numărul total de tineri fermieri (5.640) care primesc sprijin pentru înființarea unei exploatații agricole pentru prima oară ca și conducători ai exploatațiilor, **3.381 sunt bărbați și 2.259 sunt femei.** (a se vedea tabelul O.112(2)).

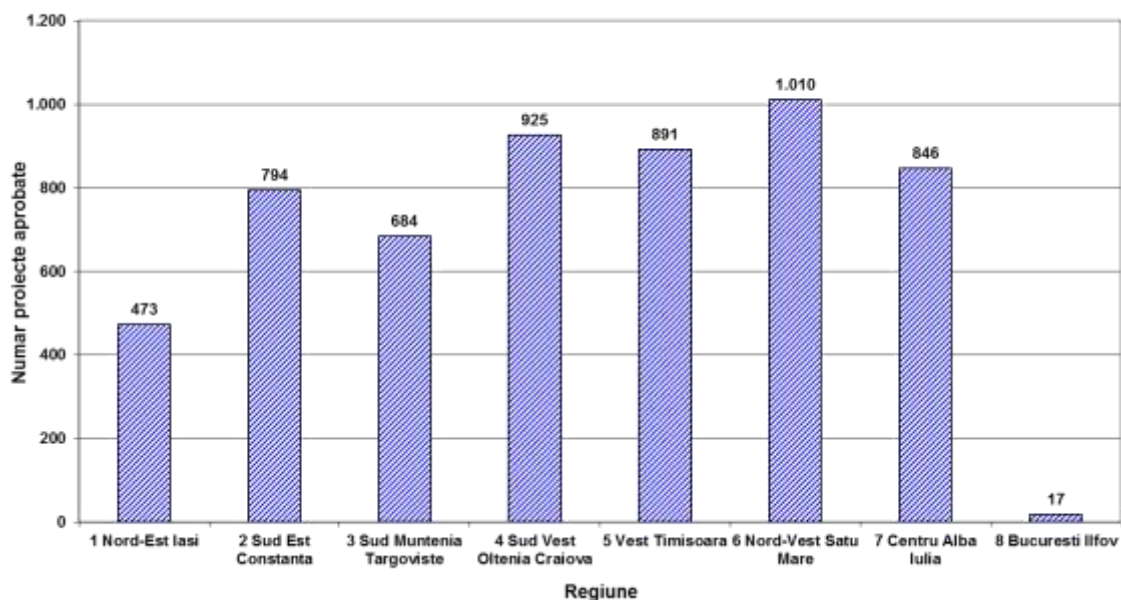
Din punct de vedere al distribuției regionale, Regiunea 6 Nord-Vest Satu Mare deține cea mai mare pondere, respectiv 17,91% din total proiecte aprobate pe această măsură, fiind urmată de Regiunea 4 Sud Vest Oltenia Craiova cu o pondere de aproximativ 16,40% din total proiecte aprobate. Cea mai mică pondere, respectiv 0,30% din total proiecte aprobate pe această măsură o deține Regiunea 8 București Ilfov.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă) sunt prezentate în Tabelul nr. 1 și în graficul de mai jos.

Tabelul nr.1

Regiunea	Numar proiecte aprobate M112	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	473	9.838,000
2 Sud Est Constanta	794	16.695,000
3 Sud Muntenia Targoviste	684	13.765,000
4 Sud Vest Oltenia Craiova	925	17.659,000
5 Vest Timisoara	891	19.129,000
6 Nord -Vest Satu Mare	1010	21.046,000
7 Centru Alba Iulia	846	17.141,035
8 Bucuresti Ilfov	17	346,000
TOTAL	5640	115.619,035

Masura 112 - Numar proiecte aprobate defalcate pe regiuni

Până la sfârșitul anului 2011, pe măsura 112, s-au efectuat plăți în valoare de aproximativ 75.414,666 mii Euro (rata de executare financiară este de 22%, din alocarea de 337.221,48 mii Euro) contribuția FEADR reprezentând aproximativ 60.331,733 mii Euro (*a se vedea tabelul O.112(1)*). Doar în anul 2011, în cadrul acestei măsuri s-au efectuat plăți nerambursabile în valoare de 40.081,05 mii Euro (rata de executare financiară este de 11,9%, din alocare) respectiv 32.064,840 mii Euro contribuție FEADR.

Situația plăților efectuate pe fiecare tip de ramură agricolă se prezintă astfel:

1. Culturi de câmp – s-au efectuat plăți în valoare de 21.814,712 mii Euro, reprezentând 28,93% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 17.451,770 mii Euro;

2. Horticultură - s-au efectuat plăți în valoare de 14.706,801 mii Euro, reprezentând 19,50% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 11.765,441 mii Euro;

3. Sectorul vitivinicol - s-au efectuat plăți în valoare de 1.000,576 mii Euro, reprezentând 1,33% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 800,461 mii Euro;

4. Cuturi permanente - s-au efectuat plăți în valoare de 2.891,354 mii Euro, reprezentând 3,83% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 2.313,083 mii Euro;

5. Lapte și produse lactate - s-au efectuat plăți în valoare de 924,882 mii Euro, reprezentând 1,23% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 739,906 mii Euro;

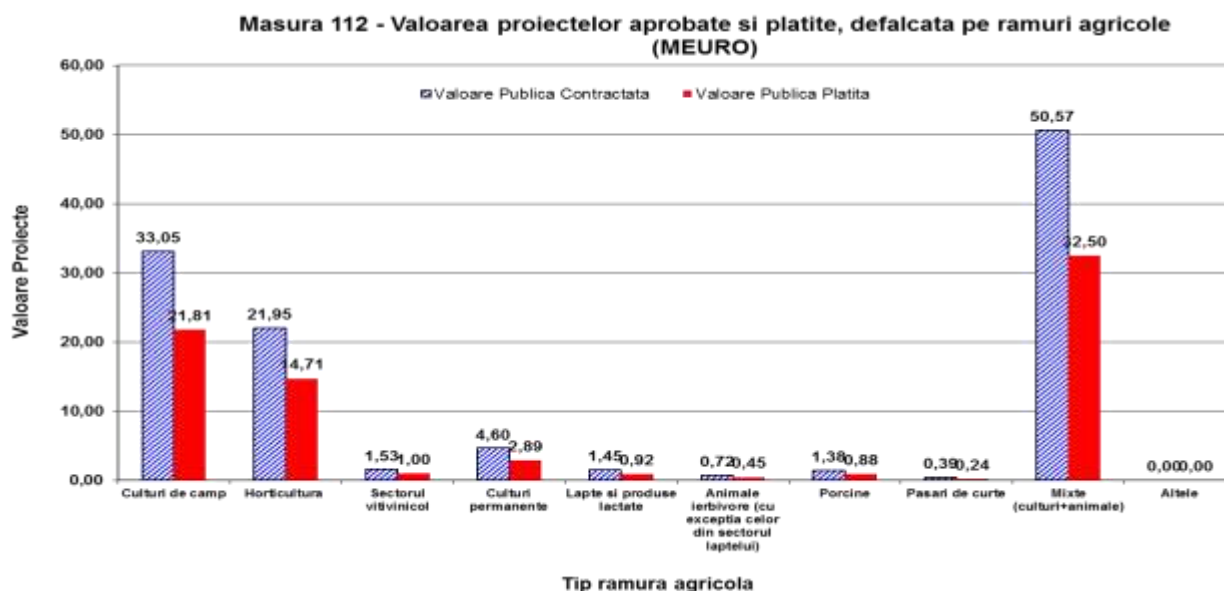
6. Animale ierbivore (cu excepția celor din sectorul laptelui) - s-au efectuat plăți în valoare de 450,563 mii Euro, reprezentând 0,60% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 360,450 mii Euro;

7. Porcine - s-au efectuat plăți în valoare de 881,473 mii Euro, reprezentând 1,17% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 705,179 mii Euro;

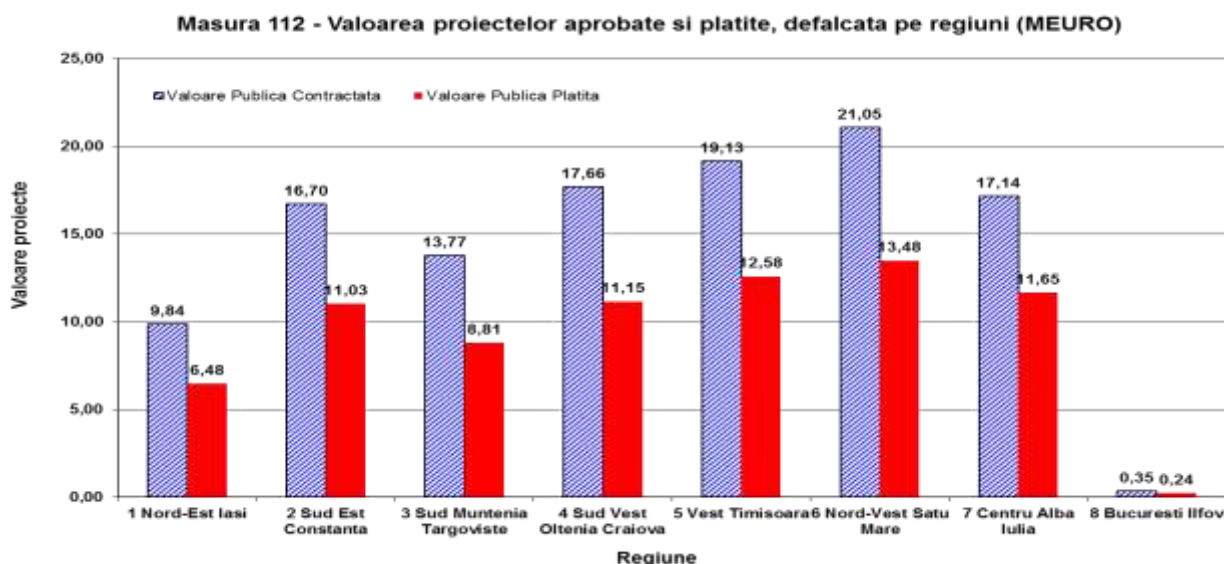
8. Păsări de curte - s-au efectuat plăți în valoare de 239,754 mii Euro, reprezentând 0,32% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 191,803 mii Euro;

9. Mixte (culturi + animale) - s-au efectuat plăți în valoare de 32.504,550 mii Euro, reprezentând 43,10% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 26.003,640 mii Euro.

Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate și a valorii plăților efectuate pe tipuri de ramuri agricole sunt prezentate în graficul de mai jos:

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), precum și a plăților efectuate, situația este prezentată în graficul de mai jos:

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii targeturilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare, stadiul cumulativ al obiectivelor realizate este următorul:

Numărul de tineri fermieri sprijinți – rata de executare a PNDR este 41%, fiind asistați 5.640 tineri fermieri din targetul PNDR de 13.631;

Volumul total al investiției – rata de executare a PNDR este 12%, fiind 48.943,382 mii Euro din targetul PNDR de 404.256,166 mii Euro;

Rata de executare financiară (plăți efectuate) este de 22%, plățile efectuate fiind de 75.414,666 mii Euro din alocarea de 337.221,48 mii Euro.

2.2.1.3 Măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”

Obiectivul general al acestei măsuri vizează creșterea competitivității sectorului agricol printr-o utilizare mai bună a resurselor umane și a factorilor de producție. În cadrul acestei măsuri vor fi sprijinite investițiile orientate spre dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile privind adaptarea construcțiilor agricole pentru respectarea standardelor comunitare și creșterea competitivității exploatațiilor agricole.

În perioada de referință, s-au contractat 227 proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate), respectiv 0,5% comparativ cu targetul din PNDR de 44.458 proiecte.

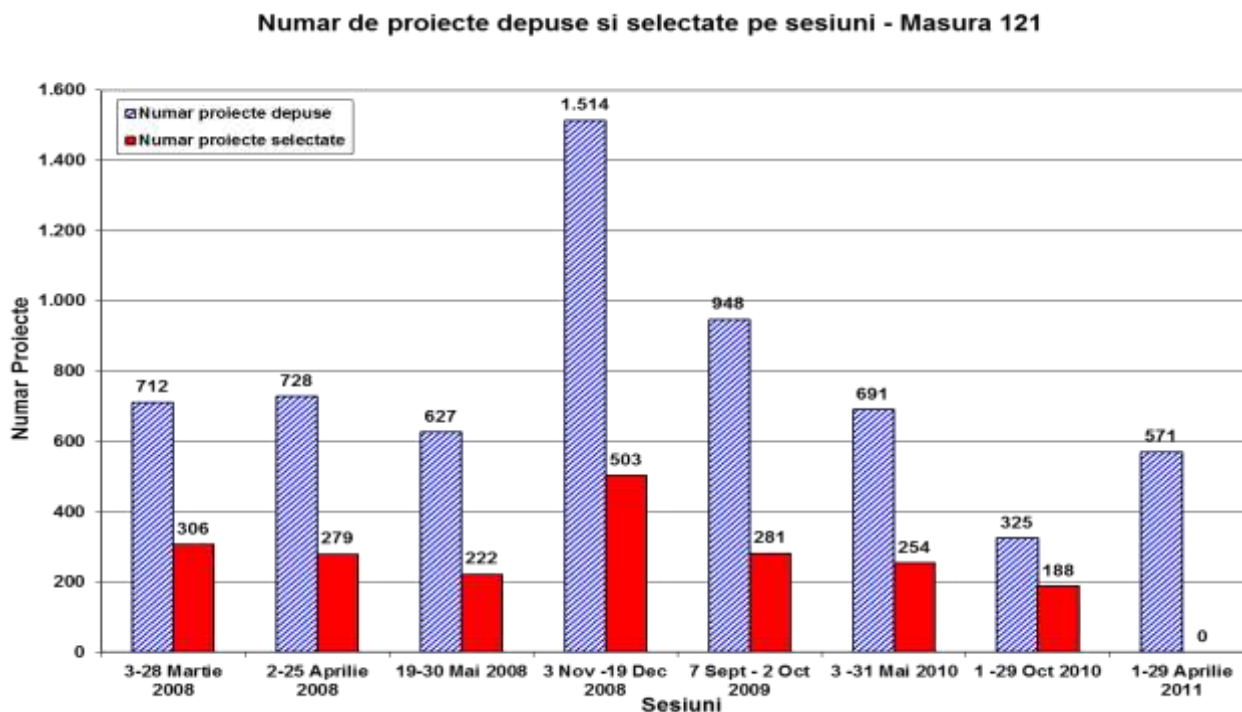
Valoarea celor 227 proiecte contractate este de 125.679,435 mii Euro, reprezentând 13,76% din valoarea alocată.

Volumul total al investițiilor este de 348.953,583 mii Euro, reprezentând 18,4% din targetul de 1.894.191,61 mii Euro, și au fost efectuate plăți în valoare de 102.326,046 mii Euro (respectiv 81.860,837 mii Euro FEADR), reprezentând 10,0% din alocare.

Până la sfârșitul anului 2011 s-au desfășurat 8 sesiuni de depunere a proiectelor în cadrul acestei măsuri, pe parcursul cărora au fost depuse 6.116 de proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 2.362.752,169 mii Euro. Din cele 6.116 de proiecte depuse,

au fost selectate în urma întrunirii Comitetului de Selecție 2.033 proiecte, din care au fost contractate 1.803 de proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate), cu un volum total al investițiilor de 1.669.027,225 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 689.652,451 mii Euro.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 121, pe sesiuni de depunere a proiectelor, în perioada de referință:

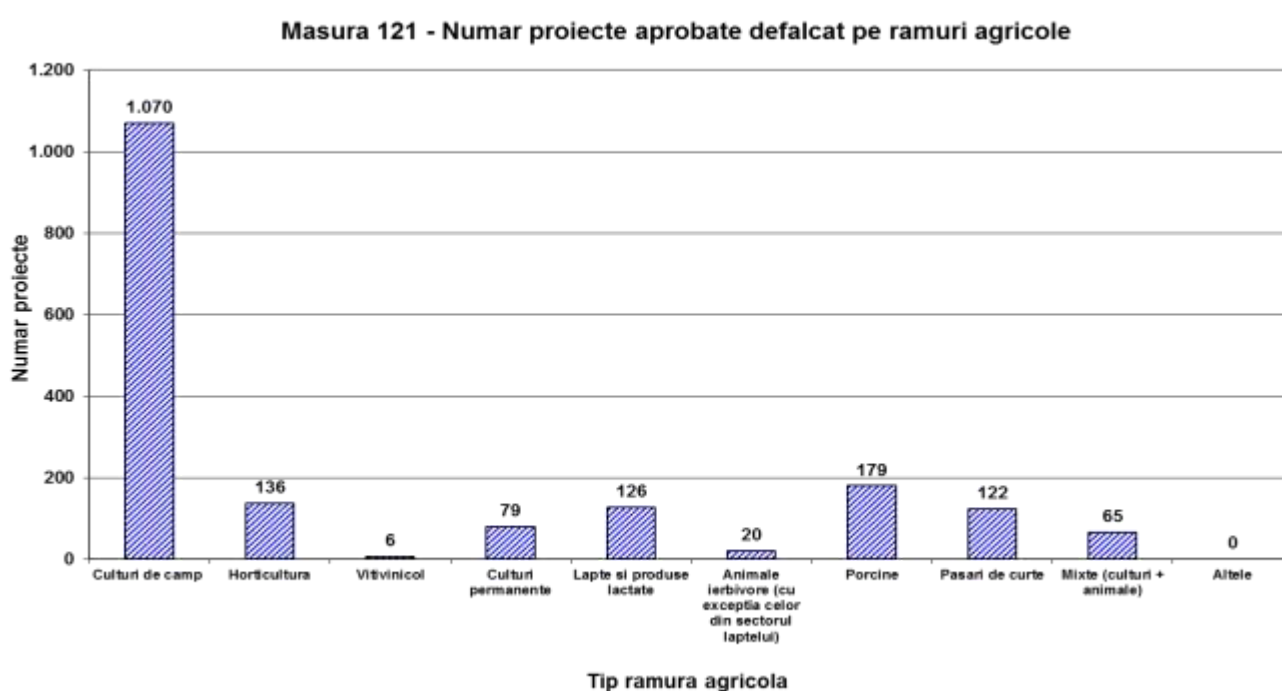
Aproximativ 59,35% din totalul de 1.803 proiecte aprobate pentru această măsură se adresează investițiilor pe tipul ramurii agricole **„Culturi de câmp”** (1.070 proiecte aprobate), vizând cu preponderență achiziția de utilaje și echipamente, cu un volum total al investițiilor de 578.917,861 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 258.258,252 mii Euro. **Diferența de 40,65%** se adresează investițiilor de pe celelalte tipuri de ramuri agricole, după cum urmează:

- **7,54% „Horticultură”** (136 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 160.581,603 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 67.468,414 mii Euro;
- **0,33% „Vitivinicol”** (6 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 8.677,634 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 3.570,631 mii Euro;
- **4,38% „Culturi permanente”** (79 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 68.668,168 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 28.071,473 mii Euro;
- **6,99% „Lapte și produse lactate”** (126 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 191.322,165 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 74.175,019 mii Euro;
- **1,11% „Animale ierbivore”** (20 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 27.132,409 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 10.576,144 mii Euro;
- **9,93% „Porcine”** (179 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 312.500,167 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 130.478,172 mii Euro;

- **6,77% „Pasari de curte”** (122 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 259.877,165 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 93.429,668 mii Euro;
- **3,61% „Mixte (culturi+animale)”** (65 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 61.350,053 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 23.624,678 mii Euro;

Deși agricultura ecologică reprezintă o piață internă relativ tânără și prezintă un grad de risc mai ridicat pentru fermierii ce aleg să utilizeze metodele ecologice de producție, un număr de 266 de fermieri s-au orientat către acest tip de producție, restul de 1.537 optând pentru tipul de producție convențională. (a se vedea tabelul O.121(1) anexat).

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor aprobate pe măsura 121, pe fiecare tip de ramură agricolă:

În ceea ce privește tipurile de beneficiari, ponderea cea mai mare o dețin persoanele juridice (79,09% din totalul proiectelor aprobate pe această măsură) cu 1.426 proiecte aprobate, în timp ce persoanele fizice (*in aceasta categorie au fost monitorizate persoanelor fizice autorizate, întreprinderile individuale și familiale, structuri fara personalitate juridica*) dețin o pondere de 20,91% din totalul proiectelor aprobate pe această măsură, cu 377 proiecte aprobate din care 313 exploatații agricole conduse de bărbați și 64 exploatații agricole conduse de femei (a se vedea tabelul O.121(2) anexat).

Prin cele 1.803 de proiecte aprobate, au fost sprijinite (a se vedea tabelul OA. Indicatori adiționali):

- 103 exploatații de semi-subsistență, ceea ce reprezintă 0,5% din targetul stabilit în PNDR (*targetul a avut în vedere necesitatea sprijinirii fermelor de semi-subsistență, mai ales că sprijinul acordat prin intermediul acestei măsuri este complementar acțiunilor prevăzute în cadrul măsurii 141 “Sprijinirea fermelor agricole de semi-subsistență” însă, în condițiile crizei economice actuale, accesul greu al micilor fermieri la credite a determinat un număr redus de exploatații de semi-subsistență care au primit sprijin să acceseze măsura 121, cu toate că,*

Începând cu anul 2011, pentru beneficiarii măsurii 141 care își propun să realizeze investiții prin măsura 121 a fost aprobată o alocare separată);

- 1.600 exploatații care aparțin membrilor formelor asociative;
- 81 exploatații care aparțin unor forme asociative;
- 176 exploatații care produc și utilizează energie regenerabilă ceea ce reprezintă 39,5% din targetul PNDR de 445 exploatații (în condițiile în care producerea și utilizarea energiilor regenerabile reprezintă un domeniu relativ nou pentru fermierii români, aceștia au o oarecare reticență și necunoaștere. Cu toate acestea în anul 2011 a fost înregistrată o creștere semnificativă a numărului de proiecte care își propun utilizarea energiei regenerabile, numărul acestora dublându-se).

Dintre zonele de intervenție în care sunt amplasate cele 1.803 de proiecte aprobate pe această măsură, ponderea cea mai mare (71,94%) o deține categoria „Altele” cu un număr de 1.297 proiecte, urmată de categoria „Zone cu handicap, altele decât zonele montane” (18,64%) cu un număr de 336 proiecte; ponderea cea mai mică o deține categoria „Zone mixte” cu un număr de 6 proiecte aprobate (0,33% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură). (a se vedea tabelul O.121(3) anexat).

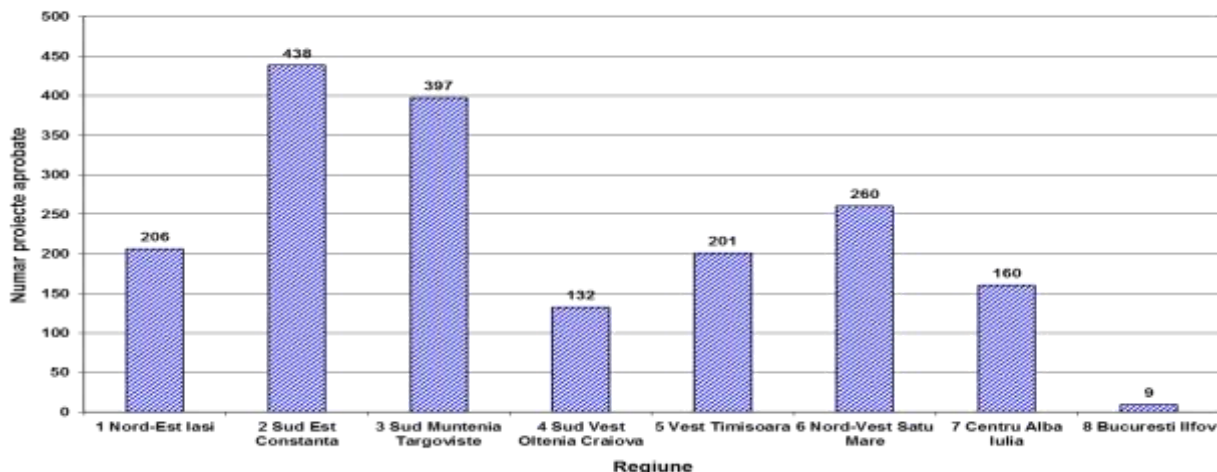
Din punct de vedere al distribuției regionale, Regiunea 2 Sud Est Constanța deține cea mai mare pondere, respectiv 24,29% din total proiecte aprobate pe această măsură, fiind urmată de Regiunea 3 Sud-Muntenia Târgoviște cu o pondere de aproximativ 22,02% din total proiecte aprobate. Cea mai mică pondere, respectiv 0,50% din total proiecte aprobate pe această măsură o deține Regiunea 8 București Ilfov.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă) sunt prezentate în Tabelul nr. 2 și în graficul de mai jos.

Tabelul nr. 2

Regiunea	Numar proiecte aprobate M121	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	206	71.664,411
2 Sud Est Constanta	438	150.034,476
3 Sud Muntenia Targoviste	397	146.907,152
4 Sud Vest Oltenia Craiova	132	56.125,900
5 Vest Timisoara	201	78.084,051
6 Nord -Vest Satu Mare	260	111.098,474
7 Centru Alba Iulia	160	73.134,421
8 Bucuresti Ilfov	9	2.603,566
TOTAL	1.803	689.652,451

Masura 121 - Numar proiecte aprobate defalcate pe regiuni

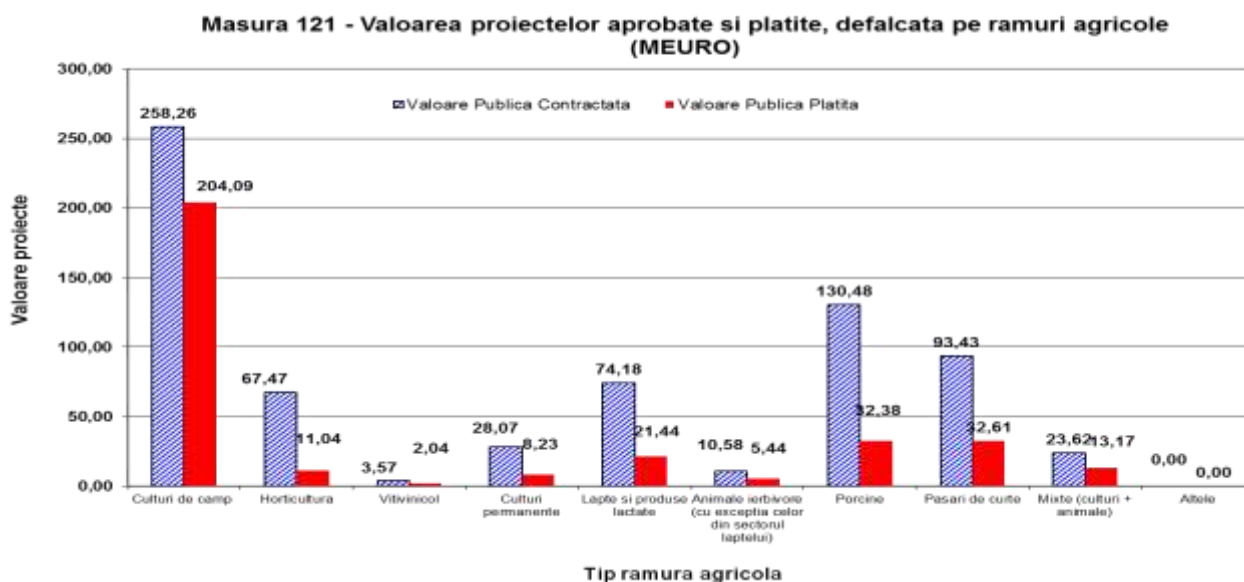
Până la sfârșitul anului 2011, pe măsura 121, s-au efectuat plăți de aproximativ 330.446,599 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 264.357,279 mii Euro. (a se vedea tabelele O.121(1) și O.121(3)). În anul 2011, în cadrul acestei măsuri s-au efectuat plăți în valoare de 81.860,837 mii Euro contribuție FEADR.

Suplimentar până la sfârșitul anului 2011 (respectiv în anul 2010) aferent schemelor de garantare s-au efectuat plăți de 107.111,000 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 85.688,800 mii Euro.

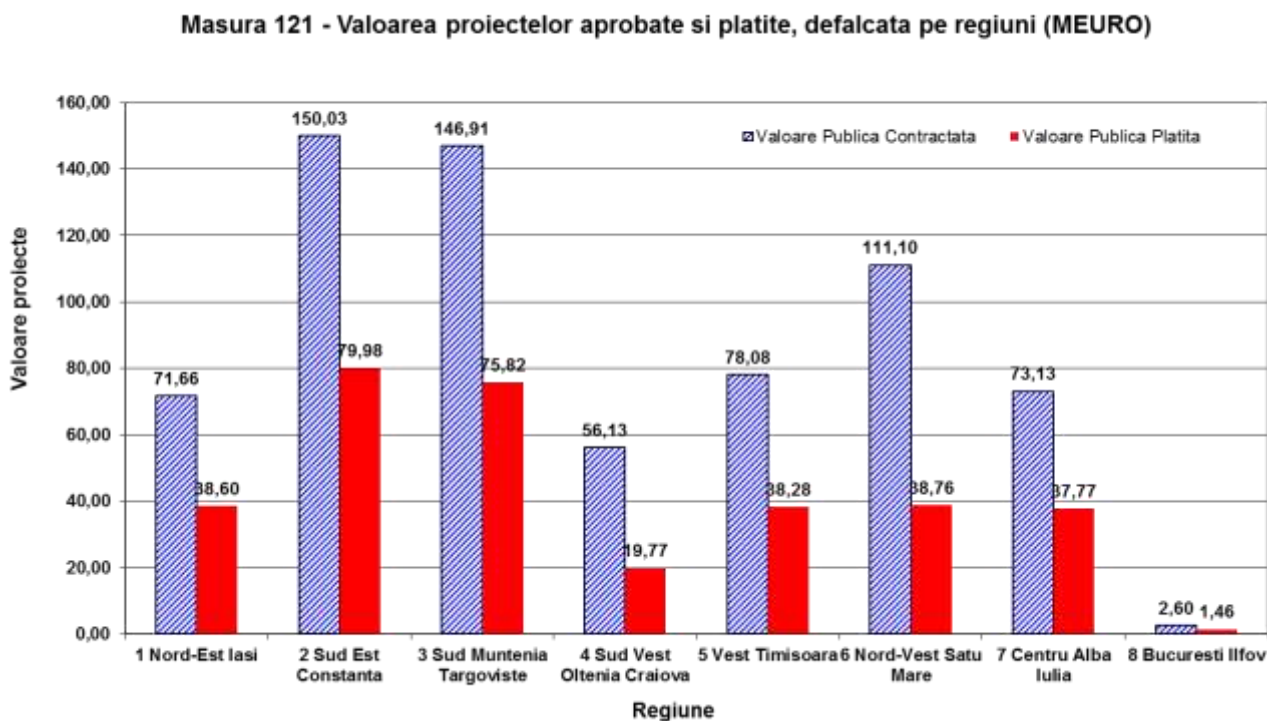
Situația plăților efectuate pe fiecare tip de ramură agricolă se prezintă astfel:

- Culturi de câmp** - s-au efectuat plăți în valoare de 204.091,393 mii Euro, reprezentând 61,76% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 163.273,114 mii Euro;
- Horticultură** - s-au efectuat plăți în valoare de 11.043,595 mii Euro, reprezentând 3,34% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 8.834,876 mii Euro;
- Sectorul vitivinicol** - s-au efectuat plăți în valoare de 2.043,245 mii Euro, reprezentând 0,62% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 1.634,596 mii Euro;
- Cuturi permanente** - s-au efectuat plăți în valoare de 8.227,155 mii Euro, reprezentând 2,49% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 6.581,724 mii Euro;
- Lapte și produse lactate** - s-au efectuat plăți în valoare de 21.437,263 mii Euro, reprezentând 6,49% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 17.149,810 mii Euro;
- Animale ierbivore (cu excepția celor din sectorul laptelui)** - s-au efectuat plăți în valoare de 5.442,516 mii Euro, reprezentând 1,65% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 4.354,013 mii Euro;
- Porcine** - s-au efectuat plăți în valoare de 32.382,538 mii Euro, reprezentând 9,80% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 25.906,031 mii Euro;
- Păsări de curte** - s-au efectuat plăți în valoare de 32.610,814 mii Euro, reprezentând 9,87% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 26.088,652 mii Euro;
- Mixte (culturi + animale)** - s-au efectuat plăți în valoare de 13.168,079 mii Euro, reprezentând 3,98% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 10.534,463 mii Euro.

Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate și a valorii plăților efectuate pe tipuri de ramuri agricole sunt prezentate în graficul de mai jos:

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), precum și a plăților efectuate, situația este prezentată în graficul de mai jos:

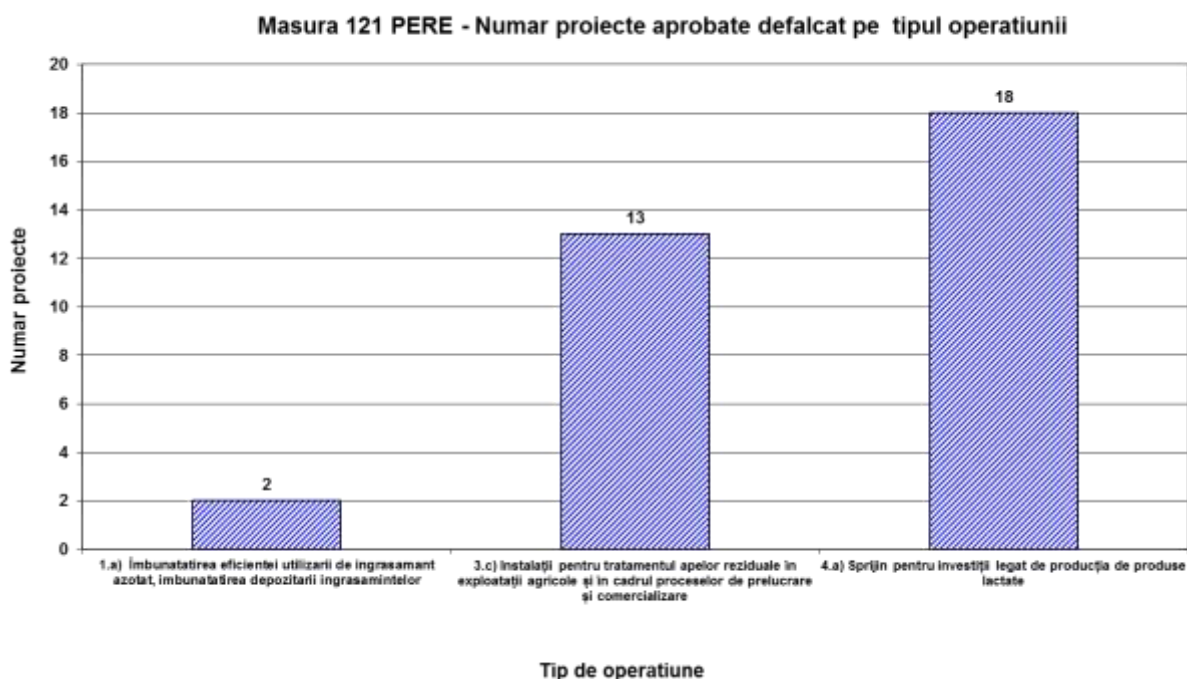
Până la sfârșitul anului 2011 pentru proiectele care vizează noile provocări și sunt prevăzute cu finanțare din bugetul **Planului European de Redresare Economică (PERE)**, pe măsura 121, au fost contractate 33 de proiecte, cu un volum total al investițiilor de 62.162,000 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 3.084,669 mii Euro.

Aproximativ 54,55% din totalul de 33 proiecte aprobate din bugetul **Planului European de Redresare Economică (PERE)** pentru această măsură se adresează investițiilor pe tipul operațiunii „**Srijin pentru investiții legat de producția de produse lactate**” (18 proiecte aprobate), cu un volum total al investițiilor de 33.952,007 mii Euro și o valoare

eligibilă nerambursabilă de 2.672,440 mii Euro. **Diferența de 45,45%** se adresează investițiilor de pe celelalte tipuri de operațiuni, după cum urmează:

- **6,06%** „**Îmbunătățirea eficienței utilizării de îngrășamant azotat, îmbunătățirea depozitarii îngrășamintelor**” (2 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 957,675 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 26,505 mii Euro;
- **39,39%** „**Instalații pentru tratamentul apelor reziduale în exploatații agricole și în cadrul proceselor de prelucrare și comercializare**” (13 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 27.252,318 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 385,724 mii Euro;

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor aprobate pe măsura 121(HC), pe fiecare tip de operațiune:

Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate și a valorii plăților efectuate pe tip de operațiune sunt prezentate în graficul de mai jos:

În ceea ce privește schemele de garantare, în anul 2011 s-au acordat 180 garanții în valoare de 64.443,936 mii Euro (cursul Euro la data denominării sursei este de 4,0715 lei/Euro), aferent unui număr de 187 proiecte.

Astfel beneficiarii PNDR care au obținut garanții, au reușit să-și deruleze proiectele, mecanismul de garantare contribuind la implementarea acestora prin facilitarea de către gestionarul fondului a acordării unui volum de credite în valoare de 93.589,548 mii Euro.

Situația garanțiilor acordate clasificate după tipul de ramură agricolă în care se încadrează proiectul se prezintă astfel:

1. Culturi de câmp – 20;
2. Horticultură – 15;
3. Culturi permanente – 8;
5. Lapte și produse lactate - 17;
6. Animale ierbivore (cu excepția celor din sectorul laptelui) - 4;
7. Porcine - 56;

8. Păsări de curte - 54;
9. Mixte (culturi + animale) – 4;
10. Viticol – 2.

Valoarea medie a unei garanții este de aprox. 358,022 mii Euro.

Astfel, începând cu aprilie 2010 până în prezent, s-au acordat un număr de 303 garanții în valoare de 103.168,35 mii Euro.

Din analiza stadiului implementării proiectelor care au beneficiat de garanții se poate observa că 87% au cel puțin o plată efectuată, 20% sunt finalizate și 10% au un stadiu fizic de execuție avansat, de peste 70%.

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii targeturilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare este prezentat în următorul stadiu cumulativ al obiectivelor realizate:

Numărul de exploatații care primesc sprijin pentru investiții este de 1.803 exploatații din targetul PNDR de 44.458 ceea ce reprezintă un grad de executare a PNDR de 4% deși, cel de al doilea indicator relevant pentru evoluția implementării măsurii, respectiv Volumul total al investițiilor, are un grad ridicat de realizare de 88%, acesta fiind de 1.669.027,225 mii Euro din targetul PNDR de 1.894.191,61 mii Euro. Aceasta evidențiază faptul că, au fost depuse, selectate și apoi contractate proiecte cu valori semnificativ mai mari decât s-a estimat inițial.

De asemenea trebuie avut în vedere faptul că, o parte semnificativă din alocarea inițial programată pentru a finanța proiecte a fost ulterior transferată în vederea finanțării Schemei de Garantare.

Rata de executare financiară (plăți efectuate pentru proiecte și Schema de garantare) este de 42,9%, fiind utilizați 437.557,599 mii Euro din alocarea de 1.020.505,60 mii Euro.

2.2.1.4 Măsura 123 „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”

Obiectivul general al acestei măsuri vizează creșterea competitivității întreprinderilor de procesare agro-alimentare și forestiere prin îmbunătățirea performanței generale a întreprinderilor din sectorul de procesare și marketing a produselor agricole și forestiere printr-o mai bună utilizare a resurselor umane și a altor factori de producție. Sprijinul pe această măsură se acordă pentru investiții orientate spre introducerea și dezvoltarea de tehnologii și procedee pentru obținerea de noi produse agricole și forestiere competitive; adaptarea întreprinderilor la noile standarde comunitare atât în etapa de procesare cât și în cea de distribuție a produselor obținute; îmbunătățirea veniturilor întreprinderilor sprijinite prin creșterea valorii adăugate a produselor agricole; creșterea valorii adăugate a produselor forestiere precum și a eficienței economice a activității micro-întreprinderilor, prin dezvoltarea și modernizarea echipamentelor, proceselor și tehnologiilor de prelucrare.

În cadrul măsurii 123 s-au aplicat trei scheme de ajutor de stat, și anume:

- Schema de ajutor de stat – **XS 13/2008** pentru stimularea IMM-urilor care procesează produse agricole în vederea obținerii unor produse alimentare, altele decât cele prevăzute în Anexa I la Tratatul CE precum și a celor care desfășoară

activități de procesare a produselor agricole în vederea obținerii și utilizării surselor de energie regenerabilă și a biocombustibililor;

- Schema de ajutor de stat – **XS 28/2008** pentru stimularea microîntreprinderilor din domeniul prelucrării primare a produselor forestiere lemnoase și nelemnoase.
- Schema de ajutor de stat - **N578/2009** pentru stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole.

În perioada de referință, s-au contractat 292 proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate), respectiv 9,1% comparativ cu targetul din PNDR de 3.205 proiecte.

Valoarea celor 292 proiecte contractate este de 268.426,608 mii Euro, reprezentând 26,86% din valoare alocată.

Volumul total al investițiilor este de 713.837,222 mii Euro, reprezentând 25,9% din targetul de 2.761.626,43 mii Euro și au fost efectuate plăți în valoare de 94.836,972 mii Euro (respectiv 75.869,578 mii Euro FEADR), reprezentând 8,7% din alocare.

Până la sfârșitul anului 2011 s-au desfășurat 22 sesiuni de depunere a proiectelor în cadrul acestei măsuri, pe parcursul cărora au fost depuse 1.986 de proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 1.685.849,069 mii Euro.

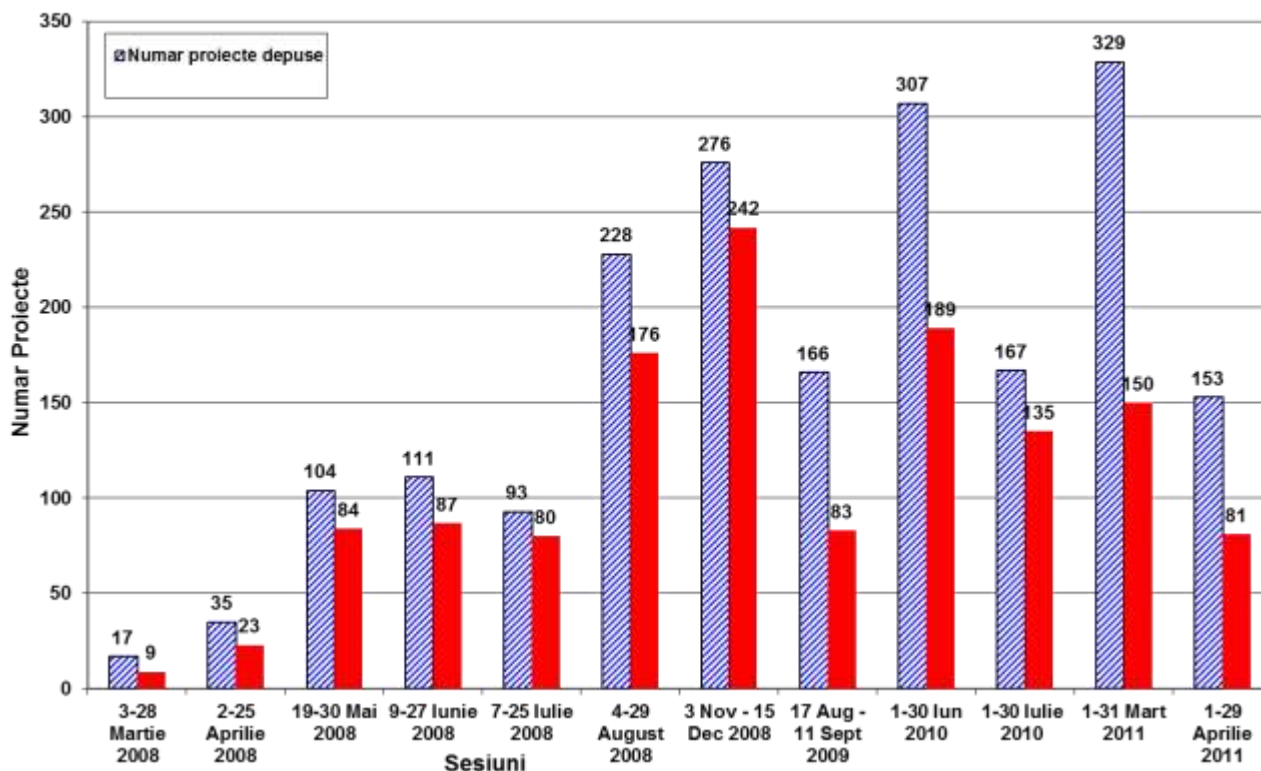
Din cele 1.986 de proiecte depuse, au fost selectate în urma întrunirii Comitetului de Selecție 1.339 proiecte, din care au fost contractate 873 proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate), cu un volum total al investițiilor de 1.819.959,929 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 677.910,684 mii Euro.

Din totalul celor 1.986 de proiecte depuse:

- 1.242 proiecte au fost depuse pe măsura 123, din care au fost selectate 751 proiecte și 495 de proiecte contractate, cu un volum total al investițiilor de 1.314.068,840 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 487.975,903 mii Euro;
- 247 proiecte au fost depuse pe schema de ajutor de stat – XS 13/2008, din care au fost selectate 215 proiecte și 159 de proiecte contractate, cu un volum total al investițiilor de 186.243,598 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 68.292,664 mii Euro;
- 177 proiecte au fost depuse pe schema de ajutor de stat – XS 28/2008, din care au fost selectate 157 proiecte și 102 de proiecte contractate, cu un volum total al investițiilor de 108.500,923 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 43.564,628 mii Euro.
- 217 proiecte au fost depuse pe Schema N578/2009 - Produse agricole din care au fost selectate 179 proiecte și 91 de proiecte contractate, cu un volum total al investițiilor de 180.089,192 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 66.433,617 mii Euro.
- 103 proiecte au fost depuse pe Schema N578/2009 - Produse forestiere din care au fost selectate 37 proiecte și 26 de proiecte contractate, cu un volum total al investițiilor de 31.057,376 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 11.643,872 mii Euro.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 123 (inclusiv schemele de ajutor de stat), pe sesiuni de depunere a proiectelor:

Numar de proiecte depuse si selectate pe sesiuni - Masura 123

Aproximativ 80,76% din totalul celor 873 proiecte aprobate pentru această măsură se adresează investițiilor pe tipul de sector „Industrie alimentară” (705 proiecte aprobate), vizând cu preponderență tipul de producție convențională, cu un volum total al investițiilor de 1.522.681,829 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 563.800,101 mii Euro.

Diferența de 19,24% se adresează investițiilor din sectorul „Silvicultură” (128 proiecte aprobate), cu un volum total al investițiilor de 139.558,299 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 55.208,500 mii Euro și investițiilor din sectorul „Mixt” (40 proiecte aprobate), cu un volum total al investițiilor de 157.719,801 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 58.902,083 mii Euro (a se vedea tabelul O.123(1) anexat).

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor aprobate pe măsura 123, pe fiecare tip de sector:

În ceea ce privește tipurile de beneficiari (întreprinderi), ponderea cea mai mare o dețin întreprinderile micro/mici (81,33% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură) cu 710 proiecte aprobate, în timp ce întreprinderile mijlocii și întreprinderile mari dețin o pondere de 18,67% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură, cu 163 proiecte aprobate (154 întreprinderi mijlocii și 9 întreprinderi mari). (a se vedea tabelul O.123(2) anexat)

Din punct de vedere al tipurilor de producție, ponderea cea mai mare o deține tipul de producție convențională (aproximativ 94,85% din totalul de 873 proiecte aprobate pentru această măsură) cu 828 proiecte aprobate, în timp ce tipul de producție ecologică deține o pondere de 5,15%, cu 45 proiecte aprobate.

Ponderea cea mai mare, din punct de vedere al tipurilor de activități desfășurate, o deține tipul de activitate „Prelucrare/ comercializare” cu 96,56% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură (843 proiecte aprobate), în timp ce tipul de activitate „Dezvoltare” deține o pondere de 3,44% (30 proiecte aprobate). (a se vedea tabelul O.123(4) anexat).

Până la sfârșitul anului 2011, în cadrul măsurii 123 au fost sprijinite (a se vedea tabelul OA. Indicatori adiționali):

- 38 întreprinderi cu program de restructurare până în 2009 față de targetul de 425 întreprinderi (8,9% din target);
- 138 întreprinderi care aparțin formelor asociative comparativ cu targetul din PNDR de 470 întreprinderi (29,4% din target).

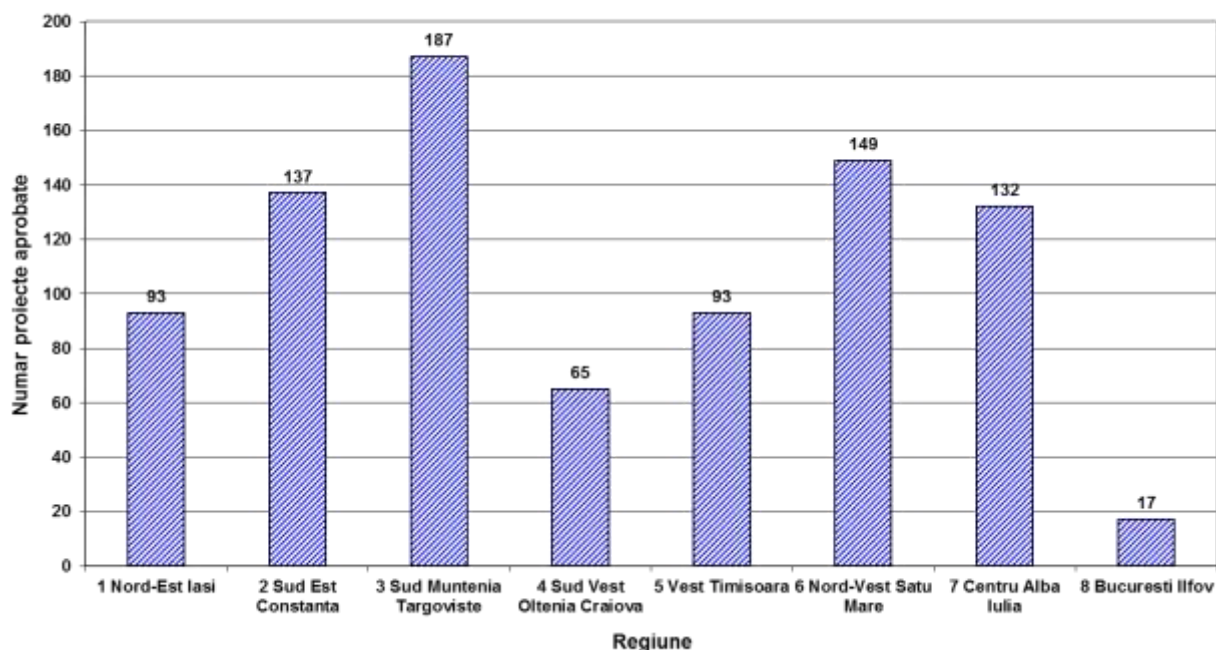
Din punct de vedere al distribuției regionale, Regiunea 3 Sud-Muntenia deține cea mai mare pondere, respectiv 21,42% din total proiecte aprobate pe această măsură, fiind urmată de Regiunea 6 Nord-Vest Satu Mare cu o pondere de aproximativ 17,07% din total proiecte aprobate. Cea mai mică pondere, respectiv 1,95% din total proiecte aprobate pe această măsură o deține Regiunea 8 București Ilfov.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă), precum și a plăților efectuate sunt prezentate în Tabelul nr. 3 și în graficul de mai jos.

Tabelul nr. 3

Regiunea	Numar proiecte aprobate M123	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	93	69.445,617
2 Sud Est Constanta	137	127.864,403
3 Sud Muntenia Targoviste	187	168.623,106
4 Sud Vest Oltenia Craiova	65	46.528,231
5 Vest Timisoara	93	83.047,647
6 Nord-Vest Satu Mare	149	102.359,397
7 Centru Alba Iulia	132	60.498,580
8 Bucuresti Ilfov	17	19.543,703
Total General	873	677.910,684

Măsura 123 - Numar proiecte aprobate defalcate pe regiuni

Capacitățile prevăzute a fi realizate sau modernizate (îmbunătățite) prin intermediul măsurii 123, pentru proiectele aprobate, sunt prezentate în tabelul OA. Indicatori adiționali, anexat. Având în vedere faptul că investițiile realizate în cadrul acestei măsuri acoperă o gamă largă în ceea ce privește sectoarele de producție, în **Tabelul nr. 4** se vor prezenta capacitățile prevăzute a fi realizate sau modernizate, împărțite pe tipuri de sectoare de producție.

Tabelul nr. 4

Sector de productie	Numar de proiecte aprobate	Unitatea de referinta pentru proiectele aprobate							
		Unitatea de masura				Unitatea de masura			
		Capacitate implicata - investitii noi				Capacitate implicata - modernizari			
		mii t/an	mii hl/an	mii m ³ /an	mii buc	mii t/an	mii hl/an	mii m ³ /an	mii buc
Carne si produse din carne	90	2.562,435	0,000	0,000	0,000	878,189	0,000	0,000	0,000
Lapte si produse lactate	55	152,251	490,760	0,000	0,000	4,192	2.305,443	0,000	0,000
Fructe, legume si cartofi	48	223,885	154,105	0,000	0,000	24,859	210,115	0,000	0,000
Vin	48	0,000	355,633	0,000	0,000	0,000	377,727	0,000	0,000
Seminte oleaginoase	8	188,911	0,000	0,000	0,000	66,528	0,000	0,000	0,000
Panificatie si patiserie	232	522,451	0,000	0,000	23.950,000	1.022,272	0,000	0,000	0,000
Dulciuri si produse zaharoase	2	0,560	0,000	0,000	0,000	3,426	0,000	0,000	0,000
Miere de albine	6	2,902	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Cereale si nutreturi combinate	233	2.419,762	0,000	0,000	0,000	1.568,449	0,000	0,000	0,000
Alimente dietetice	1	0,000	0,000	0,000	0,000	0,236	0,000	0,000	0,000
Alte alimente	13	103,728	0,000	0,000	0,000	10,551	0,000	0,000	0,000
Produse lemnoase	126	40,152	0,000	1.279,825	0,000	11,666	0,000	881,354	0,000
Produse nelemnoase	2	0,740	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Producere de biocombustibil	4	96,005	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Producere de biogaz	2	0,000	0,000	2.262,012	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Oua	3	2,000	0,000	0,000	201.245.169,000	0,000	0,000	0,000	0,000
TOTAL	873	6.315,784	1.000,498	3.541,836	201.269.119,000	3.590,367	2.893,284	881,354	0,000

Până la sfârșitul anului 2011, pe măsura 123 s-au efectuat plăți de aproximativ 213.760,742 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 171.008,594 mii Euro. (a se vedea tabelele O.123(1) și O.123(3)). În anul 2011, în cadrul acestei măsuri s-au efectuat

plăți în valoare de aproximativ 75.869,578 mii Euro contribuție FEADR.

Suplimentar până la sfârșitul anului 2011 (respective în anul 2010) aferent schemelor de garantare s-au efectuat plăți de 93.439,000 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 74.751,200 mii Euro.

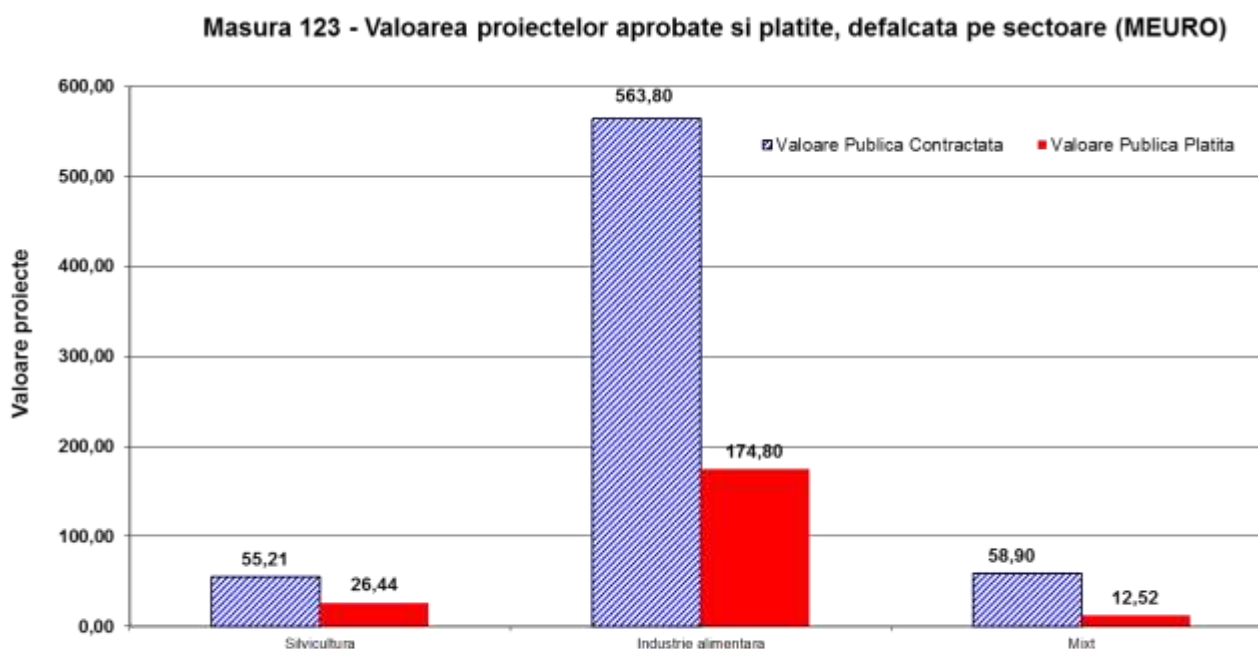
Situația plăților efectuate pe fiecare tip de sector se prezintă astfel:

1. Silvicultură - s-au efectuat plăți în valoare de 26.439,966 mii Euro, reprezentând 12,37% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 21.151,973 mii Euro;

2. Industria alimentară - s-au efectuat plăți în valoare de 174.804,808 mii Euro, reprezentând 81,78% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 139.843,846 mii Euro;

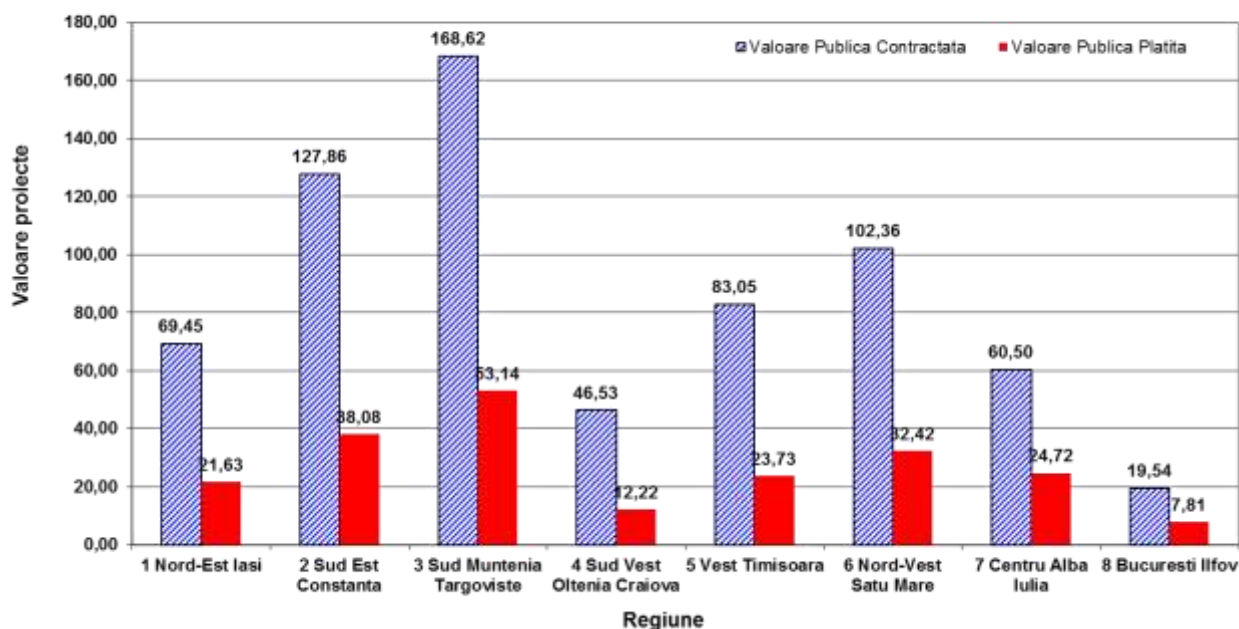
3. Mixt - s-au efectuat plăți în valoare de 12.515,968 mii Euro, reprezentând 5,85% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 10.012,775 mii Euro.

Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate și a valorii plăților efectuate pe tipuri de sectoare sunt prezentate în graficul de mai jos:

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), precum și a plăților efectuate, situația este prezentată în graficul de mai jos:

Masura 123 - Valoarea proiectelor aprobate si platite, defalcata pe regiuni (MEURO)

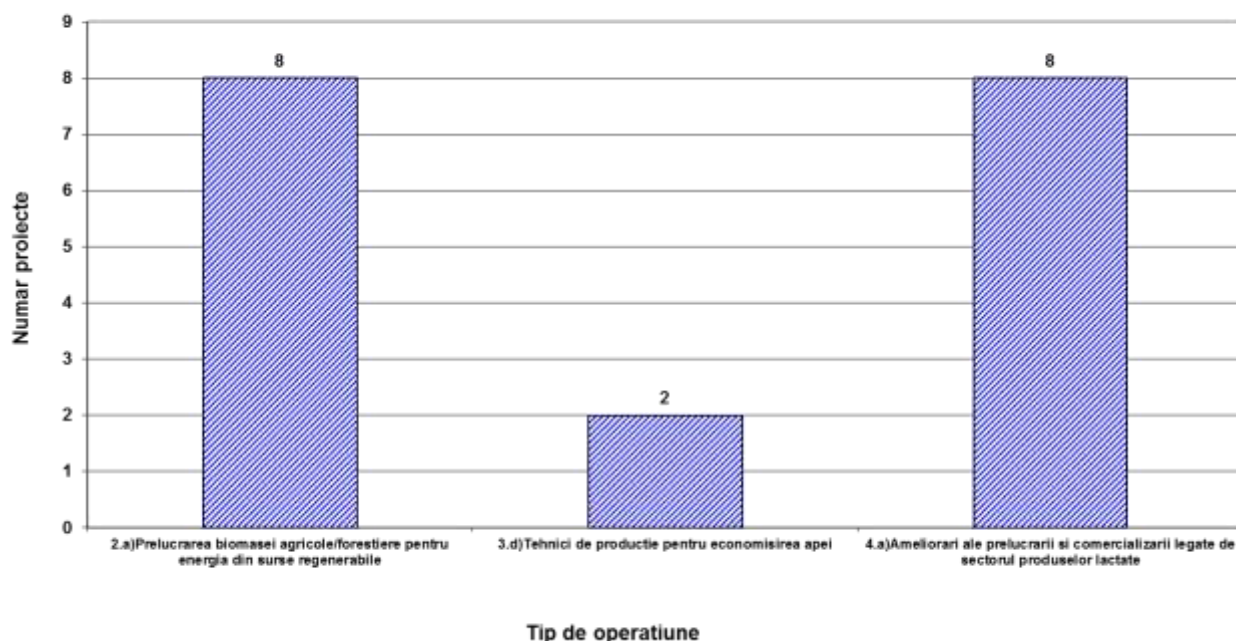
Până la sfârșitul anului 2011 pentru proiectele care vizează noile provocări și sunt prevăzute cu finanțare din bugetul **Planului European de Redresare Economică (PERE)**, pe măsura 123, au fost contractate 18 de proiecte, cu un volum total al investițiilor de 72.980,616 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 6.317,376 mii Euro.

Aproximativ 11,11% din totalul de 18 proiecte aprobate din bugetul **Planului European de Redresare Economică (PERE)** pentru această măsură se adresează investițiilor pe tipul operațiunii „**Tehnici de producție pentru economisirea apei (de exemplu modele adaptate de recoltare)**” (2 proiecte aprobate), cu un volum total al investițiilor de 9.676,870 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 26,992 mii Euro. **Diferența de 88,89%** se adresează investițiilor de pe celelalte tipuri de operațiunii, după cum urmează:

- **44,44%** „**Prelucrarea biomasei agricole/forestiere pentru energia din surse regenerabile**” (8 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 40.333,544 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 2.282,667 mii Euro;
- **44,44%** „**Ameliorări ale prelucrării și comercializării legate de sectorul produselor lactate**” (8 proiecte aprobate) cu un volum total al investițiilor de 22.970,202 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 4.007,717 mii Euro;

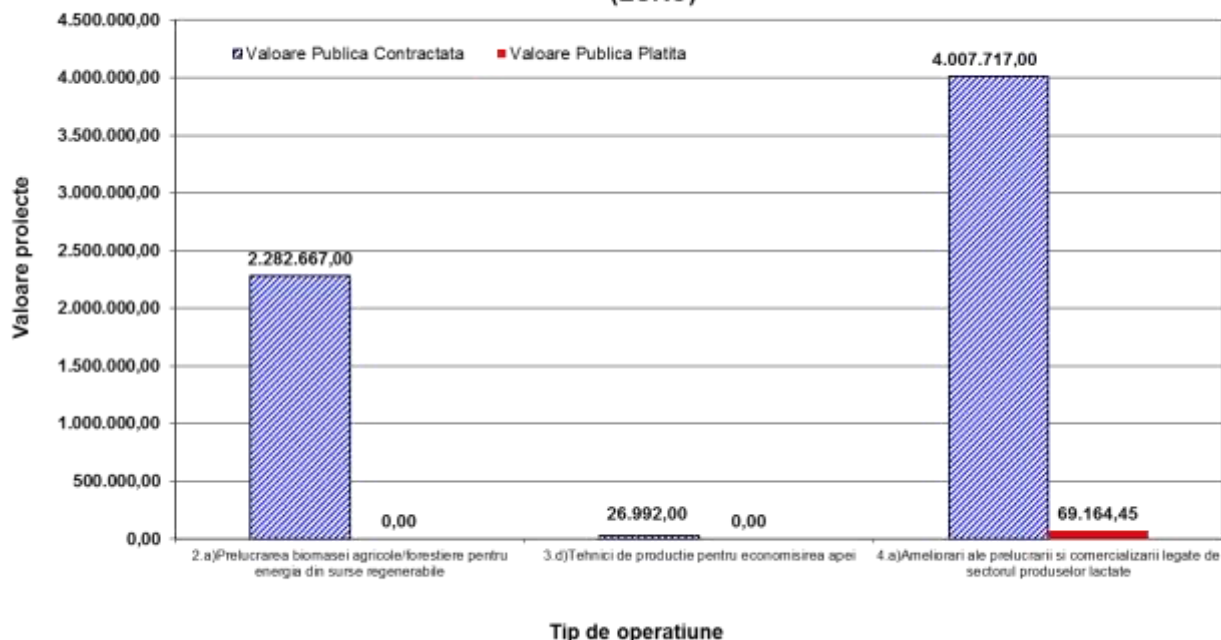
Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor aprobate pe măsura 123(HC), pe fiecare tip de operațiune:

Masura 123 PERE - Numar proiecte aprobate defalcat pe tipul operatiunii

Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate și a valorii plăților efectuate pe tip de operațiune sunt prezentate în graficul de mai jos:

Masura 123 PERE - Valoarea proiectelor aprobate și platite, pe tipul operatiunii (EURO)

În anul 2011, pentru prima oara în cadrul măsurii 123, pentru proiectele care vizează noile provocări și sunt prevăzute cu finanțare din bugetul **Planului European de Redresare Economică (PERE)**, s-au efectuat plăți de aproximativ 69,164 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 55,332 mii Euro. (a se vedea tabelele O.123(HC).

Situația plăților efectuate pe fiecare tip de operațiune se prezintă astfel:

- Ameliorări ale prelucrării și comercializării legate de sectorul produselor lactate** - s-au efectuat plăți în valoare de 69,164 mii Euro, reprezentând 100,00%

din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 55,332 mii Euro;

În ceea ce privește schema de garantare, în anul 2011, în cadrul **măsurii 123** (Schema de garantare - agricol) s-au acordat 68 garanții în valoare de 38.867,337 mii Euro (cursul Euro la data denominării sursei este de 4,0715 lei/Euro), aferent unui număr de 55 proiecte.

Astfel beneficiarii PNDR care au obținut garanții, au reușit să-și deruleze proiectele, mecanismul de garantare contribuind la implementarea acestora prin facilitarea de către gestionarul fondului a acordării unui volum de credite în valoare de 54.308,642 mii Euro.

Situația garanțiilor acordate clasificate după sectorul de activitate în care se încadrează proiectul se prezintă astfel:

1. Depozitare și producere furaje – 9;
2. Procesare carne – 9;
3. Procesare lapte – 5;
4. Depozitare și procesare cereale – 31;
5. Procesare fructe – 6;
6. Procesare miere - 4;
7. Vinificație – 4.

Valoarea medie a unei garanții este de aprox. 571,578 mii Euro.

Proiectele depuse în cadrul măsurii sunt proiecte care vizează lucrări de construcții și montaj, derulându-se pe parcursul a 3 ani.

Astfel, începând cu aprilie 2010 până în prezent, s-au acordat un număr de 98 garanții în valoare de 55.463,27 mii Euro.

Din analiza stadiului implementării proiectelor care au beneficiat de garanții se poate observa că 73% au cel puțin o plată efectuată, 4% sunt finalizate și 4% au un stadiu fizic de execuție avansat, de peste 70%.

În anul 2011, în cadrul **măsurii 123** (Schema de garantare - non-agricol) s-au acordat 27 garanții în valoare de 10.559,294 mii Euro (cursul Euro la data denominării sursei este de 4,0715 lei/Euro), aferent unui număr de 24 proiecte.

Astfel beneficiarii PNDR care au obținut garanții, au reușit să-și deruleze proiectele, mecanismul de garantare contribuind la implementarea acestora prin facilitarea de către Fond acordării unui volum de credite în valoare de 15.217,60 mii Euro.

1. Schema de ajutor de stat XS 13/2008 (Agricol) – 19 garanții pentru „Panificație, patiserie, cofetărie”;
2. Schema de ajutor de stat XS 28/2008 (Forestier) – 8 garanții pentru Produse lemnoase.

Valoarea medie a unei garanții este de aprox. 391,085 mii Euro

Astfel, începând cu aprilie 2010 până în prezent, s-au acordat un număr de 41 garanții în valoare de 13.617,844 mii Euro.

Din analiza stadiului implementării proiectelor care au beneficiat de garanții se poate observa că 83% au cel puțin o plată efectuată, 21% sunt finalizate și 17% au un stadiu fizic de execuție avansat, de peste 70%.

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii targeturilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare este prezentat în următorul stadiu cumulativ al obiectivelor realizate:

Număr de întreprinderi care primesc sprijin – rata de executare a PNDR este de 27,2% beneficiind de sprijin un număr de 1.873 întreprinderi comparativ cu targetul de 3.205 (față de estimările inițiale din anul 2007, valorile proiectelor au fost mult mai mari iar o parte semnificativă din alocarea inițial programată pentru a finanța proiecte a fost ulterior transferată în vederea finanțării Schemelor de Garantare).

Rata de executare financiară (plăți efectuate pentru proiecte și Schemele de garantare) este de 28,1%, ceea ce reprezintă 307.199,74 mii Euro din alocarea de 1.092.682,41 mii Euro.

2.2.1.5 Măsura 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii”

Obiectivul general al acestei măsuri vizează adaptarea infrastructurii agricole și forestiere la noile structuri de proprietate apărute ca urmare a procesului de restituire a proprietăților în vederea creșterii competitivității sectorului agricol și forestier.

Acțiunile sprijinite în cadrul acestei sub-măsuri sunt îmbunătățirea accesului la exploatațile agricole, construirea și modernizarea drumurilor de exploatație care să asigure accesul public la exploatațile agricole, modernizarea și/sau re tehnologizarea sistemelor de irigații.

În perioada de referință, s-au contractat 5 proiecte respectiv 0,3% comparativ cu targetul din PNDR de 1.667 proiecte.

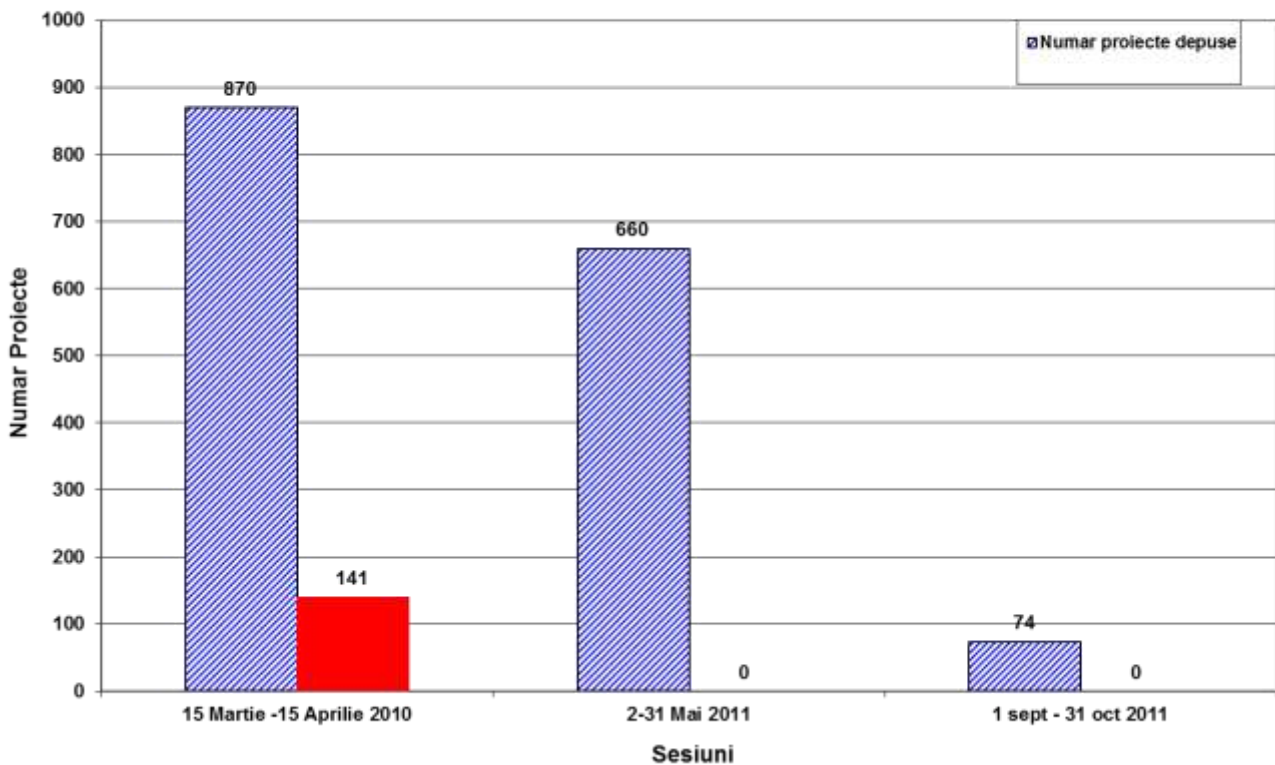
Valoarea celor 5 proiecte contractate este de 4.934,284 mii Euro, reprezentând 0,9% din valoare alocată.

Volumul total al investițiilor este de 6.151,534 Euro, reprezentând 0,9% din targetul de 666.559,520 mii Euro și au fost efectuate plăți în valoare de 20.541,463 mii Euro (respectiv 16.433,170 mii Euro FEADR), reprezentând 4% din alocare.

Până la sfârșitul anului 2011 s-au desfășurat 3 sesiuni de depunere a proiectelor în cadrul acestei măsuri, pe parcursul cărora au fost depuse 1.604 de proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 1.694.493,132 mii Euro. Din cele 1.604 de proiecte depuse, au fost selectate în urma întrunirii Comitetului de Selecție 141 proiecte, din care au fost contractate 140 de proiecte, cu un volum total al investițiilor de 199.230,685 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 157.892,720 mii Euro.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 125, pe sesiuni de depunere a proiectelor:

Numar de proiecte depuse si selectate pe sesiuni - Masura 125

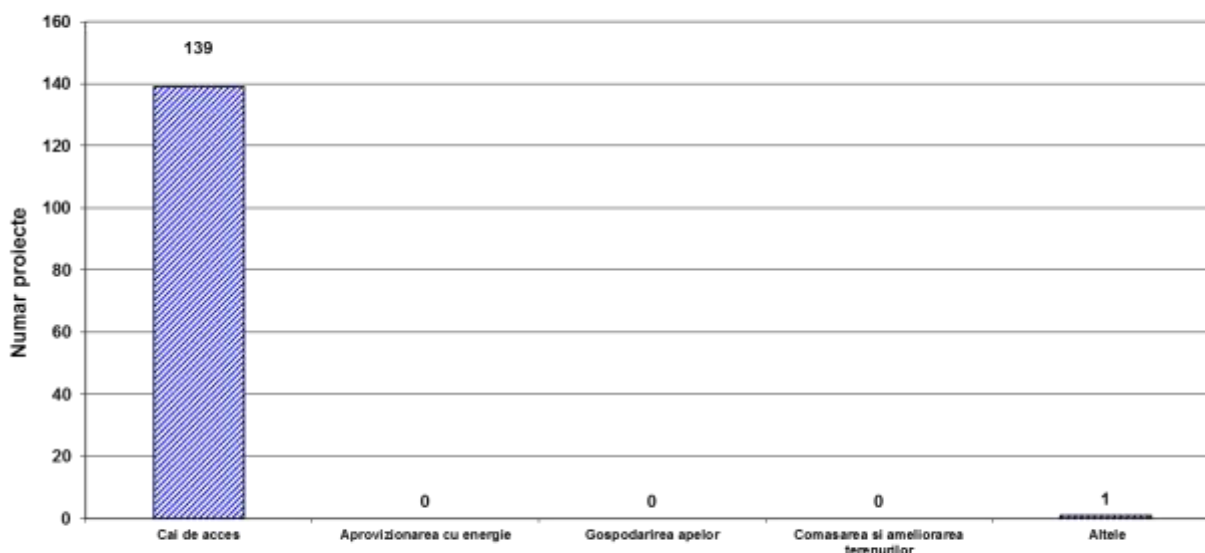
Aproximativ 99,29% din totalul de 140 proiecte aprobate pentru această măsură se adresează investițiilor pe tipul operațiunii „**Căi de acces**” (139 proiecte aprobate), cu un volum total al investițiilor de 198.034,765 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 156.892,722 mii Euro. **Diferența de 0,71%** se adresează tipului de operațiuni „**Altele**” (1 proiect aprobat) un volum total al investițiilor de 1.195,920 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 999,998 mii Euro

În urma investițiilor aprobate pentru această măsură, în studiile de fezabilitate pentru proiectele contractate se menționează că se vor îmbunătăți și dezvolta următoarele (a se vedea tabelul OA. Indicatori adiționali):

- 1.039,06 lungimea drumurilor construite (Km) - Agricole;
- 493,59 lungimea drumurilor construite (Km) - Forestiere;

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor aprobate pe măsura 125, pe fiecare tip de operațiune:

Masura 125 - Numar proiecte aprobate defalcat pe tipul operatiunii

Dintre cele 140 de proiecte aprobate pe această măsură, ponderea cea mai mare (71,43%) o deține categoria „Teren agricol” cu un număr de 100 proiecte, urmată de categoria „Teren forestier” (28,57%) cu un număr de 40 proiecte. (a se vedea tabelul O.125 anexat).

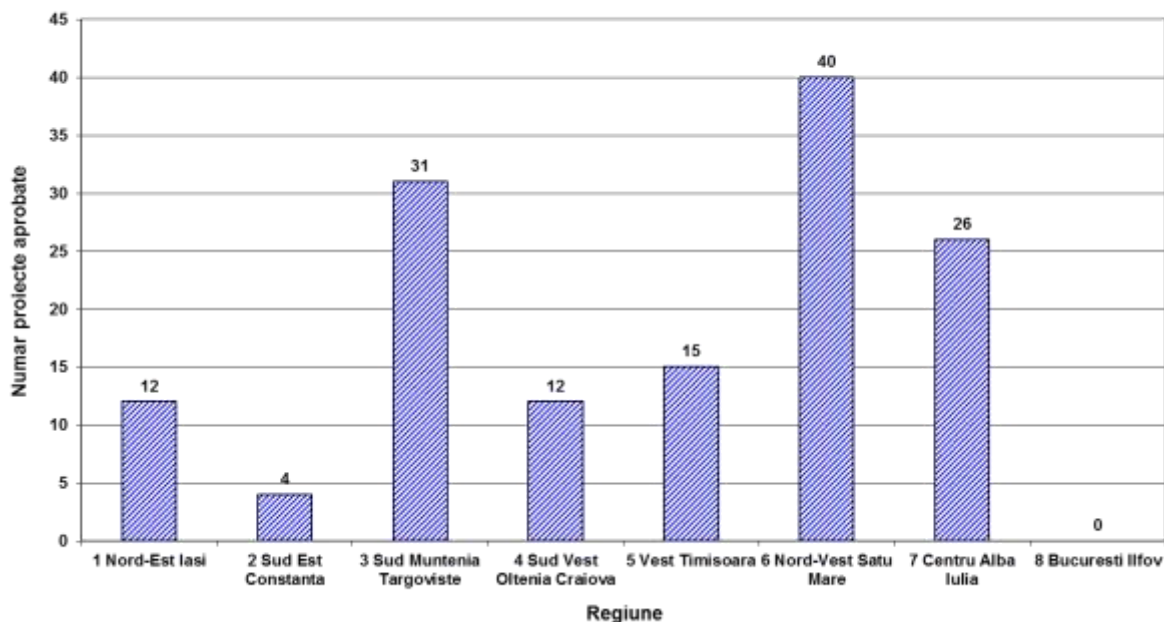
Din punct de vedere al distribuției regionale, Regiunea 6 Nord -Vest Satu Mare deține cea mai mare pondere, respectiv 28,57% din total proiecte aprobate pe această măsură, fiind urmată de Regiunea 3 Sud-Muntenia Târgoviște cu o pondere de aproximativ 22,14% din total proiecte aprobate. Cea mai mică pondere, respectiv 2,86% din total proiecte aprobate pe această măsură o deține Regiunea 2 Sud Est Constanta.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă) sunt prezentate în Tabelul nr. 5 și în graficul de mai jos.

Tabelul nr. 5

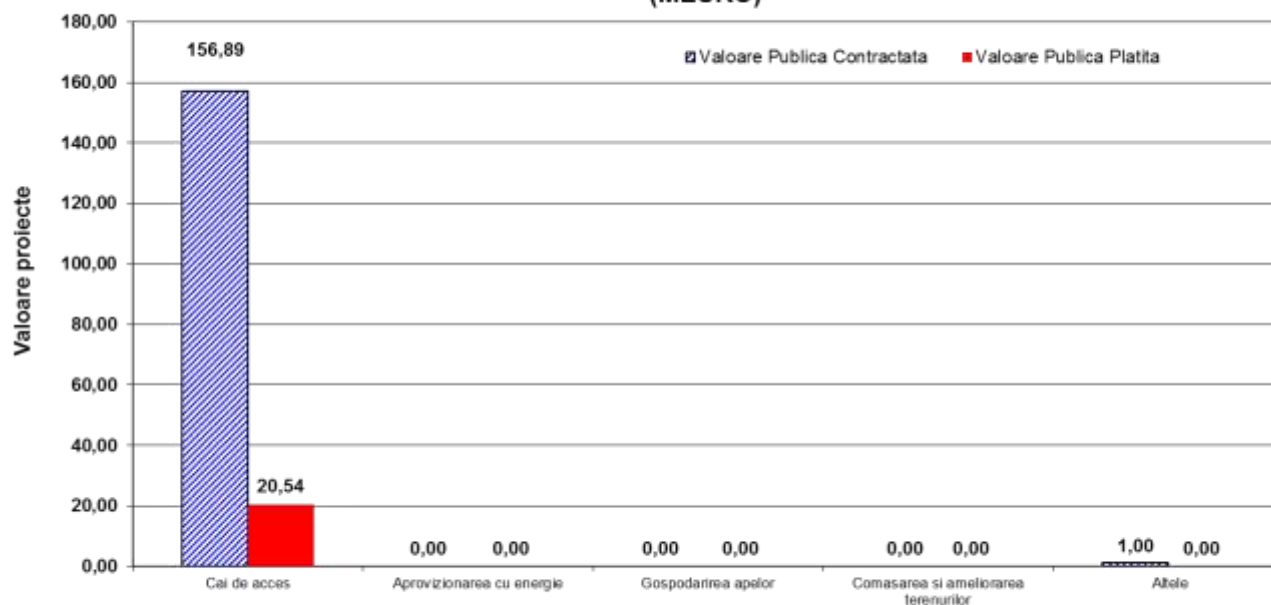
Regiunea	Numar proiecte aprobate M121	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	12	11.906,286
2 Sud Est Constanta	4	3.999,998
3 Sud Muntenia Targoviste	31	32.223,103
4 Sud Vest Oltenia Craiova	12	12.440,699
5 Vest Timisoara	15	15.333,485
6 Nord -Vest Satu Mare	40	48.043,274
7 Centru Alba Iulia	26	33.945,875
8 Bucuresti Ilfov	0	0,000
TOTAL	140	157.892,720

Masura 125 - Numar proiecte aprobate defalcat pe regiuni

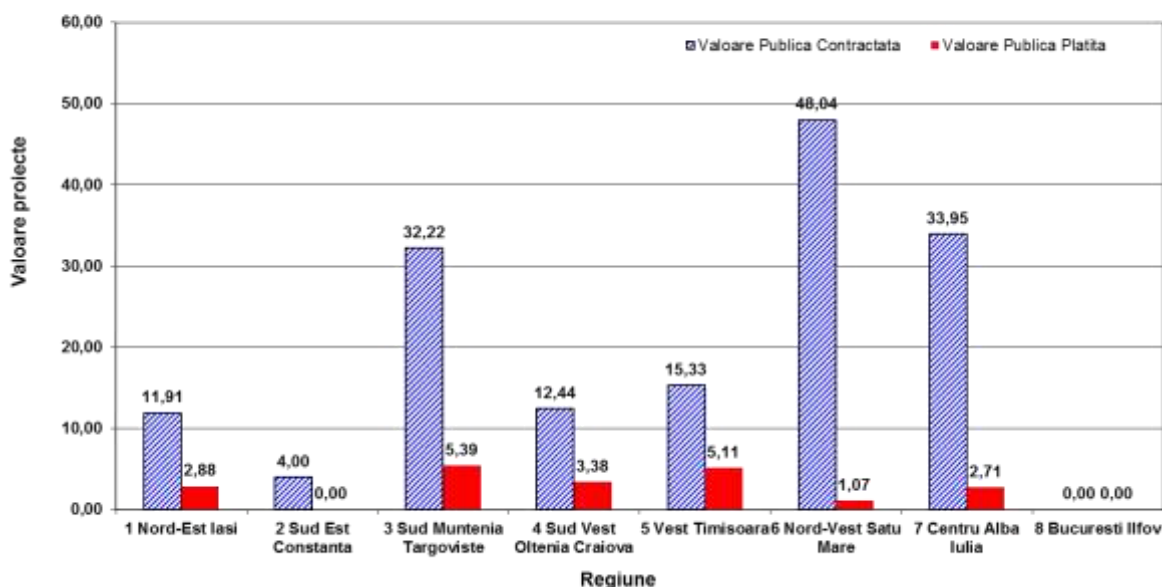
Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate pe tipuri de operatiuni sunt prezentate în graficul de mai jos:

Masura 125 - Valoarea proiectelor aprobate si platite, defalcata pe tipul operatiunii (MEURO)

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), situația este prezentată în graficul de mai jos:

Măsura 125 - Valoarea proiectelor aprobate și platite, defalcată pe regiuni (MEURO)

În anul 2011, pe măsura 125 s-au efectuat primele plăți de aproximativ 20.541,462 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 16.433,170 mii Euro. (a se vedea tabelul O.125).

Toate plățile au fost efectuate pe tipul de operațiune **Căi de acces**, acestea fiind în valoare de 20.541,462 mii Euro, contribuția FEADR fiind de 16.433,170 mii Euro.

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii targeturilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare este prezentat în următorul stadiu cumulativ al obiectivelor realizate:

Numărul de operațiuni care primesc sprijin este de 140 operațiuni din targetul de 1.667, rata de executare a PNDR fiind de 8%.

Rata de executare financiară (plăți efectuate) este de 4%, ceea ce reprezintă 20.541,462 mii Euro din alocarea de 545.746,816 mii Euro.

2.2.1.6 Măsura 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență”

Obiectivul general al măsurii 141 vizează creșterea competitivității exploatațiilor agricole în curs de restructurare pentru facilitarea rezolvării problemelor legate de tranziție, având în vedere faptul că sectorul agricol și economia rurală sunt expuse presiunii concurențiale a pieței unice.

Sprijinul acordat prin această măsură are scopul de a asigura veniturile necesare în perioada de restructurare și transformarea fermelor de semi-subzistență în exploatații orientate către piață, prin utilizarea durabilă a factorilor de producție, îmbunătățirea managementului prin diversificarea producției agricole, precum și introducerea de tehnologii performante adaptate condițiilor locale. Ca urmare, implementarea măsurii conduce la creșterea veniturilor acestor ferme concomitent cu scăderea costurilor de producție.

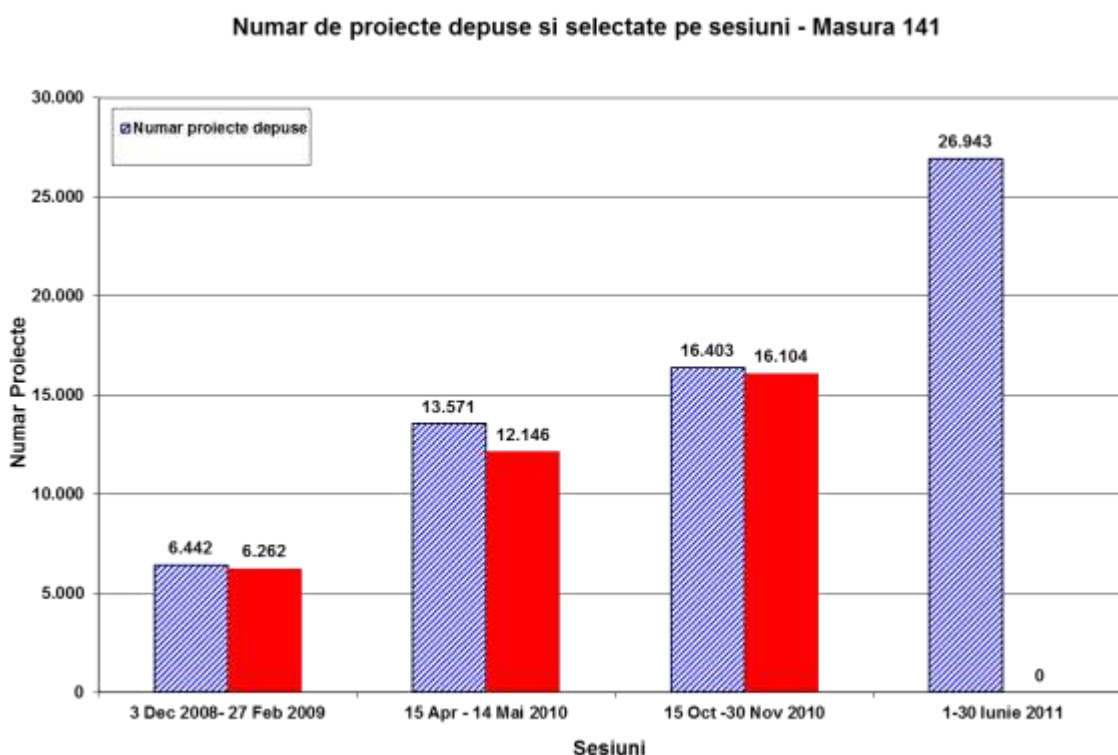
În perioada de referință, s-au contractat 17.204 de proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate) respectiv 22,6% comparativ cu targetul din PNDR de 76.172 proiecte.

Valoarea celor 17.204 proiecte contractate este de 129.030,000 mii Euro, reprezentând 27,1% din valoare alocată.

Au fost efectuate plăți în valoare de 46.835,391 mii Euro (respectiv 37.468,313 mii Euro FEADR), reprezentând 9,8% din alocare.

Până la sfârșitul anului 2011 s-au desfășurat 4 sesiuni de depunere a proiectelor în cadrul acestei măsuri, pe parcursul cărora au fost depuse 63.359 de proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 475.192,500 mii Euro. Din cele 63.359 de proiecte depuse, au fost selectate în urma întrunirii Comitetului de Selecție 34.512 proiecte, din care au fost contractate 33.704 de proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate) cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 252.780,000 mii Euro.

Graficul de mai jos prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 141:

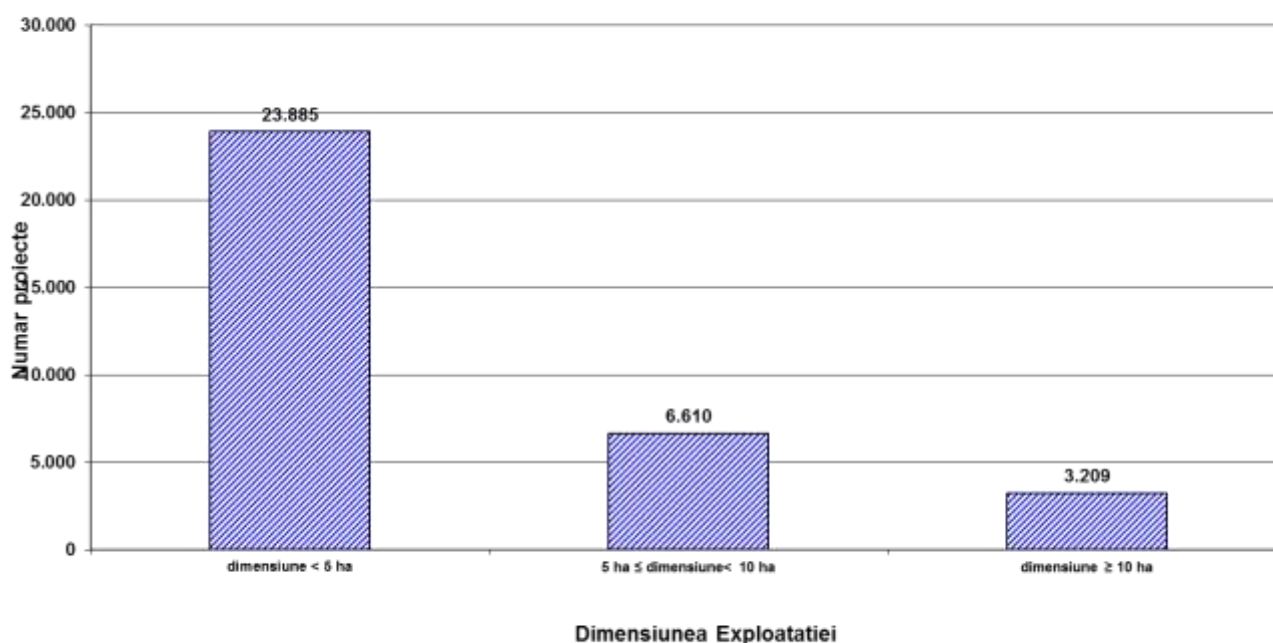

Referitor la împărțirea proiectelor aprobate în funcție de dimensiunea exploatației, situația se prezintă astfel (*a se vedea tabelul O.141*):

- ponderea cea mai mare o deține categoria „Dimensiune < 5 ha” (70,87% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură) cu 23.885 proiecte aprobate și o valoare eligibilă nerambursabilă de 179.137,500 mii Euro;
- categoria „5 ha ≤ dimensiune < 10 ha” deține o pondere de 19,61% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură, cu 6.610 proiecte aprobate și o valoare eligibilă nerambursabilă de 49.575,000 mii Euro;
- categoria „Dimensiune ≥ 10 ha” deține o pondere de 9,52% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură, cu 3.209 proiecte aprobate și o valoare eligibilă nerambursabilă de 24.067,500 mii Euro.

Graficul de mai jos prezintă situația proiectelor aprobate pe măsura 141, pe fiecare tip de dimensiune a exploatației:

Masura 141 - Numar proiecte aprobate defalcate dupa dimensiunea exploatareii

Din numărul total al exploatareilor de semi-subsistență sprijinite (**33.704**):

- **8.186** exploatareii sunt conduse de femei reprezentând 107% din targetul de 7.617
- **15.108** exploatareii sunt conduse de tineri sub 40 de ani reprezentând 132,2% din targetul de 11.426 exploatareii
- **13.256** exploatareii sunt din zone defavorizate reprezentând 87,0% din targetul de 15.238 exploatareii
- **6.911** exploatareii aplică pentru agromediu reprezentând 90,7% din targetul de 7.617 exploatareii. (a se vedea tabelul O.A Indicatori adiționali)

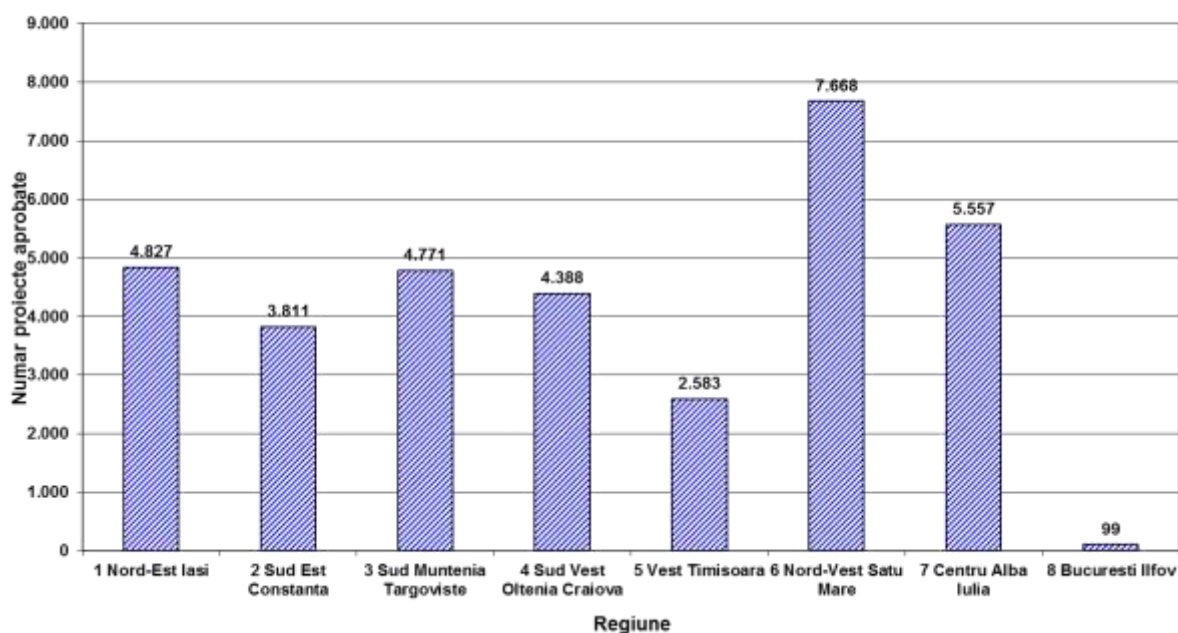
Din analiza indicatorilor adiționali se poate observa că doi dintre acestia sunt realizați în proporție de peste 100%, alți doi au valori apropiate de nivelul propus.

Din punct de vedere al distribuției regionale, Regiunea 6 Nord Vest Satu Mare deține cea mai mare pondere, respectiv 22,75% din total proiecte aprobate pe această măsură, fiind urmată de Regiunea 7 Centru Alba Iulia cu o pondere de aproximativ 16,49% din total proiecte aprobate. Cea mai mică pondere, respectiv 0,29% din total proiecte aprobate pe această măsură o deține Regiunea 8 București Ilfov.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă) sunt prezentate în Tabelul nr. 6 și în graficul de mai jos.

Tabelul nr. 6

Regiunea	Numar proiecte aprobate M141	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	4.827	36.202,500
2 Sud Est Constanta	3.811	28.582,500
3 Sud Muntenia Targoviste	4.771	35.782,500
4 Sud Vest Oltenia Craiova	4.388	32.910,000
5 Vest Timisoara	2.583	19.372,500
6 Nord-Vest Satu Mare	7.668	57.510,000
7 Centru Alba Iulia	5.557	41.677,500
8 Bucuresti Ilfov	99	742,500
Total General	33.704	252.780,000

Masura 141 - Numar proiecte aprobate defalcate pe regiuni

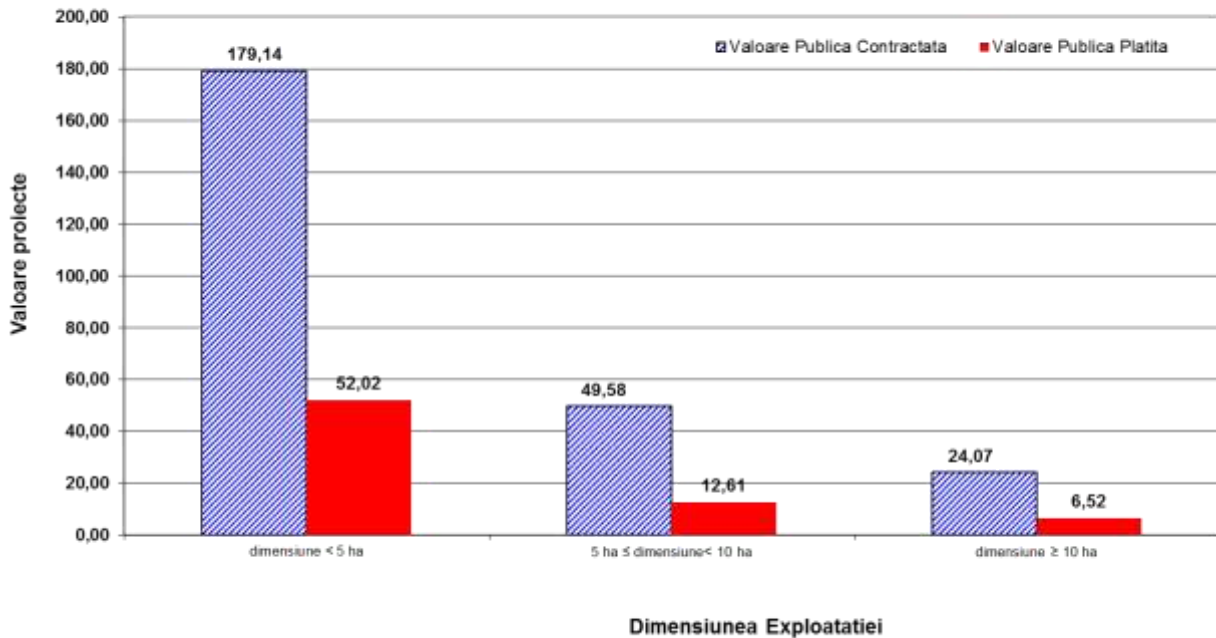
Până la sfârșitul anului 2011 s-au efectuat plăți de aproximativ 71.156,642 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 56.925,313 mii Euro. (a se vedea tabelul O.141). In anul 2011, în cadrul acestei măsuri s-au efectuat plăți în valoare de aproximativ 37.468,313 mii Euro contribuție FEADR.

Situația plăților efectuate din punct de vedere al *dimensiunii exploatației* este următoarea:

- 1. Dimensiune < 5 ha** - s-au efectuat plăți în valoare de 52.021,351 mii Euro, reprezentând 73,11% din contributia publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 41.617,081 mii Euro;
- 2. 5 ha ≤ dimensiune < 10 ha** - s-au efectuat plăți în valoare de 12.613,019 mii Euro, reprezentând 17,73% din contributia publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 10.090,415 mii Euro;
- 3. Dimensiune ≥ 10 ha** - s-au efectuat plăți în valoare de 6.522,271 mii Euro, reprezentând 9,17% din contributia publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 5.217,816 mii Euro.

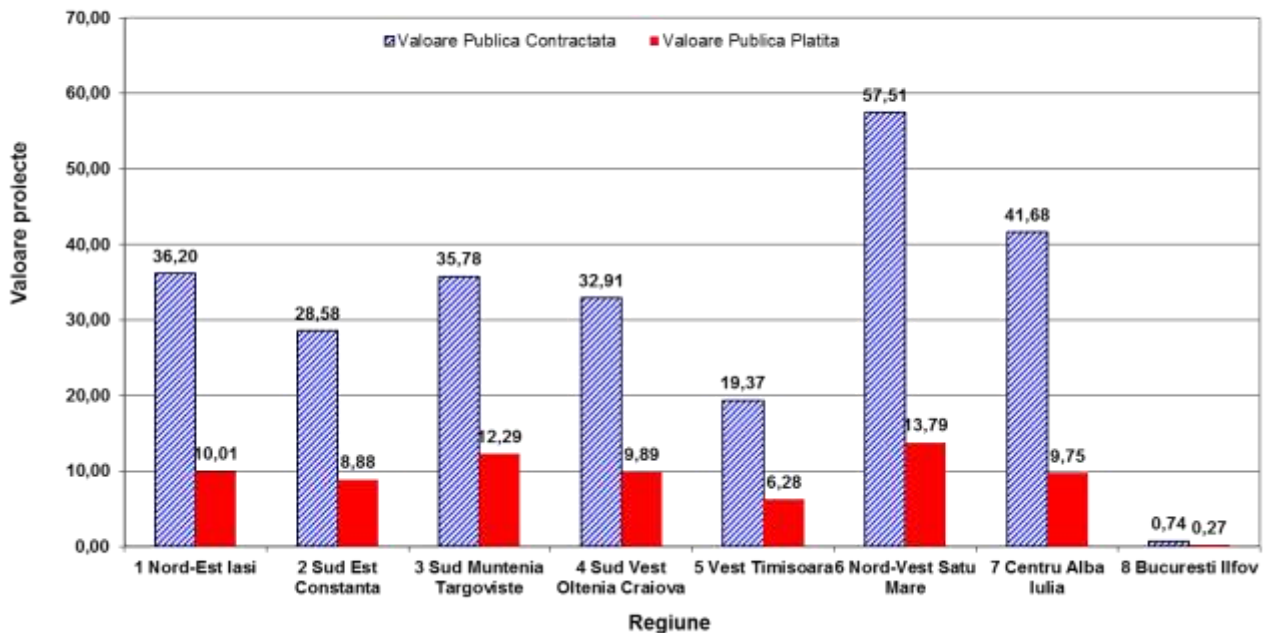
Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate și a valorii plăților efectuate pe dimensiunea exploatației sunt prezentate în graficul de mai jos:

Masura 141- Valoarea proiectelor aprobate si platite, defalcata dupa dimensiunea exploatareii (MEURO)

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), precum și a plăților efectuate, situația este prezentată în graficul de mai jos:

Masura 141 - Valoarea proiectelor aprobate si platite, defalcata pe regiuni (MEURO)

În ceea ce privește gradul de îndeplinire al obiectivelor PNDR, respectiv progresul Programului din punct de vedere al atingerii targeturilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare, stadiul cumulativ al obiectivelor realizate este următorul:

Număr de exploatații agricole de semisubzistență care beneficiază de sprijin – în comparație cu targetul de 76.172 exploatații au primit sprijin prin intermediul măsurii 141

un număr de 33.704 exploatații agricole de semisubzistență, rata de executare a PNDR fiind de 44%.

Rata de executare financiară (plăți efectuate) este de 15%, din alocare de 476.077,39 mii Euro fiind utilizați 71.156,642 mii Euro.

2.2.1.7 Măsura 142 „Înființarea grupurilor de producători”

Obiectivul general al măsurii 142 vizează creșterea competitivității sectoarelor primare agricol și silvic, prin dezvoltarea echilibrată a relațiilor dintre producători și sectoarele de procesare și comercializare, precum și adaptarea producției din punct de vedere calitativ și cantitativ la cerințele consumatorilor.

Domeniul de acțiune al măsurii îl constituie încurajarea înființării și funcționării administrative a grupurilor de producători, recunoscute în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare, ceea ce va conduce la adaptarea producției la cerințele și exigențele pieței; asigurarea comercializării în comun a produselor, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și distribuția produselor cu ridicata; creșterea valorii adăugate a producției obținute în comun și o mai bună gestionare economică a resurselor și rezultatelor obținute; stabilirea unor reguli comune în ceea ce privește informațiile asupra producției, în special cu privire la cantitate, calitate și tipul ofertei, acordându-se o atenție deosebită produselor obținute în cantități corespunzătoare pentru industria prelucrătoare și pentru rețeaua de comercializare.

În perioada de referință, s-au contractat 8 proiecte respectiv 0,7% comparativ cu targetul din PNDR de 1.108 proiecte.

Valoarea celor 8 proiecte contractate este în valoare de 1.252,933 mii Euro, reprezentând 0,9% din valoare alocată.

Cifra de afaceri a celor 8 grupuri de producători sprijiniți este în valoare de 36.526,281 mii Euro respectiv 0,7% comparativ cu targetul din PNDR de 4.988.000 mii Euro.

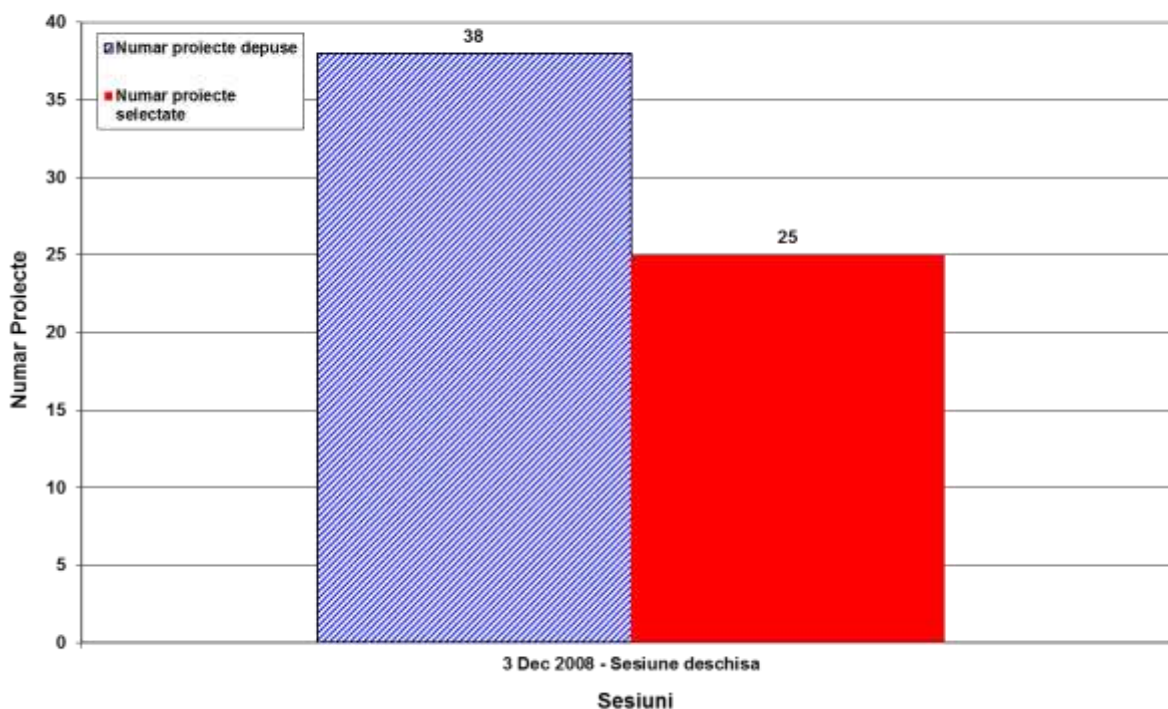
Au fost efectuate plăți în valoare de 112,856 mii Euro (respectiv 90,284 mii Euro FEADR), reprezentând 0,08% din alocare.

Până la sfârșitul anului 2011 au fost depuse 38 de proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 6.098,016 mii Euro. Din cele 38 de proiecte depuse, au fost declarate eligibile pentru finanțare 25 proiecte, din care au fost contractate 17 proiecte cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 2.370,792 mii Euro.

De asemenea în cadrul acestei măsuri au fost contractate 3 proiecte cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 69,794 mii Euro, proiecte ce au fost în derulare pe măsura 3.2 "Constituirea grupurilor de producători" în cadrul Programului SAPARD.

Graficul de mai jos prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 142:

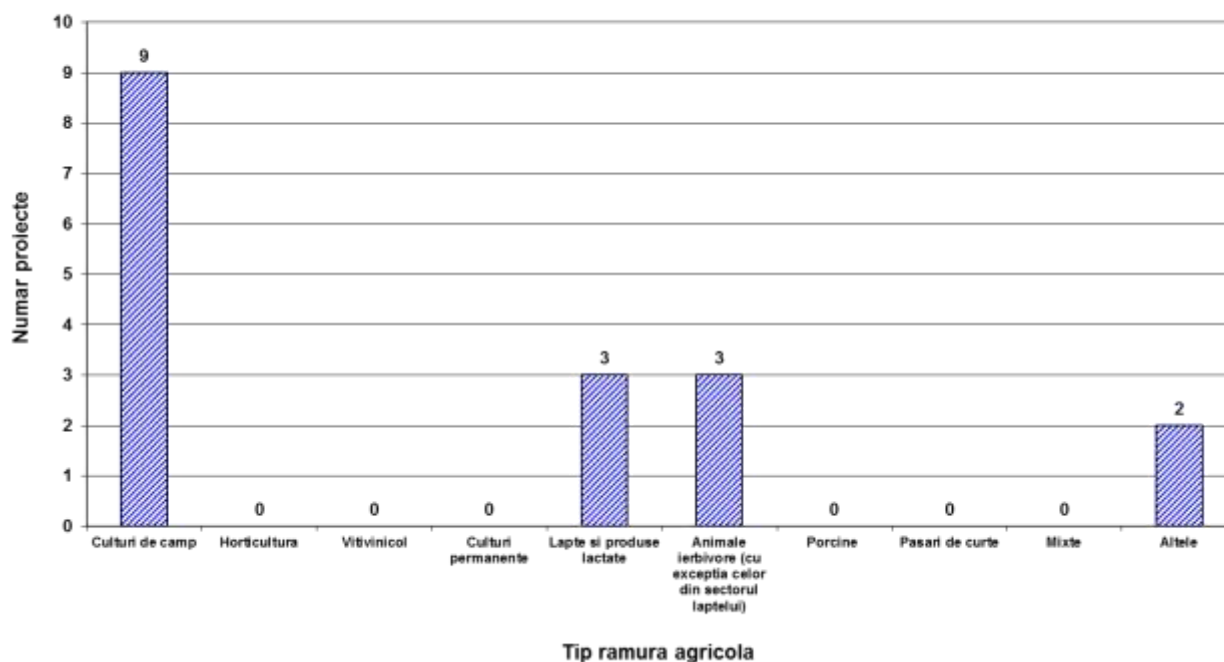
Numar de proiecte depuse si selectate pe sesiuni - Masura 142

Cele 17 proiecte aprobate pentru această măsură vizează tipurile ramurilor agricole „Culturi de câmp” - 9 proiecte aprobate, „Lapte și produse lactate” - 3 proiecte aprobate, „Animale ierbivore (cu excepția celor din sectorul laptelui)” – 3 proiecte aprobate și „Altele” – 2 proiecte aprobate.

Detaliile referitoare la distribuția pe ramuri agricole a proiectelor aprobate (număr) sunt prezentate în graficul de mai jos:

Masura 142 - Numar proiecte aprobate defalcat pe ramuri agricole

Cifra de afaceri a grupurilor de producători sprijinite este de 47.136,498 mii Euro, iar numărul de membri din care sunt formate acestea este de 1.350 membri . (a se vedea *tabelele O.142 și O.A Indicatori adiționali*)

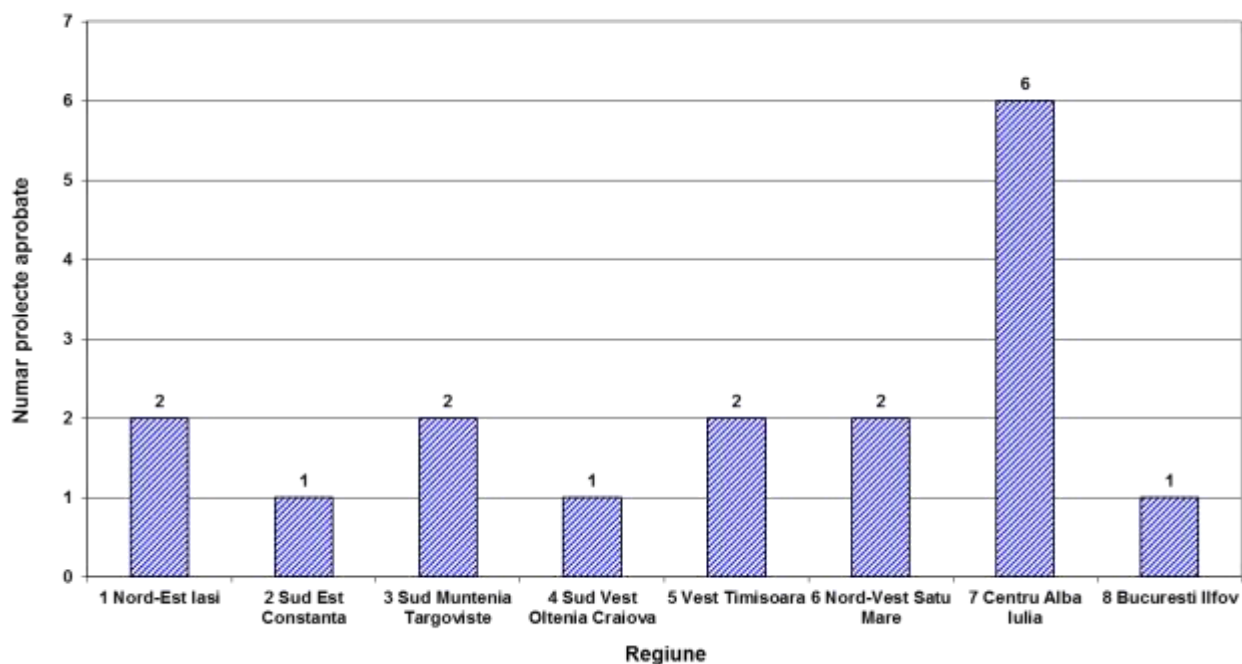
Din punct de vedere al distribuției regionale, Regiunea 7 Centru Alba Iulia deține cea mai mare pondere, respectiv 35,29% din total proiecte aprobate pe această măsură.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă) sunt prezentate în Tabelul nr. 7 și în graficul de mai jos.

Tabelul nr. 7

Regiunea	Numar proiecte aprobate M142	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	2	51,938
2 Sud Est Constanta	1	353,988
3 Sud Muntenia Targoviste	2	414,143
4 Sud Vest Oltenia Craiova	1	386,745
5 Vest Timisoara	2	497,129
6 Nord-Vest Satu Mare	2	44,620
7 Centru Alba Iulia	6	284,555
8 Bucuresti Ilfov	1	337,674
Total General	17	2.370,792

Masura 142 - Numar proiecte aprobate defalcate pe regiuni

Până la sfârșitul anului 2011 s-au efectuat plăți de aproximativ 327,663 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 262,131 mii Euro. (a se vedea *tabelul O.142*). In anul 2011, în cadrul acestei măsuri s-au efectuat plăți în valoare de aproximativ 90,284 mii Euro contribuție FEADR.

Situația plăților efectuate pe tipul ramurii agricole se prezintă astfel:

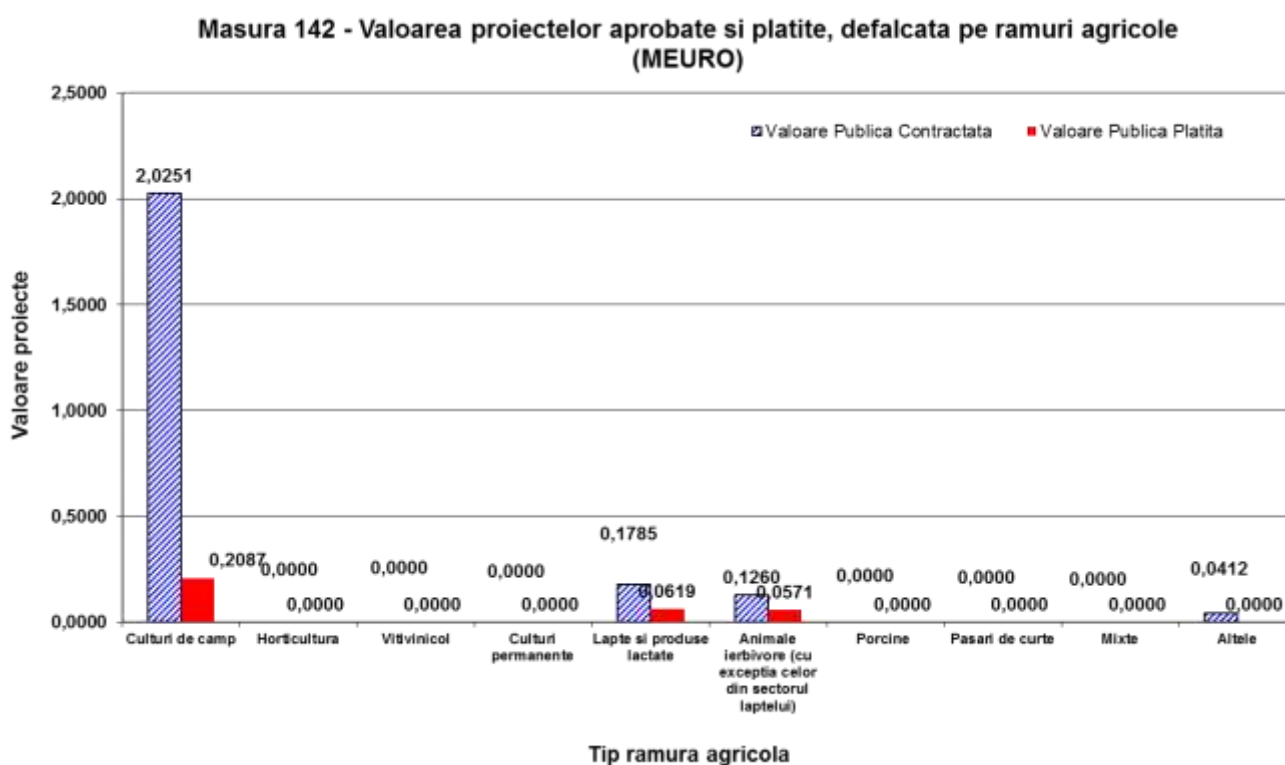
1. Culturi de câmp - s-au efectuat plăți în valoare de 208,675 mii Euro, reprezentând 63,7% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 166,940 mii Euro;

2. Lapte și produse lactate - s-au efectuat plăți în valoare de 25,044 mii Euro, reprezentând 7,6% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 20,035 mii Euro;

3. Animale ierbivore (cu excepția celor din sectorul laptelui)- s-au efectuat plăți în valoare de 57,120 mii Euro, reprezentând 17,4% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 45,696 mii Euro.

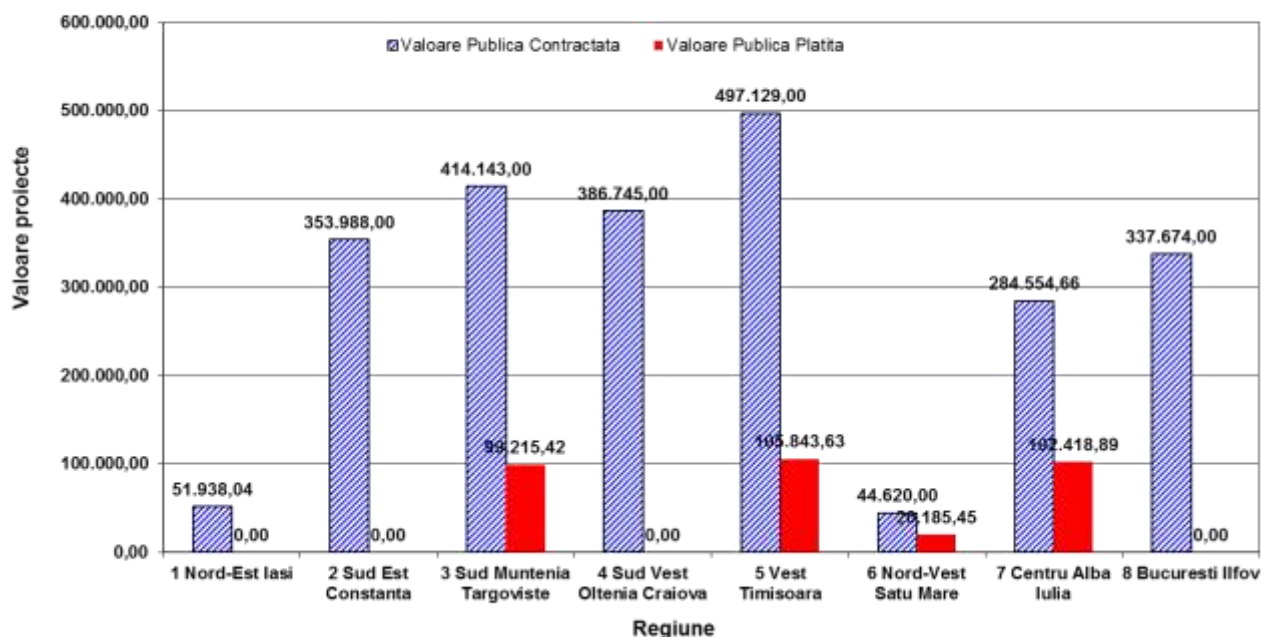
De asemenea s-au efectuat plăți pentru cele 3 proiecte derulate prin Programul SAPARD în valoare de 36,825 mii Euro, contribuția FEADR fiind de 29,460 mii Euro.

Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate și a valorii plăților efectuate pe tipuri de ramură agricolă sunt prezentate în graficul de mai jos:

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), precum și a plăților efectuate, situația este prezentată în graficul de mai jos:

Măsura 142 - Valoarea proiectelor aprobate și platite, defalcata pe regiuni (EURO)

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii targeturilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare, exprimat în procente este foarte mic, ratele de executare fizica și financiara a PNDR fiind nerelevante la acest moment.

Astfel, numărul grupurilor de producători care primesc asistență este de 20, reprezentând 1,8% din targetul de 1.108, efectuându-se plăți în valoare de 327,663 mii Euro ceea ce reprezintă 0,24% din alocarea de 138.855,91 mii Euro.

2.2.1.8 Măsura 143 „Furnizarea de servicii de consiliere și consultanță pentru agricultori”

Obiectivul general al măsurii îl constituie îmbunătățirea competitivității sectorului agricol prin ameliorarea gestionării durabile de către fermieri a exploatațiilor lor având ca rezultat creșterea performanței acestora. Alocarea totală a acestei măsuri pentru perioada 2007-2013 este de 158.692,463 mii Euro.

În data de 12 mai 2010 a fost semnată Anexa la Programul anual al achizițiilor publice pentru proiectele finanțate din măsura 143 pentru anul 2010, anexă ce cuprinde 7 proiecte.

Procedurile de atribuire aferente celor 7 contracte, derulate în temeiul OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, au fost lansate în prima jumătate a lunii iulie 2010, prin publicarea anunțurilor de participare și a documentațiilor de atribuire aferente în SEAP.

În prima jumătate a lunii septembrie 2010 au avut loc ședințele de deschidere a ofertelor. Au fost depuse în total 30 de oferte în cadrul celor 7 proceduri de atribuire.

În luna aprilie 2011 au fost semnate cele 7 contracte de servicii prin care se intenționează acordarea de consultanță și consiliere fermierilor care dețin ferme agricole de semi-subsistență din toate regiunile țării, în vederea întocmirii planurilor de afaceri și a dosarului de aplicație precum și depunerii acestora pentru accesarea sprijinului acordat prin măsura 141 din cadrul PNDR, în valoare de 12.415,223 mii Euro reprezentând un grad de angajare de 7,8% din alocare.

În urma sesiunii de depunere a proiectelor din cadrul măsurii 141 ce s-a desfășurat în perioada 01-30 iunie 2011, un număr de 7.498 proiecte eligibile au beneficiat de consultanță și consiliere gratuită în vederea accesării măsurii 141 din care 5.277 au fost selectate.

Detaliile referitoare la distribuția regională a eligibile și selectate sunt prezentate în Tabelul nr. 8.

Tabelul nr. 8

REGIUNEA	Numar proiecte eligibile - intocmite prin masura 143	Numar proiecte eligibile selectate pentru finantare - intocmite prin masura 143
1. NORD-EST	1.795	1.269
2. SUD-EST	689	483
3./8. SUD+Buc.Ilfov	255	179
4. SUD-VEST	1.446	1.013
5. VEST	47	33
6. NORD-VEST	1.880	1.320
7. CENTRU	1.386	980
TOTAL	7.498	5.277

Nu s-au efectuat plăți aferente acestor contracte.

2.2.2 Axa 2: Îmbunătățirea mediului și a spațiului rural

Pentru a putea aplica pentru sprijinul acordat pentru măsurile 211, 212 și 214, beneficiarii au trebuit să respecte următoarele condiții:

- **Depunerea cererilor de plată să fie efectuată cu respectarea următoarelor termene:**
 - **01 martie - 16 mai**, conform art. 11, alin. 2 și art. 22 din Regulamentul (CE) nr. 1122/2009 - fără penalități;
 - **17 mai – 10 iunie**, conform art. 22 și art. 23, alin. 1 din Regulamentul (CE) nr. 1122/2009 cu penalități de 1% pentru fiecare zi lucrătoare de întârziere;
- **Depunerea cererilor de plată se realizează la centrele locale** dacă suprafața pentru care se solicită ajutorul este până la 50 ha și **la Centrele județene**, dacă suprafața pentru care se solicită ajutorul depășește 50 ha.
- **Îndeplinirea criteriilor de eligibilitate** stabilite prin fișele măsurilor Axei 2, prin Hotărârea Guvernului nr. 224/2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007- 2013 și prin Ordinul MADR nr. 246/2008 privind stabilirea modului de implementare, a condițiilor specifice și a criteriilor de eligibilitate pentru aplicarea schemelor de plăți directe și plăți naționale directe complementare în sectorul vegetal, pentru

acordarea sprijinului aferent măsurilor de Agro-mediu și zone defavorizate, cu modificările și completările ulterioare.

2.2.2.1 Măsura 211 „Sprijin pentru zona montană defavorizată”

Obiectivul general al acestei măsuri este utilizarea continuă a terenurilor agricole situate în zona montană defavorizată, menținându-se astfel viabilitatea spațiului rural și de asemenea, susținându-se activități agricole durabile.

Această măsură se aplică doar în unitățile administrativ-teritoriale (UAT) (comune/orașe) precizate de Programul Național de Dezvoltare Rurală-PNDR, cu obligația continuării activităților agricole timp de 5 ani de la data efectuării primei plăți aferente acestei măsuri (art. 14 din Regulamentul CE nr. 1257/1999) și respectării Bunelor Condiții Agricole și de Mediu (GAEC) pe toată suprafața agricolă a fermei și pe toată durata angajamentului.

Beneficiarii acestei măsuri sunt fermierii care desfășoară activități agricole pe unități administrativ teritoriale situate la altitudini medii între 400-600 m și care au o pantă medie egală sau mai mare de 15% și pe unități administrativ teritoriale situate la altitudini medii mai mari sau egale cu 600 m.

Pentru a beneficia de plăți în cadrul acestei măsuri 211-Sprijin pentru zona montană defavorizată, fermierii trebuie să îndeplinească atât criteriile de acordare a plăților în cadrul schemei de plată unică pe suprafață-SAPS, cât și criteriile specifice de acordare a plăților compensatorii pentru zona montană defavorizată.

Solicitarea pentru plată se realizează prin aplicarea unei bife la rubrica „Sprijin pentru zona montană defavorizată” de pe cererea unică de plată pe suprafață.

În tabelul de mai jos se prezintă stadiul cererilor depuse pentru măsura 211 în perioada 2009-2011, suprafața eligibilă precum și cuantumul pachetelor financiare corespunzătoare.

Nr. Crt.	Stadiu cereri	2009	2010	2011	
1.	<i>CERERI DEPUSE</i>	236.207	247.799	256.028	
2.	<i>SUPRAFAȚA DECLARATĂ (ha)</i>	1.434.750	1.357.386	1.367.278	
3.	Pachete financiare (mii Euro)	TOTAL	57.026	104.857	129.899
		FEADR 82%	46.762	85.983	106.517
		BN 18%	10.265	18.874	23.382
		<i>Cuquantum Euro/ha</i>	<i>50 Euro cu degresivitate</i>	<i>107 Euro cu degresivitate</i>	<i>107 Euro cu degresivitate</i>

Tabelul următor prezintă situația sancțiunilor aplicate în urma controalelor efectuate pentru campania 2010 în anul 2011.

Nr. Crt.	Măsura 211	
1.	Număr total de solicitanți	247.799
2.	Număr total de solicitanți verificați - număr de solicitanți care au făcut obiectul controalelor la fața locului	24.652
3.	Procent solicitanți controlați (număr de solicitanți care au făcut obiectul controalelor la fața locului și a numărului total de solicitanți pe fiecare măsură)	9,9%
4.	Zona în total - Suprafața totală declarată de beneficiar (ha)	1.357.385,97
5.	Zona verificată (ha) Suprafața totală care a făcut obiectul controalelor la fața locului în conformitate cu art. 12 – controale la fața locului din Regulamentul 1975/2006	426.452,68
6.	Suma totală solicitată	104.856.537,69
7.	Suma totală verificată (suma totală a cheltuielilor care a făcut obiectul controalelor în conformitate cu art. 12 - controale la fața locului din Regulamentul 1975/2006)	27.671.020,72
8.	Reduceri pe baza verificărilor administrative - suma corespunzătoare suprafeței considerate supradeclarate în urma controalelor administrative în sensul art. 16 - Măsuri pe suprafață, din Regulamentul 1975/2006	859.383,3
9.	Reduceri pe baza verificărilor pe teren – suma corespunzătoare suprafeței considerate supradeclarate în sensul art. 16 în urma controalelor la fața locului (art. 16 - Măsuri pe suprafață) din Regulamentul 1975/2006)	1.699.576,92
10.	Sanctiuni – sanctiuni financiare aplicate în conformitate cu art. 16 din Regulamentul 1975/2006	3.577.787,13
11.	Reduceri pe baza verificărilor administrative –reducerile financiare aplicate în urma controalelor administrative în conformitate cu art. 18 (Reduceri și excluderi în cazul nerespectării criteriilor de eligibilitate) din Regulamentul 1975/2006	38.121,1
12.	Reduceri pe baza verificărilor pe teren – suma reducerilor ca urmare a controalelor la fața locului în conformitate cu art. 18 - (Reduceri și excluderi în cazul nerespectării criteriilor de eligibilitate) din Regulamentul 1975/2006	116.665,25

Așa cum se poate observa din tabelul O LFA numărul exploatațiilor din zona montană defavorizată care au beneficiat de sprijin, primind până la sfârșitul anului 2011 cel puțin o plată aferentă cererilor de sprijin depuse în campaniile 2007 – 2011 este de 302.939 iar numărul de hectare care au beneficiat de plăți compensatorii este de 1.640.294,94 ha.

Conform sumelor înscrise în declarațiile trimestriale de cheltuieli, rectificate cu declarațiile anuale transmise Comisiei Europene la momentul lichidării conturilor pentru anul financiar precedent, aferent susținerii acestor suprafețe au fost efectuate plăți totale în valoare de 349.988,677 mii Euro, din care 206.396,807 mii Euro în anul 2011.

2.2.2.2 Măsura 212 „Sprijin pentru zone defavorizate-altele decât zona montană”

Obiectivul acestei măsuri este utilizarea continuă a terenurilor agricole situate în zonele defavorizate – altele decât zona montană, menținându-se astfel viabilitatea spațiului rural și de asemenea susținându-se activitățile agricole durabile.

Această măsură se aplică în unitățile administrativ-teritoriale (UAT) (comune/orașe) precizate de PNDR, cu obligația continuării activităților agricole timp de 5 ani de la data efectuării primei plăți aferente acestei măsuri (art. 14 din Regulamentul CE nr. 1257/1999) și respectării Bunele Condiții Agricole și de Mediu (GAEC) pe toată suprafața agricolă a fermei și pe toată durata angajamentului.

Conform PNDR 2007 – 2013, sunt considerate ca aparținând *zonelelor defavorizate altele decât zona montană*, acele unități administrativ teritoriale incluse în anexa 4A din PNDR și anume:

- **Zone semnificativ defavorizate - ZSD** - în care producția agricolă este limitată datorită fertilității reduse a solului, climatului nefavorabil, condițiilor de relief și umiditate a solului (acele unități administrativ teritoriale care se suprapun în totalitate sau parțial cu Rezervația Biosferei “Delta Dunării”, cu productivitate agricolă foarte redusă).

- **Zone defavorizate de condiții naturale specifice - ZDS** - în care productivitatea agricolă este limitată de manifestarea unuia dintre următoarele patru fenomene: ariditate, eroziune, salinizare sau gleizare (areale continue formate din cel puțin 3 UAT-uri unde nota de bonitare nu depășește 30 puncte și nici un UAT nu are o notă de bonitare mai mare de 28 de puncte).

Solicitarea pentru plată se realizează prin aplicarea unei bife la rubrica „Sprijin pentru zonele defavorizate altele decât zona montană (zona semnificativ defavorizată-ZSD și zona defavorizată de condiții naturale specifice-ZDS)” de pe cererea unică de plată pe suprafață, în căsuțe separate pentru fiecare măsură.

În tabelul de mai jos se prezintă stadiul cererilor depuse pentru măsura 212 în perioada 2009-2011, suprafața eligibilă precum și cuantumul pachetelor financiare corespunzătoare.

Nr. Crt.	Stadiu cereri	2009	2010	2011	
1.	<i>CERERI DEPUSE</i>	79.898	85.733	103.669	
2.	<i>SUPRAFAȚA DECLARATĂ (ha)</i>	1.392.199	1.178.993	1.282.448	
3.	Pachete financiare (mii Euro)	TOTAL	43.115	53.000	72.226
		FEADR 82%	35.354	43.460	59.225
		BN 18%	7.761	9.540	13.001
	<i>Cuantum– Euro/ha</i>	<i>60 Euro cu degresivitate</i>	<i>ZSD 94 Euro cu degresivitate</i> <i>ZDS 80 Euro cu degresivitate</i>	<i>ZSD 94 Euro cu degresivitate</i> <i>ZDS 80 Euro cu degresivitate</i>	

Tabelul următor prezintă situația sancțiunilor aplicate în urma controalelor efectuate pentru campania 2010 în anul 2011.

Nr. Crt.	Măsura 212	
1.	Număr total de solicitanți	85.733
2.	Număr total de solicitanți verificați - număr de solicitanți care au făcut obiectul controalelor la fața locului	8.432
3.	Procent solicitanți controlați (număr de solicitanți care au făcut obiectul controalelor la fața locului și a numărului total de	9,8%

	solicitanți pe fiecare măsură)	
4.	Zona în total - Suprafața totală declarată de solicitanți (ha)	1.178.993,17
5.	Zona verificată (ha) Suprafața totală care a făcut obiectul controalelor la fața locului în conformitate cu art. 12 – controale la fața locului din Regulamentul 1975/2006	115.277,06
6.	Suma totală solicitată	53.000.418,99
7.	Suma totală verificată (suma totală a cheltuielilor care a făcut obiectul controalelor în conformitate cu art. 12 - controale la fața locului din Regulamentul 1975/2006	5.393.742,05
8.	Reduceri pe baza verificărilor administrative - suma corespunzătoare suprafeței considerate supradecarate în urma controalelor administrative în sensul art. 16 - Măsuri pe suprafață, din Regulamentul 1975/2006	469.747,3
9.	Reduceri pe baza verificărilor pe teren – suma corespunzătoare suprafeței considerate supradecarate în sensul art. 16 în urma controalelor la fața locului (art. 16 - Măsuri pe suprafață) din Regulamentul 1975/2006	267.588,46
10.	Sancțiuni – sancțiuni financiare aplicate în conformitate cu art. 16	1.173.698,48
11.	Reduceri pe baza verificărilor administrative –reducerile financiare aplicate în urma controalelor administrative în conformitate cu art. 18 (Reduceri și excluderi în cazul nerespectării criteriilor de eligibilitate) din Regulamentul 1975/2006	56.070,17
12.	Reduceri pe baza verificărilor pe teren – suma reducerilor ca urmare a controalelor la fața locului în conformitate cu art. 18 - (Reduceri și excluderi în cazul nerespectării criteriilor de eligibilitate) din Regulamentul 1975/2006	13.776,96

Analizând datele din tabelul O LFA reiese faptul că numărul exploatațiilor din zonele defavorizate - altele decât zona montană care au beneficiat de sprijin, primind până la sfârșitul anului 2011 cel puțin o plată aferentă cererilor de sprijin depuse în campaniile 2008 - 2011 este de 124.322 iar numărul de hectare care au beneficiat de plăți compensatorii este de 1.560.728,74 ha.

Conform sumelor înscrise în declarațiile trimestriale de cheltuieli, rectificate cu declarațiile anuale transmise Comisiei Europene la momentul lichidării conturilor pentru anul financiar precedent, aferent susținerii acestor suprafețe s-au efectuat plăți totale în valoare de 200.366,985 mii Euro din care 121.913,170 mii Euro în anul 2011.

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii target-urilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare aferent măsurilor destinate zonelor defavorizate (211 și 212) este prezentat în următorul stadiu cumulativ al obiectivelor realizate.

Numărul exploatațiilor care primesc sprijin și Suprafața totală angajată prin măsură (ha) – rata de executare a PNDR este de 59% în ceea ce privește numărul de exploatații - din targetul de 719.167 exploatații au primit sprijin 427.261 exploatații și respectiv de 74% în ceea ce privește numărul de hectare - 3.201.024 ha din targetul de 4.315.000 ha.

Rata de executare financiară (plăți efectuate) este de 50%, până acum fiind utilizați 550.355,66 mii Euro din alocarea de 1.100.938,42 mii Euro.

În anul 2011, plățile efectuate sunt în valoare de 328.309,977 mii Euro, reprezentând aprox.30% din alocare.

2.2.2.3 Măsura 214 „Plăți de Agro-mediu”

Obiectivul acestei măsuri este de a contribui la dezvoltarea durabilă a spațiului rural prin încurajarea utilizatorilor de terenuri să introducă sau să continue metodele de producție agricolă compatibile cu protecția și îmbunătățirea mediului inclusiv a biodiversității, apei, solului și a peisajului rural.

Plățile de agro-mediu se acordă fermierilor care își asumă, în mod voluntar, angajamente de agro-mediu pentru o perioadă de 5 ani începând cu data semnării angajamentului.

Fermierii pot solicita plata pentru următoarele pachete:

- ✓ gospodărirea extensivă a **pajiștilor cu înaltă valoare naturală** – pachetul nr. 1.
- ✓ menținerea **practicilor agricole tradiționale pe pajiștile cu înaltă valoare naturală** – pachetul nr. 2. Aceasta opțiune se poate adăuga pachetului de bază nr. 1.
- ✓ Menținerea **pajiștilor importante pentru păsări** – cu varianta 3.1-Crex Crex și varianta 3.2 – Laniusminor, Falco vespertinus (pachetul nr. 3).
- ✓ **Înființarea culturilor verzi** - pachetul este disponibil la nivelul întregii țări. Se poate aplica pentru maximum 80% din terenul arabil aparținând unei ferme (pachetul nr. 4).
- ✓ Pachetul 5 - **vizează terenurile agricole certificate în agricultura ecologică, existând următoarele variante/sub-pachete:**
 - Varianta 5.1 Culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț)
 - Varianta 5.2 Legume (inclusiv ciuperci și cartofi)
 - Varianta 5.3 Livezi
 - Varianta 5.4 Vii
 - Varianta 5.5 Plante medicinale și aromatice

Variantele nu pot fi combinate pe aceleași parcele.

Valoarea sprijinului se oferă sub forma unor plăți anuale fixe pe hectar de teren agricol utilizat și situat în cadrul zonelor desemnate ca eligibile în cadrul măsurii.

Beneficiarii plăților de agro-mediu pot fi persoanele fizice sau juridice care utilizează terenul agricol pentru care solicită plata, în calitate de proprietari, arendași, concesionari, asociați administratori în cadrul asociațiilor în participațiune, locatari și respecta Bunele Condiții Agricole și de Mediu, pe întreaga suprafață agricolă pe care o administrează.

Solicitarea pentru plată se realizează prin aplicarea unei bife la rubrica „Plăți de agromediu” de pe cererea unică de plată pe suprafață. În plus, fermierul trebuie să semneze angajamentul (ele) aferente pachetului (lor) pentru care aplică.

În cazul în care solicită plata pentru pachetul nr. 1, acesta are obligația să declare pe propria răspundere că nu a utilizat fertilizanți chimici și pesticide în ultimii 5 ani pe parcelele care solicită sprijin.

În cazul primelor trei pachete de agro-mediu fermierii trebuie să verifice dacă terenurile agricole pe care le utilizează se află în Unitățile Administrativ-Teritoriale/UAT eligibile.

În tabelul de mai jos se prezintă stadiul cererilor depuse pentru măsura 214 în perioada 2009-2011, suprafața eligibilă precum și cuantumul pachetelor financiare corespunzătoare.

Nr. crt.	Stadiu cereri	Pachet	2009	2010	2011
1.	<i>CERERI DEPUSE</i>		213.513	225.375	233.871
2.	<i>SUPRAFAȚA DECLARATĂ (ha)</i>		1.460.789	1.571.480	1.677.565
3.	Pachete financiare (mii euro)	TOTAL	132.362	149.452	153.740
		FEADR 82%	108.537	122.551	126.067
		BN 18%	23.825	26.901	27.673
		<i>Cuantum-Euro/ha</i>	124 euro	124 euro	124 euro
	Pachete financiare (mii euro)	TOTAL	30.643	55.015	57.089
		FEADR 82%	25.127	45.112	46.813
		BN 18%	5.516	9.903	10.276
		<i>Cuantum-Euro/ha</i>	58 euro	58 euro	58 euro
	Pachete financiare (mii euro)	TOTAL	251	244	298
		FEADR 82%	206	200	244
		BN 18%	45	44	54
		<i>Cuantum-Euro/ha</i>	209 euro	209 euro	209 euro
	Pachete financiare (mii euro)	TOTAL	973	1.324	2.482
		FEADR 82%	798	1.086	2.035
		BN 18%	175	239	447
		<i>Cuantum-Euro/ha</i>	101 euro	101 euro	101 euro
3.	Pachete financiare (mii euro)	TOTAL	4.041	11.583	14.293
		FEADR 82%	3.313	9.498	11.720
		BN 18%	727	2.085	2.573
		<i>Cuantum-Euro/ha</i>	130 euro	130 euro	130 euro
	Pachete financiare (mii euro)	TOTAL			7.198
		FEADR 82%			5.902
		BN 18%			1.296
		<i>Cuantum-Euro/ha</i>			162 euro
	Pachete financiare (mii euro)	TOTAL			33
		FEADR 82%			27
		BN 18%			6
		<i>Cuantum-Euro/ha</i>			335 euro
	Pachete financiare (mii euro)	TOTAL			280
		FEADR 82%			230
		BN 18%			50
		<i>Cuantum-Euro/ha</i>			393 euro
	Pachete financiare (mii euro)	TOTAL			103
		FEADR 82%			84
		BN 18%			19
		<i>Cuantum-Euro/ha</i>			393 euro
	Pachete financiare (mii euro)	TOTAL			199
		FEADR 82%			163
		BN 18%			36
		<i>Cuantum-Euro/ha</i>			270 euro

Tabelul următor prezintă situația implementării măsurii 214 în campania 2010 - anul 2011.

Nr. Crt.	Măsura 214	
1.	Număr total de solicitanți	225.375
2.	Număr total de solicitanți verificați - număr de solicitanți care au făcut obiectul controalelor la fața locului	22.737
3.	Procent solicitanți controlați (număr de solicitanți care au făcut obiectul controalelor la fața locului și a numărului total de solicitanți pe fiecare măsură)	10,1%
4.	Zona în total - Suprafața totală declarată de solicitanți (ha)	1.571.480,05
5.	Zona verificată (ha) Suprafața totală care a făcut obiectul controalelor la fața locului în conformitate cu art. 12 – controale la fața locului din Regulamentul 1975/2006	576.603,2
6.	Suma totală solicitată	179.193.330,24
7.	Suma totală verificată (suma totală a cheltuielilor care a făcut obiectul controalelor în conformitate cu art. 12 - controale la fața locului din Regulamentul 1975/2006)	66.808.543,11
8.	Reduceri pe baza verificărilor administrative - suma corespunzătoare suprafeței considerate supraderulate în urma controalelor administrative în sensul art. 16 - Măsuri pe suprafață, din Regulamentul 1975/2006	1.573.661,01
9.	Reduceri pe baza verificărilor pe teren – suma corespunzătoare suprafeței considerate supraderulate în sensul art. 16 în urma controalelor la fața locului (art. 16 - Măsuri pe suprafață din Regulamentul 1975/2006)	4.207.800,34
10.	Sancțiuni – sancțiuni financiare aplicate în conformitate cu art. 16	7.899.311,94
11.	Reduceri pe baza verificărilor administrative –reducerile financiare aplicate în urma controalelor administrative în conformitate cu art. 18 (Reduceri și excluderi în cazul nerespectării criteriilor de eligibilitate) din Regulamentul 1975/2006	155.188,19
12.	Reduceri pe baza verificărilor pe teren – suma reducerilor ca urmare a controalelor la fața locului în conformitate cu art. 18 - (Reduceri și excluderi în cazul nerespectării criteriilor de eligibilitate) din Regulamentul 1975/2006	1.648.080,85

Analizând datele din tabelul O 214 (1) reiese faptul că numărul exploatațiilor care au beneficiat de sprijin, primind până la sfârșitul anului 2011 cel puțin o plată aferentă cererilor de sprijin depuse în campaniile 2008 - 2011 este de 251.337 iar suprafața fizică pentru care s-au efectuat plăți este de 1.528.725,81 ha.

Suprafața totală care a beneficiat de sprijin este de 4.304.938,67 ha din care:

- 164.925,06 ha în cadrul pachetului 4, pachet care se încadrează conform tabelelor de monitorizare comune CMEF în tipul de angajament 6 „*Activități de conservare a solului (de exemplu tehnici de prevenire/reducere a eroziunii solului, înierbare, agricultură de conservare, mulcire)*”.
- 4.104.736,96 ha în cadrul pachetului 1 și 2, pachete care se încadrează conform tabelelor de monitorizare comune CMEF în tipul de angajament 8 b „*Gestionarea*”.

pășunilor (inclusiv limitarea densității șeptelului, măsuri de intensitate scăzută, cosire) și crearea de pășuni (inclusiv conversia culturilor arabile)”.

- 34.976,65 ha în cadrul pachetului 3, pachet care se încadrează conform tabelelor de monitorizare comune CMEF în tipul de angajament 9 „Acțiuni de menținere a habitatelor favorabile biodiversității (de exemplu, păstrarea miriștilor de iarnă pe suprafețele arabile, adaptarea datelor de cosire)”.

Din analiza tabelului O 241 (1) respectiv a coloanelor *Număr exploatații sprijinite – 251.337* și *Număr de contracte – 438.075*, se poate observa faptul că pe aceeași suprafață au fost accesate mai multe pachete (*Conform ghidului de completare a tabelelor comune de monitorizare CMEF, o solicitare de sprijin venita din partea unui fermier prin care acesta se angajează să pună în aplicare o serie de măsuri de agro-mediu, în cazul în care fermierul se angajează să pună în aplicare atât pachetul 1 cât și pachetul 2, în tabelele de monitorizare se înregistrează două contracte*).

Pentru a avea o imagine completa asupra numarului de cereri depuse și platite, în tabelul G 4 “Repartizarea geografică a ajutorului”, „Numărul de cereri aprobate” deși are legatură directă cu numărul unic de fermieri care au depus cereri (și ulterior li s-au efectuat plăți) în zonele precizate în tabelul G4, în cazul în care aplicația acestora acoperă mai multe tipuri de zonă ca de ex. „normală” și „alte zone defavorizate”, cererea este reflectată în ambele tipuri de zone.

Conform datelor înscrise în declarațiile trimestriale de cheltuieli, rectificate cu declarațiile anuale transmise Comisiei Europene la momentul lichidării conturilor pentru anul financiar precedent, aferent susținerii acestor suprafețe s-au efectuat plăți totale în valoare de 651.927,435 mii euro din care 327.242,645 mii euro în anul 2011.

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii target-urilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare este prezentat în următorul stadiu cumulativ al obiectivelor realizate.

Numărul exploatațiilor care primesc sprijin - rata de executare a PNDR este de 144%, cele 251.337 exploatații care primesc sprijin depășind targetul de 174.174 exploatații datorită dimensiunii medii a exploatațiilor mai mică decât cea estimată inițial, iar *Suprafața totală angajată prin măsură (ha)* a avut o rată de executare de 140% depășind targetul datorită accesării mai multor pachete pe aceeași suprafață decât numărul de pachete estimat inițial, respectiv 4.304.638,67 ha față de targetul de 3.078.000 ha.

Rata de executare financiară (plăți efectuate) este de 65% ceea ce reprezintă 651.927,44 mii euro față de alocarea de 996.408,187 mii euro.

În anul 2011, au fost efectuate plăți în valoare publică de 327.242,645 mii Euro, reprezentând 33% din alocarea măsurii.

2.2.2.4 Măsura 221 „Prima împădurire a terenurilor agricole”

Obiectivul general al măsurii 221 vizează îmbunătățirea condițiilor de mediu în spațiul rural prin folosirea și gospodărirea durabilă a terenului prin împădurire. Această măsură este destinată prevenirii pagubelor produse de factorii naturali dăunători, reducerii eroziunii solurilor, îmbunătățirii capacității de retenție a apei, creșterii calității aerului, producerii de biomasă, inclusiv masă lemnoasă de calitate, prin menținerea, sau, după caz, creșterea biodiversității.

Scopul acestei măsuri este de a crește suprafața pădurilor la nivel național prin împădurirea de terenuri agricole. Această măsură are un caracter compensatoriu. Sprijinul prin această măsură se referă la primă de înființare a plantațiilor forestiere (costuri standard), conform proiectului tehnic, o primă anuală pentru lucrările de completări și întreținere a plantației pe o perioadă de 5 ani, o primă anuală fixă (standard) ca și primă pentru pierderea de venit ca urmare a împăduririi, pe an și pe ha, pentru o perioadă de 15 ani.

În perioada de referință, s-au contractat 11 proiecte respectiv 0,1% comparativ cu targetul din PNDR de 14.180 proiecte.

Valoarea celor 11 proiecte contractate este de 2.183,763 mii euro reprezentând 0,95% din valoarea alocată.

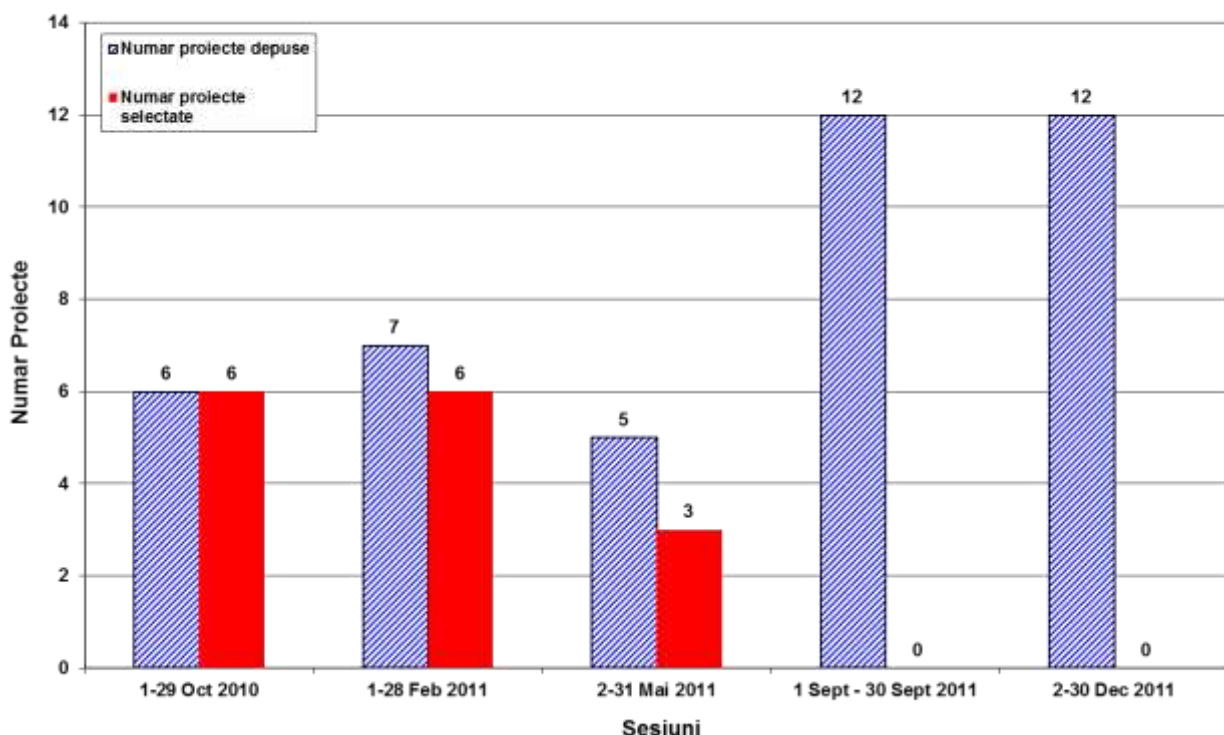
Plățile efectuate sunt în valoare de 8,352 mii Euro (6,85 mii euro reprezintă plățile FEADR) sunt aferente celor 3 contracte transferate din SAPARD și reprezintă 0,004% din alocare.

Până la sfârșitul anului 2011 au fost depuse 42 de proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 3.895,126 mii Euro. Din cele 42 de proiecte depuse, au fost selectate în urma întrunirii Comitetului de Selecție 15 proiecte, din care au fost contractate 11 de proiecte cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 2.183,763 mii Euro.

De asemenea în cadrul acestei măsuri au fost contractate 3 proiecte cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 13,796 mii Euro, proiecte ce au fost în derulare pe măsura 3.5 "Silvicultură" în cadrul Programului SAPARD.

Graficul de mai jos prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 221:

Numar de proiecte depuse si selectate pe sesiuni - Masura 221

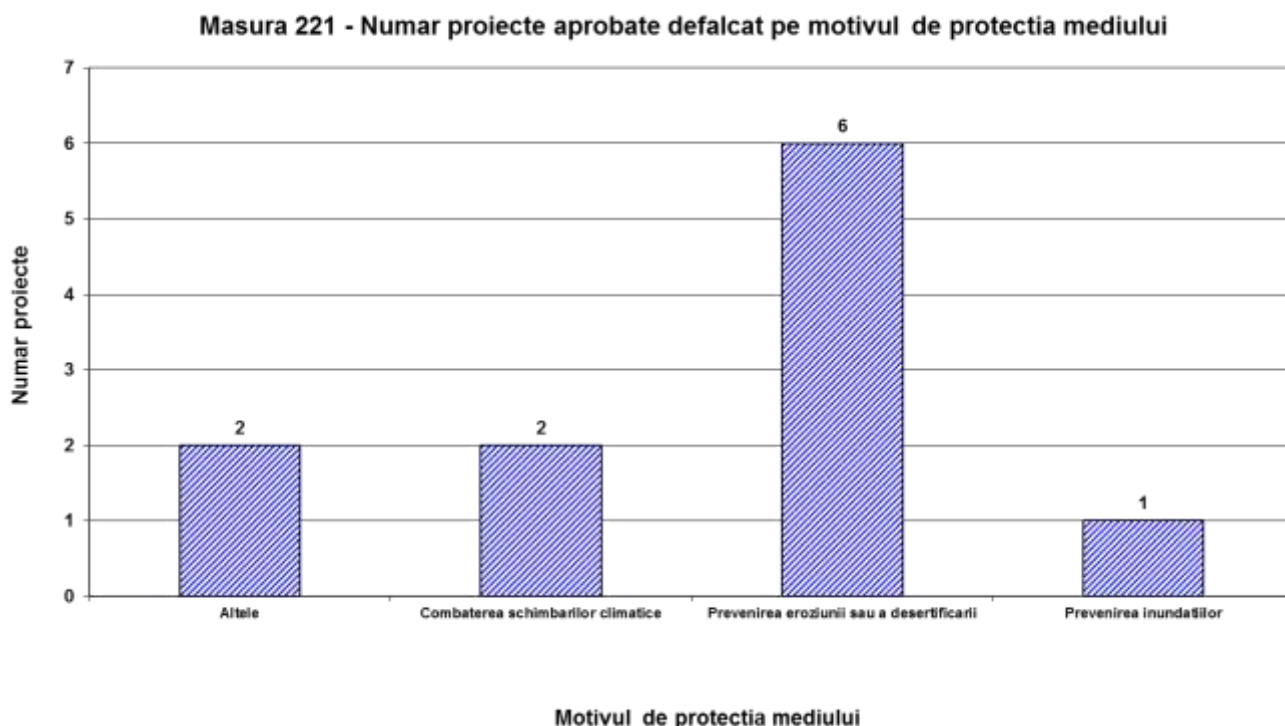

Cele 11 proiecte aprobate pentru această măsură vizează tipurile de proprietate funciara „Teren agricol în proprietate privată (persoane fizice sau persoane juridice de drept privat)” - 10 proiecte aprobate și „Teren agricol în proprietatea autoritatilor publice (municipalitati și asociatiile acestora)” - 1 proiect aprobat.

Suprafata totala a hectarelor de teren impadurit (Ha) a proiectelor sprijinite este de 434,77 (Ha) „Foioase” și 3,73 (Ha) „Plantatii mixte”. (a se vedea tabelele O.221(1) și O.221(2)).

De asemenea cele 11 proiecte aprobate pentru această măsură vizează motivul legat de protectia mediului:

- 6 proiecte aprobate – „Prevenirea eroziunii sau a desertificarii”;
- 1 proiect aprobat – „Prevenirea inundatiilor”;
- 2 proiecte aprobate – „Combaterea schimbarilor climatice”;
- 2 proiecte aprobate – „Altele”.

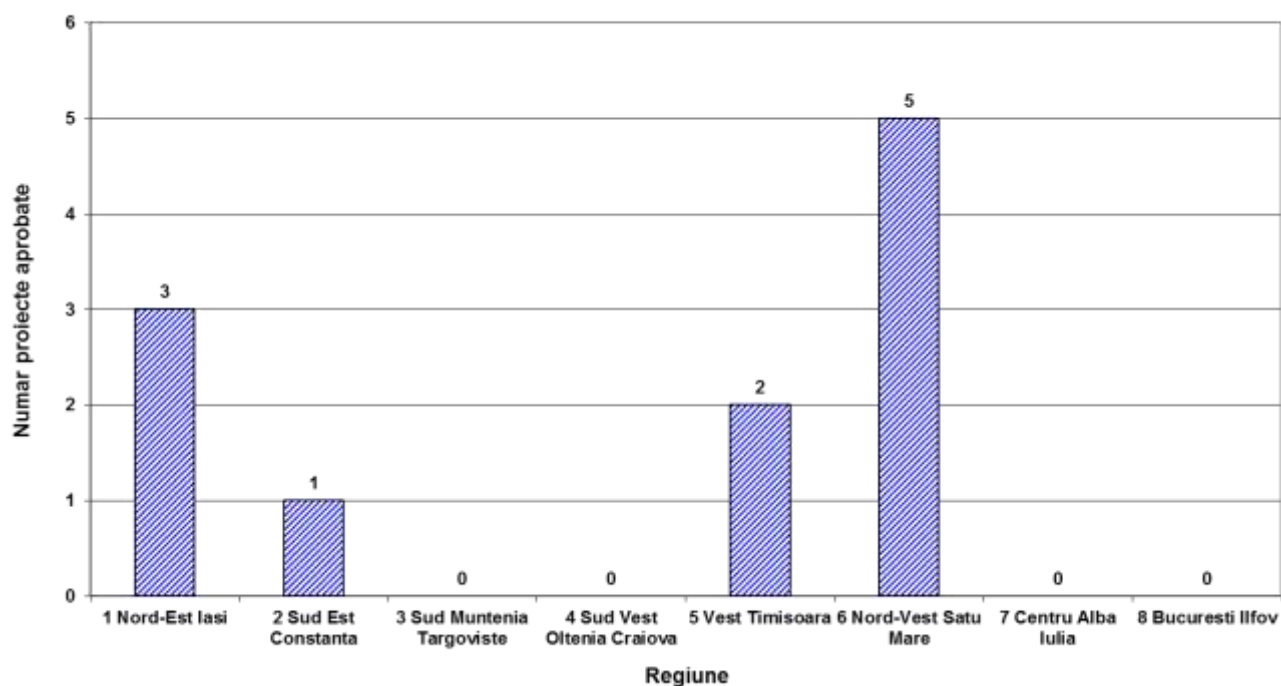
Din punct de vedere al distribuției regionale, Regiunea 6 Nord-Vest Satu Mare deține cea mai mare pondere, respectiv 45,46% din total proiecte aprobate pe această măsură.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă) sunt prezentate în Tabelul nr. 9 și în graficul de mai jos.

Tabelul nr. 9

Regiunea	Numar proiecte aprobate M221	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	3	156,412
2 Sud Est Constanta	1	245,116
3 Sud Muntenia Targoviste	0	0,000
4 Sud Vest Oltenia Craiova	0	0,000
5 Vest Timisoara	2	301,682
6 Nord-Vest Satu Mare	5	1.480,553
7 Centru Alba Iulia	0	0,000
8 Bucuresti Ilfov	0	0,000
Total General	11	2.183,763

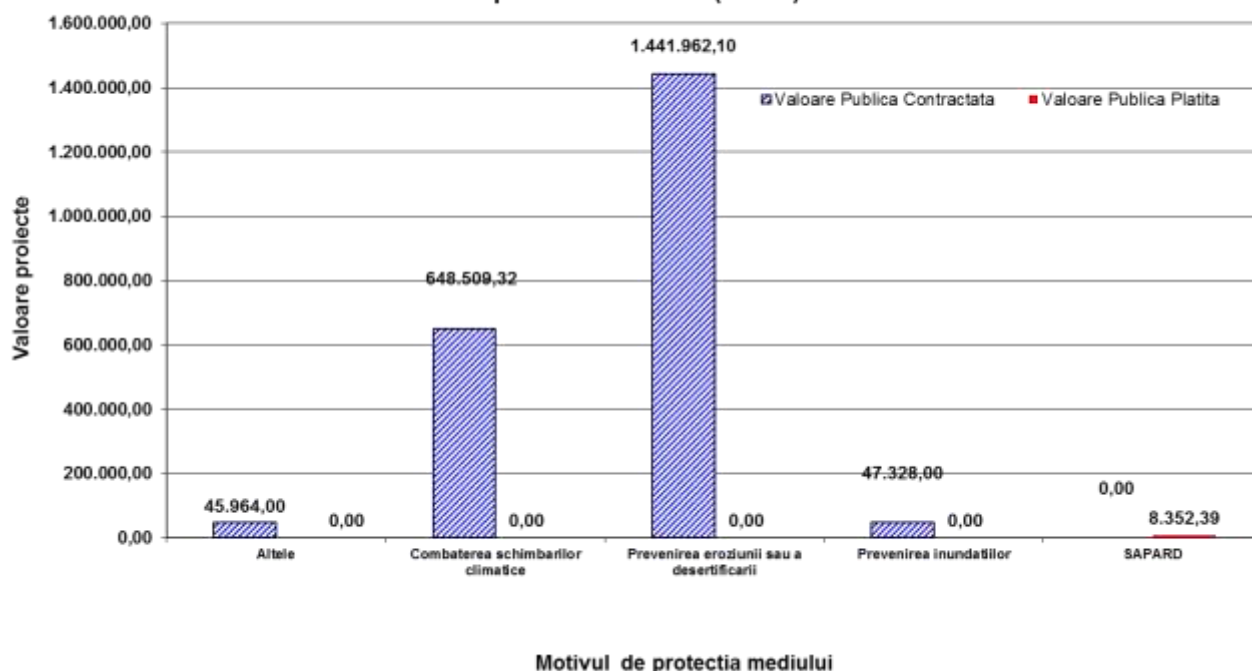
Masura 221 - Numar proiecte aprobate defalcat pe regiuni

Până la sfârșitul anului 2011 s-au efectuat plăți pentru cele 3 proiecte derulate prin Programul SAPARD în valoare de 8,352 mii Euro, contribuția FEADR fiind de 6,849 mii Euro.

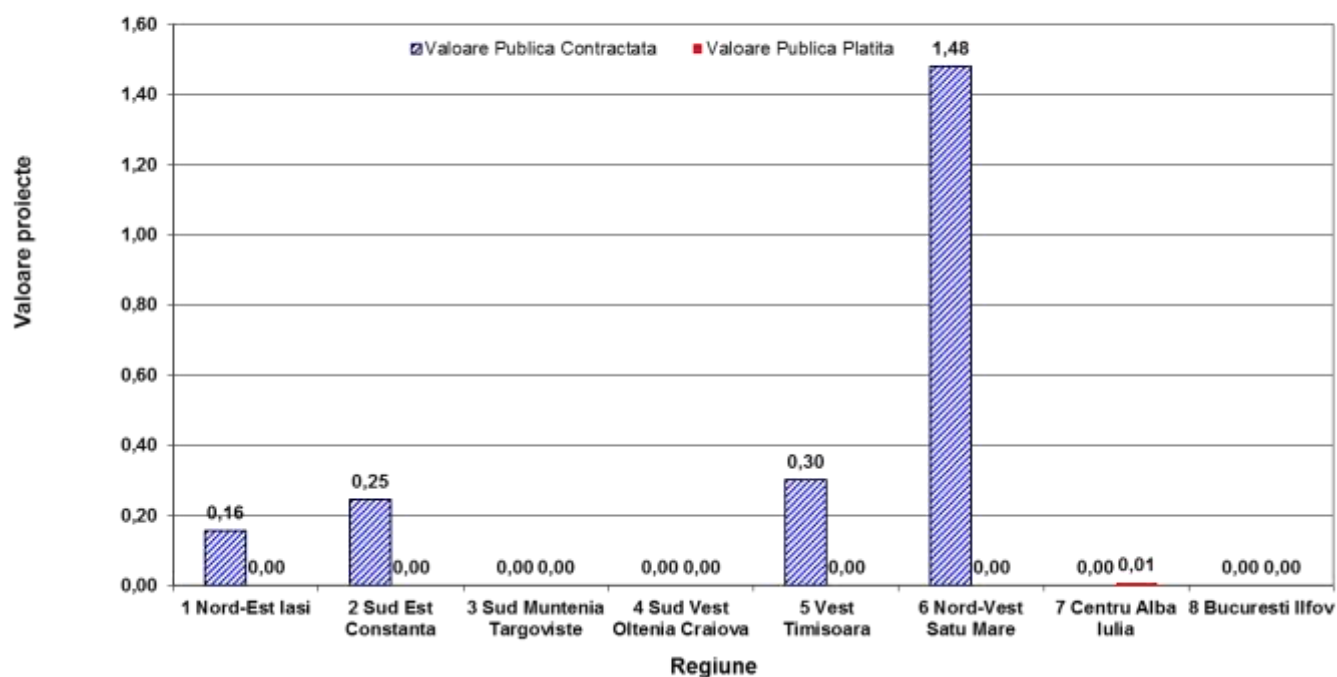
Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate și a valorii plăților efectuate pe motivul de protecția mediului sunt prezentate în graficul de mai jos:

Masura 221 - Valoarea proiectelor aprobate si platite, defalcata pe motivul de protectia mediului (EURO)

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), precum și a plăților efectuate, situația este prezentată în graficul de mai jos:

Masura 221 - Valoarea proiectelor aprobate si platite, defalcata pe regiuni (MEURO)

Indicatori de realizare:

Numărul de beneficiari care primesc sprijin pentru investiții este de 11 din targetul PNDR de 14.180 ceea ce reprezintă un grad de executare a PNDR de 0,08%, iar gradul de realizare a numărului de hectare de teren împadurit este de 0,89%, acesta fiind de 438,50 ha din targetul PNDR de 49348,00 ha.

Rata de executare financiară (plăți efectuate) este de 0,004%, fiind utilizați 8,352 mii euro din alocarea de 229.341,338 mii euro.

2.2.3 Axa 3: Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

2.2.3.1 Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”

Obiectivul general al măsurii 312 vizează dezvoltarea durabilă a economiei rurale prin încurajarea activităților non-agricole, în scopul creșterii numărului de locuri de muncă și a veniturilor adiționale.

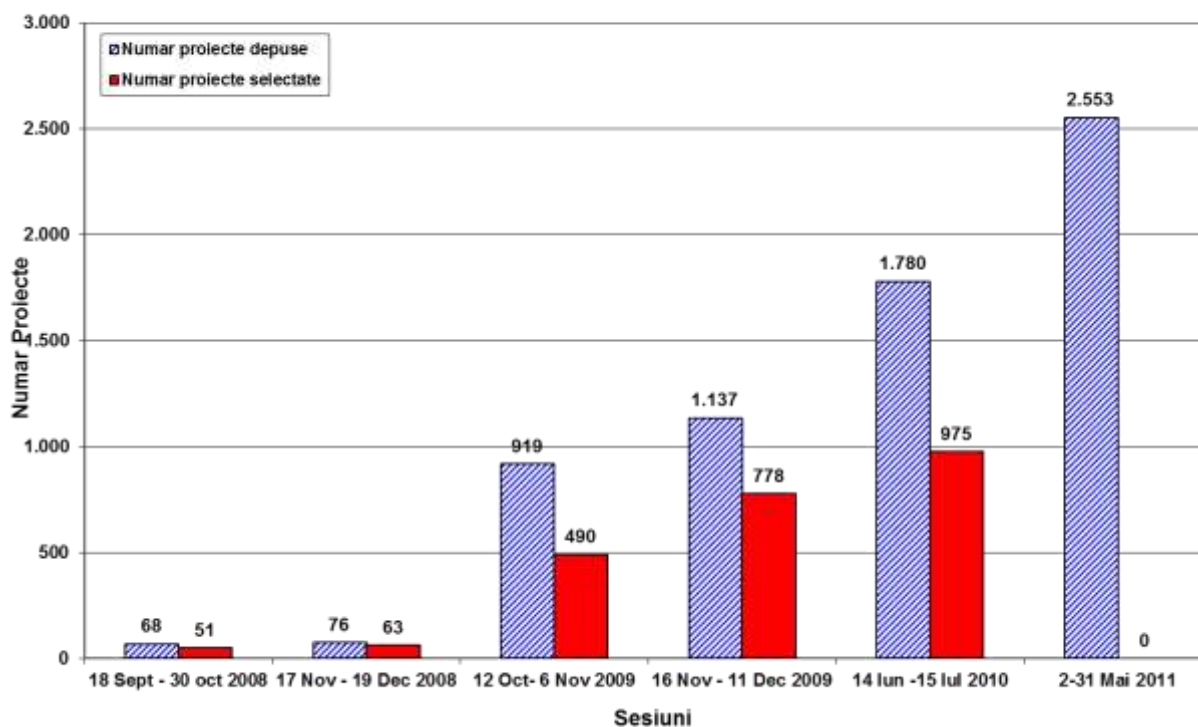
Sprijinul pe această măsură se acordă pentru activități non-agricole în spațiul rural prin intermediul dezvoltării micro-întreprinderilor atât nou create cât și existente. Astfel, acțiunile prevăd investiții în activități non-agricole productive, investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale non-agricole cu specific local, precum și marketingul acestora, servicii pentru populația rurală. De asemenea, sunt susținute investiții în producerea de energie regenerabilă (achiziționarea de echipamente de producere a energiei din alte surse regenerabile decât biocombustibili).

În perioada de referință s-au contractat 874 proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate), respectiv 8,67% comparativ cu țarghetul din PNDR de 10.091 proiecte. Plățile efectuate au fost în valoare de 107.077,479 mii Euro, reprezentând 27,10% din alocare, din care 85.661,983 mii Euro este contribuția FEADR.

Până la 31.12.2011 s-au desfășurat șase sesiuni de depunere a proiectelor în cadrul acestei măsuri, pe parcursul cărora au fost depuse 6.533 proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 890.539,766 mii Euro. Din cele 6.533 proiecte depuse, au fost selectate în urma întrunirii Comitetului de Selecție 2.357 proiecte, din care au fost contractate 2.172 proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate), cu un volum total al investițiilor de 525.356,746 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 288.665,537 mii Euro.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 312 pe sesiuni de depunere a proiectelor:

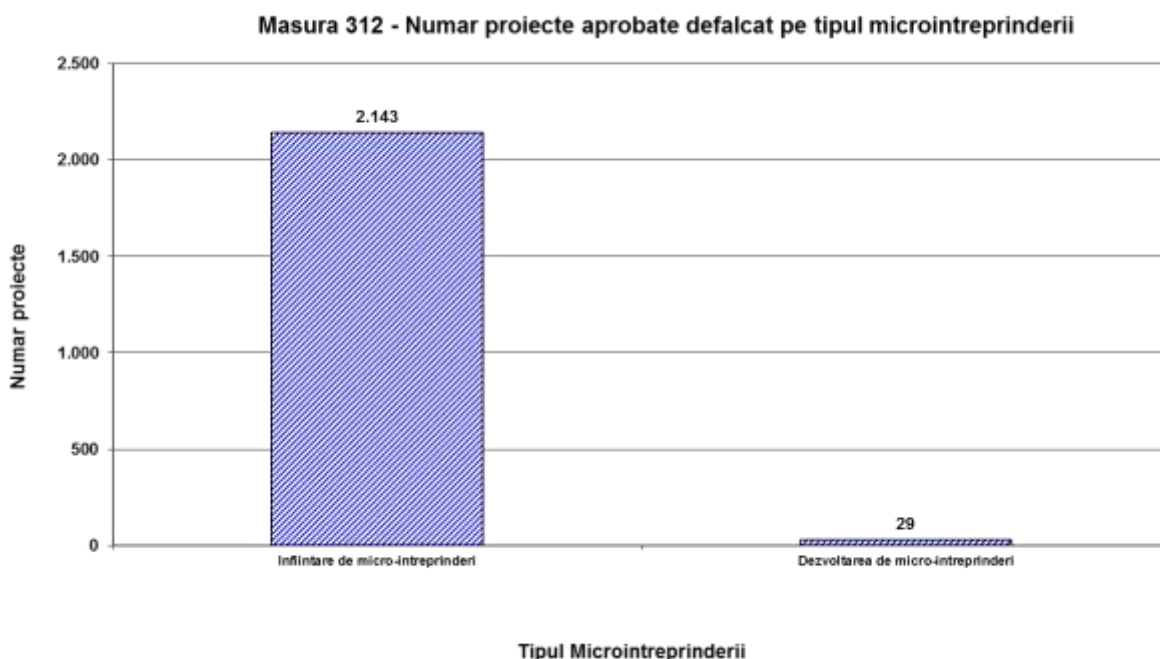
Numar de proiecte depuse si selectate pe sesiuni - Masura 312

Referitor la împărțirea proiectelor aprobate în funcție de tipul micro - întreprinderii, situația se prezintă astfel:

- ponderea cea mai mare o deține categoria „Înființare de micro - întreprinderi” (98,66% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură) cu 2.143 proiecte aprobate, cu un volum total al investițiilor de 517.405,094 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 284.705,141 mii Euro;
- categoria „Dezvoltare micro - întreprinderi” deține o pondere de 1,34% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură, cu 29 proiecte aprobate, cu un volum total al investițiilor de 7.951,652 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 3.960,396 mii Euro.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor aprobate pe măsura 312, pe fiecare tip de micro-întreprindere:

Din punct de vedere al acțiunilor întreprinse prin intermediul măsurii 312, acestea prevăd următoarele tipuri de investiții:

- ✓ investiții în activități non-agricole productive – 270 proiecte aprobate reprezentând 17,74% din targetul PNDR de 1.522 investiții;
- ✓ investiții pentru dezvoltarea activităților meșteșugărești și de artizanat – 35 proiecte aprobate reprezentând 0,92% din targetul PNDR de 3.806 investiții;
- ✓ servicii pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi – 1.867 proiecte aprobate reprezentând 40,88% din targetul PNDR de 4.567 servicii prevăzute. (a se vedea tabelul O.A Indicatori adiționali)

Similar anului anterior și în anul 2011 solicitanții au manifestat cel mai mare interes pentru investițiile din domeniul serviciilor, dată fiind nevoia crescută din mediul rural pentru serviciile conexe agriculturii. Totodată, interesul crescut derivă și din recuperarea mai rapidă a investițiilor în acest domeniu, precum și din facilitățile oferite de creditul furnizor.

Interesul scăzut pentru investițiile în activități non-agricole productive, meșteșugărești și de artizanat față de proiectele ce prevăd investiții în servicii se datorează faptului că, proiectele ce prevăd investiții în servicii vizează, în general, servicii de mecanizare (*constand spre ex, în achiziție de utilaje, echipamente, mijloace de transport specializate*) iar sumele investite sunt rambursate mai rapid și generează profit într-o perioadă mai scurtă de timp. Investițiile în activități non-agricole productive, meșteșugărești și de artizanat prevăd, pe lângă achiziționarea de utilaje și construcția de spații de producție ceea ce necesită un timp mai îndelungat pentru recuperarea sumelor investite și generarea profitului.

Pentru stimularea producției non-agricole în mediul rural, inclusiv cea meșteșugărească, Autoritatea de Management a înaintat în luna septembrie 2011 către Comisia Europeană propunerea de mărire a intensității sprijinului pentru proiectele ce prevăd astfel de activități, precum și prioritizarea start-up-urilor ce inițiază proiecte de producție.

În ceea ce privește distribuția regională, Regiunea 3 Sud Muntenia Targoviste deține cea mai mare pondere, respectiv 22,05% din total proiecte aprobate pe această măsură, fiind

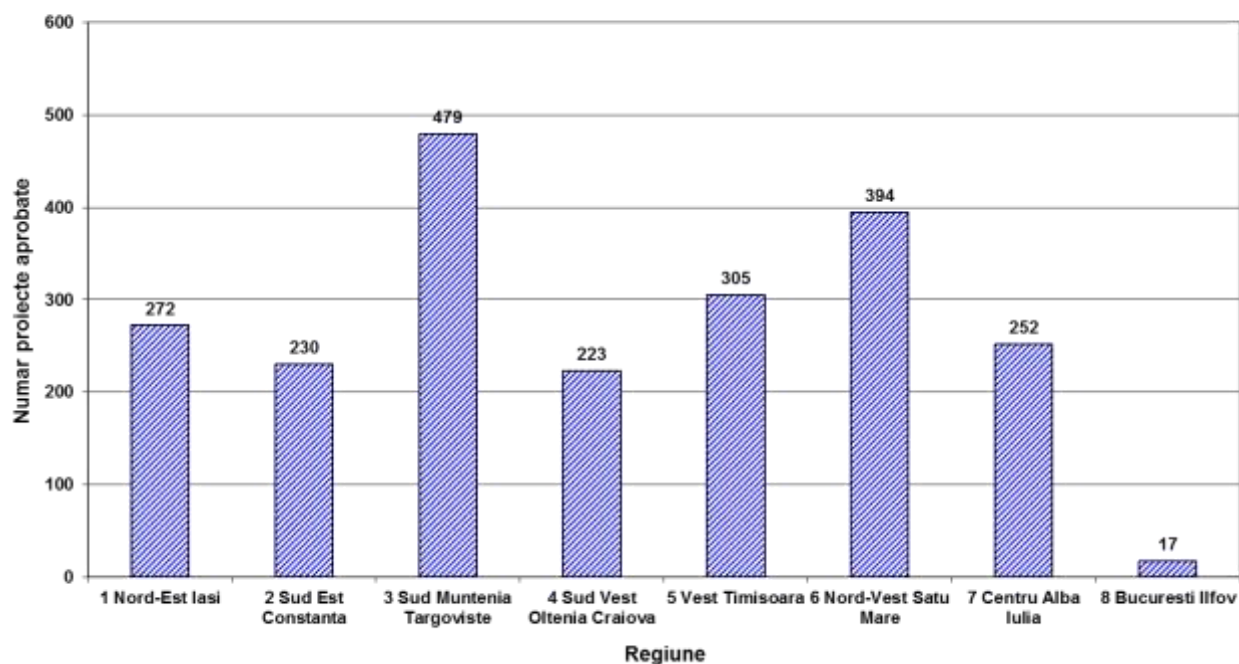
urmată de Regiunea 6 Nord-Vest Satu Mare cu o pondere de aproximativ 18,14%. Cea mai mică pondere, respectiv 0,78% din total proiecte aprobate pe această măsură o deține Regiunea 8 București Ilfov.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă) sunt prezentate în Tabelul nr. 10 și în graficul de mai jos:

Tabelul nr. 10

Regiunea	Numar proiecte aprobate M312	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	272	38.493,952
2 Sud Est Constanta	230	31.604,028
3 Sud Muntenia Targoviste	479	59.448,866
4 Sud Vest Oltenia Craiova	223	30.357,815
5 Vest Timisoara	305	42.221,640
6 Nord-Vest Satu Mare	394	48.708,561
7 Centru Alba Iulia	252	35.024,854
8 Bucuresti Ilfov	17	2.805,821
Total General	2.172	288.665,537

Măsura 312 - Numar proiecte aprobate defalcate pe regiuni

Până la sfârșitul anului 2011, pe măsură 312, s-au efectuat plăți de aproximativ 148.580,299 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 118.864,239 mii Euro. (a se vedea tabelul O.312). În anul 2011, în cadrul acestei măsuri s-au efectuat plăți în valoare de aproximativ 85.661,983 mii Euro contribuție FEADR.

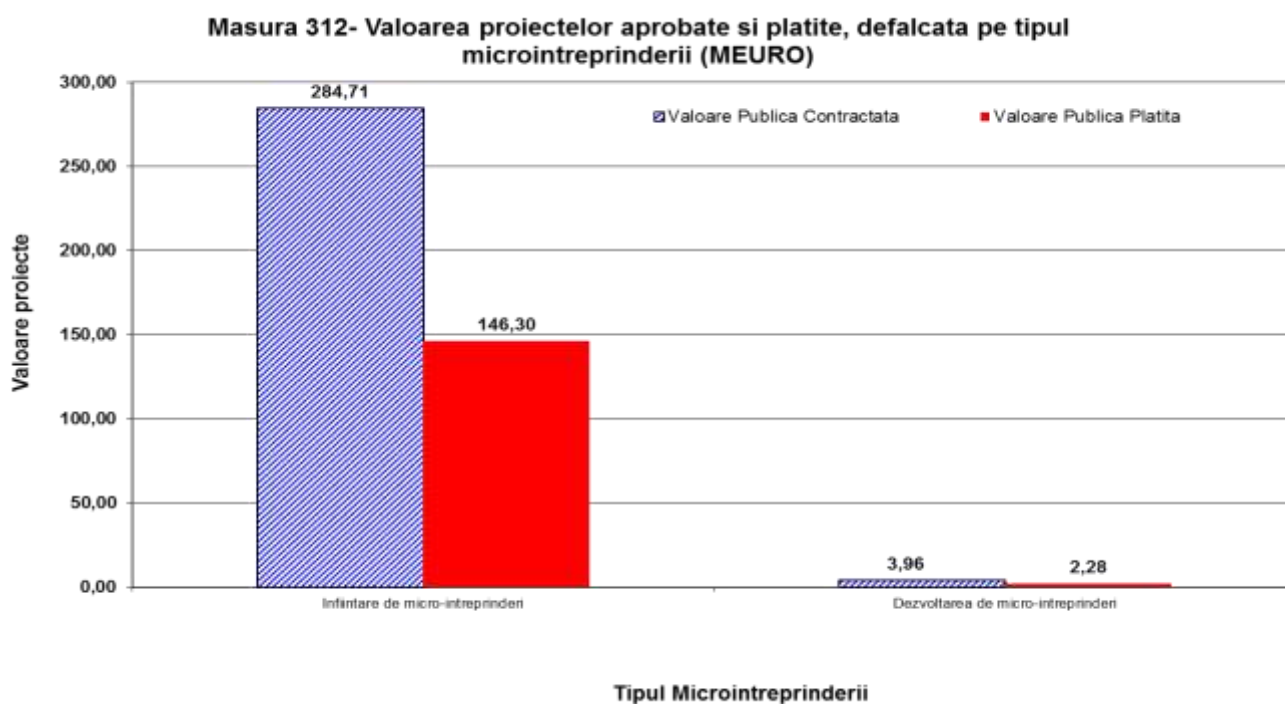
Suplimentar până la sfârșitul anului 2011 (respectiv în anul 2010) pentru capitalizarea Schemei de garantare s-au efectuat plăți de 9.910,000 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 7.928,000 mii Euro.

Situația plăților efectuate, împărțite în funcție de tipul micro-întreprinderii este următoarea:

1. Înființare micro-întreprinderi - s-au efectuat plăți în valoare de 146.301,971 mii Euro, reprezentând 98,47% din contribuția publică plătită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 117.041,577 mii Euro;

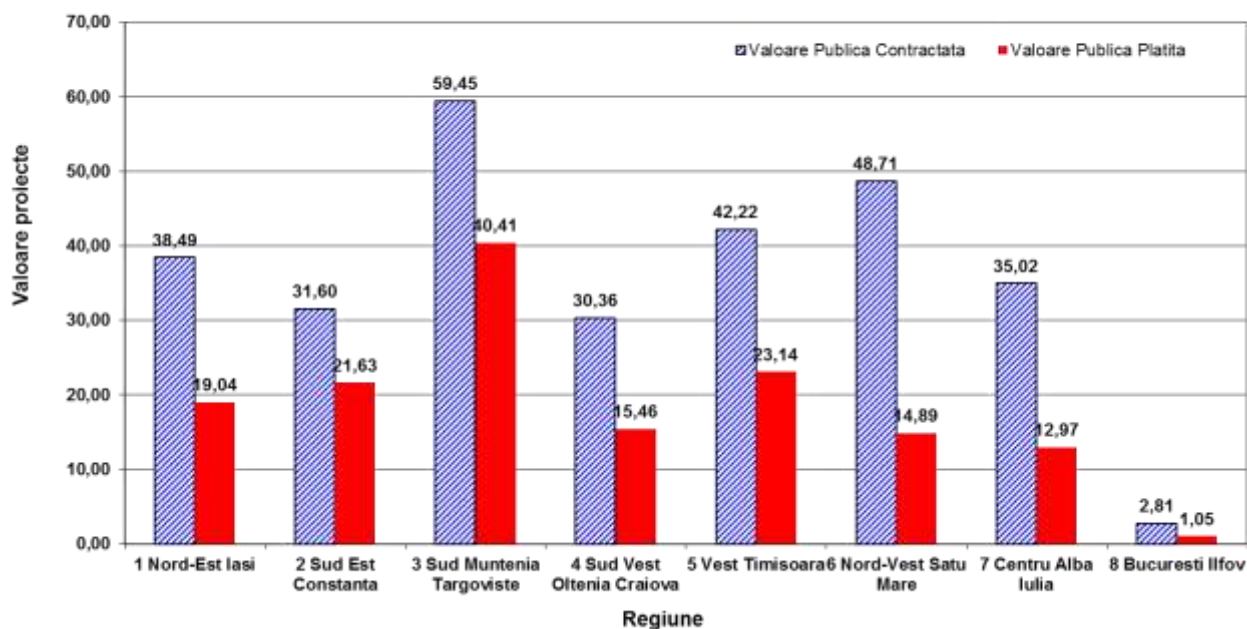
2. Dezvoltare micro-întreprinderi - s-au efectuat plăți în valoare de 2.278,328 mii Euro, reprezentând 1,53% din contribuția publică plătită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 1.822,662 mii Euro.

Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate și a valorii plăților efectuate pe tipuri de microîntreprinderi sunt prezentate în graficul de mai jos:

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), precum și a plăților efectuate, situația este prezentată în graficul de mai jos:

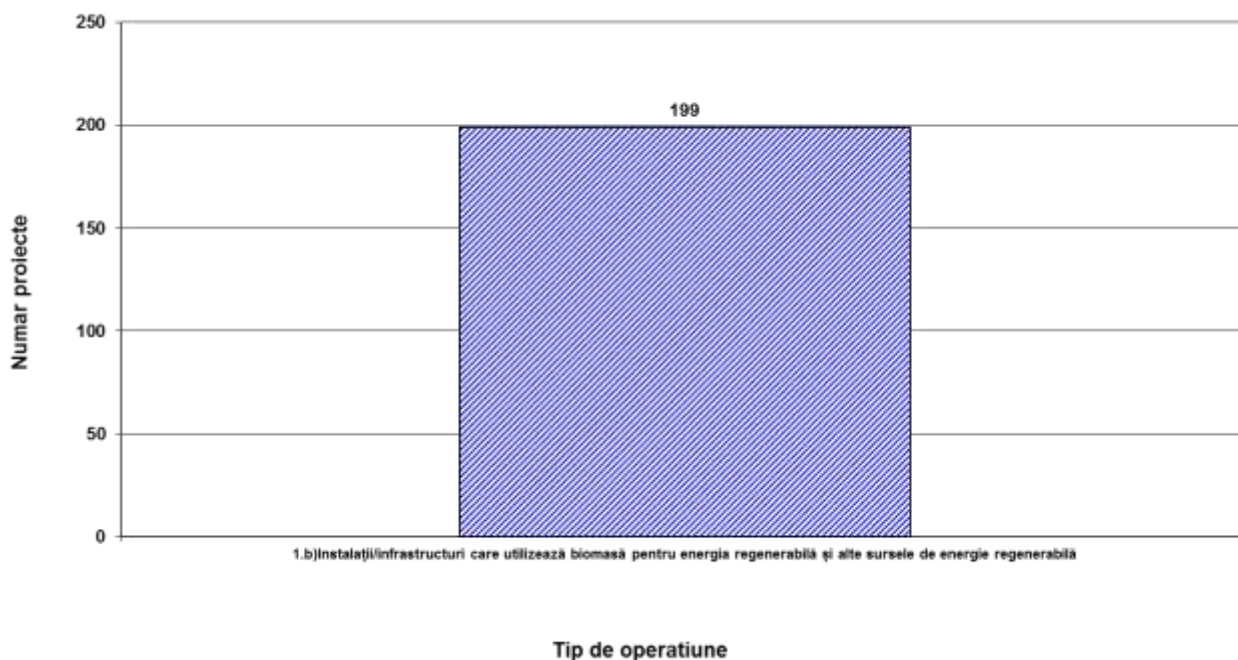
Masura 312 - Valoarea proiectelor aprobate si platite, defalcata pe regiuni (MEURO)

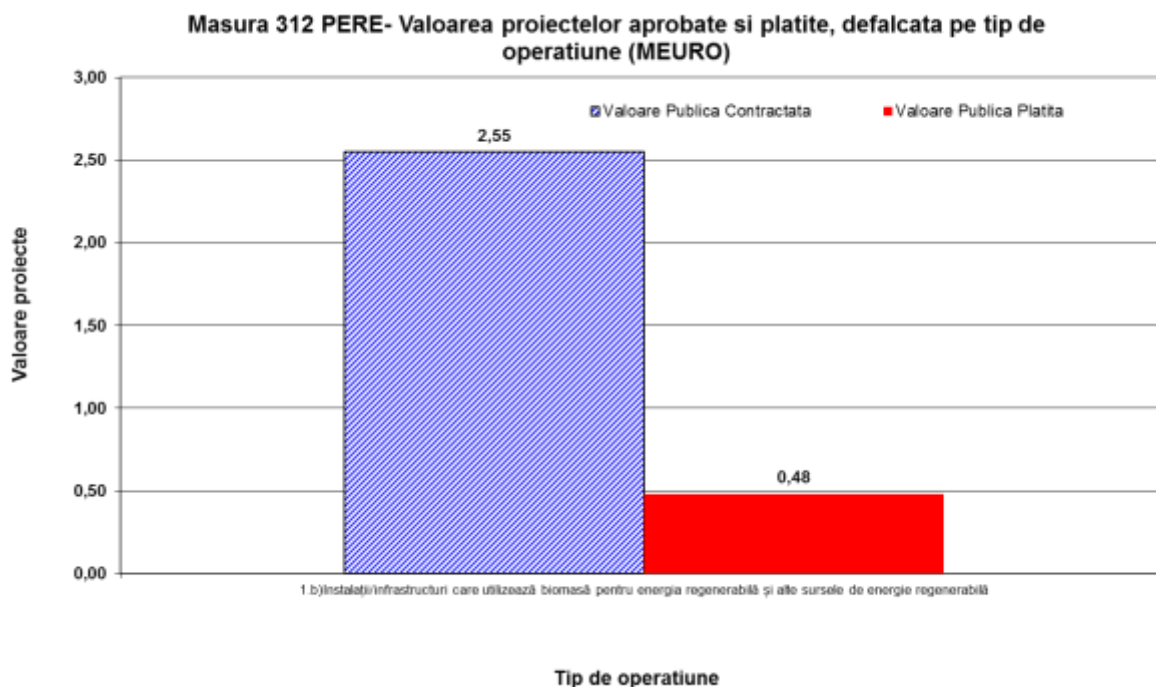
Până la sfârșitul anului 2011 pentru proiectele care vizează noile provocări și sunt prevăzute cu finanțare din bugetul **Planului European de Redresare Economică (PERE)**, pe măsura 312, au fost contractate 199 proiecte, cu un volum total al investițiilor de 52.935,281 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 2.550,404 mii Euro.

Toate cele 199 proiecte aprobate din bugetul Planului European de Redresare Economică (PERE) pentru această măsură se adresează investițiilor pe tipul operațiunii „Instalații/infrastructuri care utilizează biomasă pentru energia regenerabilă și alte surse de energie regenerabilă (energie solară și eoliană, geotermică)” cu un volum total al investițiilor de 52.935,281 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 2.550,404 mii Euro.

Masura 312 PERE - Numar proiecte aprobate defalcat pe tip de operatiune

În anul 2011, pentru prima oară în cadrul măsurii 312, pentru proiectele care vizează noile provocări și sunt prevăzute cu finanțare din bugetul **Planului European de Redresare Economică (PERE)**, s-au efectuat plăți de aproximativ 483,607 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 386,885 mii Euro toate vizând tipul de operațiune „**Instalații/infrastructuri care utilizează biomasă pentru energia regenerabilă și alte surse de energie regenerabilă (energie solară și eoliană, geotermică)**”. (a se vedea tabelele O.312(HC)).

În ceea ce privește schema de garantare, în anul 2011 s-au acordat 149 garanții în valoare de 10.652,846 mii euro, unele proiecte beneficiind de mai multe garanții (cursul euro la data denominării sursei este de 4,0715 lei/euro), aferent unui număr de 190 proiecte, cu respectarea condiției de a se încadra în 80% din valoarea cumulată a creditului.

Astfel beneficiarii PNDR care au obținut garanții, au reușit să-și deruleze proiectele, mecanismul de garantare contribuind la implementarea acestora prin facilitarea de către Fond acordării unui volum de credite în valoare de 16.846,649 mii euro.

Situația garanțiilor acordate clasificate după tipul investiției în care se încadrează proiectul se prezintă astfel:

1. Investiții în activități non-agricole productive – 17;
2. Servicii pentru populația rurală prestate de către micro-întreprinderi – 132.

După tipul micro-întreprinderii situația se prezintă astfel:

1. Înființare micro-întreprindere – 149;
2. Dezvoltare micro-întreprindere – 0.

Valoarea medie a unei garanții este de aprox. 71,496 mii euro.

Din punct de vedere al garanțiilor acordate în cadrul schemei pentru IMM-uri, este măsura care se bucură de numărul cel mai mare de garanții acordate.

Astfel, începând cu aprilie 2010 până în prezent, s-au acordat un număr de 221 garanții în valoare de 16.488,632 mii euro.

Din analiza stadiului implementării proiectelor care au beneficiat de garanții se poate observa că 79% au cel puțin o plată efectuată, 35% sunt finalizate și 3% au un stadiu fizic de execuție avansat, de peste 70%.

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii targeturilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare este prezentat în următorul stadiu cumulativ al obiectivelor realizate.

Indicatori de realizare

Număr de micro-întreprinderi care primesc sprijin – prin intermediul măsurii 312 au primit sprijin 2.172 micro-întreprinderi față de targetul de 10.091 micro-întreprinderi, rata de execuție a PNDR fiind de 21,52% (*față de estimările inițiale din anul 2007, valorile proiectelor au fost mult mai mari - cel puțin duble iar o parte din alocarea inițial programată pentru a finanța proiecte a fost ulterior transferată în vederea finanțării Schemei de Garantare*).

Rata de execuție financiară (plăți efectuate pentru proiecte și Schema de garantare) este de 40,11%. Până acum au fost utilizați 158.490,299 mii euro din alocarea de 395.147,63 mii euro.

2.2.3.2 Măsura 313 „Încurajarea activităților turistice”

Obiectivul general al acestei măsuri îl constituie dezvoltarea activităților turistice în zonele rurale care să contribuie la creșterea numărului de locuri de muncă și a veniturilor alternative, precum și la creșterea atractivității spațiului rural.

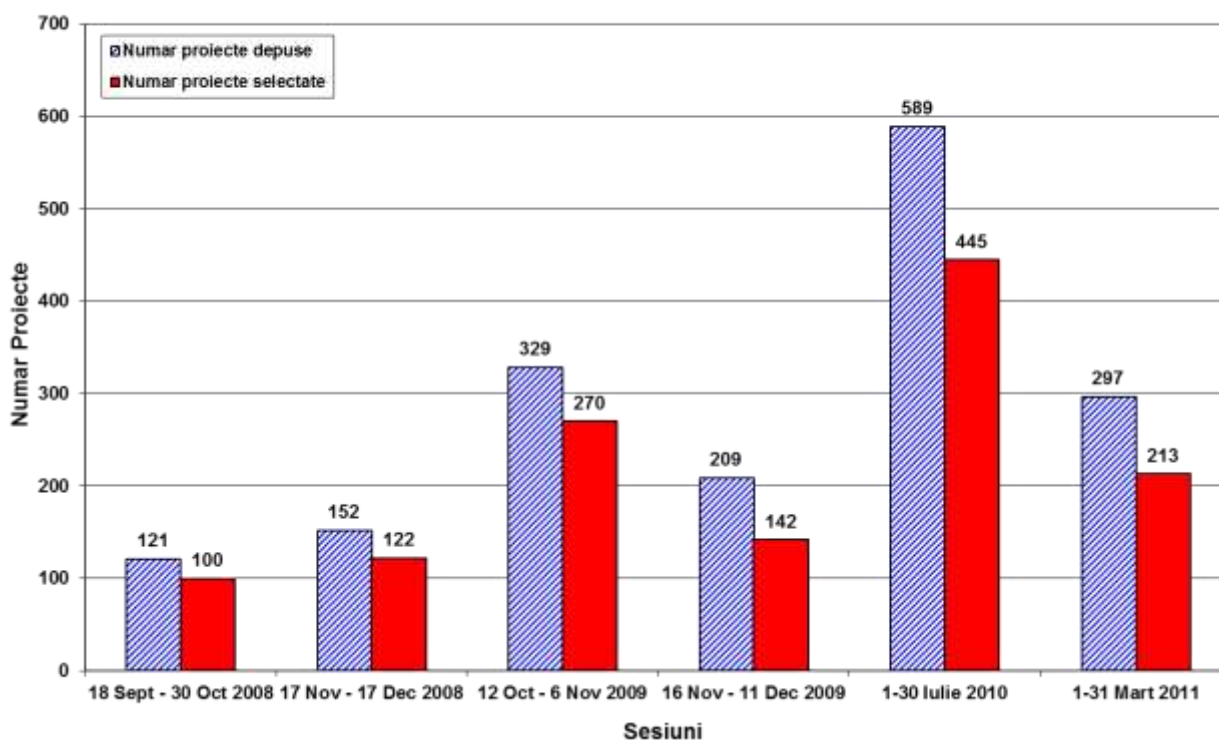
Sprijinul prin această măsură vizează investiții în spațiul rural, și anume: investiții în infrastructura de primire turistică, investiții în activități recreative, investiții în infrastructura la scară mică precum centrele de informare, amenajarea de marcaje turistice, etc, dezvoltarea și/ sau marketingul serviciilor turistice legate de turismul rural.

În perioada de referință s-au contractat 510 proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate), respectiv 6,65% din targetul PNDR de 7.665 proiecte. Volumul total al investițiilor este de 172.805,75 mii Euro, reprezentând 20,64% din targetul de 837.265,81 mii euro, fiind efectuate plăți în valoare de 14.970,07 mii Euro, reprezentând 3,9% din alocare din care 11.976,05 mii Euro este contribuția FEADR.

Până la 31.12.2011 s-au desfășurat 6 sesiuni de depunere a proiectelor în cadrul acestei măsuri, pe parcursul cărora au fost depuse 1.697 proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 284.242,695 mii Euro. Din cele 1.697 proiecte depuse, au fost selectate în urma întrunirii Comitetului de Selecție 1.292 proiecte, din care au fost contractate 1.028 proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate), cu un volum total al investițiilor de 398.605,184 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 170.554,734 mii Euro.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 313 pe sesiuni de depunere a proiectelor:

Numar de proiecte depuse si selectate pe sesiuni - Masura 313

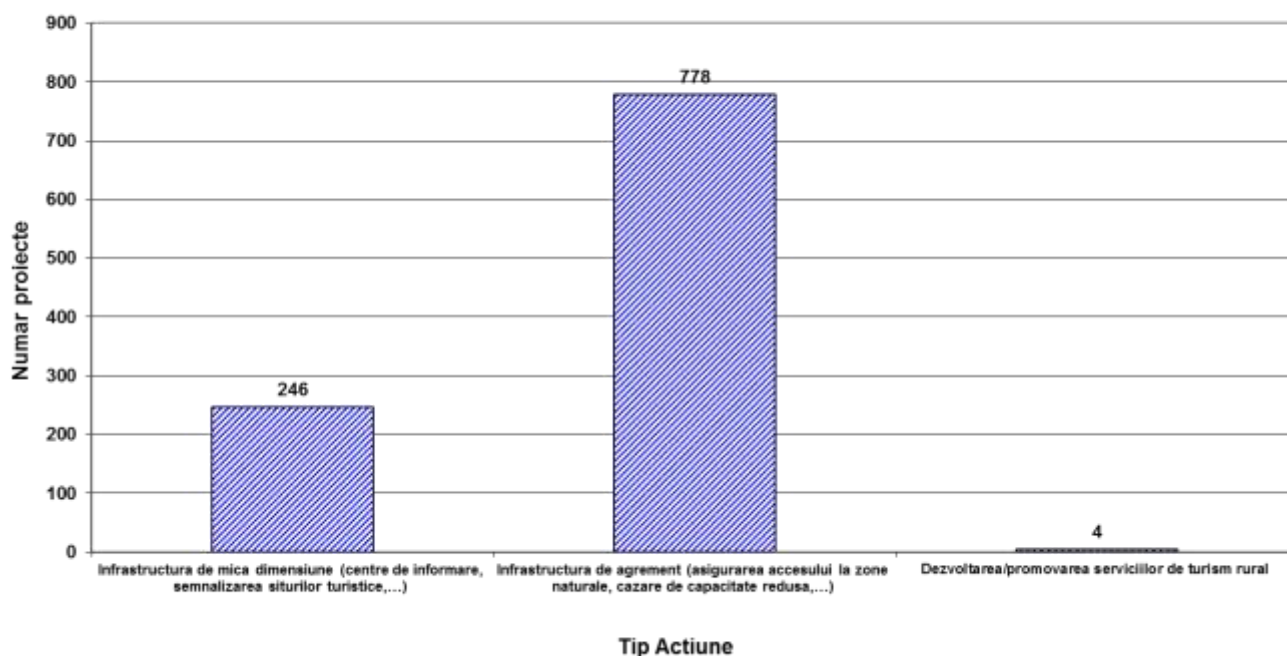

Referitor la împărțirea proiectelor aprobate în funcție de tipul acțiunii, situația se prezintă astfel:

- ponderea cea mai mare o deține categoria „Infrastructura de agrement” (75,68% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură) cu 778 proiecte aprobate, cu un volum total al investițiilor de 344.499,972 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 128.446,324 mii Euro;
- categoria „Infrastructura de mică dimensiune” deține o pondere de 23,93% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură, cu 246 proiecte aprobate, cu un volum total al investițiilor de 53.477,775 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 41.578,909 mii Euro.
- categoria „Dezvoltarea/promovarea serviciilor de turism rural” deține o pondere de 0,39% din totalul proiectelor aprobate pentru această măsură, cu 4 proiecte aprobate, cu un volum total al investițiilor 627,437 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 529,501 mii Euro.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor aprobate pe măsura 313, pe fiecare tip de acțiune:

Masura 313 - Numar proiecte aprobate defalcat pe tip actiune

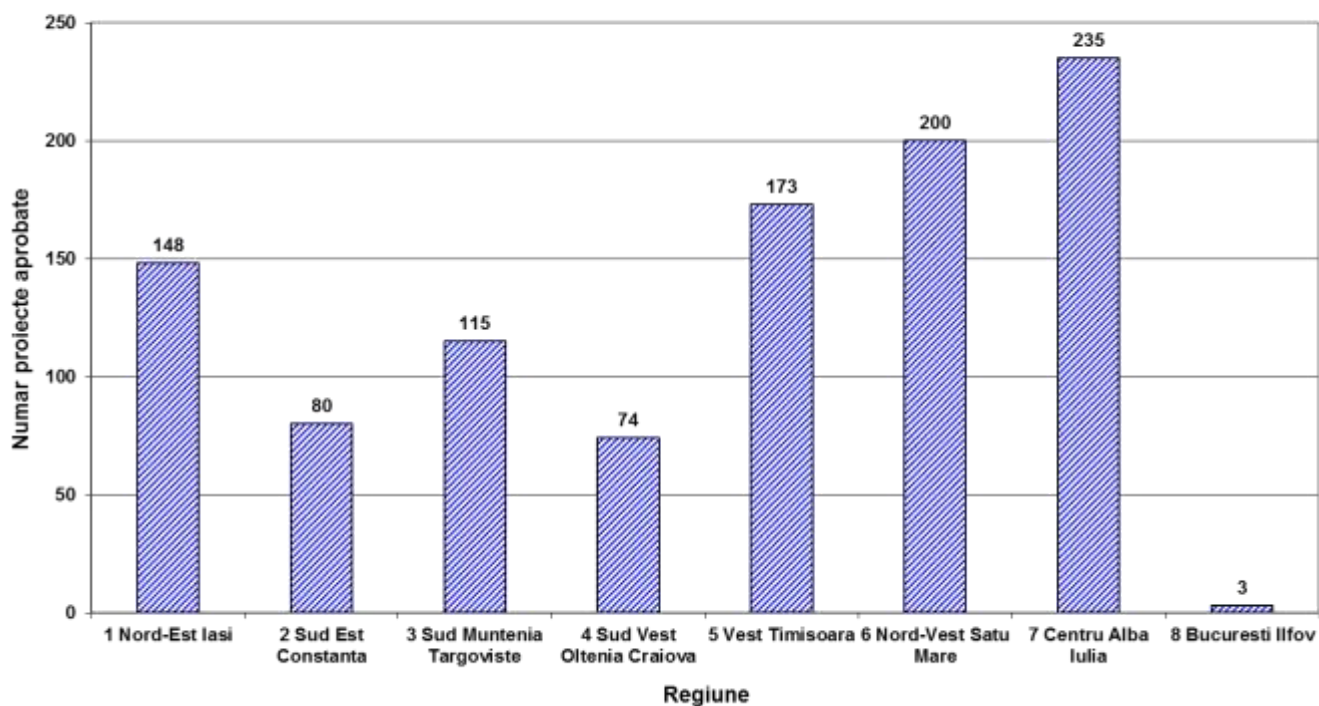
Din punct de vedere al distribuției regionale, Regiunea 7 Centru Alba Iulia deține cea mai mare pondere, respectiv 22,86% din total proiecte aprobate pe această măsură, fiind urmată de Regiunea 6 Nord-Vest Satu Mare cu o pondere de aproximativ 19,46% din total proiecte aprobate. Cea mai mică pondere, respectiv 0,29% din total proiecte aprobate pe această măsură o deține Regiunea 8 București Ilfov.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă) în Tabelul nr. 11 și în graficul de mai jos.

Tabelul nr. 11

Regiunea	Numar proiecte aprobate M313	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	148	20.832,771
2 Sud Est Constanta	80	14.169,905
3 Sud Muntenia Targoviste	115	20.305,642
4 Sud Vest Oltenia Craiova	74	12.739,212
5 Vest Timisoara	173	28.897,460
6 Nord-Vest Satu Mare	200	33.060,507
7 Centru Alba Iulia	235	40.036,114
8 Bucuresti Ilfov	3	513,123
Total General	1.028	170.554,734

Masura 313 - Numar proiecte aprobate defalcat pe regiuni

În ceea ce privește acțiunile întreprinse prin intermediul măsurii 313, în comparație cu un target prevăzut în PNDR de 2.041 acțiuni, 140 proiecte aprobate prevăd acțiuni de agroturism reprezentând un procent de 6,86%. Numărul scăzut de proiecte ce prevăd acțiuni de agroturism este datorat faptului că solicitanții eligibili pentru astfel de proiecte sunt angrenați în activități agricole la scară mică din care rezultă produse utilizate în interes propriu, care, în contextul economic actual, nu generează veniturile necesare demarării unei astfel de investiții. Mai mult decât atât, normele sanitar-veterinare exigente și, implicit, obținerea dificilă a autorizațiilor sanitar-veterinare pentru acest tip de investiții, fac mai puțin interesantă aplicarea unor proiecte în agroturism pentru solicitanți.

Un număr de 593 proiecte aprobate vizează acțiuni de turism rural reprezentând 54,16% din targetul de 1.905 acțiuni din PNDR, iar activitățile recreaționale sunt prevăzute în 45 proiecte (componentă dominantă) aprobate reprezentând 3,16% din targetul din PNDR de 1.423 activități.

Totodată, gradul de atingere scăzut al tuturor targeturilor stabilite în cadrul măsurii 313 este determinat de faptul că majoritatea proiectelor au valoare maximă permisă prin fișa măsurii față de valorile medii stabilite în etapa de programare.

Până la sfârșitul anului 2011, pe măsura 313, s-au efectuat plăți de aproximativ 21.778,921 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 17.423,137 mii Euro. (a se vedea tabelul O.313). În anul 2011, în cadrul acestei măsuri s-au efectuat plăți în valoare de aproximativ 11.976,053 mii Euro contribuție FEADR.

Suplimentar până la sfârșitul anului 2011 (respectiv în anul 2010) aferent schemei de grantare s-au efectuat plăți de aproximativ 9.540,000 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 7.632,000 mii Euro.

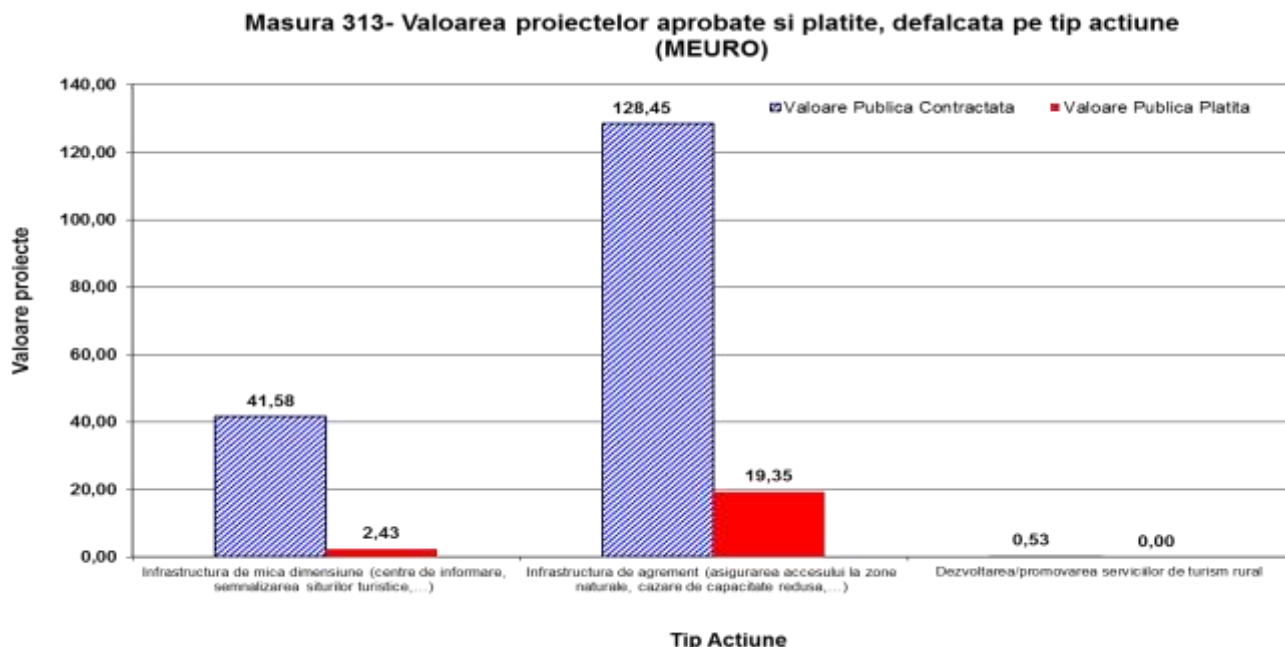
Situația plăților efectuate, împărțite în funcție de tipul acțiunii este următoarea:

1. Infrastructura de mică dimensiune- s-au efectuat plăți în valoare de 2.429,711 mii

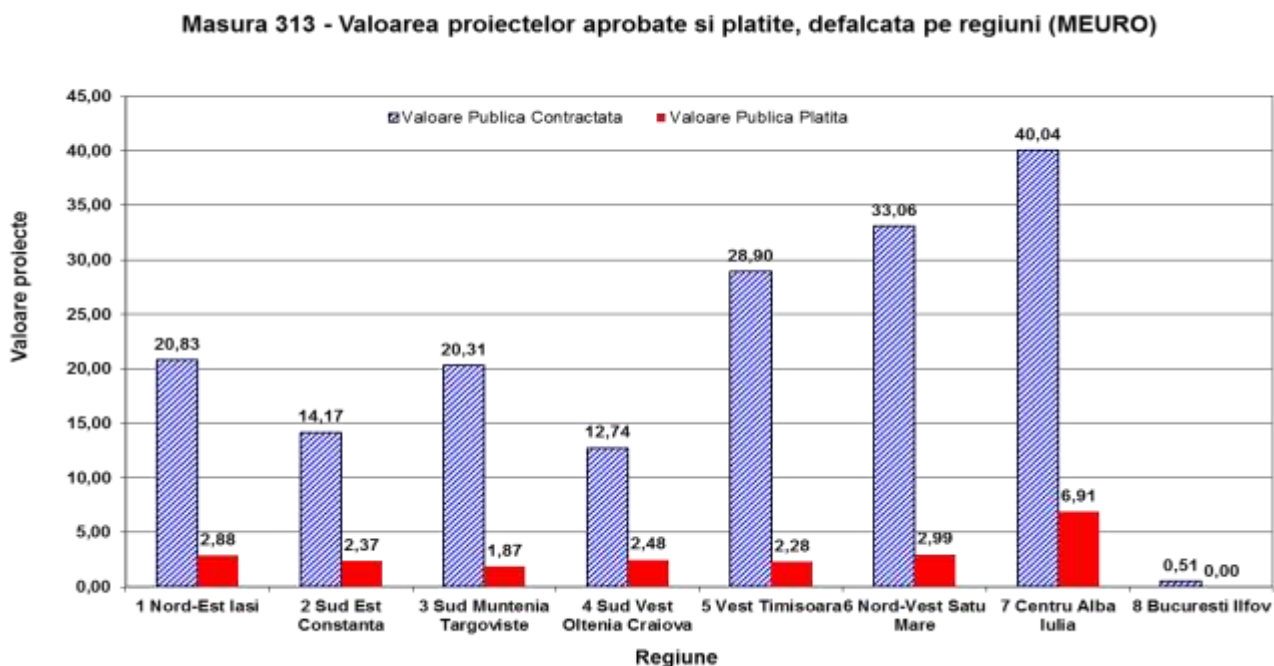
Euro, reprezentând 11,16% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 1.943,769 mii Euro;

2. Infrastructura de agrement - s-au efectuat plăți în valoare de 19.349,210 mii Euro, reprezentând 88,84% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 15.479,368 mii Euro.

Detaliile referitoare la distribuția valorii publice contractate și a valorii plăților efectuate pe tipuri de acțiune sunt prezentate în graficul de mai jos:

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), precum și a plăților efectuate, situația este prezentată în graficul de mai jos:

În ceea ce privește schema de garantare, în anul 2011 s-au acordat 25 garanții în valoare de 2.255,608 mii euro, unele proiecte beneficiind de mai multe garanții (cursul

euro la data denominării sursei este de 4,0715 lei/euro), aferent unui număr de 18 proiecte cu respectarea condiției de a se încadra în 80% din valoarea cumulată a creditului.

Astfel beneficiarii PNDR care au obținut garanții, au reușit să-și deruleze proiectele, mecanismul de garantare contribuind la implementarea acestora prin facilitarea de către Fond a acordării unui volum de credite în valoare de 3.283,952 mii euro.

Situația garanțiilor acordate clasificate după tipul investiției în care se încadrează proiectul se prezintă astfel:

1. Infrastructura de primire turistică (pensiuni) – 24;
2. Activități recreative - 1.

Valoarea medie a unei garanții este de aprox. 90.224,34 euro.

Numărul garanțiilor acordate, evidențiază faptul că această măsură se află printre măsurile care înregistrează un grad scăzut de accesare, în special, datorită dificultăților pe care beneficiarii le întâmpină în accesarea unui credit care să le asigure cofinanțarea.

Astfel, începând cu aprilie 2010 până în prezent, s-au acordat un număr de 30 garanții în valoare de 2.763,388 mii euro.

Din analiza stadiului implementării proiectelor care au beneficiat de garanții se poate observa că 94% au cel puțin o plată efectuată și 11% au un stadiu fizic de execuție avansat.

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii targeturilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare este prezentat în următorul stadiu cumulativ al obiectivelor realizate.

Indicatori de realizare:

Numărul de noi activități turistice sprijinite – rata de execuție a PNDR este de 13,41%, din targetul de 7.665 au fost sprijinite 1.028 activități turistice noi (*față de estimările inițiale din anul 2007, valorile proiectelor au fost mai mari iar o parte din alocarea inițial programată pentru a finanța proiecte a fost ulterior transferată în vederea finanțării Schemei de Garantare*).

Rata de execuție financiară (plăți efectuate pentru proiecte și Schema de garantare) este de 8,07%, din alocarea aferentă de 388.280,074 mii euro fiind utilizați 31.318,921 mii euro.

2.2.3.3 Măsura 322 „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale”

Complexitatea nevoilor de renovare, dezvoltare și modernizare a localităților rurale a reclamat necesitatea unei abordări integrate care a presupus combinarea activităților și operațiunilor a trei măsuri oferite de cadrul legal de dezvoltare rurală, și anume: măsurile 321, 322 și 323 în una singură, devenind astfel M322 “Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale”.

Obiectivul general al acestei măsuri vizează îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază și protejarea moștenirii culturale și naturale din spațiul rural în vederea realizării unei dezvoltări durabile.

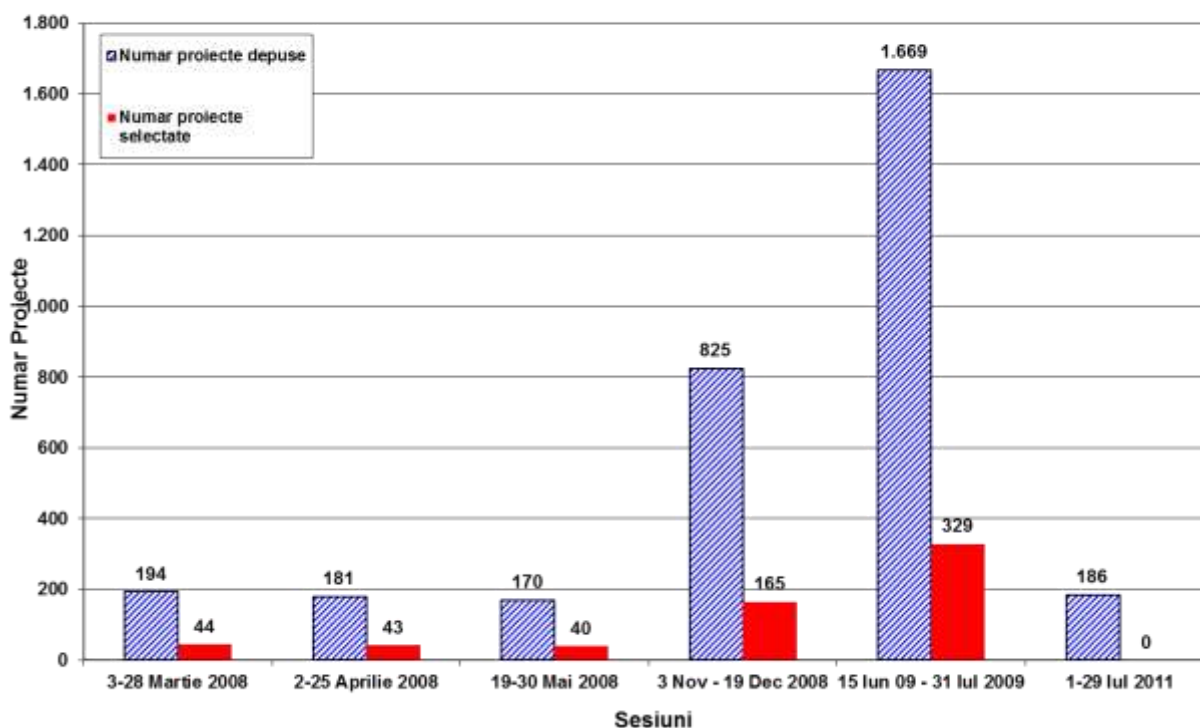
Srijinul pentru această măsură vizează investiții în spațiul rural pentru crearea și modernizarea infrastructurii fizice de bază, crearea și dezvoltarea serviciilor publice de bază pentru populația rurală, protejarea patrimoniului cultural de interes local și natural din spațiul rural.

În perioada de referință au fost sprijinite 10 comune, respectiv 0,97% din targetul PNDR de 1.026 comune. Volumul total al investițiilor este de 30.488,174 mii euro reprezentând 1,90% din targetul de 1.603.748,69 mii euro, fiind efectuate plăți în valoare de 456.757,652 mii euro, reprezentând 21,17% din alocare, din care 365.406,12 mii Euro este contribuția FEADR.

Până la sfârșitul anului 2011 s-au desfășurat 6 sesiuni de depunere a proiectelor în cadrul acestei măsuri, pe parcursul cărora au fost depuse 3.225 de proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 7.630.432,311 mii Euro. Din cele 3.225 de proiecte depuse, au fost selectate în urma întrunirii Comitetului de Selecție 621 proiecte, din care au fost contractate 617 proiecte (numărul reflectă contractele rămase în sistem ca urmare a operării contractelor reziliate), cu un volum total al investițiilor de 1.932.879,990 mii Euro și cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 1.506.395,046 mii Euro.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 322, pe sesiuni de depunere a proiectelor:

Numar de proiecte depuse si selectate pe sesiuni - Masura 322

Referitor la împărțirea proiectelor aprobate pe tip de acțiuni/ tip de revitalizare, situația se prezintă astfel (a se vedea tabelele O.322):

- Ponderea majoritara o detine **tipul de revitalizare „Fizică”** (aproximativ 99,51% din totalul celor 617 proiecte aprobate pentru această măsură), 369 proiecte

aprobate, vizeaza cu preponderență modernizarea drumurilor comunale (pentru aproximativ 390 de comune), cu un volum total al investițiilor de 1.144.073,076 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 909.259,950 mii Euro, la care se adaugă 245 proiecte aprobate, vizând cu preponderență înființarea/ extinderea rețelelor de alimentare cu apă și/ sau rețelelor de canalizare și a stațiilor de epurare, cu un volum total al investițiilor de 776.283,183 mii euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 329.439,234 mii euro;

- Ponderea cea mai mică o deține **tipul de revitalizare „Socială”** (aproximativ 0,49% din totalul de 617 proiecte aprobate pentru această măsură) cu 3 proiecte aprobate, vizând cu preponderență înființarea și dotarea centrelor sociale pentru îngrijire bătrâni, cu un volum total al investițiilor de 12.523,731 mii Euro și o valoare eligibilă nerambursabilă de 10.739,714 mii Euro.

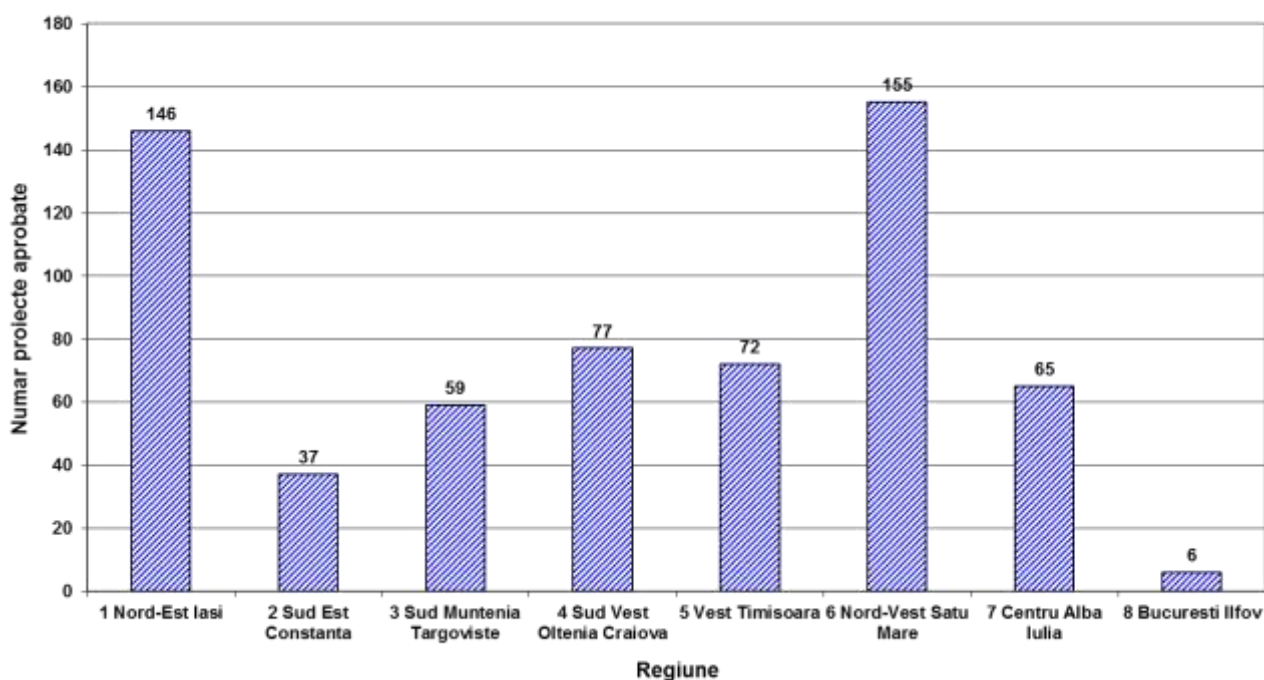
Din punct de vedere al distribuției regionale, Regiunea 6 Nord-Vest Satu Mare Iasi deține cea mai mare pondere, respectiv 25,12% din total proiecte aprobate pe această măsură, fiind urmată de Regiunea 1 Nord Est cu o pondere de aproximativ 23,66% din total proiecte aprobate. Cea mai mică pondere, respectiv 0,97% din total proiecte aprobate pe această măsură o deține Regiunea 8 București Ilfov.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă) sunt prezentate în Tabelul nr. 12 și în graficul de mai jos.

Tabelul nr. 12

Regiunea	Numar proiecte aprobate M322	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	146	350.451,221
2 Sud Est Constanta	37	84.376,598
3 Sud Muntenia Targoviste	59	144.720,283
4 Sud Vest Oltenia Craiova	77	173.768,696
5 Vest Timisoara	72	165.011,297
6 Nord-Vest Satu Mare	155	405.983,507
7 Centru Alba Iulia	65	167.637,896
8 Bucuresti Ilfov	6	14.445,548
Total General	617	1.506.395,046

Masura 322 - Numar proiecte aprobate defalcate pe regiuni

În urma investițiilor aprobate pentru această măsură, în studiile de fezabilitate pentru proiectele contractate se menționează că se vor moderniza și crea 3.671,454 km drumuri în zona rurală reprezentând 109% din 3.369 km prevăzuți în PNDR, 2.683,356 km de conducte pentru alimentarea cu apă potabilă reprezentând 42,48% față de targetul de 6.317 km, respectiv 4.027,707 km de conducte de canalizare reprezentând aproximativ 80% comparativ cu 5.053 km target PNDR:

De asemenea, din totalul proiectelor aprobate comparativ cu targetul de 200 comune, 247 proiecte aparțin comunelor identificate în Master Planurile Regionale pentru infrastructura de apă/ apă uzată, reprezentând 124%, iar 574 proiecte aparțin comunelor care nu au mai beneficiat de finanțare UE pentru același tip de investiție reprezentând 112% din targetul de 513 comune. (a se vedea tabelul OA. Indicatori adiționali)

Până la sfârșitul anului 2011, pe măsura 322, s-au efectuat plăți de aproximativ 612.041,830 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 489.633,464 mii Euro. (a se vedea tabelele O.322).

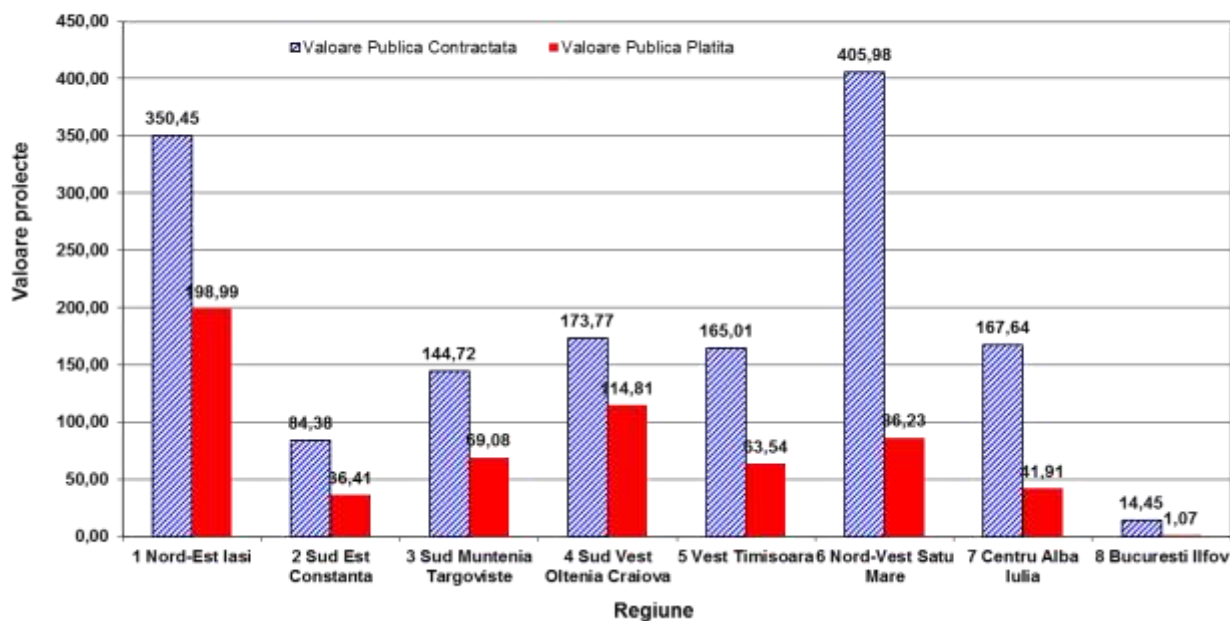
Doar în anul 2011, în cadrul acestei măsuri s-au efectuat plăți în valoare de aproximativ 365.406,121 mii Euro contribuție FEADR.

Situația plăților efectuate, împărțite în funcție de tipul de acțiune/ revitalizare, se prezintă astfel:

- **Tip de revitalizare fizică** - s-au efectuat plăți în valoare de 609.304,162 mii Euro, reprezentând 99,55% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 486.243,329 mii Euro.
- **Infrastructura culturală și socială** - s-au efectuat plăți în valoare de 2.737,668 mii Euro, reprezentând 0,45% din contribuția publică platită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 2.190,135 mii Euro;

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), precum și a plăților efectuate, situația este prezentată în graficul de mai jos:

Măsura 322 - Valoarea proiectelor aprobate și plătite, defalcata pe regiuni (MEURO)

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii targeturilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare este prezentat în următorul stadiu cumulativ al obiectivelor realizate.

Indicatori de realizare:

„Numărul de comune sprijinite” – rata de executare a PNDR este de 62,18%, beneficiind de sprijin un număr de 638 comune comparativ cu targetul de 1.026, deși cel de al doilea indicator relevant pentru evoluția implementării măsurii, respectiv „Volumul total al investițiilor” a depășit nivelul estimat fiind de 1.932.879,99 milioane euro reprezentând 120,52% față de targetul de 1.603.748,69 milioane euro, ceea ce evidențiază faptul că, au fost depuse, selectate și apoi contractate proiecte integrate cu valori semnificativ mai mari decât s-a estimat inițial.

Rata de execuție financiară (plăți efectuate) este de 35,46%, fiind utilizați 612.041,83 mii euro față de alocare.

2.2.4 Implementarea Axei LEADER

2.2.4.1 Măsura 431 - submăsura 431.1 „Construcție parteneriate public - private”

Fazele 1 și 2 ale acestei sub-măsuri au constat în organizarea de cursuri de formare cu privire la abordarea LEADER. Proiectele aferente fazelor 1 și 2 au fost împărțite pe patru loturi, fiecare lot acoperind două regiuni de dezvoltare, astfel:

- Lotul I - regiunile Nord – Est (județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui) și Sud – Est (județele Brăila, Buzău, Constanța, Galați, Vrancea și Tulcea);
- Lotul II - regiunile Sud – Muntenia (județele Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman) și București – Ilfov;
- Lotul III- regiunile Sud – Vest (județele Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt și Vâlcea) și Vest (județele Arad, Caraș–Severin, Hunedoara și Timiș);

- Lotul IV - regiunile Nord – Vest (județele Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Sălaj, Satu–Mare și Maramureș) și Centru (județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu).

Suma alocată pentru fazele 1 și 2 precum și valoarea contractelor este de 1.704,000 mii Euro.

Faza 1 Sensibilizarea actorilor locali privind abordarea LEADER a avut ca scop sensibilizarea actorilor locali cu privire la abordarea LEADER - sesiuni de informare și formare privind programul național de dezvoltare rurală, dezvoltarea locală, Axa 4 LEADER, exemple de acțiuni concrete întreprinse de zonele rurale.

Beneficiarii direcți au fost entități publice sau private care activează în domeniul instruirii și/sau informării și difuzării de cunoștințe, selectate conform procedurii de achiziție publică. Beneficiarii finali au fost partenerii economici și sociali din teritoriile potențiale LEADER, alți reprezentanți ai societății civile - cum ar fi fermierii, femeile din mediul rural, tinerii și asociațiile lor - din teritoriul potențial LEADER și partenerii publici care acoperă parțial sau total teritoriul potențial LEADER.

Faza 2 Formarea reprezentanților grupurilor potențiale a avut ca scop formarea reprezentanților grupurilor potențiale prin sesiuni de formare specializată privind strategiile de dezvoltare locală (realizarea analizei diagnostic și analizei SWOT, elaborarea strategiei, programului de acțiuni, formarea parteneriatului, etc.).

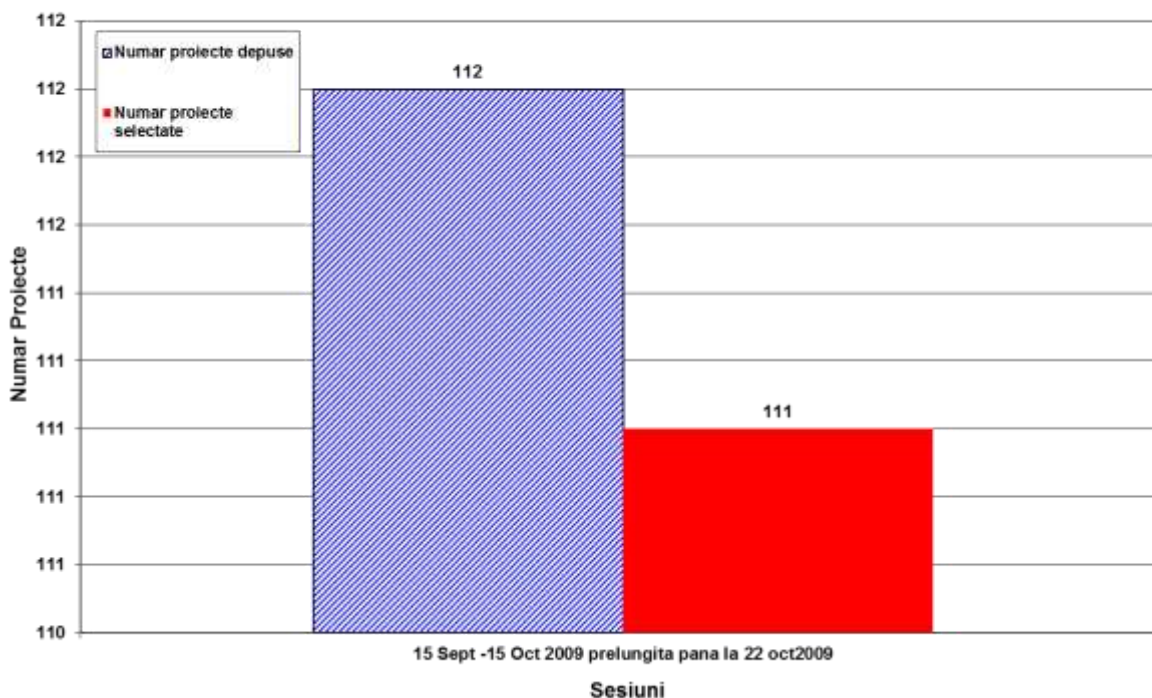
Beneficiarii direcți au fost entități publice sau private care activează în domeniul instruirii și/sau informării și difuzării de cunoștințe, selectate conform procedurii de achiziție publică. Beneficiarii finali au fost reprezentanți sau membri ai unui grup compus din cel puțin 2 organizații private și o instituție publică din teritoriul potențial, care să fi urmat faza 1 sau altă instruire de bază privind LEADER sau care demonstrează că dețin cunoștințe și experiență privind abordarea LEADER.

Prin **Faza 3** s-a acordat sprijin financiar pentru pregătirea planurilor de dezvoltare locală pentru selecția GAL-urilor, pe baza unui proiect elaborat de parteneriatele interesate. Produsul final al acestui proiect este **planul de dezvoltare locală** pentru selectarea GAL-urilor.

Până la sfârșitul anului 2011 (respectiv în anul 2009) s-a desfășurat 1 sesiune de depunere a proiectelor în cadrul acestei submăsuri, pe parcursul căreia au fost depuse 112 proiecte cu o valoare totală eligibilă solicitată de 4.920,162 mii Euro. Din cele 112 proiecte depuse, au fost selectate în urma întrunirii Comitetului de Selecție 111 proiecte și 101 contractate, cu o valoare eligibilă nerambursabilă de 4.201,985 mii Euro.

Graficul de mai jos, prezintă situația proiectelor depuse și selectate pe măsura 431.1, pe sesiuni de depunere a proiectelor:

Numar de proiecte depuse si selectate pe sesiuni - Masura 431.1

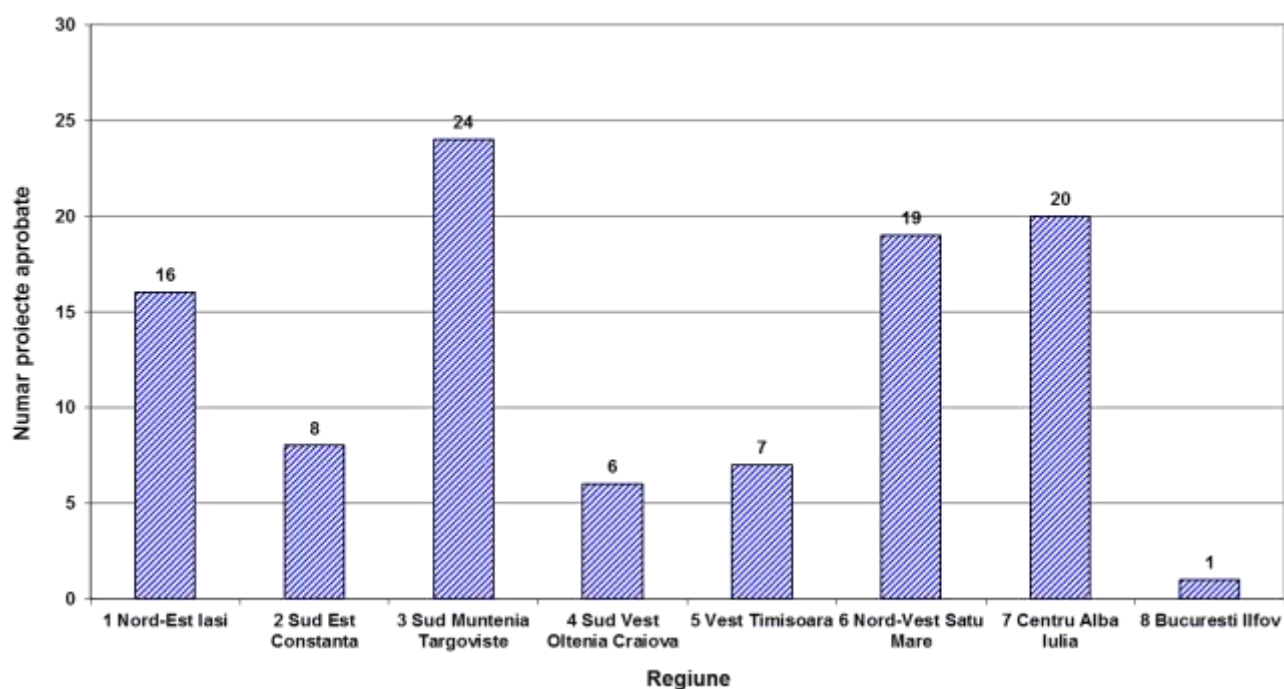
Din punct de vedere al distribuției regionale, Regiunea 3 Sud Muntenia Târgoviște deține cea mai mare pondere, respectiv 23,76% din total proiecte aprobate pe această măsură, fiind urmată de Regiunea 7 Centru Alba Iulia cu o pondere de aproximativ 19,80% din total proiecte aprobate. Cea mai mică pondere, respectiv 0,99% din total proiecte aprobate pe această măsură o deține Regiunea 8 București Ilfov.

Detaliile referitoare la distribuția regională a proiectelor aprobate (număr și valoare eligibilă nerambursabilă) sunt prezentate în Tabelul nr. 13 și în graficul de mai jos.

Tabelul nr. 13

Regiunea	Numar proiecte aprobate M431.1	Valoare eligibila nerambursabila - mii EURO
1 Nord-Est Iasi	16	684,933
2 Sud Est Constanta	8	308,740
3 Sud Muntenia Targoviste	24	1.101,705
4 Sud Vest Oltenia Craiova	6	179,489
5 Vest Timisoara	7	247,737
6 Nord-Vest Satu Mare	19	820,173
7 Centru Alba Iulia	20	833,238
8 Bucuresti Ilfov	1	25,970
Total General	101	4.201,985

Măsura 431.1 faza 3 - Numar proiecte aprobate defalcate pe regiuni

În perioada de referință, au fost efectuate plăți în valoare publică de 71,489 mii euro.

Până la sfârșitul anului 2011, pe măsura **431.1 fazele 1, 2 și 3**, s-au efectuat plăți de aproximativ 4.850,505 mii Euro, contribuția FEADR reprezentând 3.880,404 mii Euro. (a se vedea tabelele O.431.1).

Situația plăților efectuate, împărțite în funcție de tipul de acțiune, se prezintă astfel:

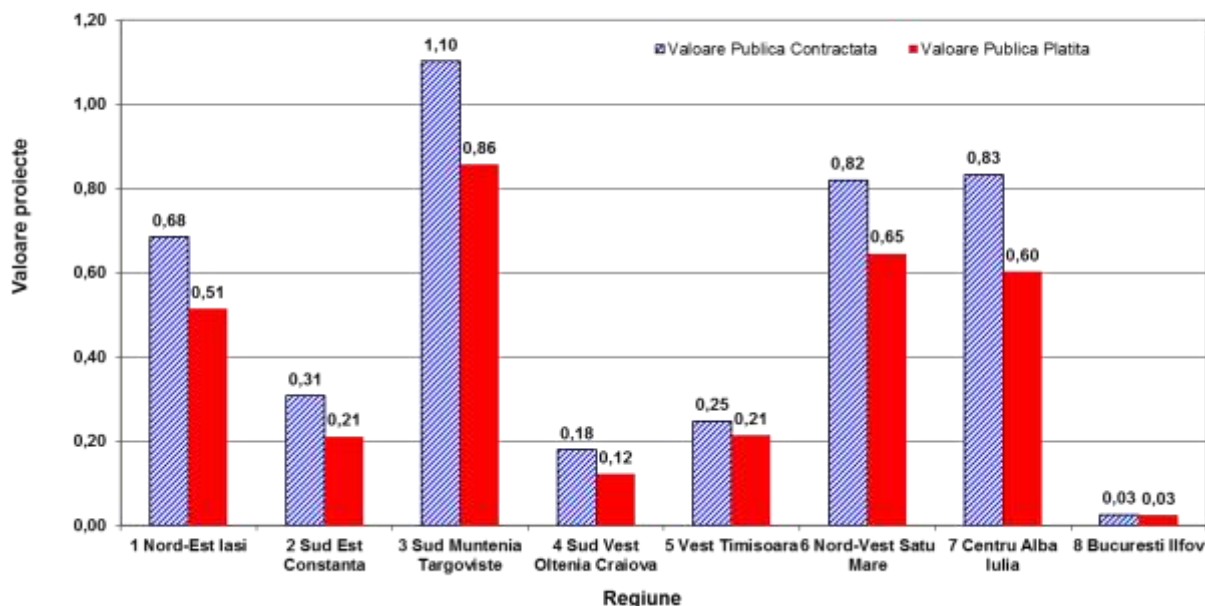
1. Instruire generală - s-au efectuat plăți în valoare de 1.122,834 mii Euro, reprezentând 23,15% din contribuția publică plătită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 898,267 mii Euro;

2. Instruire specializată pentru reprezentantul GAL- s-au efectuat plăți în valoare de 534,483 mii Euro, reprezentând 11,02% din contribuția publică plătită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 427,586 mii Euro.

3. Elaborare dosare selecție GAL- s-au efectuat plăți în valoare de 3.193,188 mii Euro, reprezentând 65,83% din contribuția publică plătită beneficiarilor pentru această măsură, contribuția FEADR fiind de 2.554,550 mii Euro.

În ceea ce privește distribuția regională a proiectelor aprobate (valori angajate), precum și a plăților efectuate, situația este prezentată în graficul de mai jos:

Măsura 431.1 faza 3 - Valoarea proiectelor aprobate și platite, defalcata pe regiuni (MEURO)

Progresul Programului din punct de vedere al atingerii targeturilor fizice și financiare stabilite la începutul perioadei de programare este prezentat în următorul stadiu cumulativ al obiectivelor realizate.

Indicatori de realizare:

Numărul de acțiuni sprijinite, respectiv sesiuni de instruire generală, specializată și strategii elaborate – rata de executare a PNDR este de 70,7%, beneficiind de sprijin un număr de 181 acțiuni comparativ cu targetul de 256.

Rata de executare financiară (plăți efectuate) este de 74,3%, fiind utilizați 4.850,505 mii euro față de alocarea de 6.531,533 mii euro.

Selecția Grupurilor de Acțiune Locală

Selecția GAL a fost lansată în data de 1 septembrie 2010. În data de 15 aprilie 2011 a fost publicat pe site-ul MADR rezultatul evaluării planurilor de dezvoltare locală (PDL-uri) care au fost depuse în perioada 01 septembrie – 15 noiembrie 2010, respectiv lista PDL-urilor neconforme (1), lista PDL-urilor neeligibile (30) și lista PDL-urilor eligibile (120).

Din lista PDL-urilor eligibile, în urma aprobării Raportului de Selecție de către Comitetul Național de Selecție din data de 03.06.2011, au fost selectate pentru finanțare 81 Planuri de Dezvoltare Locală, aferente a 81 GAL-uri, în valoare publică de 227.554.390 euro, care ulterior au primit autorizații de funcționare.

De asemenea, în această perioadă s-au elaborat de către APDRP și avizat de către AM PNDR *Manualul de proceduri și Ghidul solicitantului* pentru Măsura 431.2 *Funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului* și Măsura 41 *Implementarea strategiilor de dezvoltare locală*.

Pana la sfarsitul anului 2011 au fost semnate, conform prevederilor Masurii 431.2 Funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului, 25 contracte de finanțare.

Conform datelor transmise de către GAL-uri, suprafața totală a celor 81 de teritorii selectate este de 81.934 km², ceea ce reprezintă un procent de acoperire de 89% din target-ul prevăzut (90.800 km²).

Populația totală din cadrul teritoriului acoperit de GAL-uri este de 3.502.991, reprezentând un procent de aproximativ 75% din target-ul de 4.680.000.

Numărul de membri din GAL este de 3.977, depășind target-ul stabilit în etapa de programare de 2.400 membri, fapt justificat de o medie a numărului de membri/GAL superioară celei estimată.

De asemenea target-ul de 1.380 parteneri privați și ONG-uri membrii în GAL prevăzut în fișa măsurii este depășit, numărul parteneri privați și ONG-uri în cele 81 GAL-uri finanțate fiind de 2.909.

2.2.5 Măsura 511 „Operațiuni de asistență tehnică”

Obiectivul general al măsurii de asistență tehnică este de a asigura sprijin pentru coordonarea și implementarea politicii de dezvoltare rurală în România, stabilită prin PNDR, într-un mod cât mai efektiv, eficient, corect și transparent.

Prin fondurile destinate măsurii de asistență tehnică se finanțează activitățile care vor asigura îndeplinirea obiectivelor majore ale acestei măsuri, precum: asigurarea unei bune gestionări și utilizări a resurselor alocate în vederea derulării eficiente a PNDR; îmbunătățirea și maximizarea impactului PNDR; asigurarea transparenței, informării, comunicării și promovării PNDR și a sprijinului comunitar destinat derulării acestuia; asigurarea unei bune cooperări cu Comisia Europeană și partenerii economici și sociali; înființarea și funcționarea Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală.

În cadrul acestei măsuri, în perioada de referință, au fost încheiate 28 contracte în valoare publică 15.763,20 mii Euro și s-au efectuat plăți în valoare de 13.048,398 mii Euro.

Până la sfârșitul anului 2011, în urma procedurii de achiziții publice, la nivel APDRP s-au încheiat 37 contracte cu o valoare eligibilă de 16.891,463 mii Euro, iar la nivel MADR s-au încheiat 21 contracte cu o valoare eligibilă de 10.675,856 mii Euro.

De asemenea, s-au efectuat plăți totale de 18.236,258 mii Euro.

2.2.6 Schema de Plăți Naționale Directe Complementare (PNDC)

Plățile naționale directe complementare - PNDC sunt plățile care suplimentează, din bugetul FEADR și de la bugetul național, pe cele primite prin schema unică de plată pe suprafață - SAPS.

Plățile naționale directe complementare se acordă cu respectarea condițiilor SAPS și a condițiilor specifice impuse de legislația europeană și națională pentru culturile respective, conform Ordinului MADR nr. 246/2008 și Ordinului MAPDR nr. 118/2009.

Plata decuplată națională directă complementară la SAPS pentru culturi situate în teren arabil - PNDC 1

APIA este instituția însărcinată cu primirea și gestionarea cererilor de Plăți Naționale Directe Complementare în teren arabil (PNDC1) în baza Protocolului de

colaborare încheiat cu Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit la data de 19.06.2008 și completat prin Actul adițional nr.1 din 03.04.2009.

Se acordă o plată națională directă complementară la SAPS, decuplată de producție în sectorul vegetal, pentru culturile amplasate pe teren arabil, eligibil SAPS, în cuantum fix pe hectar: cereale (grâu comun, grâu dur, secară, orz, ovăz, porumb, sorg, orez, triticale, porumb dulce și alte cereale), culturi proteice (mazăre, fasole de câmp, bob, lupin dulce și linte), plante industriale (floarea soarelui, rapiță, soia convențională, in și cânepă pentru fibră, tutun, in pentru ulei, plante medicinale, alte plante industriale), rădăcinoase (sfeclă furajeră, sfeclă de zahăr), cartofi, legume proaspete, căpșuni, pepeni, flori și plante ornamentale, plante de nutreț, loturi semincere, alte culturi pe teren arabil. Parcela cultivată trebuie să fie de minim 0,3 hectare.

Culturile permanente, pajiștile permanente, viile și terenul necultivat nu fac obiectul acestei scheme de sprijin financiar.

Beneficiarii plăților naționale directe complementare în sectorul vegetal pot fi persoanele fizice și/sau persoanele juridice care exploatează terenul agricol pentru care solicită plata, în calitate de proprietari, arendași, concesionari, asociați, administratori în cadrul asociațiilor în participațiune, locatari sau altele asemenea.

Stadiul cererilor autorizate pentru accesarea Măsurii 611- Plăți naționale directe complementare pentru culturile în teren arabil (PNDC1) se observă în tabelul de mai jos.

Nr. Crt.	Stadiu cereri - Campania	2007	2008	2009	
1.	<i>CERERI DEPUSE</i>	1.072.644	973.912	941.947	
2.	<i>SUPRAFATA SOLICITATA (ha)</i>	6.067.698,65	6.167.077,75	6.354.747,97	
3.	<i>Valoare sumă autorizata (euro)</i>	<i>Total</i>	262.867.522,13	273.291.577,87	270.979.914,43
		<i>FEADR</i>	110.661.448,20	135.732.132,72	69.089.342,30
		<i>Co-finanțare FEADR</i>	27.656.891,83	33.924.321,29	17.271.644,31
		<i>Buget Național</i>	124.549.182,10	103.635.123,86	184.618.927,82
4.	<i>Plafonul aprobat (euro)</i>	293.343.000	288.434.000	275.670.000	
5.	<i>Situație plăți efectuate (euro)</i>	<i>FEADR (80%)</i>	110.002.677,81	134.652.070,97	69.121.267,39
		<i>BN1 (20%)</i>	27.397.053,00	33.669.012,62	17,280,316.86

Tabelul următor prezintă situația cererilor de plată depuse la APIA, respectiv situația controalelor administrative, la fața locului și prin teledetecție pentru măsura 611- Plăți naționale directe complementare pentru culturile în teren arabil (PNDC1).

Nr. Crt.	Stadiu cereri	2007	2008	2009
1.	<i>Cereri controlate (clasic la fața locului +teledetecție)</i>	79.691	105.990	93.888
	<i>Suprafața aferentă cererilor selectate la controlul pe teren</i>	900.749,35	614.173,08	491.332,86
2.	<i>Control selecție aleatoare</i>	17.206	19.540	21.177
	<i>Suprafața aferentă</i>	128.860,05	239.659,62	228.333,8

3.	<i>Control analiză de risc</i>		8.629	0	72.635
	<i>Suprafața aferentă</i>		134.691,36	0	242.240,50
4.	<i>Control prin teledetecție</i>		53.852	86.450	84.288
	<i>Suprafața</i>		636.571,50	374.513,46	343.701,63
5.	<i>Rezultate controale administrative</i>	<i>Supradeclarare cu până la 3%/2 ha pentru grupa de culturi</i>	7.722	5.165	8.837
		<i>Suprafața negăsită (ha)</i>	1.967,66	2.008,32	2.864,53
		<i>Supradeclarare cu peste 3%/2 ha, dar cel mult 20% pentru grupa de culturi</i>	20.383	8.354	9.310
		<i>Suprafața negăsită (ha)</i>	45.329,47	28.896,98	26.958,22
		<i>Supradeclarare cu peste 20% pentru grupa de culturi</i>	55.555	7.713	5.933
		<i>Suprafața negăsită (ha)</i>	57.192,24	19.934,79	12.403,19
		6.	<i>Rezultate controale standard la fața locului</i>	<i>Supradeclarare cu până la 3%/2 ha pentru grupa de culturi</i>	667
<i>Suprafața negăsită (ha)</i>	180,49			141,82	105,45
<i>Supradeclarare cu peste 3%/2 ha, dar cel mult 20% pentru grupa de culturi</i>	3.537			2.947	903
<i>Suprafața negăsită (ha)</i>	7.387,80			3.565,9	1806,06
<i>Supradeclarare cu peste 20% pentru grupa de culturi</i>	11.403			5.886	1.695
<i>Suprafata negăsită (ha)</i>	19.069,19			9.502,37	3.721,51
7.	<i>Rezultatele controalelor prin teledetecție</i>			<i>Supradeclarare cu până la 3%/2 ha pentru grupa de culturi</i>	1.677
		<i>Suprafața negăsită (ha)</i>	347,83	249,28	255,15
		<i>Supradeclarare cu peste 3%/2 ha, dar cel mult 20% pentru</i>	11.322	15.201	15.172

	<i>grupa de culturi</i>			
	<i>Suprafața negăsită (ha)</i>	27.794,73	13.678,00	12.910,01
	<i>Supradeclarare cu peste 20% pentru grupa de culturi</i>	12.474	30.039	29.212
	<i>Suprafața negăsită (ha)</i>	37.286,92	39.883,06	36.636,76

Conform declarațiilor trimestriale de cheltuieli (trim IV 2008 – trim IV 2011) s-au efectuat plăți în sumă de 392.649,369 mii euro.

În anul 2011, conform declarațiilor trimestriale de cheltuieli (trim I – trim IV) s-a constituit suma de 1.308,702 mii euro din care 1.046,962 mii euro FEADR, reprezentând venituri și corecții aferente anului calendaristic 2011.

Proiecte finalizate

Până la 31 decembrie 2011, au fost finalizate 2.432 proiecte (din care 1.240 în anul 2011).

Distribuția proiectelor finalizate pe măsuri este următoarea: 257 proiecte pe măsura 112, 1.012 proiecte pe măsura 121, 274 proiecte pe măsura 123, 716 proiecte pe măsura 312, 12 proiecte pe măsura 313, 50 proiecte pe măsura 322, 92 proiecte pe măsura 431.1. și 19 proiecte pe măsura 511.

Împărțirea proiectelor finalizate pe măsuri și ramuri/ sectoare agricole este următoarea:

- Pentru **măsura 112**, distribuția proiectelor finalizate pe tipuri de ramuri agricole este următoarea:
 - Culturi de câmp – 92 proiecte;
 - Horticultură – 64 proiecte;
 - Sectorul vitivinicol – 1 proiect;
 - Culturi permanente - 7 proiecte;
 - Lapte și produse lactate – 1 proiect;
 - Porcine – 1 proiect;
 - Pasari de curte – 1 proiect;
 - Mixte (culturi + animale) – 90 proiecte;
- Pentru **măsura 121**, distribuția proiectelor finalizate pe tipuri de ramuri agricole este următoarea:
 - Culturi de câmp – 874 proiecte;
 - Horticultură – 23 proiecte;
 - Vitivinicol – 2 proiecte;
 - Culturi permanente – 20 proiecte;
 - Lapte și produse lactate - 37 proiecte;
 - Animale ierbivore (cu excepția celor din sectorul laptelui) - 4 proiecte;
 - Porcine - 5 proiecte;
 - Păsări de curte – 15 proiecte;
 - Mixte (culturi + animale) – 32 proiecte;
- Pentru **măsura 123**, distribuția proiectelor finalizate pe tip de sector agricol este următoarea:
 - Silvicultură – 61 proiecte;
 - Industrie alimentară – 211 proiecte;
 - Mixt – 2 proiecte;

- Pentru **măsura 312**, distribuția proiectelor finalizate pe tip de micro-întreprindere este următoarea:
 - Înființare micro-întreprindere – 702 proiecte;
 - Dezvoltare micro-intreprindere – 14 proiecte;
- Pentru **măsura 313**, distribuția proiectelor finalizate pe tip de acțiuni este următoarea:
 - Infrastructura de agrement (*în care se încadrează atât acțiuni cu privire la construcția, modernizarea, extinderea și dotarea structurilor de primire turistice cât și investiții private în infrastructura turistică de agrement independentă sau dependentă de structura de primire turistică*) – 12 proiecte;
- Pentru **măsura 322**, distribuția proiectelor finalizate pe tip de acțiuni este următoarea:
 - Fizica – 13 proiecte;
 - Infrastructura ecologica (epurare...)/ Energie - 37 proiecte;
- Pentru **submăsura 431.1** distribuția proiectelor finalizate pe faze este următoarea:
 - Faza 1 – 4 proiecte;
 - Faza 2 – 4 proiecte;
 - Faza 3 – 84 proiecte.

Conform cerințelor Cadrului comun de monitorizare și evaluare, raportarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali se realizează începând cu momentul finalizării proiectelor când datele aferente acestora devin disponibile, depășindu-se astfel stadiul incipient al punerii în aplicare a programului.

Indicatorii de rezultat sunt folosiți drept instrumente de evaluare a gradului în care au fost realizate obiectivele specifice stabilite în cadrul fișelor măsurilor, rezultatele reprezentând efectele imediate ale intervențiilor și oferind informații referitoare la schimbările privind comportamentul, capacitatea sau performanța beneficiarilor direcți ca urmare a implementării proiectului.

Autoritatea de Management a lansat în anul 2012 prin măsura de Asistență tehnică o procedura de licitație deschisă pentru atribuirea contractului de servicii „Completarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali prevăzuți în cadrul fișelor măsurilor din PNDR pentru proiectele finalizate”, cu același obiectiv general pentru anii 2011, 2012 și 2013. Pentru realizarea obiectivului menționat, au fost prevăzute următoarele activități:

- Dezvoltarea de metodologii de calcul și colectarea informațiilor statistice pentru indicatorii de rezultat comuni și adiționali aferenți proiectelor finalizate și cererilor de sprijin pe suprafață plătite până la data de 31 decembrie 2011, 31 decembrie 2012 și 31 decembrie 2013 din cadrul măsurilor din PNDR,
- Realizarea unei fișe pentru fiecare indicator de rezultat în care să fie cuprinsă descrierea, definiția și unitatea de măsură a indicatorului, sursa de date, instrumentele de cercetare, verificare și validare a datelor, metoda de calcul inclusiv estimări ale indicatorilor pentru care datele au fost insuficiente, numărul unităților observate, eșantionarea, realizarea unei baze de date aferentă calculării indicatorului,
- Completarea anexei din Caietul de sarcini „Indicatori de rezultat” cu valorile indicatorilor proiectelor finalizate și cererilor de sprijin pe suprafață plătite la data de 31 decembrie 2011, 31 decembrie 2012 și 31 decembrie 2013,
- Analiza gradului de realizare a obiectivelor specifice stabilite în cadrul PNDR prin intermediul indicatorilor de rezultat comuni și adiționali,
- Revizuirea indicatorilor (dacă este cazul), ca urmare a observațiilor Comisiei Europene cu privire la Raportului Anual de progrese.

Pentru acest proiect nu a fost depusă nici o ofertă. Urmează ca procedura de atribuire să fie reluată în vederea semnării unui contract și furnizării datelor aferente indicatorilor de rezultat. Având în vedere durata procedurii de achiziții publice ce urmează să fie relansată, datele complete aferente indicatorilor de rezultat care urmează să fie colectate în cadrul proiectului vor fi disponibile după 30 iunie 2012.

Pe baza sistemului de monitorizare respectiv a informațiilor din baza de date gestionată de către APDRP și AM s-au colectat și centralizat, până la data elaborării Raportului, datele aferente calculării următorilor indicatori de rezultat:

Măsura 111 – Formare profesională (training), informare și difuzare de cunoștințe

- R 1. „Număr de participanți care au încheiat cu succes o activitate de formare din domeniul agriculturii și/sau silviculturii”

Până la data de 31.12.2011 urmare participării și absolvirii cursurilor finanțate prin intermediul celor 10 contracte aflate în implementare în cadrul măsurii 111, au obținut un atestat de participare, dobândind informații și cunoștințe specifice pentru a putea consolida și dezvolta exploatarea agricolă un număr de 8.754 fermieri (tineri fermieri și fermieri de semisubzistență) din care 6.639 bărbați și 2.115 femei.

Măsura 121 - Modernizarea exploataților agricole

- RA „Numărul exploataților care îndeplinesc standardele comunitare, ca urmare a sprijinului”

Conform datelor, **409*** proiecte din cele **1.012** finalizate în cadrul măsurii 121 au îndeplinit standardele comunitare ca urmare a sprijinului financiar obținut.

Având în vedere faptul că, majoritatea proiectelor finalizate în cadrul acestei măsuri aparțin sectorului Culturi de câmp, situația pe tipuri de standarde arată că majoritatea exploataților au implementat Standardul nr. 1 „Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole” și Standardul nr. 12 „Puritatea semințelor de cereale”;

* reprezintă proiectele finalizate care au obținut punctaj pentru criteriul de selecție „exploatații agricole care se adaptează la standardele comunitare nou introduse”, criteriu aplicabil numai pentru modernizări.

Măsura 123 – Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere, inclusiv schemele de ajutor de stat XS 13/2008 și XS 28/2008

- RA „Numărul întreprinderilor care îndeplinesc standardele comunitare, ca urmare a sprijinului”

Conform datelor, **26*** proiecte, din cele **274** finalizate în cadrul măsurii 123, au îndeplinit standardele comunitare ca urmare a sprijinului financiar obținut.

Majoritatea proiectelor au implementat Standardul nr. 1 „Standarde generale pentru igiena produselor alimentare”, o parte dintre acestea implementând de asemenea combinat Standardul 1 cu Standardul nr. 3 „Standarde specifice de igienă pentru alimentele de origine animală”, sau cu Standardul nr. 2 „Standarde privind controalele

oficiale efectuate pentru a se asigura verificarea conformității cu legislația privind hrana pentru animale și cea privind alimentele și cu regulile de sănătate și de protecție a animalelor” sau cu Standardul nr. 5 „Standarde privind siguranța alimentelor și a hranei pentru animale” sau cu Standardul nr. 4 „Standarde specifice pentru organizarea de controale oficiale referitoare la produsele de origine animala destinate consumului uman”.

** reprezinta proiectele finalizate care au obtinut punctaj pentru criteriul de selectie „micro-întreprinderi care se adaptează la standardele comunitare nou introduse”, criteriu aplicabil numai pentru modernizări/extinderi si/sau pentru criteriul de selectie „unități care au programe de restructurare până în 2011, cuprinse în anexa avizată de DG Sanco, pentru îndeplinirea conformității cu standardele comunitare”.*

Măsura 312 – Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi

- R 8. „Numărul brut de locuri de muncă create”- previzionat

Analizând datele previzionate în studiile de fezabilitate cu privire la forța de muncă, aferente celor 603 proiecte finalizate în anul 2011 reiese faptul că, în urma finalizării acestor proiecte se estimează crearea unui număr de 3.656 locuri de munca.

Datorită structurii tabelor comune de rezultat, respectiv totalizarea automată a locurilor de muncă create pornind de la datele subdivizate pe vârste și genuri, subdivizare neprevizionată în proiecte, tabelele R8 (1) și R8 (2) nu se pot completa.

Subdivizarea locurilor de muncă create pe vârste și genuri constituie o detaliere a datelor previzionate în proiecte și poate fi furnizată doar pe baza datelor colectate prin intermediul unor studii tematice.

Având în vedere faptul că, în perioada 2009 - 2010 s-au finalizat 113 proiecte prin care s-au creat aproximativ 600 locuri de muncă, putem estima că în perioada 2009 - 2011 cele **716 proiecte finalizate** în cadrul acestei măsuri au condus la crearea a aproximativ **4.256 locuri de muncă**.

Măsura 313 – Încurajarea activităților turistice

- R 8. „Numărul brut de locuri de muncă create”- previzionat

Analizând datele previzionate în studiile de fezabilitate cu privire la forța de muncă, aferente celor 9 proiecte finalizate în cadrul acestei măsuri în anul 2011, reiese faptul că acestea au condus la crearea a aproximativ 41 locuri de muncă.

Datorită structurii tabelor comune de rezultat, respectiv totalizarea automată a locurilor de muncă create pornind de la datele subdivizate pe vârste și genuri, subdivizare neprevizionată în proiecte, tabelele R8 (1) și R8 (2) nu se pot completa.

Subdivizarea locurilor de muncă create pe vârste și genuri constituie o detaliere a datelor previzionate în proiecte și poate fi furnizată doar pe baza datelor colectate prin intermediul unor studii tematice.

Având în vedere faptul că, în anul 2010 s-au finalizat 3 proiecte prin care s-au creat aproximativ 9 locuri de muncă, putem estima că în perioada 2010 - 2011 cele **12 proiecte finalizate** în cadrul acestei măsuri au condus la crearea a aproximativ **50 locuri de muncă**.

Măsura 322 – Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale

- R 10. „Populația din mediul rural ce beneficiază de servicii îmbunătățite”

Urmare finalizării în anul 2011 a 49 de proiecte care au avut ca și componenta dominată fie modernizare de drumuri comunale fie înființarea/extinderea/modernizarea rețelei de alimentare cu apă și a sistemelor de canalizare, precum și componente secundare ce vizează finanțarea infrastructurii aferente serviciilor sociale ca de exemplu centrele de îngrijire copii și dotarea caminelor culturale, din studiile de fezabilitate aferente acestora reiese că vor beneficia de infrastructura fizică de bază (drumuri) și infrastructura ecologică (canalizare și alimentare cu apă) îmbunătățită 168.444 locuitori.

Acestora li se adaugă cei 2.000 de locuitori beneficiari de infrastructura fizică de bază îmbunătățită ca urmare a finalizării în anul 2010 a unui proiect de modernizare drum comunal și rețea de canalizare.

Sub-măsura 431.1 – Construcție parteneriate public-private

- RA. „Numărul total de persoane instruite care au finalizat cu succes acțiunea de pregătire - instruire generală”
- RA. „Numărul total de persoane instruite care au finalizat cu succes acțiunea de pregătire - instruire specializată pentru reprezentantul GAL”

Rezultatele s-au obținut în anul 2010, an în care au finalizat cu succes instruirea generală 1.578 persoane în cadrul celor 64 sesiuni de organizate în faza 1 și de asemenea au finalizat cu succes instruirea specializată 300 persoane în cadrul celor 16 sesiuni de organizate în faza 2.

Măsura 511 – Operațiuni de asistență tehnică

- RA. „Numărul de echipamente informatice achiziționate”
- RA. „Numărul de materiale informative de promovare și informare privind PNDR și FEADR”

Urmare finalizării în anul 2010 a 9 proiecte din care 3 au avut ca beneficiar AM PNDR și 6 APDRP, s-au înregistrat următoarele rezultate (nu toate cele 9 proiecte au avut ca și obiectiv achiziționarea de echipamente informatice sau editarea de materiale informative de promovare și informare privind PNDR și FEADR):

Numărul de echipamente informatice achiziționate – 17.

Numărul de materiale informative de promovare și informare privind PNDR și FEADR – 140.000 bucăți din care 80.000 ghiduri ale solicitantului.

În anul 2011 s-au finalizat 10 proiecte din care 3 au avut ca beneficiar AM PNDR și 7 APDRP, nu toate cele 10 proiecte au avut ca și obiectiv achiziționarea de echipamente informatice, instruirea personalului sau editarea de materiale informative de promovare și informare privind PNDR și FEADR. Proiectele care au vizat obiectivele mai sus menționate au avut următoarele rezultate:

Numărul de echipamente informatice achiziționate – 631.

La acestea se adaugă echipamentele periferice și accesoriile necesare.

În 2011 s-au derulat și s-au finalizat din punct de vedere fizic, dar ultima tranșă de plată și declararea proiectului cu statut de „proiect finalizat” s-a realizat în primul trimestru al anului 2012, 2 proiecte din care unul a avut ca scop achiziționarea de echipamente informatice prin care s-au achiziționat pentru personalul AM PNDR central și județean 420 mașini de procesare a datelor, iar unul a avut ca scop materiale specifice de informare personalizate – mape, agende, pixuri, genți etc, rezultatele finale ale acestor două proiecte se vor raporta în cadrul raportului anual 2012.

Proiecte reziliate

Până la 31 decembrie 2011, au fost reziliate **585** proiecte cu o valoare de 247.417,390 mii Euro, din care în anul 2011, au fost reziliate 331 proiecte cu o valoare de 174.043,954 mii Euro.

Distribuția proiectelor reziliate pe măsuri este următoarea: **12** proiecte pe măsura 112, **158** proiecte pe măsura 121, **191** proiecte pe măsura 123, **35** proiecte pe măsura 141, **5** proiecte pe măsura 142, **70** proiecte pe măsura 312, **100** proiecte pe măsura 313, **4** proiecte pe măsura 322 și **10** proiecte pe măsura 431.1.

Pe **măsura 112** „Instalarea tinerilor fermieri”, au fost reziliate 9 contracte de finanțare la cererea beneficiarului și 3 din cauza nerespectării clauzelor contractuale.

Pe **măsura 121** „Modernizarea exploatațiilor agricole” au fost reziliate 130 de contracte de finanțare la cererea beneficiarilor și 28 din cauza nerespectării clauzelor contractuale.

Pe **măsura 123** „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”, s-au reziliat 152 contracte de finanțare la cererea beneficiarilor și 39 din cauza nerespectării clauzelor contractuale.

Pe **măsura 141** „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență”, s-au reziliat 34 contracte de finanțare la cererea beneficiarilor și 1 din cauza nerespectării clauzelor contractuale.

Pe **măsura 142** „Înființarea grupurilor de producători”, s-au reziliat 2 contracte de finanțare la cererea beneficiarilor și 3 din cauza nerespectării clauzelor contractuale.

Pe **măsura 312** „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”, s-au reziliat 59 contracte de finanțare la cererea beneficiarilor și 11 din cauza nerespectării clauzelor contractuale.

Pe **măsura 313** „Încurajarea activităților turistice”, s-au reziliat 81 contracte de finanțare la cererea beneficiarilor și 19 din cauza nerespectării clauzelor contractuale.

Pe **măsura 322** „Renovarea și dezvoltarea satelor”, s-au reziliat 4 contracte de finanțare din cauza nerespectării clauzelor contractuale.

Pe **măsura 431.1** „Construcție parteneriate public - private”, s-au reziliat 10 contracte de finanțare la cererea beneficiarilor.

Capitolul 3 Execuția financiară a programului

3.1 Execuția financiară a Programului (inclusiv pentru operațiunile PERE)

Axe/măsuri	Plăți anuale - anul 2011 EURO	Plăți cumulate - din anul 2007 până în anul 2011 EURO
Axa 1		
Măsura 111 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	4.029.104,48	4.029.104,48
Măsura 112 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	40.081.050,35	75.414.665,99
Măsura 121 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	102.326.046,66	437.557.598,71
Măsura 123 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	94.836.972,57	307.199.742,03
Măsura 125 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	20.541.462,29	20.541.462,29
Măsura 141 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	46.835.390,97	71.156.641,57
Măsura 142 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	112.855,51	327.663,41
Total axa 1 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	308.762.882,83	916.226.878,48

Axa 2		
Măsura 211 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	206.318.762,10	350.612.938,45
Măsura 212 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	121.912.957,87	200.388.462,21
Măsura 214 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	326.949.752,06	651.504.145,77
Măsura 221 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	8.352,38	8.352,38
Total axa 2 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	655.189.824,41	1.202.513.898,81
Axa 3		
Măsura 312 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	107.077.479,36	158.490.298,82
Măsura 313 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	14.970.066,09	31.318.920,94
Măsura 322 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	456.757.651,54	612.041.829,77
Total axa 3 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	578.805.196,99	801.851.049,53
Axa 4		
LEADER - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr.	71.489,06	4.850.504,59

1320/2006		
Total axa 4 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	71.489,06	4.850.504,59
Axa 5		
Asistență tehnică - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	13.048.398,47	18.236.257,80
Total axa 5 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	13.048.398,47	18.236.257,82
Axa 6		
Măsura 611 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	(1.308.702,72)	392.649.369,07
Total axa 6 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	(1.308.702,72)	392.649.369,07
Total program - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	1.554.569.089,04	3.336.327.958,28

Notă: cheltuielile prezentate mai sus inclusiv cele aferente măsurilor din Axa II, reflectă datele înscrise în declarațiile trimestriale de cheltuieli.

Datele referitoare la implementarea Axei II, prezentate în cap. 2 precum și în tabelele de monitorizare specifice Axei II, sunt conforme cu sumele înscrise în declarațiile trimestriale de cheltuieli, sume care ulterior, la momentul lichidării conturilor pentru anul financiar precedent au fost rectificate în cadrul declarațiilor anuale transmise Comisiei Europene.

Astfel, în acest moment, în sistemul informatic și implicit și în tabelele de monitorizare sunt reflectate sumele modificate ulterior transmiterii declarațiilor trimestriale (diferențele constatate între sumele prevăzute în declarația trimestrială de cheltuieli transmisă Comisiei Europene și sumele prezentate în tabelele de monitorizare, sunt justificate prin compensările ce s-au realizat în această perioadă, precum și prin invalidarea unor ordine de plată).

În tabelul de mai jos, sunt prezentate datele în conformitate cu tabelele de monitorizare:

Axe/măsură	Plăți anuale - anul 2011 EURO	Plăți cumulate - din anul 2007 până în anul 2011 EURO
Axa 2		
Măsura 211 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	206.396.806,70	349.988.676,54
Măsura 212 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	121.913.170,14	200.366.984,91
Măsura 214 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	327.242.644,59	651.927.435,10
Total axa 2 - din care cheltuieli tranzitorii prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1320/2006	655.552.621,43	1.202.283.096,55

Plățile către gestionarul schemelor de garantare (FGCR) au fost efectuate în anul 2010, astfel:

Măsura	Data	Valoare (CE+BN) – euro
121	28.04.2010	107.111.000
123	27.04.2010	93.439.000
312	27.04.2010	9.910.000
313	27.04.2010	9.540.000
TOTAL		220.000.000

Având în vedere ca plățile s-au făcut în trimestrul II/2010, aceste cheltuieli au fost raportate Comisiei în declarația de cheltuieli Q3/2010 aferentă perioadei 01.04 – 30.06.2010.

3.2 Execuția financiară a Programului privind operațiunile menționate la articolul 16(a) din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005 în perioada 1 ianuarie 2009-31 decembrie 2013

Axe/măsuri	Plăți anuale-anul 2011 EURO	Plăți cumulate- de la 01 ianuarie 2009 până la 31 decembrie 2011 EURO
Axa 1		
Măsura 121	0	0
Măsura 123	69.164,46	69.164,46
Măsura 125	0	0
Total axa 1	69.164,46	69.164,46
Axa 2		
Măsura 214	0	0
Total axa 2	0	0
Axa 3		
Măsura 312	483.606,48	483.606,48
Măsura 322	0	0
Total axa 3	483.606,48	483.606,48
Total program, din care:	552.770,94	552.770,94
Total axele 1, 2, 3	552.770,94	552.770,94

Capitolul 4 Rezumat al acțiunilor de evaluare in itinere

Activitățile de evaluare ale Programului Național de Dezvoltare Rurală se află în responsabilitatea Direcției Generale Dezvoltare Rurală – Autoritate de Management pentru PNDR, în acest sens fiind constituit un serviciu cu atribuții privind derularea evaluărilor Programului.

Pe parcursul anului 2011, activitățile AM PNDR au fost concentrate pe îmbunătățirea capacității administrative în vederea realizării evaluării in itinere și îmbunătățirea sistemului informatic de colectare a datelor.

4.1. Îmbunătățirea capacității administrative în ceea ce privește sistemul de evaluare in itinere

În cursul anului 2011, Autoritatea de Management pentru PNDR a colaborat cu expertul de țară din cadrul Rețelei de Experți în evaluare și HelpDesk-ul pentru Evaluare, participând la o serie de întâlniri și menținând un contact permanent cu acesta pentru a determina nevoile de sprijin ale AM PNDR în domeniul evaluării.

Astfel, în data de 18 octombrie 2011, s-a desfășurat întâlnirea de lucru cu tema „Concluziile evaluării intermediare privind monitorizarea, evaluarea și urmărirea acestora în contextul unei evaluări continue: Care sunt principalele recomandări practice? Cum vor fi acestea abordate în perioada de programare curentă și următoare” organizată de către expertul de țară, întâlnire la care au participat reprezentanți ai AM PNDR și membrii Comitetului de Coordonare al Evaluării Programului Național de Dezvoltare Rurală.

Această întâlnire a avut loc în contextul întâlnirilor organizate de către Biroul pentru Evaluare – Evaluation Helpdesk al Rețelei Europene de Evaluare pentru Dezvoltare Rurală anual în lunile septembrie/octombrie în toate țările membre ale Uniunii Europene, în vederea colectării nevoilor, ideilor, opiniilor și experiențelor actorilor implicați în monitorizare și evaluare.

Obiectivele acestui Focus Grup au fost:

- ✓ Împărtășirea concluziilor și recomandărilor Evaluării Intermediare privind monitorizarea și evaluarea (așa cum acestea au fost compilate de Helpdesk),
- ✓ Crearea unei viziuni comune asupra modului în care sunt folosite evaluările intermediare în Statele Membre pentru a îmbunătăți monitorizarea și evaluarea Programelor de Dezvoltare Rurală,
- ✓ Identificarea și punerea în practică a unor bune practici/soluții găsite ca răspuns la recomandările Rapoartelor de Evaluare Intermediară și a unor bune practici care merg dincolo de recomandările Rapoartelor de Evaluare Intermediară.

În vederea realizării acestor obiective, întâlnirea a cuprins următoarele etape:

1. Prezentarea compilației privind concluziile și recomandările privind monitorizarea și evaluarea la nivelul Uniunii Europene,
2. Dezbaterea recomandărilor privind Evaluarea Intermediară a PNDR legate de monitorizare și evaluare,
3. Identificarea unor soluții și bune practici.

Rezultatele acestui Focus Grup au urmărit:

- ✓ Inventarierea și prioritizarea recomandărilor Evaluării Intermediare
- ✓ Descrierea modului în care au fost prioritizate recomandările

- ✓ Discutarea în detaliu a recomandărilor selectate.

De asemenea, cu ocazia Misiunii Evaluation Helpdesk desfășurată în România, în data de 12 decembrie 2011 a avut loc o întâlnire între reprezentanții Helpdesk, ai AM PNDR și ai evaluatorului INNOVACIÓN Y DESARROLLO LOCAL S.L (IDEL).

Cu ocazia acestei întâlniri au fost discutate lecțiile învățate de către AM PNDR din evaluarea intermediară a programului precum și provocările evaluării în itinere și ale evaluării ex post. Totodată, a fost prezentat rolul Biroului Evaluation Helpdesk în furnizarea de sprijin și asistență.

Această întâlnire a urmărit:

- ✓ O mai bună înțelegere a activităților curente ale Biroului Evaluation Helpdesk și o mai bună înțelegere a rolului și serviciilor Rețelei de Experți pentru Evaluare;
- ✓ Primirea/obținerea de feed-back privind activitatea Biroului Evaluation Helpdesk;
- ✓ Aprofundarea cunoștințelor privind Sistemul de Evaluare în curs de desfășurare în România, rezultatele Evaluării Intermediare, modul de abordare a concluziilor și recomandărilor Evaluării Intermediare, în perioada de programare curentă și perioada post 2013; identificarea nevoilor cu privire la sprijinul necesar în contextul evaluării intermediare și în curs de desfășurare – în special în ceea ce privește evaluarea în curs de desfășurare și ex-post din perspectiva activităților planificate de Biroul Evaluation Helpdesk;
- ✓ Obținerea de input-uri privind practicile/modalitățile curente de evaluare, disponibile pentru analiza bunelor practici;
- ✓ Identificarea nevoilor de evaluare în ceea ce privește colaborarea viitoare a Biroului Evaluation Helpdesk cu toți factorii implicați în evaluarea PNDR din România.

Totodată, în vederea asigurării unei abordări comune a evaluării față de celelalte state membre, Autoritatea de Management pentru PNDR a participat, în cursul anului 2011, la cele 2 întâlniri ale Comitetului de experți pe evaluare, care au avut loc în 16 iunie și 27 octombrie, la Bruxelles. În cadrul acestor întâlniri au fost discutate aspecte legate de stadiul și dezvoltarea viitoare a evaluării on-going pentru 2007-2013. Totodată, au fost prezentate sinteze ale secțiunilor privind evaluarea incluse în Rapoartele Anuale de progres, rezultatele preliminare ale evaluării intermediare a Programelor de Dezvoltare Rurală 2007-2013, viitoarele orientări ale Politicii de Dezvoltare Rurală în contextul Strategiei Europa 2020 și monitorizarea și evaluarea PAC post 2013.

4.2 Colectarea datelor

În vederea sprijinirii activităților de evaluare in-itinere, în cursul anului 2011, Autoritatea de Management pentru PNDR a întreprins o serie de demersuri pentru colectarea datelor indisponibile la momentul elaborării celor două documente programatice, respectiv PNS și PNDR, precum și pentru actualizarea celorlalți indicatori.

În ceea ce privește stabilirea indicatorilor de bază, la momentul elaborării PNS și PNDR nu au putut fi furnizate toate datele solicitate în CMEF, o parte din acestea fiind indisponibile la nivel național, altele fiind neactualizate. Pentru remedierea acestor probleme, având în vedere și solicitările serviciilor Comisiei Europene, AM PNDR a actualizat și completat o parte din indicatorii de bază pentru care noi date au devenit disponibile.

Aceasta activitate a avut loc în contextul elaborării și ulterior revizuirii Raportului Strategic de monitorizare (Raportul strategic revizuit – versiunea august 2011 și versiunea aprilie 2012).

Astfel, în măsura în care statisticile europene și naționale au furnizat date, s-au completat valorile pentru indicatorii de obiectiv și context aferenți anului de baza 2006. Chiar dacă nu s-au furnizat date la nivelul anului 2006 pentru toți indicatorii de bază, ci și la nivelul anilor 2005 sau 2007, datele sunt relevante deoarece această grupă de indicatori descrie situația întregii zonei geografice de aplicare a programului prin date cuantificate de către statisticile europene sau naționale cu privire la contextul socio-economic general al zonei, performanța sectoarelor agricol, forestier și alimentar, structura economiei rurale, biodiversitatea centrată pe agricultură și pe sectorul forestier, date care nu variază semnificativ de la an la an.

De asemenea, pentru a stabili evoluția indicatorilor de bază în perioada 2006-2009, au fost furnizate cele mai recente valori disponibile în statisticile europene și naționale aferente acestei grupe de indicatori (valori aferente anilor 2009/2010).

Pe baza noilor date publicate de către DG AGRI în cadrul Raportului "Rural Development in the European Union - Statistical and Economic Information - Report 2011" au fost completați și cei doi indicatori de bază (obiectiv) privind calitatea apei, indisponibili până acum.

Aceștia sunt:

- O 20 - Calitatea apei: „Bilanțul brut a nutrienților” cu cele doua componente, respectiv „Balanța azotului” (kg/ha) și „Balanța fosforului” (kg/ha).
- O 21 - Calitatea apei: „Poluarea cu nitrați și pesticide” cu cele doua componente, respectiv „Tendințele anuale privind concentrația de nitrați din ape de suprafață” (mg/l NO₃) și „Tendințele anuale privind concentrația de nitrați din ape de adâncime” (mg/l NO₃).

Singurul indicator de bază rămas indisponibil este O 11 „Formarea capitalului fix brut în industria alimentară”. Sursa de date pentru acest indicator în cazul Statelor Membre pentru care indicatorul este disponibil o constituie „Eurostat - Economy & Finance – National Accounts– Annual national accounts - Breakdowns - Breakdown by 31 branches - Macroeconomic aggregates at current prices”. Până în prezent Eurostat nu a furnizat date pentru România.

O sursă alternativă de date o constituie datele înregistrate în statisticile naționale, prin intermediul Institutului Național Statistic (INS). Au loc demersuri pentru furnizarea acestui indicator de către INS, prin includerea acestuia în Programul Statistic Național Multianual elaborat de către INS și avizat și de către MADR.

În cazul în care acest lucru nu este posibil datorită bugetului INS insuficient pentru cerințele tuturor ministerelor, se dorește ca INS să sprijine AM PNDR, în sensul furnizării metodologiei privind colectarea, procesarea, analiza și constituirea seriilor de date statistice, urmând ca datele statistice să fie obținute (colectate și agregate) prin cercetări și studii statistice finanțate prin măsura de Asistență Tehnică din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013.

În ceea ce privește indicatorii de rezultat trebuie precizat că stabilirea acestora nu a putut fi realizată direct de către Autoritatea de Management, fiind necesară contractarea unor studii în acest scop, finanțate prin măsura de Asistență Tehnică.

Astfel, în cursul anului 2011, Autoritatea de Management pentru PNDR a lansat procedura de licitație deschisă pentru atribuirea contractului de servicii „Completarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali prevăzuți în cadrul fișelor măsurilor din PNDR pentru proiectele finalizate”, criteriul de atribuire fiind prețul cel mai scăzut.

Obiectivul general al contractului de servicii l-a constituit completarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali prevăzuți în fișele măsurilor din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală:

- Pentru proiectele finalizate și cererile de sprijin pe suprafață plătite până la data de 31 decembrie 2010 cu termen de predare a indicatorilor în maxim 30 de zile de la data intrării în vigoare a contractului,
- Pentru proiectele finalizate și cererile de sprijin pe suprafață plătite până la data de 31 decembrie 2011 cu termen de predare a indicatorilor 10 iunie 2012,
- Pentru proiectele finalizate și cererile de sprijin pe suprafață plătite până la data de 31 decembrie 2012 cu termen de predare a indicatorilor 10 iunie 2013,

în vederea raportării acestora anual către Comisia Europeană.

Conform prevederilor caietului de sarcini din cadrul documentației de atribuire, prestatorul trebuia să calculeze anual 11 indicatori de rezultat care urmau să fie incluși de către Autoritatea Contractantă în Raportul anual de progrese aferent anilor 2010, 2011 și 2012.

În urma evaluării singurei oferte depuse, contractul de servicii a fost atribuit ofertantului declarat câștigător, respectiv INNOVACION Y DESARROLLO LOCAL S.L, Spania, cu o ofertă acceptabilă și cu prețul mai scăzut decât valoarea estimată a contractului.

Procedura de evaluare a ofertei s-a încheiat în data de 11.05.2011 prin elaborarea și aprobarea Raportului procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică menționat mai sus.

Ulterior comunicării rezultatului procedurii către ofertantul declarat câștigător, începând cu data de 02.06.2011 s-au desfășurat mai multe întâlniri și schimburi de corespondență între reprezentanții Autorității Contractante și operatorul economic, în vederea negocierii clauzelor contractuale.

Deoarece negocierea clauzelor contractului de servicii a fost un proces de durată obiectiv, nefiind posibilă finalizarea procedurii prin încheierea contractului de servicii în timp util (înainte de transmiterea oficială prin SFC2007 a Raportului Anual de progrese 2010), Autoritatea contractantă a fost pusă în situația, înainte de încheierea contractului atribuit, de a calcula 5 indicatori de rezultat din cei 11 aferenți proiectelor finalizate în cursul anului 2010, în vederea includerii acestora în Raportul anual de progrese 2010.

Cei cinci indicatori de rezultat pentru care Autoritatea de Management a putut calcula indicatorii cu eforturi proprii au fost cei pentru care au existat date disponibile în baza de date a instituțiilor implicate în implementarea programului și astfel nu a presupus elaborarea unor chestionare de colectare a datelor și contactarea beneficiarilor care au finalizat proiectele.

Indicatorii de rezultat aferenți proiectelor finalizate în anul 2010, furnizați Comisiei în cadrul Raportului Anual de Progrese 2010 sunt:

- Populație care beneficiază de servicii îmbunătățite (M 322) – sursa datelor a constituit-o studiile de fezabilitate,

- Număr de exploatații/întreprinderi care introduc standarde (M 121 și 123) – sursa datelor a constituit-o rapoartele de selecție în baza cărora s-a primit punctaj pentru implementarea standardelor comunitare,
- Număr de persoane care au finalizat cu succes instruirea generală/specializată (sub-măsura 431.1) – sursa datelor a constituit-o rapoartele contractorilor,
- Număr de echipamente informatice achiziționate (M 511) – sursa datelor a constituit-o rapoartele contractorilor,
- Număr de materiale informative de promovare și informare PNDR (M 511) – sursa datelor a constituit-o rapoartele contractorilor.

În condițiile în care o parte din ceea ce trebuia realizat de prestator fusese deja realizat, coroborat cu faptul că propunerea tehnică și propunerea financiară, astfel cum au fost depuse de ofertant, erau obligatorii în forma depusă și cu datele tehnice și financiare declarate (cantități și sume) și stăteau la baza încheierii contractului fără să poată fi modificate la momentul semnării, încheierea contractului nu a mai fost posibilă.

Astfel, Autoritatea contractantă a propus anularea procedurii pentru atribuirea contractului de achiziție publică, ulterior informând și ofertantul declarat câștigător, respectiv INNOVACION Y DESARROLLO LOCAL S.L, Spania.

Urmare înștiințării transmise, INNOVACION Y DESARROLLO LOCAL S.L, Spania a contestat decizia de anulare la Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (CNSC). Prin Decizia nr. 5269/571C4/6002 din 16.12.2011, CNSC a respins contestația depusă de INNOVACION Y DESARROLLO LOCAL S.L, Spania ca nefondată.

Menționăm faptul că în cursul anului 2012, Autoritatea de Management pentru PNDR a lansat o nouă procedură de licitație deschisă pentru atribuirea contractului de servicii „Completarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali prevăzuți în cadrul fișelor măsurilor din PNDR pentru proiectele finalizate”, cu același obiectiv general pentru anii 2011, 2012 și 2013.

Pentru realizarea obiectivului menționat, au fost prevăzute următoarele activități:

- Dezvoltarea de metodologii de calcul și colectarea informațiilor statistice pentru indicatorii de rezultat comuni și adiționali aferenți proiectelor finalizate și cererilor de sprijin pe suprafață plătite până la data de 31 decembrie 2011, 31 decembrie 2012 și 31 decembrie 2013 din cadrul măsurilor din PNDR,
- Realizarea unei fișe pentru fiecare indicator de rezultat în care să fie cuprinsă descrierea, definiția și unitatea de măsură a indicatorului, sursa de date, instrumentele de cercetare, verificare și validare a datelor, metoda de calcul inclusiv estimări ale indicatorilor pentru care datele au fost insuficiente, numărul unităților observate, eșantionarea, realizarea unei baze de date aferentă calculării indicatorului,
- Completarea anexei din Caietul de sarcini „Indicatori de rezultat” cu valorile indicatorilor proiectelor finalizate și cererilor de sprijin pe suprafață plătite la data de 31 decembrie 2011, 31 decembrie 2012 și 31 decembrie 2013,
- Analiza gradului de realizare a obiectivelor specifice stabilite în cadrul PNDR prin intermediul indicatorilor de rezultat comuni și adiționali,
- Revizuirea indicatorilor (dacă este cazul), ca urmare a observațiilor Comisiei Europene cu privire la Raportului Anual de progrese.

Pentru acest proiect nu a fost depusă nici o ofertă. Urmează ca procedura de atribuire să fie reluată în vederea semnării unui contract și furnizării datelor aferente indicatorilor de rezultat.

4.3 Acțiuni de evaluare in-itinere

În concordanță cu prevederile Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005 privind sprijinul acordat pentru dezvoltare rurală acordat prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), statele membre stabilesc un sistem de evaluare în itinere pentru fiecare program de dezvoltare rurală.

Prin procesul de evaluare, impactul Programului Național de Dezvoltare Rurală trebuie să fie analizat ținând cont de liniile directoare strategice ale Comunității prevăzute în art. 9 al Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005 și de problemele de dezvoltare rurală specifice României privind cerințele de dezvoltare rurală, impactul asupra mediului și prevederile relevante din legislația comunitară.

În aceste condiții, până la sfârșitul anului 2010, România a avut obligația de a realiza evaluarea intermediară a programului.

Evaluarea intermediară a PNDR a avut ca obiectiv general, analiza intervenției, a sprijinului acordat prin intermediul Programului Național de Dezvoltare Rurală din perspectiva performanței implementării PNDR, evidențiind factorii care influențează implementarea Programului, în general și, respectiv, a fiecărei măsuri în parte, precum și măsura în care aceștia contribuie la succesul sau eșecul implementării Programului.

Scopul acestei evaluări a fost de a îmbunătăți calitatea, relevanța (măsura în care obiectivele programate sunt în conformitate cu nevoile, problemele și diferitele alte aspecte întâlnite în implementarea Programului), eficacitatea (măsura în care au fost îndeplinite obiectivele stabilite) și eficiența managementului implementării Programului (relația dintre resursele folosite și rezultatele obținute), precum și evaluarea (păstrării) relevanței și consistenței, la nivel național, a strategiei programului, în contextul schimbărilor socio-economice.

Evaluarea intermediară a acoperit toate axele prioritare ale Programului, precum și întregul sistem de management, implementare și monitorizare, analizând evoluția PNDR în perioada curentă de programare. De asemenea au fost luate în considerare și măsurile aferente perioadei anterioare de programare cu efecte asupra perioadei curente.

În condițiile în care evaluarea intermediară a PNDR a avut ca termen de transmitere către Comisia Europeană data de 31.12.2010, AM PNDR a demarat încă din luna iunie 2009 demersurile necesare pentru atribuirea contractului privind elaborarea evaluării intermediare a PNDR pentru perioada 2008-2010. După două anulări ale procedurii, în data de 10.08.2010 a fost semnat contractul „Evaluarea intermediară a Programului Național de Dezvoltare Rurală” cu ofertantul câștigător, respectiv INNOVACION Y DESARROLLO LOCAL S.L, Spania.

Derularea contractului a întâmpinat unele dificultăți, datorate pe de o parte timpului redus de implementare a acestui contract, iar pe de altă parte, faptului că rapoartele transmise de către evaluatorul independent nu au avut întotdeauna calitatea corespunzătoare conform specificațiilor contractului semnat. În aceste condiții, Evaluarea Intermediară a

PNDR aferentă perioadei 2008-2010 a fost înaintată Comisiei Europene prin SFC în data de 2 februarie 2011.

Încă de la demararea proiectului, AM PNDR a avut în vedere utilizarea concluziilor și recomandărilor formulate de către evaluatorul independent în vederea îmbunătățirii calității și a implementării Programului.

În acest sens, recomandările evaluatorului de mai jos au stat la baza celei de-a șaptea propuneri de modificare a programului, care a fost înaintată Comisiei Europene în 14 septembrie 2011:

- Măsura 112 „Instalarea tinerilor fermieri” - creșterea plafonului maxim al primei de instalare de la 25.000 la 40.000 Euro și modificarea sprijinului minim acordat de la 10.000 la 12.000 Euro pentru o exploatație agricolă cu dimensiunea minimă de 6 UDE;
- Măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole” – suplimentarea alocării financiare a măsurii concomitent cu reducerea valorii maxime eligibile a proiectului;
- Măsura 214 „Plăți de agro-mediu” – combinarea pachetelor de agro-mediu și introducerea unor pachete noi în cadrul acestei măsuri;
- Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi” și măsura 313 „Încurajarea activităților turistice” - Creșterea intensității sprijinului acordat beneficiarilor acestor măsuri;
- Realocări în cadrul axelor și măsurilor din PNDR;
- Revizuirea indicatorilor stabiliți în fișele măsurilor.

Având în vedere atribuțiile Comitetului de Monitorizare, AM PNDR a transmis membrilor CM evaluarea intermediară a PNDR. Menționăm că, conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005, membrii Comitetului de Monitorizare pentru PNDR sunt desemnați dintre partenerii cei mai reprezentativi la nivel national, regional și local din domeniul economic, social și ecologic, organisme care reprezintă societatea civilă, organizații neguvernamentale, inclusiv de protecție a mediului precum și organisme responsabile cu promovarea egalității între bărbați și femei, ceea ce a asigurat astfel o diseminare cât mai eficientă a concluziilor și recomandărilor formulate în evaluarea intermediară către un număr cât mai mare de potențiali beneficiari ai Programului Național de Dezvoltare Rurală.

Conform principiului transparenței promovat de către Autoritatea de Management, în vederea informării din timp a tuturor celor interesați, Raportul final al evaluării intermediare a fost postat atât pe site-ul www.madr.ro cât și pe site-ul www.pndr.ro

Menționăm că, în realizarea evaluării intermediare un rol important l-a avut și Comitetul de Coordonare, format din reprezentanți ai AM, APDRP, APIA, Institutului Național de Statistică și Ministerului Mediului și Pădurilor. Pe parcursul derulării evaluării intermediare, Comitetul de Coordonare a fost solicitat în vederea clarificării diferitelor aspecte legate de evaluarea intermediară a Programului Național de Dezvoltare Rurală, participând astfel la mai multe întâlniri care au fost organizate de către AM PNDR.

Datorită faptului că membrii Comitetului de Coordonare au fost implicați în analiza rapoartelor intermediare precum și a raportului final de evaluare, aceștia au avut posibilitatea să înțeleagă conceptul de evaluare precum și importanța acestei evaluări din punct de vedere a concluziilor și recomandărilor rezultate în raportul final de evaluare. Astfel, instituțiile care au fost reprezentate în Comitetul de Coordonare, prin acțiunile pe

care le-au desfășurat în acest sens, au reușit să informeze potențialii beneficiari de posibilitățile oferite de fondurile europene destinate agriculturii.

Având în vedere că la nivel național a fost constituită o structură centrală de coordonare și gestionare a instrumentelor structurale – ACIS, la nivelul căreia există o Unitate Centrală de Evaluare, AM PNDR a prezentat raportul final al evaluării intermediare a PNDR și către această unitate. Coroborarea rezultatelor evaluării intermediare a PNDR cu celelalte evaluări realizate de către Autoritățile de Management responsabile de fondurile structurale sub coordonarea ACIS, a permis realizarea, pentru perioada 2008-2010, a unor studii care să surprindă cât mai exact impactul pe care fondurile europene îl au asupra României.

4.4 Dificultăți întâmpinate în realizarea activităților de evaluare in itinere

Pe parcursul anului 2011, Autoritatea de Management s-a confruntat cu o serie de probleme în realizarea activităților de evaluare, în special în ceea ce privește atribuirea unor contracte de servicii, lansate în vederea respectării obligațiilor asumate de România.

Prin măsura 511 „Asistență tehnică” din cadrul PNDR s-a demarat procedura de atribuire a contractului de achiziție publică „Completarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali prevăzuți în cadrul fișelor măsurilor din PNDR pentru proiectele finalizate”.

Proiectul urma să se desfășoare pe perioada a 36 de luni, obiectivele acestuia fiind:

- Dezvoltarea de metodologii de calcul și colectare de date pentru indicatorii de rezultat comuni și adiționali aferenți proiectelor finalizate și cererilor de sprijin pe suprafață plătite până la data de 31 decembrie 2010, 31 decembrie 2011 și 31 decembrie 2012 în cadrul măsurilor din PNDR,
- Prelucrarea și agregarea datelor aferente indicatorilor de rezultat și completarea tabelelor de monitorizare (rezultat) în formatul prevăzut de CMEF,
- Analiza indicatorilor de rezultat comuni și adiționali în vederea stabilirii atingerii obiectivelor specifice stabilite în cadrul PNDR.

Rezultatele proiectului urmau să fie utilizate în cadrul rapoartelor anuale de progrese pe care România trebuie să le înainteze Comisiei Europene până la sfârșitul actualei perioade de programare.

Având în vedere problemele apărute, respectiv prelungirea negocierilor referitoare la clauzele contractului anterior semnării lui, AM PNDR a propus anularea procedurii.

Un alt proiect prevăzut în Planul de achiziții al AM PNDR pentru anul 2011 a fost și „Stabilirea nivelului actual pentru monitorizarea pajiștilor cu înaltă valoare naturală din România”. Având în vedere numărul redus al personalului din cadrul AM raportat la volumul de muncă extrem de ridicat, acest proiect nu a fost lansat în anul 2011.

Alte dificultăți înregistrate în cursul anului 2011 au fost reprezentate de utilizarea sistemului informatic dezvoltat pentru cele două agenții de plăți și a interfeței între aceste două sisteme. În ceea ce privește problemele întâmpinate în funcționarea eficientă a sistemului informatic dezvoltat pentru cele două agenții de plăți, menționăm că, APDRP a derulat proiectul contractat în data de 3 martie 2010 „Actualizarea și dezvoltare soft-ului

integrat al APDRP”, continuat apoi cu un contract semnat in data de 16.08.2011 avand ca obiectiv actualizarea sistemului conform ultimelor modificari procedurale, dar activitatea de armonizare a bazelor de date este încă în desfășurare.

Un alt aspect care ar putea constitui un impediment în viitor în vederea asigurării îndeplinirii obiectivelor stabilite în ceea ce privește activitățile de evaluare in itinere, îl reprezintă resursele umane insuficiente de la nivelul AM PNDR care se reflectă și într-un număr redus de personal cu atribuții privind activitățile de monitorizare și evaluare.

4.5 Planificarea activităților de evaluare in itinere pentru anul 2012

La începutul anului 2012, AM PNDR a inițiat demersurile necesare pentru derularea unor proiecte legate de monitorizarea, evaluarea și raportarea Programului Național de Dezvoltare Rurală.

Astfel, în anul 2012 a fost lansată procedura de achiziții aferentă atribuirii contractului „Completarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali prevăzuți în cadrul fișelor măsurilor din PNDR pentru proiectele finalizate”.

Obiectivul acestui proiect îl reprezintă completarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali prevăzuți în fișele măsurilor din cadrul PNDR:

- pentru proiectele finalizate și cererile de sprijin pe suprafață plătite până la data de 31 decembrie 2011 (exceptând submăsura 431.1 finalizată în anul 2010, pentru care au fost raportate deja rezultatele implementării)
- pentru proiectele finalizate și cererile de sprijin pe suprafață plătite până la data de 31 decembrie 2012
- pentru proiectele finalizate și cererile de sprijin pe suprafață plătite până la data de 31 decembrie 2013

în vederea raportării acestora către Comisia Europeană conform prevederilor din Regulamentele specifice.

Menționăm că pentru acest proiect nu a fost depusă nici o ofertă. Urmeaza ca procedura de atribuire sa fie reluata in vederea semnarii unui contract si furnizarii datelor aferente indicatorilor de rezultat.

Totodată, în cursul anului 2012, Autoritatea de Management pentru PNDR intenționează să lanseze proiectul Evaluarea ex ante a viitorului Program de Dezvoltare Rurală al României care va include și evaluarea strategică de mediu precum și întocmirea termenilor de referință aferenți unui proiect care va avea ca obiectiv realizarea unui model matematic pentru stabilirea țintelor indicatorilor pentru viitoarea perioadă de programare pentru programul de dezvoltare rurală al României.

În plus, în anexa 6 la Programul Anual al achizițiilor publice finanțate prin măsura 511 aferent anului 2012 este prevăzut proiectul Evaluarea impactului schemelor de garantare cu finanțare din PNDR asupra măsurilor 121,123 (inclusiv schema de ajutor de stat), 312 și 313.

Capitolul 5 Activitățile desfășurate de instituțiile implicate în managementul implementării Programului Național de Dezvoltare Rurală

5.1 Cadrul general de implementare a PNDR

A. Crearea cadrului de implementare pentru măsurile lansate în anul 2011

În cursul anului 2011 au fost lansate sub-măsurile 125c „Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor” și 322d „Investiții privind lucrări de refacere și modernizare a infrastructurii rutiere efectate de inundații în anul 2010”. De asemenea, a fost finalizat procesul de evaluare și selecție a Planurilor de Dezvoltare Locală și au fost emise deciziile de autorizare pentru toate cele 81 de Grupuri de Acțiune Locală selectate.

În vederea lansării acestor sub-măsuri, a fost elaborat cadrul de implementare al PNDR.

Menționăm că datorită inundațiilor care au avut loc în România în vara anului 2010, la nivelul Guvernului s-a stabilit necesitatea identificării surselor de finanțare necesare pentru refacerea infrastructurii afectate de inundații.

Astfel, în baza Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 27/2011 privind măsuri pentru refacerea infrastructurii rutiere comunale în localitățile afectate de inundațiile din perioada iunie-august 2010, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale împreună cu Ministerul Administrației și Internelor au elaborat Hotărârea Guvernului nr. 378/2011 privind aprobarea listei definitive a localităților cu infrastructură rutieră afectată de inundațiile din perioada iunie-august 2010.

Prin Ordinul MADR nr. 28/2011 a fost constituit Comitetul de Selecție și Comisia de Contestații pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 (PNDR) precum și aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al acestora. Datorită lansării noilor sub-măsuri, respectiv 125c și 322d, acesta a fost modificat prin introducerea prevederilor referitoare la cele două sub-măsuri (criterii de selecție și criterii de departajare a proiectelor cu punctaj egal).

Pentru lansarea în bune condiții a implementării tehnice și financiare a celor două sub-măsuri au fost întocmite manualele de proceduri și Ghidurile solicitantului aferente sub-măsurilor 125c și 322d.

În condițiile lansării sub-măsurilor 125c și 322d, Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit a încheiat cu Secretariatul General al Guvernului (Direcția Politici Publice prin Compartimentul Proiecte cu Finanțare Europeană, Autoritate Coordonatoare și de Management din România a Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene) Protocolul de colaborare P78/12.05.2011. Scopul acestui protocol stabilește modul în care părțile semnatare vor proceda la verificarea proiectelor depuse de beneficiarii publici pentru a fi finanțate prin PNDR 2007 – 2013 Sub-măsura 322 d) Investiții privind lucrări de refacere și modernizare a infrastructurii rutiere din comunele afectate de inundațiile din perioada iunie-iulie 2010 și Sub-măsura 125 c) Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor și respectiv prin Fondul de Solidaritate al Uniunii Europene (FSUE), acordat României ca urmare a inundațiilor din perioada iunie-iulie 2010, în vederea evitării situațiilor de dublă finanțare a proiectelor finanțate prin cele doua programe.

Astfel, APDRP transmite către SGG-ACM FSUE după finalizarea sesiunii de depunere a proiectelor, lista comunelor cu proiectele conforme depuse în cadrul celor două sub-măsuri, precum și lista comunelor cu proiectele care nu sunt considerate conforme. De asemenea, APDRP transmite către SGG-ACM FSUE lista comunelor care au proiecte selectate precum și lista comunelor cu proiectele care ulterior întocmirii raportului de selecție sunt declarate neeligibile sau eligibile fără finanțare. Totodată, APDRP transmite lunar la SGG lista comunelor cu proiecte contractate.

În același scop, APDRP solicită și primește de la SGG-ACM FSUE, lista comunelor care au depus documentația în vederea decontării/finanțării din cadrul FSUE. APDRP verifică lista comunelor care au depus documentația în vederea decontării/finanțării din cadrul FSUE, pentru evitarea dublei finanțări, în etapele de conformitate, eligibilitate și selecție și înainte de încheierea contractelor de finanțare.

În ceea ce privește selecția Grupurilor de Acțiune Locală, aceasta s-a realizat în conformitate cu prevederile ordinului Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 176/2010 privind aprobarea Manualului de procedură pentru selecția Grupurilor de Acțiune Locală și a Ghidului Solicitantului.

În conformitate cu prevederile manualului de procedură pentru selecția GAL, respectiv capitolul 2.1 Constituirea Comitetului Național de Selecție și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor, “pentru asigurarea unei bune activități de selecție, pentru transparență și imparțialitate, se vor înființa la nivel național un Comitet de Selecție și o Comisie de soluționare a Contestațiilor.” Comitetul Național de Selecție și Comisia de Soluționare a Contestațiilor pentru Grupurile de Acțiune Locală au fost înființate prin Ordinul MADR nr. 13/18.01.2011.

Comitetul Național de Selecție este un organism tehnic cu responsabilități privind selectarea Grupurilor de Acțiune Locală ce vor implementa proiecte finanțate în cadrul axei LEADER a PNDR, în conformitate cu procedura de selecție stabilită.

Comisia de Soluționare a Contestațiilor reprezintă organismul tehnic cu responsabilități privind soluționarea contestațiilor adresate privind rezultatul procesului de selecție a Grupurilor de Acțiune Locală.

Tot în contextual pregătirii sistemului de implementare pentru noile măsuri care s-au lansat, prin actul adițional nr. 2 din 04.10.2011 a fost modificat Acordul cadru de delegare a funcțiilor legate de implementarea tehnică a măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală susținute prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală nr. 60/02.02.2009 dintre AM PNDR și APDRP în vederea extinderii prevederilor acordului la măsurile 221 “Prima împădurire a terenurilor agricole”, 122 “Îmbunătățirea valorii economice a pădurii”, 41 “Implementarea strategiilor de dezvoltare locală”, 421 “Implementarea proiectelor de cooperare” și la sub-măsura 431.2 “Funcționarea Grupului de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului”.

B. Îmbunătățirea cadrului general de implementare a măsurilor din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală

Având în vedere necesitatea implementării măsurilor anticriză inițiate de Guvernul României pentru accelerarea gradului de absorbție a fondurilor externe nerambursabile destinate României și utilizarea eficientă a acestora, în cursul anului 2011, a fost

elaborată Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora.

Ca o consecință, la nivelul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, a avut loc o reorganizare în vederea consolidării structurii organizatorice cu atribuții de control. În acest sens, structura de control din cadrul Autorității de Management pentru PNDR a fost desființată, iar atribuțiile privind controlul calității implementării PNDR au fost preluate de către Direcția Generală Control și Inspecții. În conformitate cu prevederile Acordului de Delegare privind activitățile de control care fac parte integrantă din activitățile de gestionare și implementare a asistenței financiare nerambursabile comunitare din cadrul Direcției Generale Dezvoltare Rurală – Autoritate de Management pentru PNDR nr. 62651/05.09.2011 și nr. 209184/05.09.2011, AM PNDR delegă Direcției Generale Control și Inspecții din cadrul MADR funcția privind controlul calității implementării PNDR, pentru funcțiile delegate Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit.

Pentru sprijinirea beneficiarilor publici ai măsurii 322 „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale” pentru realizarea de investiții ce vizează îmbunătățirea condițiilor de viață pentru populație, asigurarea accesului la serviciile de bază și protejarea moștenirii culturale și naturale din spațiul rural, prin HG nr. 454/2011 pentru modificarea și completarea Normelor metodologice de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 79/2009 privind reglementarea unor măsuri pentru stimularea absorbției fondurilor alocate prin Programul Național de Dezvoltare Rurală pentru renovarea și dezvoltarea spațiului rural prin creșterea calității vieții și diversificării economiei în zonele rurale, aprobate prin Hotărârea guvernului nr. 1262/2009, a fost prelungită valabilitatea scrisorilor de garanție emise de fondurile de garantare, pentru perioada aferentă prelungirii termenului stipulat în contractul de finanțare nerambursabilă.

În vederea clarificării mecanismului financiar prin care sunt implementate măsurile din cadrul PNDR, în cursul anului 2011 a fost elaborată Hotărârea Guvernului nr. 424 pentru modificarea și completarea HG nr. 224/2008 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013. Actul normativ include în cadrul general de implementare reglementări privind aplicarea schemei de ajutor de stat N578/2009 „Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse agricole”.

Tot în cursul anului 2011, pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a mecanismului de compensare de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură a debitelor și creanțelor Fondului European de Garantare Agricolă și ai Fondului European Agricol de Dezvoltare Rurală, precum și ai fondurilor de la bugetul de stat a fost inițiat Ordinul MADR nr. 66 din 28 martie 2011. Menționăm că normele amintite reglementează mecanismului de compensare de către APIA, a debitelor și creanțelor FEAGA și FEADR precum și a fondurilor de la bugetul de stat.

În vederea îmbunătățirii implementării Programului Național de Dezvoltare Rurală precum și urmare modificărilor programului, recomandărilor misiunilor de audit și modificărilor legislative naționale au fost modificate manualele de proceduri și Ghidurile solicitantului aferente măsurilor 221 „Prima împădurire a terenurilor agricole și forestiere”, 313 „Încurajarea activităților turistice”, 123 „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”, 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”, Schema N 578/2009 „Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor

agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole”, 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”, 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii”, sub-măsura 322d „Investiții privind lucrări de refacere și modernizare a infrastructurii rutiere efectate de inundații în anul 2010”, 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, sub-măsura 125c „Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor”

În conformitate cu prevederile art. 75(1)(a) al Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, Autoritatea de Management are obligația de a se asigura că operațiunile finanțate sunt selectate în conformitate cu criteriile aplicabile programului de dezvoltare rurală.

În acest sens, în anul 2009 a fost aprobat Ordinul MADR nr. 351 privind constituirea Comitetului de Selecție și a Comisiei de Contestații pentru proiectele aferente măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 precum și aprobarea Regulamentului de Organizare și Funcționare al acestora.

În cursul anului 2011, acest ordin a fost abrogat, fiind inițiat un alt ordin, respectiv Ordinul MADR nr. 28/31.01.2011 privind constituirea Comitetului de Selecție și a Comisiei de Contestații pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2007-2013 precum și aprobarea Regulamentului de organizare și Funcționare al acestora.

În noul ordin este prevăzută o nouă abordare a procedurii de selecție și de soluționare a contestațiilor. Prin noua procedură se pune accentul pe evaluarea proiectelor, astfel că etapa de contestații are loc imediat după etapa de evaluare a proiectelor aflate în competiție, urmând ca ulterior să se aprobe raportul de selecție. În aceste condiții sunt selectate pentru finanțare acele proiecte care îndeplinesc criteriile de selecție și cele de departajare, respectându-se încadrarea în alocarea financiară stabilită pentru sesiunea de selecție a proiectelor. Această nouă procedură are avantajul că, pe de o parte asigură o calitate superioară evaluării proiectelor prin identificarea și eliminarea unor posibile erori în timpul procesului de evaluare și scorare a proiectelor și corectarea lor într-o etapă premergătoare procesului de selecție, iar, pe de altă parte, înlătură riscul depunerii unor contestații în mod neîntemeiat doar ca urmare a poziției în raportul de selecție.

Totodată, având în vedere necesitatea selectării acelor proiecte care se încadrează cel mai bine în obiectivele cuprinse în fișele măsurii din PNDR, conform recomandărilor rezultate în urma misiunilor de audit ale Comisiei, prin Ordinul nr. 28/2011 au fost revizuite criteriile de departajare a proiectelor cu punctaj egal pentru măsurile 125, 322, 112 și 141.

În ceea ce privește măsurile Axei 2, măsuri pe care Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit le-a delegat Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, în cursul anului 2011 a fost elaborat Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 275/2011 pentru aprobarea sistemului de sancțiuni pentru măsurile 211 „Sprijin pentru zona montană defavorizată”, 212 „Sprijin pentru zone defavorizate – altele decât zona montană” și 214 „Plăți de agro-mediu” din Programul Național de Dezvoltare Rurală.

De asemenea, în vederea implementării măsurilor axei 2, în cursul anului 2011, prin HG nr. 45/2011 a fost aprobat formularul tip de cerere unică de plată pe suprafață pentru anul 2011.

Pentru a proteja interesele financiare ale bugetului comunitar, au fost luate măsuri care să asigure faptul că tranzacțiile financiare din fondurile comunitare și implicit din FEADR, sunt realizate în fapt și sunt executate corect.

În acest sens, s-au implementat următoarele principale prevederi:

- Pentru realizarea în bune condiții a gestionării fondurilor comunitare și naționale se utilizează ca instrument de derulare și gestionare financiară, Sistemul integrat de administrare și control - IACS.
- Formularul cererii de plată dă posibilitatea fermierului de a bifa schemele de plată pe care dorește să le acceseze, inclusiv măsurile delegate. În cazul măsurii 214 „Plăți de agro-mediu” trebuie aplicat și codul pachetului solicitat, în declarația de suprafață.
- Procesul de primire, înregistrare, prelucrare, precum și autorizare a cererilor de plată este efectuat la nivel județean și local.
- Controlul administrativ se efectuează pentru toate cererile de plată. Toate cererile de plată verificate la controlul administrativ în sistem și toate cererile selectate pentru controlul pe teren, pentru care s-au introdus în sistem datele obținute la control și pentru care s-a efectuat controlul administrativ, sunt verificate din nou, din punct de vedere al completitudinii, corectitudinii și respectării procedurilor.
- Supracontrolul administrativ al cererilor de plată vizează efectuarea unei analize amănunțite a dosarelor de sprijin din punct de vedere al completitudinii, corectitudinii și conformității cu procedurile stabilite, pentru un eșantion de 5% din totalul cererilor.
- Supracontrolul în procesul de autorizare a plăților (3 % din cererile de plată pentru care s-a efectuat supracontrolul administrativ) se efectuează la nivel județean pentru cererile prelucrate la nivel local și la nivel central pentru cererile prelucrate la nivel județean. Eșantionarea se face la nivel central .

De asemenea, pentru îmbunătățirea cadrului legal de implementare a măsurilor din cadrul PNDR au fost încheiate:

- Protocolul de colaborare P79/02.06.2011 încheiat între APDRP, Agenția Națională pentru Protecția Mediului și Garda Națională de Mediu pentru stabilirea cadrului legislativ, administrativ și operațional în temeiul căruia cele 3 instituții colaborează în vederea verificării proiectelor finanțate prin măsurile Programului Național de Dezvoltare Rurală.
- Protocolul de colaborare P80/29.09.2011 între APDRP și Patronatul Tinerilor Întreprinzători din România încheiat în scopul promovării oportunităților oferite de Programul Național de Dezvoltare Rurală în rândul tinerilor întreprinzători.
- Protocolul de colaborare P81/ 04.10.2011 între APDRP și Oficiul Național al Registrului Comerțului care are ca și obiect colaborarea între cele două instituții în vederea asigurării accesului gratuit al APDRP la informațiile privind persoanele fizice sau juridice, prevăzute în mod expres de lege, înmatriculate în Registrul Comerțului.

Tot în cursul anului 2011, a fost încheiat Actul adițional nr. 1 privind modificarea Protocolului de colaborare nr. P46/2007 încheiat în vederea evitării situațiilor de dublă finanțare a proiectelor finanțate prin PNDR și cele prin POS Mediu. Actul adițional nr. 1 asigură complementaritatea între Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013

(PNDR) și Programul Operațional Sectorial de Mediu (POS Mediu) cu privire la investițiile din cadrul Măsurii 313 "Încurajarea activităților turistice" din PNDR și din cadrul Axei Prioritare 4 "Implementarea sistemelor adecvate de management pentru protecția naturii" a POS Mediu. În acest scop, APDRP și AM POS mediu își vor transmite reciproc, la aprobarea fiecărui raport de selecție, precum și ori de câte ori va solicita oricare dintre părți, lista proiectelor selectate în vederea finanțării și care s-ar putea afla în situația de dublă finanțare.

Pentru armonizarea programelor din domeniul turismului derulate din fonduri naționale și comunitare în România, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului a elaborat Ordinul nr. 2537/04.10.2011 privind aprobarea înființării Grupului de lucru interministerial între Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Atribuțiile principale ale acestui grup de lucru sunt:

- a) Identificarea problemelor rezultate în urma implementării programelor din domeniul turismului, derulate din fonduri naționale și comunitare în România,
- b) Analiza și propunerea de soluții necesare remedierii problemelor apărute în implementarea programelor din domeniul turismului, derulate din fonduri naționale și comunitare în România.

5.2 Activitatea Comitetului de Monitorizare pentru PNDR

Comitetul de Monitorizare pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013 a fost înființat în conformitate cu prevederile articolului 77 al Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), având ca obiectiv principal asigurarea eficienței și calității implementării Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013.

Comitetul de Monitorizare funcționează în baza unui Regulament de Organizare și Funcționare, document aprobat în cadrul primei reuniuni a Comitetului și consolidat pe parcursul implementării PNDR în vederea adaptării și conformării la noile priorități și nevoi ale agriculturii românești. Versiunea consolidată a ROF-ului a fost aprobată prin Decizia Comitetului de Monitorizare pentru PNDR nr. 1/2010.

Rolul Comitetului de Monitorizare pentru PNDR este de a asigura eficacitatea punerii în aplicare a PNDR, acesta reprezentând forul decizional în privința managementului și implementării PNDR. Astfel, acesta examinează progresele realizate în implementarea PNDR la nivel de axă și măsuri în baza datelor furnizate de AM PNDR, analizează și aprobă rapoartele de progrese anuale ale PNDR, inclusiv raportul final, înaintea transmiterii acestora la Comisia Europeană, examinează rezultatele evaluării în itinere și ale rapoartelor de evaluare a PNDR, analizează și aprobă propunerile de amendare a PNDR înaintate de Autoritatea de Management, urmărind ca acestea să conducă la îmbunătățirea managementului și implementării Programului.

Comitetul de Monitorizare pentru PNDR a fost constituit prin Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 140/26.02.2008. Modificările care au avut loc în 2009 și 2010 în componența Comitetului s-au concretizat în Ordinul MADR nr. 42/22.02.2010 privind modificarea anexei 1 la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 140/2008 privind constituirea Comitetului de Monitorizare pentru PNDR 2007-2013.

Conform ordinului menționat, Comitetul de Monitorizare pentru PNDR are în componență un număr de 37 de membri și 4 observatori.

În cursul anului 2011 au avut loc două reuniuni ale Comitetului de Monitorizare pentru PNDR, respectiv cea de-a șasea reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru PNDR în data de 22 iunie 2011 și cea de-a șaptea reuniune în 20 decembrie 2011.

Principalele subiecte dezbătute în cadrul celei de-a șasea reuniuni de către membrii CM au fost legate de stadiul măsurilor PNDR lansate și progresele înregistrate, informarea privind propunerile de modificare a Programului Național de Dezvoltare Rurală precum și prezentarea și aprobarea Raportului Anual de progrese privind implementarea PNDR în anul 2010.

Referitor la propunerile de modificare ale Programului Național de Dezvoltare Rurală, membrii CM au fost informați despre cea de șaptea propunere de modificare a PNDR care, după aprobarea în procedură scrisă, a fost înaintată Comisiei Europene în data de 14 septembrie 2011. Totodată, membrii Comitetului de Monitorizare au aprobat Raportul Anual de progrese privind implementarea PNDR în anul 2010, care ulterior a fost transmis Comisiei Europene.

În data de 20 decembrie 2011 s-a desfășurat cea de-a șaptea reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru PNDR.

Principalele subiecte ale proiectului de agenda supus aprobării membrilor CM au fost următoarele:

- prezentarea Proiectului de Agendă;
- informare privind aprobarea Minutei reuniunii Comitetului de Monitorizare din data de 22 iunie 2011;
- informare privind stadiul măsurilor PNDR lansate și progresele înregistrate;
- prezentarea raportului de activitate aferent schemelor de garantare cu finanțare din PNDR derulate de Fondul de Garantare a Creditului Rural – IFN SA;
- prezentarea calendarului de lansare în anul 2012 a sesiunilor de depunere a proiectelor din cadrul măsurilor PNDR și a alocărilor estimative propuse;
- informare privind stadiul aprobării propunerilor de modificare a PNDR transmise Comisiei Europene în septembrie 2011;
- prezentarea propunerii de Regulament privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat în perioada 2014-2020 din Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală.

Gestionarul schemelor de garantare, respectiv Fondul de Garantare a Creditului Rural, a prezentat participanților CM Raportul de activitate al FGCR aferent schemelor de garantare cu finanțare din PNDR. Raportul a cuprins perioada aprilie 2010-decembrie 2011.

De asemenea, în prezența reprezentanților Comisiei Europene, AM a prezentat stadiul propunerii de modificare a PNDR pe care Autoritatea de Management a transmis-o Comisiei Europene în data de 14 septembrie 2011.

În condițiile pregătirii viitoarei perioade de programare 2014-2020, Comisia a informat participanții despre noul regulament privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat pentru perioada 2014-2020 din Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală, clarificând totodată unele dintre neclaritățile membrilor Comitetului de Monitorizare cu privire la viitorul politicii agricole comune.

În cadrul acestei întâlniri, la propunerea Autorității de Management pentru PNDR, membrii Comitetului de Monitorizare au aprobat numărul maxim de sesiuni de depunere a proiectelor pentru anul 2012 din cadrul măsurilor din PNDR și au stabilit ca următoarea reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru PNDR să se desfășoare la sfârșitul lunii iunie 2012.

Pe parcursul anului 2011, membrii CM PNDR au fost informați, sau, după caz, au aprobat în procedură scrisă:

- proiectele de Minută a celei de-a cincea reuniuni a Comitetului de Monitorizare din data de 17 decembrie 2010 și a celei de-a șasea reuniuni a Comitetului de Monitorizare din data de 22 iunie 2011,
- modificarea modalității de punctare a criteriilor de selecție pentru măsurile 123 “Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”, 121 “Modernizarea exploatațiilor agricole”;
- punctajele aferente criteriilor de selecție și criteriile de departajare a proiectelor cu punctaj egal pentru sub-măsurile 322 d) “Investiții privind lucrări de refacere și modernizare a infrastructurii rutiere afectate de inundații în anul 2010” și 125 c) “Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor”,
- propuneri de modificare a PNDR transmise Comisiei Europene în data de 4 mai 2011 (propunerea de realocare a sumei de 5.222.211 euro în cadrul axei Leader și modificarea fluxului procedural aferent măsurii 41 și sub-măsurii 431.2. Menționăm că în cadrul celei de-a cincea reuniuni a Comitetului de Monitorizare din data de 17 decembrie 2010, membrii CM au aprobat modificări ale PNDR (introducerea posibilității ca Grupurile de Acțiune Locală să solicite APDRP achitarea unui avans în cadrul sub-măsurii 431.2 “Funcționarea Grupului de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului” și modificarea primului criteriu de selecție de la componenta a1 “Irigații și alte lucrări de îmbunătățiri funciare” a măsurii 125 “îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea silviculturii”) care, împreună cu cele două propuneri aprobate în procedură scrisă au fost transmise Comisiei Europene în data de 4 mai,
- propuneri de modificare a PNDR transmise Comisiei Europene în data de 14 septembrie 2011.

Tot în cursul anului 2011, conform celor discutate în cadrul Comitetului de Monitorizare din data de 17 decembrie 2010, Autoritatea de Management pentru PNDR a organizat mai multe întâlniri și grupuri tehnice de lucru, după cum urmează:

- 14 ianuarie 2011 – Grupul tehnic de lucru pentru măsurile 121, 123 și Schema de ajutor de stat N578/2009 aferentă măsurii 123,
- 31 ianuarie 2011 – Grupul tehnic de lucru organizat în vederea prezentării și susținerii propunerilor de modificare a punctajelor aferente criteriilor de selecție pentru 121 și 123,
- 2 februarie 2011 – Grupul tehnic de lucru pentru măsura 111,
- 14 februarie 2011 – întâlnire organizată cu scopul discutării principiilor care ar trebui să stea la baza acreditării firmelor de consultanță care întocmesc proiecte finanțabile din FEADR,
- 15 aprilie 2011 – întâlnire organizată de către Autoritatea de Management pentru prezentarea și susținerea propunerii de modificare a Programului Național de

Dezvoltare Rurală, care ulterior a fost transmisă Comisiei Europene în data de 4 mai 2011.

5.3 Acțiuni de monitorizare și evaluare efectuate în cursul anului 2011

Monitorizarea și evaluarea Programului Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) se realizează în conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005, Regulamentului Comisiei (CE) nr. 1974/2006 și Cadrului Comun de Monitorizare și Evaluare (CMEF).

Sistemul de monitorizare și evaluare a PNDR urmărește evoluția în timp a implementării programului, în baza indicatorilor stabiliți.

Astfel, în baza analizei SWOT și a evaluării ex-ante a programului au fost stabiliți o serie de *indicatori de bază*, la nivelul întregului program, care permit evaluarea propriu-zisă a efectelor unei măsuri și a programului în ansamblu.

La momentul elaborării Programului Național de Dezvoltare Rurală și a Planului Național Strategic pentru Dezvoltare Rurală nu au fost disponibile valorile pentru toți indicatorii de bază, acestea devenind disponibile ulterior pe parcursul implementării programului.

Astfel pe parcursul anului 2011, pentru a stabili evoluția indicatorilor de bază în perioada 2006-2009, au fost furnizate cele mai recente valori disponibile în statisticile europene și naționale aferente acestei grupe de indicatori (valori aferente anilor 2009/2010).

De asemenea, pe baza noilor date publicate de către DG AGRI în cadrul Raportului "Rural Development in the European Union - Statistical and Economic Information - Report 2011" au fost completați și cei doi indicatori de bază (obiectiv) privind calitatea apei, indisponibili până acum.

Aceștia sunt:

- O 20 - Calitatea apei: „Bilanțul brut a nutrienților” cu cele două componente, respectiv „Balanța azotului” (kg/ha) și „Balanța fosforului” (kg/ha).
- O 21 - Calitatea apei: „Poluarea cu nitrați și pesticide” cu cele două componente, respectiv „Tendințele anuale privind concentrația de nitrați din ape de suprafață” (mg/l NO₃) și „Tendințele anuale privind concentrația de nitrați din ape de adâncime” (mg/l NO₃).

Singurul indicator de bază rămas indisponibil este O 11 „Formarea capitalului fix brut în industria alimentară”.

Evoluția acestor indicatori strategici pe parcursul derulării PNDR se raportează o dată la doi ani, începând cu anul 2010 în cadrul Raportului Strategic de Monitorizare.

În acest sens, conform prevederilor Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1698/2005, AM PNDR a transmis în data de 1 octombrie 2010 primul raport strategic privind stadiul implementării strategiei de dezvoltare rurală.

Raportul strategic este elaborat în conformitate cu dispozițiile art. 13 alin. 1 și 2 din Regulamentul (CE) nr. 1698/2005, care prevede faptul că fiecare stat membru trebuie să prezinte Comisiei Europene un raport privind stadiul de realizare a planului său strategic național și a obiectivelor acestuia, precum și contribuția sa la realizarea orientărilor strategice comunitare.

În cadrul Întâlnirii Anuale de Analiză a Implementării Programului (Annual Review Meeting) desfășurate în data de 16 decembrie 2010, reprezentanții DG Agri au informat AM PNDR că vor transmite observații referitoare la Raportul Strategic la începutul anului 2011.

În data de 21 ianuarie 2011, prin adresa nr. RS/en D(2010) 76328, Comisia Europeană a transmis comentarii și observații asupra Raportului Strategic, iar în luna august 2011 a solicitat autorităților române transmiterea Raportului Strategic revizuit conform observațiilor. AM PNDR a transmis în data de 17 august 2011 Raportul revizuit.

Ca urmare a observațiilor primite din partea serviciilor Comisiei în 02 decembrie 2011, Autoritatea de Management a transmis versiunea revizuită a Raportului Strategic în data de 23 aprilie 2012. Menționăm că în data de 07.06.2012, Comisia a transmis o adresa prin care instiinteaza autoritatile romane ca, Raportul Strategic a fost revizuit in acord cu observatiile din decembrie 2011.

În cursul anului 2010, Programul Național de Dezvoltare Rurală a făcut obiectul Raportului de Evaluare Intermediară, care a fost înaintat Comisiei Europene în 2 februarie 2011.

Prin scrisoarea Ares(2011)771340/14.07.2011, Comisia Europeană a transmis autorităților române observații asupra raportului. Cu ocazia Întâlnirii Anuale de Analiză a implementării PNDR 2007-2013 din data de 19 decembrie 2011, Autoritatea de Management a clarificat unele dintre observațiile transmise de către Comisie și totodată a informat despre intenția de a include în planul de acțiune pentru anul 2012 o serie de studii pentru cuantificarea și raportarea indicatorilor de impact, inclusiv a celor de mediu, precum și o analiză a eficienței anumitor măsuri din program.

Pentru a măsura progresul, eficiența și eficacitatea Programului, în raport cu obiectivele acestuia și situația de bază, în fișele tehnice ale măsurilor au fost stabiliți indicatori de realizare, rezultat și impact. Indicatorii au fost stabiliți pentru fiecare nivel al ierarhiei obiectivelor pe baza setului de indicatori comuni cuprinși în Cadrul Comun de Monitorizare și Evaluare (CMEF), set care a fost suplimentat cu indicatori adiționali specifici Programului sau priorităților identificate la nivel național.

Sistemul de monitorizare asigură colectarea datelor la nivel de proiect, date cantitative referitoare la inputul financiar, indicatori de realizare și estimări ale rezultatelor implementării proiectelor.

Informațiile necesare monitorizării implementării Programului Național de Dezvoltare Rurală se colectează de către structurile centrale/regionale/județene ale AM/APDRP/APIA din cererile de finanțare, respectiv cererile de plată întocmite de către beneficiari și sunt centralizate la nivel național de către APDRP/Autoritatea de Management, în funcție de responsabilitățile fiecărei instituții.

Procesul de monitorizare se desfășoară pe baza ghidurilor metodologice, procedurilor de monitorizare, elaborate de către serviciile de specialitate din cadrul autorităților responsabile menționate mai sus, documente în care sunt stabiliți indicatorii de monitorizare, etapele și principiile care trebuie respectate în vederea realizării monitorizării, colectării datelor, calculării indicatorilor, analizării și raportării datelor.

Pentru a asigura monitorizarea în acord cu cerințele comunitare și cu evoluția programului, pe parcursul anului 2011 a fost realizată o continuă actualizare determinată de lansarea unor noi măsuri.

Pentru asigurarea unui sistem eficient de monitorizare a stadiului implementării PNDR și sprijinirea deciziilor la nivelul conducerii MADR, activitățile de monitorizare au constat în situații zilnice, săptămânale sau lunare care evidențiază toate etapele pe care le parcurge proiectul: depunere, selecție, notificare, contractare, achiziții, depunere cerere de plată, autorizare plată și plata efectivă a tranșei. În acest sens:

- au fost monitorizate implementarea celor două scheme de garantare cu finanțare din PNDR conform atribuțiilor stabilite în PNDR, în Acordul cadru de colaborare între AM PNDR și APDRP și în convențiile de finanțare încheiate cu gestionarul acestora;
- a fost urmărit stadiul de implementare a măsurilor finanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și SAPARD, au fost întocmite Rapoarte săptămânale de progres cu privire la stadiul absorbției fondurilor alocate pe măsuri și axe;
- a fost monitorizat în permanentă a stadiului achizițiilor aferent măsurii 322;
- s-au pregătit documentele privind evoluția și stadiul absorbției fondurilor europene post-aderare, pentru misiunile de audit care au fost realizate de către Direcția de Audit din cadrul MADR;

Totodată, pentru monitorizarea implementării Programului și asigurarea posibilității de a interveni în cazul apariției eventualelor dificultăți, neconcordanțe în implementare, Autoritatea de Management primește de la APDRP săptămânal stadii privind implementarea PNDR și anual tabelele de monitorizare conform cu prevederile CMEF.

Astfel, în decursul anului 2011, Autoritatea de Management pentru PNDR a primit de la Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit situații de monitorizare curente (zilnice, săptămânale, lunare) care reflectă stadiul de implementare a programului, precum și gradele de angajare și plată pentru măsurile PNDR lansate până în prezent.

În vederea completării indicatorilor de rezultat, în cursul anului 2011, Autoritatea de Management pentru PNDR a lansat procedura de licitație deschisă pentru atribuirea contractului de servicii „Completarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali prevăzuți în cadrul fișelor măsurilor din PNDR pentru proiectele finalizate”, criteriul de atribuire fiind prețul cel mai scăzut, procedura anulată.

Menționăm faptul că în cursul anului 2012, Autoritatea de Management pentru PNDR a lansat o procedură de licitație deschisă pentru atribuirea contractului de servicii „Completarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali prevăzuți în cadrul fișelor măsurilor din PNDR pentru proiectele finalizate”, cu același obiectiv general pentru anii 2011, 2012 și 2013.

Pentru acest proiect nu a fost depusă nici o ofertă, condiții în care procedura de atribuire va fi reluată în vederea semnării unui contract și furnizării datelor referente indicatorilor de rezultat.

Începând cu luna martie 2011, Autoritatea de Management pentru PNDR a demarat toate demersurile pentru elaborarea și transmiterea în termen a raportului anual de progrese PNDR pentru anul 2010.

În data de 28 iunie 2011, Autoritatea de Management a transmis Comisiei Europene, prin SFC, Raportul Anual de Progrese privind Implementarea Programului Național de Dezvoltare Rurală în România în anul 2010 însoțit de tabelele de monitorizare pentru anul 2010. Anterior, în data de 22 iunie 2011, Raportul a fost aprobat de către membrii Comitetului de Monitorizare.

Comisia Europeană a transmis admisibilitatea asupra Raportului în data de 4 iulie 2011, urmând ca în termen de 2 luni să transmită și eventualele observații. În aceste condiții, prin scrisoarea nr. Ares (2011)891252-19/08/2011, Comisia Europeană a transmis observațiile asupra Raportului.

În data de 7 februarie 2012, prin adresa nr. 56509, Autoritatea de Management a transmis Raportul anual de progrese privind implementarea PNDR în anul 2010 revizuit, conform observațiilor transmise de către Comisia Europeană. În data de 10 mai 2012, serviciile COM au transmis autorităților române aprobarea Raportului.

În ceea ce privește monitorizarea implementării măsurilor axei 2 aceasta este realizată de către APIA conform prevederilor Acordului cadru de delegare pentru implementarea măsurilor privind plățile compensatorii cuprinse în Axa II din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013 (PNDR) nr. P 74/13.10.2010.

Transmiterea datelor între cele două agenții de plăți se realizează conform prevederilor acordului de delegare, procedurilor de lucru aprobate, precum și prin solicitări scrise, însoțite de documente suport, transmise în format electronic.

5.4 Modificări ale Programului Național de Dezvoltare Rurală

În cursul anului 2011, Autoritatea de Management pentru PNDR a inițiat două propuneri de modificare a PNDR.

Totodată, menționăm că în data de 2 mai 2011 Comisia a aprobat cea de-a VI-a versiune a Programului Național de Dezvoltare Rurală transmisă de AM PNDR în data de 8 octombrie 2010.

Propunerile de modificare ale celei de-a VI -a versiuni a PNDR au vizat în principal următoarele:

- Modificarea Programului Național de Dezvoltare Rurală în vederea finanțării unor acțiuni de investiții pentru diminuarea efectelor inundațiilor și prevenirea acestora (completarea măsurii 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii” cu o nouă sub-măsură 125 c) Lucrări de construcții, refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor, precum și a Măsurii 322 „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale” cu sub-măsura 322 d) Investiții privind lucrări de refacere și modernizare a infrastructurii rutiere afectate de inundații în anul 2010).

- Creșterea sprijinului acordat măsurilor privind utilizarea durabilă a terenurilor agricole (măsura 211 și 212), precum și introducerea pachetului 5 Agricultură ecologică în cadrul măsurii „Plăți de Agro-mediu”.

Astfel, pentru măsura 211 “Sprijin pentru Zona Montană Defavorizată” valoarea sprijinului acordat crește de la 50 Euro/ha la 107 Euro/ha.

În cazul măsurii 212 “Sprijin pentru zone defavorizate – altele decât zona montană”, valoarea sprijinului acordat crește de la 90 Euro/ha la 94 Euro/ha pentru Zone Semnificativ Defavorizate – ZSD, și de la 60 Euro/ha la 80 Euro/ha pentru Zone Defavorizate de condiții naturale Specifice – ZDS.

Totodată, a fost introdus un nou pachet în cadrul măsurii 214 „Plăți de Agromediu”, ce prevede plăți compensatorii pentru fermierii care practică agricultura ecologică, acesta aplicându-se pentru campania de depunere din anul 2011. În cadrul pachetului agricultură ecologică, aplicanții pot beneficia, în funcție de culturile cultivate, de următoarele sume:

- Culturi agricole pe terenuri arabile (inclusiv plante de nutreț) – 162 Euro/ha/an
- Legume (inclusiv ciuperci și cartofi) – 335 Euro/ha/an
- Livezi – 393 Euro/ha/an
- Vii – 393 Euro/ha/an
- Plante medicinale și aromatice – 270 Euro/ha/an.

În data de 4 mai 2011, DGDR-AM PNDR a transmis Comisiei Europene propunerea oficială de modificare a PNDR, ce a inclus modificări ale Programului aprobate de membrii Comitetului de Monitorizare în data de 17 decembrie 2010 și 29 aprilie 2011.

Comisia Europeană a aprobat versiunea a VII-a a Programului Național de Dezvoltare Rurală în data de 4 august 2011.

Modificările aprobate de Comisia Europeană vizează următoarele aspecte:

- Modificarea primului criteriu de selecție pentru irigații și alte lucrări de îmbunătățiri funciare al măsurii 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii legate de dezvoltarea și adaptarea agriculturii și silviculturii” prin extinderea aplicabilității acestuia la Organizațiile Utilizatorilor de Apă pentru Irigații/Federațiile Organizațiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigații pentru care alimentarea cu apă se face direct de la sursă sau în sistem gravitațional,
- Includerea posibilității pentru Grupurile de Acțiune Locală să primească plăți în avans pentru costurile de funcționare,
- Creșterea plăților în avans pentru măsurile de investiții din PNDR de la 20% la 50%,
- Realocări de fonduri în cadrul axei Leader de la sub-măsura 431.1 „Construcție parteneriate public-private” către măsurile 41 „Implementarea strategiilor de dezvoltare locală” și 421 „Implementarea proiectelor de cooperare”,
- Modificarea procedurilor naționale pentru transmiterea/verificarea aplicațiilor în cadrul axei Leader (măsura 41 „Implementarea strategiilor de dezvoltare locală” și sub-măsura 431.2 „Funcționarea Grupurilor de Acțiune Locală, dobândirea de competențe și animarea teritoriului”).

Cea de-a șaptea propunere de modificare a PNDR (versiunea VIII) a fost transmisă Comisiei în data de 14 septembrie. Această propunere de modificare a Programului

Național de Dezvoltare Rurală a fost aprobată de către membrii Comitetului de Monitorizare pentru PNDR în 8, respectiv 13 septembrie 2011.

În vederea discutării și clarificării aspectelor aferente acestei versiuni revizuite a PNDR, au avut loc mai multe reuniuni tehnice cu reprezentanții Comisiei Europene, atât înainte cât și după transmiterea oficială a Programului (23 mai, 26-27 iulie, 10 octombrie 2011).

Propunerea transmisă a fost analizată de către serviciile Comisiei, iar în urma acestei analize, în data de 13 decembrie 2011, Comisia a transmis autorităților române primele comentarii și observații asupra acestei propuneri de modificare a PNDR.

Autoritatea de Management pentru PNDR a înaintat Comisiei Europene propunerea de modificare conform observațiilor transmise în data de 22 martie 2012.

În data de 4 aprilie 2012, Comisia Europeană a aprobat cea de-a șaptea propunere de modificare a Programului Național de Dezvoltare Rurală, iar prin Decizia C(2012)3529 din 25 mai 2012 a fost aprobat Planul Financiar revizuit al Programului Național de Dezvoltare Rurală.

Propunerea de modificare aprobată de Comisia Europeană (PNDR versiunea a VIII-a) vizează:

- Realocări de fonduri de la măsurile cu grad scăzut de absorbție (111, 142, 143, 511 și 611) către măsurile cu grad crescut de vizibilitate și accesare (121, 123, 215, 312 și Leader) în valoare de cca. 740 mil. Euro.
- Modificarea procedurii de selecție astfel încât sumele disponibile constituite din economiile și rezilierile identificate pe parcursul perioadei de contractare să fie utilizate pentru finanțarea proiectelor eligibile neselectate din cadrul ultimei sesiuni de depunere organizată pentru fiecare măsură.
- Creșterea nivelului sprijinului acordat tinerilor fermieri pentru instalare de la 25.000 euro la 40.000 euro precum și modificarea nivelului minim de pregătire al solicitantului prin extinderea și la absolvenții de școli profesionale având alte specializări decât agricol, veterinar și economic cu profil agricol, cu condiția efectuării unui curs de formare în unul din aceste domenii în cadrul măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”.
- Prelungirea datei la care standardele privind nitrații și laptele crud devin obligatorii și a datei la care se încheie perioada de grație pentru cele două standarde precum și stabilirea unei alocări distincte pentru adaptarea la standarde în cazul măsurii 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”. Tot în cadrul acestei măsuri au fost modificate sectoarele prioritate pentru sectorul de creștere a animalelor prin introducerea sectorului bovine pentru carne ca și sector prioritar concomitent cu reducerea valorii maxime eligibile a unui proiect din sectorul vegetal la 1 milion Euro. De asemenea a fost modificat criteriul de selecție pentru proiectele în sectorul vegetal care includ investiții în sistemele de irigații.
- Modificarea condițiilor de accesare a măsurii 121 de către beneficiarii măsurii 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență”.
- Prelungirea datei la care se încheie perioada de grație pentru standardele rămase în vigoare pentru măsura 123 „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere” și stabilirea unei alocări separate pentru implementarea standardelor comunitare pentru unitățile de procesare lapte.
- Modificarea criteriilor de selecție în cadrul măsurii 123 prin prioritizarea micro-întreprinderilor pentru sacrificare și procesare carne și a celor pentru colectare și

procesare lapte fiind introdusă și a plafonare a valorii maxime eligibile a proiectelor pentru acest tip de investiții.

- Combinarea pachetelor de agro-mediu pentru culturi verzi (P4) și agricultură ecologică (P5), includerea de noi pachete cu obiective targetate pe conservarea biodiversității (pachetul 6 – pajiști importante pentru fluturi și pachetul 7- terenuri arabile importante ca zone de hrănire pentru gâsca cu gât roșu) precum și extinderea suprafețelor eligibile pentru pachetele 1 și 2 (prin includerea livezilor tradiționale ca terenuri eligibile) și a zonelor eligibile pentru pachetul 3 (pajiști importante pentru păsări) prin adăugarea de noi unități administrativ-teritoriale în cadrul anexei 4B a PNDR, în cadrul măsurii 214 „Plăți de agro-mediu”.
- Introducerea măsurii 215 „Bunăstarea animalelor” pentru sectorul porcine în vederea încurajării implementării unor standarde superioare de bunăstare a animalelor în România.
- Modificarea fișei măsurii 221 „Prima împădurire a terenurile agricole”: simplificarea condițiilor de accesare prin excluderea unor condiții de eligibilitate referitoare la terenurile agricole și permiterea accesului persoanelor fizice autorizate să elaboreze proiectele tehnice care stau la baza împăduririi terenurilor agricole cu sprijin prin FEADR.
- La măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi” intensitatea sprijinului a crescut de la 70% la 85% pentru investițiile în sectorul producției non-agricole, a fost completat criteriul de selecție privind micro-întreprinderile nou înființate în vederea includerii start-up-urilor care vizează activități non-agricole productive, au fost modificate criteriile de selecție prin prioritizarea serviciilor sanitar-veterinare și extinderea acestuia și la serviciile medicale și totodată a fost modificat criteriul de eligibilitate referitor la avizele/autorizațiile de mediu.
- Creșterea intensității sprijinului de la 70% la 85% pentru investiții în agro-turism precum și a plafonului investițiilor de la 70.000 euro la 100.000 euro /proiect și a intensității sprijinului de la 50% la 85% pentru investiții în activități recreaționale în cadrul măsurii 313 „Încurajarea activităților turistice”. De asemenea, în cadrul acestei măsuri au fost modificate criteriile de selecție aferente componentelor a și b prin prioritizarea activităților recreaționale și în agro-turism și criteriile de eligibilitate.
- Modificarea fluxului procedural aferent măsurilor axei LEADER.
- Amendamente în capitolul 11 din PNDR.

5.5. Dificultăți întâmpinate și măsuri pentru îmbunătățirea implementării Programului Național de Dezvoltare Rurală

Principalele dificultăți întâmpinate în implementarea PNDR au fost determinate de următoarele aspecte:

1. Resurse umane insuficiente în cadrul organismelor implicate în implementarea PNDR în raport cu volumul de muncă extrem de ridicat pentru lansarea și implementarea unui număr important din măsurile stabilite în PNDR încă din primul an de implementare. Având în vedere implicațiile financiare pe care le generează mărirea numărului de personal, coroborate cu situația dificilă din punct de vedere economic cu care s-a confruntat România în anul 2011, această problemă nu a putut fi rezolvată în cursul anului 2011, posturile din aparatul bugetar fiind blocate.

Totodată facem precizarea unei stări de fapt referitoare la structura de personal din cadrul DGDR-AM PNDR care este afectată de migrarea unei părți din personalul de specialitate cu expertiză valoroasă, către alte Autorități de Management sau instituții ce gestionează fonduri comunitare și dețin o bază de salarizare mult mai atrăgătoare (ex.: Ministerul Administrației și Internelor, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, ș.a.). Consecințele directe ale aspectelor prezentate sunt următoarele: neîncadrarea în termenele stabilite pentru atingerea obiectivelor din motive neimputabile, imposibilitatea compensării imediate a pierderilor de personal și recompensării și motivării personalului rămas (dificultăți și în compensarea cu timp liber pentru orele suplimentare prestate peste durata normală a timpului de lucru sau la efectuarea concediului legal de odihnă). Un factor nefavorabil cu privire la situația prezentată îl constituie și atragerea în condiții restrictive, datorate situației de austeritate bugetară, a resurselor umane, iar adaptarea la volumul de muncă și cerințele specifice activității necesită un efort considerabil și experiență în domeniu, ceea ce se câștigă în timp.

În vederea soluționării problemei legate de lipsa de personal menționăm solicitarea înaintată Ministerului Afacerilor Europene de suplimentare a personalului existent.

În privința situației resurselor umane din cadrul APDRP, pentru a depăși deficitul de personal, APDRP a făcut toate demersurile necesare în vederea ocupării prin concurs a posturilor vacante de care dispunea în luna iunie 2011. Acest lucru s-a materializat prin aprobarea memorandumului privind exceptarea APDRP de la prevederile OUG nr. 34/2009 privind rectificarea bugetară pe anul 2009 și reglementarea unor măsuri financiar fiscale. Astfel, APDRP a scos la concurs un număr de 31 de posturi vacante. Mai mult, în anul 2011 APDRP a reluat solicitările legislative privind suplimentarea numărului de personal, iar prin Hotărârea Guvernului nr. 822/2011, numărul personalului APDRP a fost suplimentat cu 50 de posturi, însă acestea nu au putut fi ocupate în cursul aceluiași an.

Pentru desfășurarea activității în bune condiții și pentru respectarea termenelor procedurale, permanent, APDRP alocă personal, acolo unde situația o impune, prin delegarea/mutarea temporară a experților, în funcție de necesarul de personal la un moment dat, cu respectarea legislației în vigoare și a Regulamentului (CE) nr. 885/2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr.1290/2005 în ceea ce privește autorizarea agențiilor de plăți și a altor entități precum și lichidarea conturilor FEGA și FEADR.

2. Lipsa conștientizării corespunzătoare din partea potențialilor beneficiari ai programului cu privire la obligațiile ce le revin și costurile și implicațiile pe care le presupune un proiect de investiții din PNDR. În vederea sprijinirii și informării corecte a potențialilor beneficiari ai PNDR, AM PNDR și APDRP au organizat campanii de promovare cât și întâlniri pentru a facilita accesul la informații a potențialilor beneficiari ai PNDR. Astfel, au fost oferite informații referitoare la condițiile ce trebuie îndeplinite pentru a putea aplica în cadrul PNDR, posibilitățile de accesare a surselor de creditare, etc.

În plus, în vederea asigurării transparenței în implementarea PNDR, în cursul anului 2011, autoritățile responsabile de managementul PNDR au urmărit respectarea acelor măsuri care au fost adoptate încă din anul 2010 în vederea creșterii gradului de transparență în implementarea Programului Național de Dezvoltare Rurală.

Aceste măsuri vizează:

- Stabilirea la începutul anului, în urma consultării Comitetului de Monitorizare, a calendarului de lansare a măsurilor din PNDR, precum și publicarea numărului de sesiuni pentru fiecare măsură, împreună cu suma alocată și calendarul de desfășurare a sesiunilor pentru informarea din timp a tuturor celor interesați cu privire la perioada în care pot fi depuse proiecte.
- Introducerea prevederii ca orice modificare făcută cu privire la regulile de implementare a măsurilor ce urmează a fi lansate, să devină publică cu aprox. 30 de zile înainte de data începerii sesiunii de depunere a proiectelor. Astfel, Ghidurile solicitantului au fost disponibile pe site-ul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și al APDRP cu circa 30 de zile înainte de data începerii sesiunii de depunere a proiectelor.

O altă metodă de a veni în sprijinul potențialilor beneficiari ai PNDR și de a asigura folosirea corespunzătoare a fondurilor alocate prin PNDR în funcție de prioritățile stabilite la nivelul Programului a fost reprezentat de modificările punctajelor de selecție pentru anumite măsuri ale Programului.

AM PNDR a supus aprobării membrilor Comitetului de Monitorizare propunerile de modificare a punctajelor aferente criteriilor de selecție pentru măsurile 121, 123 și sub-măsura 125c precum și punctajele aferente criteriilor de selecție și criteriile de departajare a proiectelor cu punctaj egal pentru sub-măsurile 125c și 322d.

3. Dificultățile pe care beneficiarii Programului le au în obținerea unor credite neceare asigurării cofinanțării private.

Pentru a veni în sprijinul potențialilor beneficiari ai fondurilor europene alocate pentru perioada 2007-2013, la începutul anului 2010 au fost introduse 2 scheme de garantare cu finanțare din PNDR:

- Schema de garantare pentru agricultură acordă garanții la credite beneficiarilor măsurii 121 “Modernizarea exploatațiilor agricole” și măsurii 123 “Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”, pentru partea acoperită de articolul 36 din Tratat;
- Schema de garantare pentru întreprinderi mici și mijlocii (IMM) acordă garanții IMM-urilor beneficiare ale măsurii 312 “Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”, 313 “Încurajarea activităților turistice” și componentei măsurii 123 acoperită de schemele de ajutor de stat.

Instrumentul financiar a fost propus conform art. 50-52 din Regulamentul Comisiei nr. 1974/2006 – sistemul de garantare a creditelor pentru beneficiarii măsurilor de investiții private din cadrul PNDR și aprobat de către Comise cu ocazia aprobării celei de a doua modificări a PNDR pentru introducerea sistemului de garanții, în luna aprilie 2009.

Suma alocată pentru cele două scheme de garantare este de 220.000.000 euro, distribuită astfel:

- 190.000.000 euro pentru derularea Schemei de garantare pentru agricultură,
- 30.000.000 euro pentru derularea Schemei de garantare pentru întreprinderi mici și mijlocii.

Schemele de garantare oferă garanții bancare solicitanților de împrumuturi bancare pentru finanțarea proiectelor de investiții private cofinanțate din măsurile PNDR precizate mai sus. În aceste condiții, în cursul anului 2011 au beneficiat de garanții un număr de 449 beneficiari.

Un alt demers ce a avut drept scop sprijinirea beneficiarilor PNDR și sporirea capacității de absorbție a fondurilor alocate MADR a fost acela de a acorda un avans de până la 50% din ajutorul public legat de investiția respectivă, plata avansului fiind condiționată de constituirea unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare unui procent de 110% din valoarea avansului. În aceste condiții, în data de 4 mai 2011, Autoritatea de Management pentru PNDR a înaintat oficial Comisiei Europene cea de-a șasea propunere de modificare a Programului Național de Dezvoltare Rurală, propunere aprobată în 4 august 2011.

4. Eliminarea blocajelor în procesul de achiziții publice derulate de beneficiarii publici prin inițierea unor demersuri pentru standardizarea documentației solicitate și accelerarea absorbției fondurilor disponibile pentru măsura 322 de infrastructură rurală, prin introducerea unor măsuri de monitorizare săptămânală a stadiului derulării achizițiilor. Drept consecință a măsurilor de informare și monitorizare întreprinse de autorități, în anul 2011 s-a înregistrat o creștere a numărului proiectelor cu toate achizițiile finalizate. Astfel, la data de 29 decembrie 2011, din cele 617 proiecte contractate pe măsura 322, 73% au finalizat toate achizițiile prevăzute în proiect.

5. Probleme apărute în derularea procedurilor de achiziții publice de către beneficiarii publici constau în:

- Conform legislației, de organizarea licitațiilor trebuie să se ocupe personalul din cadrul compartimentului specializat de achiziții publice din cadrul fiecărei primării. În cele mai multe cazuri aceste persoane nu sunt specialiști în evaluarea proiectelor și de aceea reprezentanții legali de proiect trebuie să apeleze la experți cooptați (specialiști din alte instituții – ingineri constructori, economiști) fapt ce conduce la întârzierea procesului de evaluare.
- În derularea procedurilor de achiziții a existat un număr mare de contestații în special la licitațiile pentru execuția lucrărilor sau „la pachet” dar și la licitațiile pentru serviciile de proiectare, fapt ce a condus la prelungirea duratei de finalizare a achizițiilor. În unele cazuri decizia Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor a fost fie de anulare a licitației, fie de reevaluare a ofertelor, fapt ce a condus de asemenea la o prelungire suplimentară a duratei de finalizare a achizițiilor.
- Totodată, precizăm că majoritatea beneficiarilor au contractat proiecte integrate cu mai multe componente din care unii au preferat să supună licitațiilor de achiziție publică separat fiecare componentă, fapt ce a condus la o prelungire a duratei de finalizare a achizițiilor.

Toate acestea au fost coroborate cu dificultățile privind reprezentarea autorității contractante în instanță.

Ca măsuri întreprinse, au fost organizate instruirii periodice la nivelul Centrelor Regionale cu beneficiarii și s-au transmis atenționări celor care au amânat întocmirea dosarelor de achiziții publice sau organizarea licitațiilor, în vederea urgentării lor.

Totodată, legislația națională în domeniul achizițiilor publice se modifică foarte des și conține prevederi care lasă loc la interpretări diferite.

În aceste condiții, pentru a facilita procesul de derulare a achizițiilor publice în cadrul proiectelor cu finanțare comunitară nerambursabilă, la nivelul Guvernului României s-a adoptat decizia ca anterior publicării documentației de atribuire în Sistemul electronic al achizițiilor publice, Autoritatea Națională de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice să realizeze o verificare și avizare ex-ante a documentațiilor în vederea asigurării respectării prevederilor legale privind achizițiile publice și a limitării numărului contestațiilor asupra documentațiilor de atribuire.

6. În derularea achizițiilor publice finanțate prin măsura de asistență tehnică majoritatea problemelor sunt legate de modificările frecvente ale prevederilor legislației naționale în domeniu. Legislația permisă favorizează depunerea de contestații din partea potențialilor ofertanți asupra Documentațiilor de Atribuire, dovedite ulterior ca nefondate și cu implicații în prelungirea termenelor de obținere a rezultatelor respectivei proceduri. Astfel, o procedură de achiziție publică poate dura până la un an din momentul publicării Documentației de Atribuire pe www.e-licitatie.ro până la semnarea contractului de achiziție publică.

7. Modificări legislative în domeniul turismului care, alături de propunerea de modificare a fișei măsurii, au condus la anularea celei de-a doua sesiuni a măsurii 313 stabilită pentru anul 2011.

Luând în considerare procedura laborioasă de revizuire a documentației elaborate în vederea implementării măsurii 313, ca urmare a modificărilor legislative din domeniul turismului (revizuirea Planului de Amenajare Teritorială Națională – secțiunea Turism, modificarea normelor de clasificare turistică) dar și ca urmare a revizuirii priorităților României privind turismul a fost constituit un grup de lucru interministerial (MDRT și MADR) aprobat prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și turismului nr. 2537/04.10.2011. Obiectivul acestui grup de lucru este acela de îmbunătățire a cadrului necesar implementării măsurilor care vizează domeniul turismul românesc.

5.6 Acțiuni pentru dezvoltarea capacității administrative

1. Măsuri de pregătire a personalului implicat în implementarea PNDR

• AM PNDR

În cursul anului 2011, personalul din cadrul Autorității de Management de la nivel central și județean a participat în cursul anului 2011 la cursurile organizate în cadrul proiectului „Instruirea personalului Autorității de Management și Compartimentelor Județene de Dezvoltare Rurală privind implementarea PNDR”. Menționez că în cadrul proiectului care se derulează pe durata pe durata a 17 luni (31 august 2011-31 ianuarie 2013), vor fi organizate 3 module, după cum urmează:

- Modulul I Formare profesională în domeniul achizițiilor publice
- Modulul II Pregătire profesională în domeniul comunicării și relațiilor publice
- Modulul III Pregătire profesională în domeniul analizei, previziunii și interpretării datelor statistice.

Proiectul conține și o componentă de identificare a nevoilor de instruire ale personalului implicat în implementarea PNDR pentru anii 2012-2013. În cadrul acestei componente, contractorul va evalua, după implementarea sesiunilor de formare profesională, nivelul de performanță al personalului AM PNDR și al personalului Compartimentelor de Dezvoltare Rurală Județene și va stabili care sunt abilitățile, cunoștințele sau aptitudinile necesare pentru îmbunătățirea activității personalului din cadrul AM PNDR și CDRJ.

De asemenea, înaintea lansării sesiunii de depunere a proiectelor pe măsura 141, în cursul anului 2011 a avut loc o întâlnire de lucru între reprezentanții AM PNDR și reprezentanții compartimentelor de dezvoltare rurală județene (CDRJ) în vederea evaluării unitare a proiectelor depuse în cadrul sesiunii. În cadrul acestei întâlniri, discuțiile s-au purtat pe marginea Ghidurilor solicitantului și a procedurilor de lucru aferente măsurii 141 cât și măsurii 142.

• APDRP

Pregătirea profesională a personalului Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit s-a realizat conform Planului Anual de Pregătire Profesională a personalului Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit pentru anul 2011, aprobat sub nr. 3699/16.02.2011, încercând să satisfacă nevoile de formare profesională identificate la sfârșitul anului 2010 și a cuprins dezvoltarea competențelor tehnice specifice postului privind: cadrul instituțional și legal pentru implementarea măsurilor din cadrul axelor PNDR, aplicarea unitară a procedurilor de lucru FEADR (audit, control și antifraudă, control financiar preventiv propriu, achiziții, evaluare - selectare, contractare, verificare pe teren, autorizare plăți și recuperare datorii, contabilizare și efectuare plăți, sistemul de monitorizare al proiectelor FEADR) cât și dezvoltarea competențelor generale privind comunicarea și relațiile publice, managementul resurselor umane, managementul riscurilor, dezvoltare personală și leadership, securitatea informației, cunoașterea legislației comunitare și naționale aplicabile programelor de dezvoltare rurală.

Angajații Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit au participat în cursul anului 2011 la un program de formare profesională, program care a urmarit să atingă obiectivele stabilite privind dezvoltarea competențelor și consolidarea cunoștințelor profesionale ale personalului implicat în aplicarea metodologiei de lucru precum și îndeplinirea atribuțiilor de serviciu conform cerințelor din fișele de post.

Pentru toți angajații APDRP în cadrul Programului anual al achizițiilor publice – 2011 au fost aprobate proiecte de formare profesională, proiecte finanțate prin măsura 511 - Asistență tehnică, astfel:

- Proiectul "Organizare de seminarii tematice si vizite de studiu pentru personalul APDRP" - F/511.1/2/S/09/007, cu o valoare de 1.500.000 lei, proiect necontractat în anul 2009 și relansat în anul 2010. Proiectul urmărește în cadrul *Componentei 1* organizarea de seminarii tematice cu angajații APDRP ce vor avea ca obiectiv instruirea personalului de la nivel central, regional și județean privind aplicarea unitară a noilor proceduri de lucru, în concordanță cu lansarea noilor măsuri în cadrul PNDR, avându-se de asemenea în vedere și cunoașterea și aplicarea corespunzătoare a modificărilor procedurale survenite în cadrul procedurilor acreditate. *Componenta 2* a proiectului se referă la organizarea de întâlniri de tip team-building pentru angajați ai APDRP cu funcții de conducere, iar *Componenta 3* include organizarea a 3 vizite de studiu în alte State Membre ale Uniunii Europene pentru persoane din cadrul APDRP, proiect continuat și finalizat în cursul anului 2011.

- Proiectul „Dezvoltarea cunoștințelor și competențelor personalului din cadrul APDRP de la nivel național”, proiect raportat din 2009, cu o valoare de 5.195.410 Lei, contractat în decembrie 2010, care a fost implementat pe parcursul anului 2011 și continuă și în anul 2012. În cadrul acestui proiect se vor finanța activități de formare profesională privind legislația comunitară și națională în domeniul managementului fondurilor europene, regimului juridic al dreptului de proprietate, al societăților comerciale, societăților agricole și întreprinderilor mici și mijlocii, achizițiilor publice, politicilor agricole, protecției mediului înconjurător, sanitar-veterinar, agro-turismului și silviculturii, contabilității, controlului și antifraudei, verificării tehnice. De asemenea, în cadrul aceluiași proiect se vor realiza cursuri de formare de formatori, de relații publice și comunicare și de management de proiect, inclusiv aspecte legate de managementul timpului, managementul stresului, managementul echipei.
- Proiectul „Instruirea în domenii tehnice de specialitate a angajaților APDRP”, proiect contractat în anul 2011, cu o valoare de 2.534.952 Lei, care urmează a fi implementat în cursul anului 2012. În cadrul acestui proiect se vor finanța activități de formare profesională privind achizițiile publice, autorizarea platilor, constatarea neregulilor și recuperarea datoriilor, control financiar preventiv, efectuarea și contabilizarea plăților, control și antifrauda, evaluare, selectare și contractare, monitorizare și verificare tehnică. Materia de curs va cuprinde aspecte privind implementarea procedurilor și studii de caz.

2. Măsuri privind baza materială necesară desfășurării activității APDRP

În vederea asigurării bazei materiale necesare desfășurării activității personalului Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP) în condiții optime, în cursul anului 2011, atât pentru cei care-și desfășoară activitatea în cele două sedii de la nivel central cât și pentru cei din cele 50 structuri fără personalitate juridică din teritoriu (CRPDR-uri și OJPDRP-uri), pe lângă asigurarea cheltuielilor curente de funcționare, au fost realizate achiziții din bugetul propriu în sumă totală de peste 5.000 mii lei (RON), care au avut ca scop în principal întreținerea precum și completarea bazei materiale existente.

De asemenea, pe tot parcursul anului 2011 s-a asigurat punerea la dispoziție pentru personalul responsabil cu promovarea precum și pentru verificările pe teren, a mijloacelor de transport precum și a dotărilor necesare pentru desfășurarea unor astfel de acțiuni.

Având în vedere posibilitatea asigurării finanțării logisticii prin Capitolul 16 din PNDR 2007-2013 „*Operațiuni de asistență tehnică*”, unde APDRP are calitatea de beneficiar al acestei măsuri și are rol de Autoritate Contractantă, atât pentru proiectele de asistență tehnică lansate în nume propriu, cât și pentru proiectele de asistență tehnică propuse de către ceilalți beneficiari ai măsurii, eventualele completări și necesități apărute în privința dotărilor precum și a altor cheltuieli ale APDRP au fost asigurate și în conformitate cu prevederile acestui capitol din PNDR.

3. Acțiuni vizând sistemul informatic al APDRP

În cursul anului 2011, activitățile în ceea ce privește sistemul informatic au vizat elaborarea strategiei IT a APDRP pentru perioada 2010-2013, configurarea serverelor de aplicații și de baze de date, precum și activități de tip help-desk și mentenanță,

monitorizare zilnică a logurilor de aplicații, monitorizare zilnică a infrastructurii de date, elaborarea specificațiilor tehnice pentru echipamentele IT ce se vor achiziționa de către APDRP, evaluarea ofertelor în cadrul licitației publice pentru:

- „Achiziționare de echipamente informatice”,
- „Achiziționarea de software pentru buna funcționare a APDRP”,
- “Achiziționare solutii de securitate in retea si token pentru semnatura electronica;”
- “Achiziționarea serviciilor de introducere a datelor istorice in cadrul sistemului informatic integrat al APDRP”,
- Realizarea unei solutii de mesagerie unificata si "Call Center" si implementarea unei platforme de servicii pentru beneficiari prin IVR;
- Achiziționarea de componente si accesorii IT;
- Achiziționare de generatoare de tensiune pentru serverele APDRP.

S-a încheiat proiectul privind actualizarea sistemului integrat (implementarea măsurilor noi ce vor fi introduse în 2010 și 2011, precum și actualizarea măsurilor existente în conformitate cu procedurile aflate în vigoare). Valabilitatea contractului „Actualizarea și dezvoltarea software-ului integrat al APDRP” a fost din data de 16.03.2010 prin inițierea proiectului până la data de 16.03.2011 închidere proiect, moment în care au fost funcționale toate modulele.

Acest contract a fost extins prin semnarea în data de 16.08.2011 a unui alt contract C/511/1/2/S/11/00/25/S0 - „Actualizarea software-ului integrat al APDRP”.

Proiectul de actualizare a sistemului informatic este finanțat prin măsura de Asistență Tehnică.

Obiectivul general al acestui proiect este de a crea un „Sistem de procesare a cererilor pentru dezvoltare rurală” modern și eficient, care să fie un instrument eficace la îndemâna beneficiarului.

Pe un plan practic, obiectivul global, la nivelul UE, este înlocuirea actualului sistem de lucru cu unul electronic, integrat, pentru a fi folosit în:

- simplificarea procedurilor, în standardizarea și armonizarea activităților și a fluxurilor de informații;
- prevenirea fraudei și evaziunii fiscale, ca rezultat al cooperării și informării internaționale.

Componentele acestui proiect sunt următoarele:

1. Gestiunea cererilor de finanțare (SPCDR);
2. Interfețe cu sisteme externe (IACS-RF; IACS-LPIS; SIA - Sistemul de Înregistrare al Animalelor, SFC2007);
3. Modulul de interfața Portal;
4. Integrare cu Sistemul de Management al Documentelor existent, Integrare cu Sistemul de Workflow Management existent;
5. Modulul de audit, rapoarte de audit; Modulul de securitate și administrare securitate;
6. SIVCO Applications;
7. Servicii.

Scopul extinderii contractului a apărut ca urmare a modificărilor legislative și procedurale apărute în faza finală a derulării proiectului, precum și a cerintelor adiționale identificate

ca urmare a implementării și punerii în funcțiune a modulelor sistemului informatic integrat.

Extinderea sistemului informatic integrat existent în producție este o necesitate firească, apărută ca urmare a intensificării și optimizării derulării activităților și a fluxurilor de lucru, desfășurate atât la nivelul central cât și la nivelul entităților din structura organizațională a APDRP.

Obiectivele Generale ale extinderii sunt:

1. Modificarea sistemului determinată de noile versiuni de proceduri
2. Cerințe noi apărute pe modulele existente (Contabilizare Plăți, Efectuare Plăți, Recuperare Debite)
3. Cerințe noi privind realizarea de funcționalități în modulele orizontale ale sistemului, apărute după finalizarea analizei
4. Instruirea pe funcționalitățile noi ale sistemului, apărute ca urmare a extinderii.

4. Utilizarea asistenței tehnice

Măsura de asistență tehnică contribuie la implementarea efectivă, eficientă, corectă și transparentă a Programului Național de Dezvoltare Rurală prin sprijinirea activităților de pregătire, management, monitorizare, evaluare, informare și control ale acestuia.

Sprijinul oferit prin măsura de asistență tehnică va fi acordat în vederea îndeplinirii activităților specifice derulării PNDR de către beneficiarii acestuia și va avea rol complementar resurselor deja existente la nivelul beneficiarilor.

În acest sens, măsura de asistență tehnică acționează ca un instrument ce asigură o abordare comună în coordonarea politicii de dezvoltare rurală.

Măsura de asistență tehnică este implementată, conform atribuțiilor specifice atât de către AM PNDR cât și de către APDRP.

- **Autoritatea de Management pentru PNDR, inclusiv structurile județene (Compartimentele Județene de Dezvoltare Rurală) cu atribuții specifice în implementarea PNDR**

În data de 16 martie 2011 a fost semnată Anexa nr. 6 la Programul anual al achizițiilor publice pentru proiectele/acțiunile finanțate prin măsura 511 „Asistență tehnică” pentru anul 2011, anexă care a inclus 13 proiecte. În urma ultimei actualizări din data de 09 septembrie 2011, anexa a cuprins 22 proiecte.

Din cele 22 proiecte propuse a fi implementate în anul 2011, au fost lansate proceduri de atribuire pentru următoarele proiecte:

1. Publicarea anunțurilor de lansare a sesiunilor pentru măsurile PNDR
Procedura de atribuire a contractului de servicii a fost anulată în conformitate cu prevederile art. 209, alin (1) lit. b) din OUG nr. 34/2006, respectiv nu a fost depusă nicio ofertă.

2. Instruirea personalului Autorității de Management și Compartimentelor județene de Dezvoltare Rurală privind implementarea PNDR
În urma aplicării procedurii de atribuire a fost semnat contractul de servicii în valoare de 1.330.000 Lei, fără TVA, echivalent cu 312.808,69 euro, cu SC MSEXPERTMOB SRL, România. La 31.12.2011 contractul se afla în curs de derulare.
3. Achiziționare autoturisme pentru activități specifice pentru AMPNDR
În urma aplicării procedurii de atribuire a fost semnat contractul de furnizare în valoare de 2.615.811,6 Lei, fără TVA, echivalent cu 615.224,52 euro, cu SC Automobile Dacia, România. Contractul s-a finalizat în luna august.
4. Achiziționarea de articole de papetărie pentru AM PNDR
În urma aplicării procedurii de atribuire a fost semnat contractul de furnizare în valoare de 231.990 Lei, fără TVA, echivalent cu 54.562,77 euro, cu SC SMART TRADING PREST SRL, România. La 31.12.2011 contractul se afla în curs de derulare
5. Achiziționarea de servicii poștale și de curierat
În urma aplicării procedurii de atribuire a fost semnat contractul de servicii în valoare de 899.000 Lei, fără TVA, echivalent cu 211.439,86 euro, cu CN Poșta Română, România. La 31.12.2011 contractul se afla în curs de derulare.
6. Organizarea seminariilor și atelierelor de lucru privind derularea PNDR
Procedura de selecție se afla în curs de desfășurare la data de 31.12.2011.
7. Achiziționarea de combustibil pentru parcul auto AM PNDR
Procedura de atribuire a fost anulată în conformitate cu prevederile art. 209 alin (1) lit. b) din O.U.G.34/2006, respectiv prin oferta depusă se modifică clauzele contractuale obligatorii, clauze care sunt dezavantajoase pentru Autoritatea Contractantă.
8. Completarea indicatorilor de rezultat comuni și adiționali prevăzuți în cadrul fișelor măsurilor din PNDR pentru proiectele finalizate
Procedura de atribuire a fost anulată în conformitate cu art. 209, alin (1) lit. d) teza a doua din OUG nr. 34/2006.
9. Organizarea și pregătirea întâlnirilor Comitetului de Monitorizare
În urma aplicării procedurii de atribuire a fost semnat contractul de servicii în valoare de 327.525 Lei, fără TVA, echivalent cu 77.032,08 euro, cu SC Perfect Tour SRL, România. La 31.12.2011 contractul se afla în curs de derulare.
10. Achiziționarea de echipamente de lucru specifice AM PNDR
În urma aplicării procedurii de atribuire a fost semnat contractul de furnizare în valoare de 3.127.286,72 Lei, fără TVA, echivalent cu 758.718,70 euro, cu SC DOCENTRIS SRL, România. Contractul s-a finalizat în luna octombrie.
11. Achiziționarea de aparate de îndosariat
În urma aplicării procedurii de atribuire a fost semnat contractul de furnizare în valoare de 20.394,90 Lei, fără TVA, echivalent cu 4.948,06 euro, cu SC SMART TRADING PREST SRL, România. Contractul s-a finalizat în luna septembrie.

12. Achiziționarea de asigurări obligatorii de răspundere civilă auto (RCA) pentru autoturismele AM PNDR
În urma aplicării procedurii de atribuire a fost plătită suma de 18.645 Lei, fără TVA, echivalent cu 4459,99 euro, către SC OMNIASIG SRL, România.
13. Achiziționarea de asigurări facultative de avarii (CASCO) fără franșiză, pentru autoturismele AM PNDR
În urma aplicării procedurii de atribuire a fost semnat contractul de servicii în valoare de 35.016,71 Lei, fără TVA, echivalent cu 8.376,20 euro, cu SC CarpaticaAsig SRL, România. La 31.12.2011 contractul se afla în curs de derulare.
14. Reconfigurarea și mentenanța site-ului www.pndr.ro
Procedura de atribuire a contractului de servicii a fost anulată în conformitate cu prevederile art. 209, alin (1) lit. b) din OUG nr. 34/2006, respectiv nu a fost depusă nicio ofertă.
15. Achiziționarea de mobilier de birou
Contractul de furnizare nu a fost semnat până la data de 31.12.2011.

• **APDRP pentru funcțiile legate direct de implementarea PNDR**

În cadrul Anexei 1 la Programul Anual de Achiziție Publică aferentă anului 2010 - *Proiecte finanțate prin măsura de asistență tehnică din PNDR*, din totalul de 24 proiecte a căror valoare a fost estimată la 75.432.389 lei au fost contractate 7 proiecte în valoare de 21.269.712,05 lei, iar 3 proiecte au fost reportate și contractate în anul 2011 în valoare de 4.524.207,00 lei

În cadrul Anexei 1 la Programul Anual de Achiziție Publică aferentă anului 2011 - *Proiecte finanțate prin măsura de asistență tehnică din PNDR*, la data de 31 decembrie 2011, din totalul de 30 proiecte, au fost lansate 12 proiecte, dintre care au fost contractate 10 (dintre care două proceduri pe loturi, rezultând 13 contracte) în valoare totală de 21.748.930,50 Lei/ 5.107.780,76 Euro, o procedură de achiziție publică se află în curs de semnare a contractului, o procedură este în etapa de evaluare a ofertelor primite, iar 18 proceduri au fost anulate și reportate sau cuprinse în cadrul altor proiecte din Anexa 1 la Programul Anual de Achiziție Publică aferentă anului 2012 - *Proiecte finanțate prin măsura de asistență tehnică din PNDR*.

Astfel:

1. Achiziționare soluție de stingere incendii, climatizare și monitorizare - valoarea proiectului este de 5.177.046,72 Lei echivalent cu 1.215.840 Euro.
Adjudecat firmei SC GEO STING SRL, conform Contractului de Furnizare nr. C/511/1/2/B/11/04/S0 din data de 14 octombrie 2011, în valoare de 4.922.604,45 Lei/ 1.156.083,70 Euro. Echipamentele au fost livrate urmând a fi instalate.
2. Achiziționarea de software pentru buna funcționare a APDRP - valoarea proiectului este de 3.585,236 Lei echivalent cu 842.000 Euro.
Adjudecat firmei SC TEAMNET INTERNATIONAL SA, conform Contractului de Furnizare nr. C/511/1/2/B/11/00/05/S0 din data de 14 decembrie 2011, în valoare de 3.583.000 Lei/ 841.474,87 Euro

3. Achiziționarea de accesorii și componente IT - valoarea proiectului este de 404.510 Lei echivalent cu 95.000 Euro.
Adjudecat firmei SC ASESOFIT INTERNATIONAL SA, conform Contractului de Furnizare nr. C/511/1/2/B/11/00/06/S1 din data de 03 noiembrie 2011, în valoare de 353.703,00 Lei/ 83.067,87 Euro
 4. Consultanță și preaudit pentru implementarea cerințelor standardelor ISO/IEC 27001:2005, ISO/CEI 27002:2005 și ISO 20000 sau ITIL - valoarea proiectului este de 723.860 Lei echivalent cu 170.000 Euro.
Adjudecat firmei SC DELOITTE AUDIT SRL, conform Contractului de Servicii nr. C/511/1/2/S/11/00/07/S0 din data de 29 decembrie 2011, în valoare de 622.520,00 Lei/ 146.200,09 Euro.
 5. Achiziționare servicii de gestionare a flotei auto - valoarea proiectului este de 519.476 Lei echivalent cu 122.000 Euro.
La 31.12.2011 proiectul se afla in curs de evaluare.
 6. Achiziționare de echipamente informatice – Proiect pe loturi cu valori după cum urmează :
 - Lot 1 - valoarea lotului 1 în cadrul proiectului este de 2.043.184 Lei echivalent cu 479.845,94 Euro.
 - Lot 2 - valoarea lotului 2 în cadrul proiectului este de 3.038.200 Lei echivalent cu 713.527,48 Euro.
 - Lot 3 - valoarea lotului 3 în cadrul proiectului este de 2.058.000 Lei echivalent cu 483.325,50 Euro.
- Adjudecarea contractelor după cum urmează:
- Lot 1 - Adjudecat firmei SC ASESOFIT INTERNATIONAL SA, conform Contractului de Furnizare nr. C/511/1/2/B/11/01/11/S0 din data de 21 noiembrie 2011, în valoare de 2.041.500,00 Lei/ 479.450,44 Euro
 - Lot 2 - Adjudecat firmei SC QUALITY BUSINESS SOLUTIONS SRL, conform Contractului de Furnizare nr. C/511/1/2/B/11/02/11/S0 din data de 28 noiembrie 2011, în valoare de 3.036.290,00 Lei/ 713.078,91 Euro
 - Lot 3 - Adjudecat firmei SC ASESOFIT INTERNATIONAL SA, conform Contractului de Furnizare nr. C/511/1/2/B/11/03/11/S0 din data de 21 noiembrie 2011, în valoare de 2.056.700,00 Lei/ 483.020,20 Euro
7. Realizarea unei soluții de mesagerie unificată și Call Center și implementarea unei platforme de servicii pentru beneficiarii IVR - valoarea proiectului este de 3.832.200,00 Lei echivalent cu 900.000 Euro.
Adjudecat firmei SC IDILIS SRL, procedurile de semnare a contractului fiind în derulare la 31.12.2011.
 8. Schimb de experiență cu auditori interni din agențiile de plăți ale statelor membre UE - valoarea proiectului este de 638.700,00 Lei echivalent cu 150.000 Euro.
Adjudecat firmei SC XPLORA SOLUTIONS SRL, conform Contractului de Servicii nr. C/511/1/2/S/11/00/21/S0 din data de 28 noiembrie 2011, în valoare de 498.782,00 Lei/ 117.139,97 Euro

9. Achiziționare autovehicule pentru activități specifice - Proiect pe loturi cu valori după cum urmează :

- Lot 1 - valoarea lotului 1 în cadrul proiectului este de 805.342,32 Lei echivalent cu 189.136,29 Euro.
- Lot 2 - valoarea lotului 2 în cadrul proiectului este de 110.125,68 Lei echivalent cu 25.863,24 Euro.

Adjudecarea contractelor după cum urmează:

- Lot 1 - Adjudecat firmei SC RADACINI MOTORS SRL, conform Contractului de Furnizare nr. C/511/1/2/B/11/01/24/S0 din data de 24 octombrie 2011, în valoare de 797.650,00 Lei/ 187.329,74 Euro
- Lot 2 - Adjudecat firmei SC RADACINI MOTORS SRL, conform Contractului de Furnizare nr. C/511/1/2/B/11/02/24/S0 din data de 24 octombrie 2011, în valoare de 109.900,00/ 25.810,24 Euro

10. Actualizarea software-ului integrat al APDRP - valoarea proiectului este de 3.247.031,18 Lei echivalent cu 762.571,91 Euro.

Adjudecat firmei SC SIVECO ROMANIA SA, conform Contractului de Servicii nr. C/511/1/2/S/11/00/25/S0 din data de 11 august 2011, în valoare de 3.247.023,05 Lei/ 762.570,00 Euro

11. Achiziționare de generatoare de tensiune pentru serverele APDRP - valoarea proiectului este de 131.998,18 Lei echivalent cu 31.000,00 Euro.

Adjudecat firmei SC PROENERG SA, conform Contractului de Furnizare nr. C/511/1/2/B/11/00/27/S0 din data de 03 noiembrie 2011, în valoare de 89.258,00/ 20.962,42 Euro.

12. Achiziționarea serviciilor de introducere a datelor istorice în cadrul sistemului informatic integrat - valoarea proiectului este de 528.298,58 Lei echivalent cu 124.072,00 Euro.

Adjudecat firmei SC XOR-IT SYSTEMS SRL, conform Contractului de Servicii nr. C/511/1/2/S/11/00/30/S0 din data de 21 noiembrie 2011, în valoare de 390.000,00/ 91.592,30 Euro.

5.7 Misiuni de audit efectuate de Direcția de Audit Intern APDRP

Activitățile desfășurate în anul 2011 de către Direcția Audit Intern au fost planificate și executate conform Planului anual pentru 2011 și Planului strategic de audit intern pentru perioada 2011-2015 pentru FEADR, cu scopul de a oferi conducerii o asigurare rezonabilă cu privire la domeniile auditate prezentate în continuare:

Misiuni de audit privind administrarea, gestionarea și utilizarea fondurilor comunitare

- Verificarea integralității, acurateții și veridicității evidențelor contabile ale Agenției (la nivelul DCPFE) pentru perioada 16.10.2010 – 31.03.2011;
- Verificarea modului de respectare a procedurilor privind autorizarea plăților la nivel central, regional și județean pentru proiectele contractate în cadrul Măsurilor 121, 123, Schemele XS13, XS28 și 511;
- Verificarea modului de respectare a reglementărilor referitoare la eligibilitatea proiectelor și a cheltuielilor efectuate în cadrul Măsurilor 312 și 313;
- Evaluarea respectării procedurilor în procesul de autorizare a plăților pentru Măsura 322;
- Verificarea modului de respectare a procedurilor și a normelor comunitare de către APIA în procesul de implementare a Măsurilor 211, 212 și 214;
- Evaluarea modului de aplicare a procedurii pentru criteriul de selecție S4 pentru proiectele din sesiunea 01/ 2010 în cadrul Măsurii 123;
- Evaluarea aspectelor procedurale semnalate de către conducerea Centrului Regional Satu-Mare cu privire la anumite proiecte finanțate prin Programul SAPARD și FEADR;
- Evaluarea procedurilor pentru implementarea sub-măsurii 431.2 și Măsurii 4.1, finanțate prin Axa 4 – Leader;
- Evaluarea stadiului de implementare a sistemului de control intern managerial, inclusiv a procedurilor formalizate pe activități în entitățile publice centrale;
- Raportarea activităților DAI cu privire la rezultatele evaluărilor de audit intern în vederea emiterii Declarației de Asigurare de către Directorul General pentru anul financiar 2011.

Misiuni de audit privind sistemul IT

- Evaluarea controalelor implementate la nivelul aplicațiilor privind contabilizarea și efectuarea plăților;
- Evaluarea controalelor generale Organizaționale, Procedurale și Tehnice la nivelul funcției IT a APDRP;
- Evaluarea Sistemului de Management al Securității Informației al APDRP;
- Evaluarea măsurii în care SPCDR oferă un nivel minim de control cu privire la captarea datelor inițiale și asigurarea trasabilității tranzacțiilor electronice.

Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană – FEADR

- Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană privind corecțiile financiare propuse pentru Pilonul I și II aferente anului financiar 2009;
- Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană privind Decizia de închidere a conturilor FEADR pentru anul 2009;
- Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană privind certificarea conturilor pentru anii 2009 și 2010 (Misiunea de audit efectuată în perioada 04-08.10.2010);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană privind sistemul de gestionare, control și sancționare a măsurilor din cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, măsurile din Axa I și Axa III îndeosebi măsurile de investiții (Misiunea de audit desfășurată în perioada 04-08.10.2010);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană privind sistemul de gestionare, control și sancționare a măsurilor din cadrul Programului Național de

Dezvoltare Rurală 2007-2013, măsurile din Axa I îndeosebi măsurile ce implică ajutoarele forfetare (Misiunea de audit efectuată în perioada 26-30.04.2010);

- Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană privind gestionarea neregulilor pentru FEADR (Misiunea de audit efectuată în perioada 21-25.11.2011);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană privind plățile directe complementare din FEADR (Misiunea de audit s-a desfășurat în perioada 24-28.10.2011);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană privind sistemul de gestionare, control și sancționare pentru măsurile din Axele I și III (Misiunea de audit efectuată în perioada 05-09.09.2011);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană privind sistemul de management, control și sancțiuni pentru măsurile din Axa II (Misiunea de audit din perioada 04-08.07.2011);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Comisia Europeană privind sistemul de gestionare, control și sancționare a măsurilor din Axele I și III (Măsurile de investiții) (Misiunea de audit efectuată în perioada 16-20.05.2011);

Urmărirea recomandărilor formulate de Curtea Europeană a Auditorilor (ECA) – FEADR

Auditorii interni au pregătit misiunea și au participat ca observatori la următoarele misiuni de audit ale ECA:

- Urmărirea recomandărilor formulate de Curtea Europeană de Conturi privind implementarea legislației Uniunii Europene din domeniul igienei publice veterinare în abatoarele din noile state membre (Misiunea de audit efectuată în perioada 14-18 februarie 2011);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Curtea Europeană de Conturi privind auditul performanței Măsurii 121 din PNDR 2007-2013 (Misiunea de audit a fost efectuată în perioada 03-07.05.2010);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Curtea Europeană de Conturi privind auditul plăților FEADR și Declarația de asigurare privind anul financiar 2010 (Misiunea de audit s-a desfășurat în perioada 25-29.10.2011 și 21-24.02.2012);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Curtea Europeană de Conturi privind auditul performanței Măsurii 123 din PNDR 2007-2013 (Misiunea de audit s-a desfășurat în perioada 14-16.12.2011 și 16-20.01.2012);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Curtea Europeană de Conturi privind auditul plăților FEADR și Declarația de asigurare privind anul financiar 2011 (Misiunea de audit s-a desfășurat în perioada 13-22.02.2012);
- Urmărirea recomandărilor formulate de Curtea Europeană de Conturi privind auditul performanței Măsurii 112 din PNDR 2007-2013 (Misiunea de audit s-a desfășurat în perioada 30.01-10.02.2012).

Urmărirea recomandărilor formulate de Serviciul Audit din cadrul MADR

În cursul anului 2011, auditorii interni au urmărit modul de implementare a recomandărilor formulate în Raportul de audit al Serviciului Audit din cadrul MADR privind evaluarea modului de organizare și desfășurare a activității de audit de către DAI din cadrul APDRP în perioada 02.08-31.08.2010.

Urmărirea recomandărilor formulate de Autoritatea de Audit

În cursul anului 2011, auditorii interni au urmărit modul de implementare a recomandărilor Autorității de Audit în cadrul următoarelor misiuni de audit:

- Urmărirea recomandărilor formulate în Raportul de audit al Autorității de Audit privind modul de implementare a FEADR în anul financiar 16.10.2009-15.10.2010;
- Urmărirea recomandărilor formulate în Raportul de audit al Autorității de Audit privind modul de implementare a FEADR în anul financiar 16.10.2010-15.10.2011.

Urmărirea recomandărilor formulate de Autoritatea Competentă

În cursul anului 2011, auditorii interni au urmărit modul de implementare a recomandărilor Autorității Competente formulate în Planul de Monitorizare a acreditării Agenției de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit și cele din Planul de acțiune elaborat ca urmare a recomandărilor Autorității de Audit din cadrul Curții de Conturi a României.

Urmărirea recomandărilor formulate de alte organisme de control/audit

- Urmărirea propunerilor formulate în Raportul Corpului de Control al Primului Ministru pentru Măsura 322.

5.8 Controale efectuate

A. Autoritatea de Management pentru PNDR

Pentru măsura 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență”, măsură pentru care Autoritatea de Management a menținut atribuțiile de implementare, în cursul anului 2011 a fost realizată verificarea prin sondaj la nivel central a unui procent de 3% din totalul valorii proiectelor conforme depuse în sesiunea 01/11, desfășurată în perioada 01.06.2011 – 30.06.2011 pentru această măsură. Din totalul de 26.943 proiecte conforme depuse pentru Măsura 141 „Sprijinirea fermelor agricole de semi-subzistență” au fost verificate prin sondaj un număr de 814 proiecte, reprezentând 3,1%.

Situația pe regiuni se prezintă astfel:

- Regiunea 1 - 113 proiecte;
- Regiunea 2 - 62 proiecte;
- Regiunea 3 - 109 proiecte;
- Regiunea 4 - 176 proiecte;
- Regiunea 5 - 63 proiecte;
- Regiunea 6 - 184 proiecte;
- Regiunea 7 - 104 proiecte;
- Regiunea 8 - 3 proiecte.

În urma verificărilor prin sondaj efectuate la nivelul celor 8 regiuni, au rezultat următoarele concluzii:

- au fost implementate corect observațiile misiunii de audit,
- neîntocmirea tuturor documentelor cuprinse în dosarul administrativ, de exemplu: calendarul de verificare,

- existența dificultăților de implementare determinate de insuficiența personalului necesar îndeplinirii sarcinilor corespunzătoare în timp util (valabil pentru județele cu număr foarte mare de proiecte).

Pentru măsura 142 „Înființarea grupurilor de producători” din cele 21 proiecte depuse în anul 2011 au fost verificate prin sondaj 13 proiecte.

B. Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit

Direcția Control și Antifraudă (DCA), aflată în subordinea directă a Directorului General al APDRP efectuează, conform procedurii acreditate, verificări tehnice și financiare ale proiectelor privind conformitatea, eligibilitatea, selecția și plățile, dar și controlul intern, în scopul prevenirii fraudei și asigurării utilizării corespunzătoare a fondurilor, cu respectarea cerințelor de calitate impuse prin proiect.

Principala activitate de control PNDR a constat în verificarea proiectelor în perioada de implementare care a constat în:

1. Controlul pe eșantion al proiectelor înainte și după prima plată în cadrul măsurilor de investiții din Axele I, II și III, precum și a proiectelor finalizate în cadrul măsurilor de investiții din Axele I și III;
2. Soluționarea, în limita competențelor ce îi revin, a petițiilor, sesizărilor, reclamațiilor și notificărilor venite din interiorul APDRP, de la beneficiari, persoane fizice sau juridice, instituții abilitate în verificarea proiectelor;
3. Demararea procedurilor de recuperare debite conform OG 79/2003 și OG 66/2011 cu modificările și completările ulterioare, prin întocmirea titlurilor de creanță aferente neregulilor constatate în urma controalelor proprii și externe, și soluționarea contestațiilor aferente titlurilor de creanță.

1. Controlul pe eșantion

Controlul pe eșantion a constat în:

- controlul unui procent de 5% din valoarea eligibilă plătită la proiectele FEADR din Axele 1 și 3 în perioada 16.10.2009 – 15.10.2010, derulat în perioada februarie-decembrie 2011;
- controlul unui procent de minim 1% din totalul cererilor de plată verificate de DPP-APDRP, aferent Axei II - Măsurile 211, 212, 214 (campania 2009), derulat în perioada octombrie-noiembrie 2011;
- controlul unui procent de minim 1% din valoarea totală eligibilă a cheltuielilor decontate asupra proiectelor finalizate până la data de 31.12.2010 pe măsurile de investiții din cadrul Axelor I și III.

1.a. Controlul pe eșantion aferent AXEI I și III- Măsurile 121, 123, 123A, 123F, 312, 313 și 322

Direcția Control și Antifraudă a procedat la stabilirea eșantionului pentru un procent de 5% din valoarea totală eligibilă a proiectelor contractate pe Măsurile 121, 123, 123A, 123F, 312, 313 și 322 în perioada 16.10.2009 - 15.10.2010 pe baza „metodei analizei de risc”, în conformitate cu Manualul de proceduri privind controlul și antifrauda.

Astfel, pentru eșantion a rezultat că vor fi verificate un număr de 50 de proiecte.

Verificarea documentară și pe teren a avut în vedere următoarele aspecte:

- conformitatea documentelor din cererea de finanțare existentă la Agenție cu cele din exemplarul existent la beneficiar (verificarea documentelor originale cu copiile acestora);
- conformitatea amplasamentului și componentelor lucrării cu precizările făcute în cererea de finanțare și în documentațiile tehnice elaborate la fazele PT și DE ;
- conformitatea persoanelor responsabile de proiect cu cele menționate în cererea de finanțare;
- conformitatea dosarelor de achiziții publice de servicii și lucrări cu prevederile Manualului de instrucțiuni pentru contractele de achiziții publice de bunuri, servicii și lucrări sau după caz OG 34/2006;
- conformitatea dosarelor de achiziții servicii, bunuri și lucrări cu prevederile Instrucțiunii de achiziții pentru beneficiarii privați – Anexa IV la Contractul de finanțare;
- conformitatea dosarelor cererilor de plată cu prevederile procedurilor de plăți și eligibilitatea sumelor solicitate pentru decontare, corespunzătoare valorilor înscrise în ultimul buget al proiectului, corelate cu achizițiile și lucrările realizate în teren;
- modul de evidențiere al documentelor justificative solicitate la plată (facturi, ordine de plată, extrase de cont) în contabilitatea beneficiarului prin punctarea acestora cu datele contabile (înregistrări contabile, fișe de cont analitice pe furnizori, jurnal de cumpărări, înregistrarea în patrimoniu a bunurilor și lucrărilor prin evidențierea în registrul mijloacelor fixe, evidențierea sumelor virate de APDRP și altele);
- aprecierea calității lucrărilor executate în urma analizei vizuale a acestora, precum și a verificării existenței documentelor de certificare a calității lucrărilor (proces verbale de recepție a lucrărilor ce devin ascunse, procese verbale de recepție calitativă pe faze determinante, analize de laborator, procese verbale de recepție la terminarea lucrărilor și alte documente care să ateste calitatea lucrărilor executate);
- în cazul lucrărilor finalizate s-a verificat și existența autorizațiilor de funcționare emise de autoritățile locale pentru obiectivul în cauză;
- la verificarea pe teren au fost efectuate măsurători la elementele de construcții cu telemetrul, ruleta, roata electronică, iar la utilaje au fost verificate seriile inscripționate pe plăcuțele de identificare cu cele din documentele de procurare și au fost efectuate fotografiile asupra elementelor de construcții și utilajelor achiziționate prin proiect, inclusiv asupra plăcuțelor de identificare ale utilajelor, care au fost atașate la rapoartele de control în format electronic pe CD sau pe hârtie.

De asemenea, s-a verificat respectarea criteriilor precizate în Programul Național de Dezvoltare Rurală și dacă s-a asigurat protejarea intereselor financiare ale Uniunii Europene.

În urma verificării celor 50 de proiecte au fost întocmite rapoarte de control, aprobate de Directorul General al Agenției, situația prezentându-se astfel :

- a) Proiecte la care nu au fost descoperite nereguli - **37 proiecte**, respectiv 74%;
- b) Proiecte la care neregulile constatate nu sunt din cele cu implicații financiare - **10 proiecte**, respectiv 20%;

- c) Proiecte la care au fost descoperite nereguli cu implicații financiare - **3 proiecte**, respectiv 6%. S-au considerat neregularități cu implicații financiare doar neregularitățile care în urma controlului au presupus constituirea unui debit.

Din cele 10 proiecte la care neregulile constatate nu sunt cu implicații financiare, un proiect a fost transmis la Garda Financiară pentru verificări suplimentare ca urmare a suspiciunii de utilaje second-hand, din Raportul Gărzii Financiare Vâlcea reieșind că utilajele cumpărate de la furnizor nu au mai fost utilizate, fiind de producție recentă. Din cele 3 proiecte la care au fost constatate nereguli cu implicații financiare, unul din proiecte, la care s-au constatat nereguli considerate ca suspiciuni de fraudă, a fost transmis la Oficiul European de Luptă Antifraudă – OLAF, în vederea efectuării de investigații suplimentare și până în prezent nu au fost primite informații cu privire la rezultatul verificărilor.

Principalele neregularități fără implicații financiare

- a. pentru modificările care depășesc 10% din valoarea totală eligibilă a proiectului a fost emisă notificare de acceptare a modificărilor de soluție tehnică și nu act adițional la contract, așa cum prevede procedura de contractare;
- b. proiectantul nu a corelat realizarea investiției cu legislația națională - Legea apelor nr. 107/1996 cu completările și modificările ulterioare (conform specificațiilor existente în Ghidul solicitantului, masura 322 – versiunea 02.03.2008) „proiectul trebuie să fie în conformitate cu normele de mediu (inclusiv Directiva cadru apă – investițiile în rețeaua de alimentare cu apă se vor realiza numai împreună cu rețeaua de canalizare și stație de epurare)”;
- c. nu au putut fi identificate seriile unor bunuri întrucât nu aveau autocolante de identificare;
- d. unele utilaje și echipamente achiziționate au creat suspiciunea achiziționării de utilaje second-hand deoarece prezentau, la data vizitei pe teren, pete de rugină, suprafețele laterale erau șlefuite/zgâriate, neavând aspectul lucios al inoxului, aveau plăcuțele de identificare deteriorate, greu lizibile sau aplicate prin lipire, cu toate că prezentau orificii de prindere, iar inscrierile de pe aceste plăcuțe erau realizate manual prin vopsire și nu ștanțate, echipamente revopsite, procese verbale de primire-recepție pentru mijloacele fixe din luna iunie 2007, iar contractul de vânzare-cumpărare din luna august 2009;
- e. autorizația de mediu nu mai era valabilă la momentul vizitei pe teren;
- f. unele bunuri achiziționate cu fonduri nerambursabile au fost regăsite într-o altă locație aparținând unor societăți la care responsabilul legal al proiectului era acționar sau societatea care implementează proiectul este acționară;
- g. acordarea în mod eronat a punctajului unui criteriu de selecție, fără a influența însă selecția proiectului, respectiv prin scăderea punctajului acordat gresit, proiectul a rămas în lista proiectelor selectate, întrucât un punctaj mai mare decât punctajul alocat ultimului proiect din lista;
- h. neconcordanța între data întocmirii ofertei de către o firmă participantă la selecția de oferte pentru achiziția de bunuri și data înregistrării ofertei la beneficiar;

- i. Serviciul Public de Alimentare cu Apa si Canalizare nu era autorizat de ANRSC;
- j. neasigurarea securitatii panourilor de comanda de la statiile de pompare, pentru evitarea accesului in sistem a persoanelor;

Neregularități cu implicații financiare

- a. nu s-au regasit într-un dosar de achiziții bunuri, în original sau copie legalizată, certificatele constatatoare ale ofertanților, incalcandu-se astfel art 4.1 din Anexa IV la din Contractul de finanțare;
- b. din analiza ofertelor depuse pentru o selecție de oferte lucrări s-a constatat că toate cele trei oferte sunt asemănătoare până la identitate ca forma, folosindu-se același program, respectiv programul WINDOC Deviz. Mai mult, s-a constatat că într-o pagină din devizul „alimentare cu energie electrică” din ofertele firmelor participante este înscrisă la întocmit firma câștigătoare cu toate că ștampila și semnătura aparțin celorlalte firme participante la selecția de oferte;
- c. toate documentele emise de beneficiar si incluse in dosarul de achizitii servicii, respectiv invitatii de participare, decizie de numire a comisiei de evaluare, declaratie de confidentialitate si impartialitate, proces verbal de deschidere a ofertelor, raport de selectie, scrisori, contract de consultanta, nu au fost semnate de reprezentantul legal de proiect ci de sotul acesteia, cu toate ca imputernicirea pentru semnatura are incheiere de autentificare ulterioara datei de emitere a documentelor mentionate.

Măsuri propuse

În urma constatărilor făcute, Direcția Control și Antifraudă a propus luarea următoarelor măsuri:

- a. atenționarea de către Direcția Resurse Umane a experților implicați în instrumentarea solicitărilor beneficiarilor de modificare a soluției tehnice pentru analizarea cu mai multa grijă a documentelor verificate, astfel încât să fie respectate prevederile procedurale;
- b. beneficiarul va realiza din fonduri proprii canalizarea aferentă rețelei de alimentare cu apă realizată cu fonduri FEADR;
- c. atenționarea experților OJPDRP în vederea identificării cu ocazia vizitei pe teren la ultima tranșă de plată a bunurilor la care nu au fost găsite autocolantele la locul de implementare a proiectului;
- d. spețele referitoare la suspiciunea de utilaje second-hand au fost transmise pentru verificări la Garda Financiară și la Oficiul de Lupta Antifraudă – OLAF, întrucât Agenția nu are relații contractuale cu furnizorii de utilaje.
- e. beneficiarul a transmis echipei de control dovada demarării procedurii de obținere a autorizației de mediu;
- f. beneficiarii au fost notificați cu privire la faptul că au obligația să mute bunurile găsite de echipa de control într-o altă locație în locația prevăzută prin proiect;
- g. atenționarea prin Directia Resurse Umane a expertilor CRPDRP si OJPDRP pentru analizarea cu mai multa grija a documentelor instrumentate, astfel incat sa fie respectate prevederile procedurale, chiar daca aspectele constatate de DCA nu a condus la nereguli cu implicatii financiare;

- h. Serviciul Public de Alimentare cu Apa si Canalizare infiintat in cadrul Primariei se va autoriza ANRSC, pentru ca populatia comunei sa se poata bransa la retea si investitia sa devina functionala;
- i. recuperarea ajutorului financiar nerambursabil pentru neregularitatile cu implicatii financiare prezentate la cap. B.

Direcția Control și Antifraudă consideră că neregularitățile fără implicații financiare semnalate mai sus, sau cele cu implicații financiare (valorile sunt ne semnificative) pentru care sumele corespunzătoare urmau să fie reținute din tranșele următoare, nu influențează eligibilitatea proiectelor propunându-se astfel eliminarea neregulilor și continuarea implementării proiectelor.

Pentru proiectul care a fost transmis la DLAF pentru investigații suplimentare, neregularitatea constatată de DCA nu s-a confirmat, dar a fost declansată procedura de recuperare a întregului ajutor financiar decontat, întrucât DLAF a constatat aspecte penale, cazul fiind transmis pentru investigații la DNA.

În conformitate cu prevederile Regulamentului CE 1975/2006, art.27(2), „...controlul se va realiza pe un eșantion de 5 % din totalul cheltuielilor eligibile platite în anul financiar de calcul pentru proiectele contractate pe măsurile aferente axelor 1 și 3.”. La cele 50 proiecte din eșantion la care au fost efectuate plăți în anul financiar de calcul 2010, respectiv în perioada 16.10.2009 – 15.10.2010, trebuiau verificate cheltuieli totale eligibile decontate de APDRP în sumă de 117.472.925,63 lei, ce reprezintă 5% din valoarea totală eligibilă plătită la toate proiectele din anul de calcul 2010 de 2.349.458.492,82 lei. Având în vedere că unele proiecte aveau efectuate mai multe plăți în anul de calcul 2010 și că în cadrul eșantionului au fost selectate, conform analizei de risc, cele cu valoare mai mare (valoarea eligibilă a tranșei de plată constituie un criteriu de risc), la controlul la beneficiar au fost verificate toate plățile efectuate în anul de calcul 2010. Astfel, au fost verificate cheltuieli eligibile totale de 234.667.734,95 lei care reprezintă 9,98% din valoarea totală eligibilă decontată de APDRP în anul de calcul 2010.

1.b. Controlul pe eșantion aferent AXEI II – Măsurile 211, 212, 214

Controlul pe eșantion s-a stabilit pe baza „metodei analizei de risc”, din Procedura de control și antifraudă pe un procent de 1% din numărul cererilor de plată verificate de Direcția Plăți Proiecte pentru campania agricolă 2009 (măsurile 211, 212, 214 din cadrul Axei II din PNDR).

În urma aplicării metodei analizei de risc au rezultat un număr de 6 cereri de plată care au fost verificate în perioada 10.10.2011 - 04.11.2011, în baza Planului de control nr. 18825/10.08.2011.

Aspectele verificate, atât documentar cât și pe teren, au fost următoarele:

- dacă identitatea solicitantului de sprijin direct este conformă cu cea menționată în cererea aplicată;
- dacă din documentele depuse de beneficiar rezultă dreptul de proprietate sau de folosință asupra terenului;
- dacă suprafețele parcelelor agricole sunt mai mari de 0,3 ha;
- dacă suprafața aferentă beneficiarului pentru care a fost acordat ajutorul se regăsește în baza de date IACS;

- dacă suma plătită beneficiarului este în concordanță cu suprafețele identificate de inspectorii APIA și planul de culturi declarat de solicitant;
- dacă există diferențe între suprafața declarată de beneficiar și cea identificată de inspectorii APIA;
- dacă solicitantul sprijinului direct a suportat penalități, și dacă da, în ce cuantum, procent și ce sancțiune a primit.

În urma verificării celor 6 cereri de plată au fost constatate următoarele nereguli:

- existența unei parcele în suprafață de 0,30 ha, care nu poate fi considerată suprafață agricolă, respectiv fâneată, deoarece pe acest teren sunt ridicate monumente funerare;
- existența unei suprafețe de 2,84 ha fâneată declarată de un beneficiar care nu se regăsește înregistrată în Registrul agricol.

Direcția Control și Antifraudă va comunica A.P.I.A. și OJPDRP-urilor implicate neregulile constatate în urma verificărilor și măsurile propuse.

1.c. Controlul unui procent de minim 1% din valoarea totală eligibilă a cheltuielilor decontate asupra proiectelor finalizate până la data de 31.12.2010 pe măsurile de investiții din cadrul Axelor I și III

Obiectul controlului

Misiunile de control ex-post privind verificarea proiectelor finanțate din FEADR au ca obiectiv verificarea menținerii eligibilității proiectelor finalizate aflate sub angajamente, pentru co-finanțarea comunității, în sensul că nu au suferit o modificare substanțială de la data plății finale efectuată de către Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, în conformitate cu prevederile Regulamentului (EC) nr. 1698/ 2005 art. 72(1) a Manualului de proceduri Control si Antifrauda M 01-11 versiunea 10.

Prezentarea proiectelor controlate ex-post

Serviciul Control Ex-post din cadrul Direcției Control și Antifraudă are în atribuții verificarea menținerii eligibilității proiectelor finanțate prin măsurile de investiții acreditate din Axele I și III, în perioada de valabilitate a contractului, ulterior finalizării acestora, pe un eșantion de cel puțin 1% din valoarea totală eligibilă a cheltuielilor efectuate. Eșantionul de minimum 1% privind verificarea ex-post pe teren a proiectelor finalizate este reglementat prin Regulamentul (CE) 65/ 2011, art. 29.

Eșantionul de minimum 1% din cheltuielile efectuate asupra proiectelor finalizate ce vor fi controlate ex-post pe teren în anul 2011 de către Direcția Control și Antifraudă – Serviciul Control Ex-post s-a stabilit în urma aplicării metodei analizei de risc asupra proiectelor FEADR contractate și finalizate, aflate sub angajamente, până la 31.12.2010, respectiv prin alegerea aleatorie a unor proiecte finalizate. Situațiile cu proiectele finalizate până la data de 31.12.2010, aflate sub angajamente, au fost comunicate și transmise de Centrele Regionale pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit și Direcția Coordonare Programe.

În vederea selectării proiectelor incluse în Planul de control ex-post al D.C.A, conform Manualului de proceduri control și antifraudă M01-11 versiunea 10, s-a procedat la

stabilirea factorilor de risc și s-a calculat punctajul tuturor proiectelor FEADR finalizate în anii 2008, 2009 și 2010, conform metodei analizei de risc. În urma determinării punctajului aferent fiecărui proiect în parte, proiectele s-au ordonat în ordine descrescătoare în funcție de valoarea riscului, pe fiecare măsură în parte, fiind selectată minimum 1% din valoarea cheltuielilor decontate a proiectelor contractate și finalizate, în funcție de punctajul cel mai mare obținut prin aplicarea metodei analizei de risc. Astfel în urma aplicării metodei analizei de risc au fost selectate 8 proiecte. Suplimentar conform Regulamentul (CE) 65/ 2011, art. 29 alineatul 3, la eșantionul stabilit în baza metodei analizei de risc, în Planul de control au fost incluse în mod aleatoriu încă trei proiecte. La includerea în Planul de control ex-post a celor 3 proiecte selectate în mod aleatoriu, s-a avut în vedere faptul că în urma aplicării analizei de risc, prin care s-a selectat eșantionul de minimum 1%, în cazul a trei centre regionale nu a fost selectat nici un proiect (C.R.P.D.R.P. 2, C.R.P.D.R.P. 4, C.R.P.D.R.P. 8). Astfel s-a urmărit asigurarea verificărilor ex-post pe teren a proiectelor finalizate în cadrul tuturor centrelor regionale.

Conform celor prezentate mai sus din cele 1.237 de proiecte finalizate până la data de 31.12.2010, aflate sub angajamente, asupra cărora s-au decontat cheltuieli în cuantum de 221.679.322,82 EUR, atât prin aplicarea metodei analizei de risc, cât și prin selectarea în mod aleatoriu a proiectelor în vederea includerii acestora în Planul de control ex-post – an 2011, au fost selectate în total 11 proiecte a căror valoare totală a cheltuielilor decontate este de 9.789.330,08 EUR, ceea ce reprezintă un eșantion 4,42% din valoarea totală a cheltuielilor eligibile decontate.

Aspecte verificate

Asupra proiectelor finalizate au fost efectuate verificări atât documentare cât și pe teren ce au urmărit următoarele aspecte, atât de către Direcția Control și Antifraudă, cât și de structurile regionale cu atribuții ex-post:

- a. Păstrarea localizării (amplasamentului) activității cofinanțate conform Contractului și Cererii de Finanțare.
- b. Păstrarea naturii proprietății asupra tuturor elementelor de infrastructură și suprastructură.
- c. Păstrarea naturii proprietății asupra echipamentelor de producție.
- d. Păstrarea condițiilor de implementare prevăzute în contract.
- e. Acordarea unei firme sau organism public a unui ajutor nejustificat.
- f. Păstrarea activității specifice prevăzută în Contract și în Cererea de Finanțare.
- g. Încetarea activității productive cofinanțate.

Principalele deficiențe constatate

Pentru toate proiectele verificate ex-post pe teren de către A.P.D.R.P s-au întocmit Rapoarte de Control (CA 7.6), în care au fost menționate constatările și măsurile propuse.

Principalele deficiențe constatate de către personalul cu atribuții ex-post în urma controlului pe teren sunt următoarele nereguli fără implicații financiare:

- a. în cazul unui proiect, la data controlului pe teren două utilaje nu au putut fi identificate, deoarece plăcuțele de identificare lipseau;
- b. în cazul a două proiecte, investiția nu era înregistrată în analitice distincte în bilanța de verificare.

Măsuri propuse

Urmare a constatărilor făcute în urma controlului ex-post pe teren, Direcția Control și Antifraudă a întreprins următoarele măsuri în cazul proiectelor la care au fost identificate deficiențele menționate anterior:

- a. În cazul proiectului la care în urma vizitei pe teren s-a solicitat beneficiarului să remonteze plăcuțele de identificare pe cele două utilaje și să transmită adresa de confirmare de la producător că aceste utilaje sunt identice cu cele furnizate prin factura existentă la dosarul cererii de plată. În acest caz beneficiarul a transmis adresa de confirmare a producătorului care atestă că cele două utilaje au fost furnizate conform facturii anexată la dosarul cererii de plată, însoțită de fotografii care atestă că plăcuțele de identificare au fost remontate pe cele două utilaje, iar seriile inscripționate corespund cu seriile utilajelor achiziționate;
- b. În cazul celor două proiecte la care s-a constatat că investiția nu era înregistrată în documentele financiar-contabile în conturi analitice distincte, s-a solicitat beneficiarilor să prezinte Balanța de verificare, cu înregistrarea distinctă a ajutorului financiar nerambursabil și a investițiilor realizate. În aceste cazuri beneficiarii au transmis Balanțele de verificare cu înregistrarea în analitice distincte a investițiilor care au făcut obiectul finanțării nerambursabile și a ajutorului financiar nerambursabil și s-a constatat că aceste înregistrări sunt comparabile valoric cu documentele anexate în dosarele cererilor de plată.

Concluzii

În urma verificărilor ex-post, s-au întocmit un număr de 11 rapoarte de control la care nu au fost semnalate nereguli cu implicații financiare.

2. Reclamații și sesizări

În perioada 01.01.2011 – 31.12.2011, la Direcția Control și Antifraudă din cadrul APDRP au fost înregistrate și soluționate 53 sesizări/reclamații/adrese din partea altor organisme de control în urma soluționării cărora s-au întocmit 50 de rapoarte de control.

Sesizările/reclamațiile au fost primite din partea instituțiilor administrației publice centrale și locale (MADR, Consilii Locale, Curtea de Conturi, DLAF etc.), persoane fizice, juridice (firme consultantă) și beneficiari.

Principalele aspecte semnalate în sesizări/contestații și dovedite a fi întemeiate se referă la:

- Deficiențe în execuția lucrărilor și nerespectarea documentației tehnice;
- Amplasarea proiectelor;
- Conflicte de interese;
- Constituirii ilegale ale beneficiarilor de proiecte respectiv ADI;
- Deficiențe în ceea ce privește criteriile de eligibilitate și acordarea punctajului pentru selecție;
- Suspiciuni de fals în documente;
- Suspiciuni de achiziționare second – hand de bunuri și utilaje;

- Suspiciuni de achiziții formale ale firmelor participante în procesul de achiziție, creșteri artificiale ale prețurilor echipamentelor oferite, neasigurarea confidențialității ofertelor;
- Lipsa cofinanțării din proiecte;

Măsurile propuse de DCA în cazul confirmării aspectelor sesizate/contestate:

- Transmiterea spre investigare la alte instituții competente (Inspectorate Județene de Poliție, Curtea de Conturi, Prefectură);
- Transmiterea la DLAF pentru verificări suplimentare în cazul suspiciunii de subcontractare, lucrări și documente false și suspendarea plăților și a contractului de finanțare până la finalizarea investigațiilor DLAF;
- Neacceptarea la plată a lucrărilor de demolare și înștiințarea instituțiilor abilitate cu privire la executarea unor lucrări de demolare/construcție fără autorizație;
- Declararea tranșei de plată neeligibilă ca urmare a prezentării de documente emise anterior semnării contractului de execuție;
- Anularea raportului de reverificare și a fișei naveta emise de Serviciul achiziții și neacceptarea la plată a serviciilor de consultanță aferente organizării și derulării procedurilor de licitații pentru achiziții publice;
- Notă către Direcția Juridică cu propunerea de declanșare a procedurii de cercetare disciplinară a salariaților implicați în evaluarea cererii de finanțare și reverificarea cererii de finanțare de către experți din alte centre;
- Prin verificarea comparativă a copiilor cu originalele Hotărârilor Consiliului Local s-a constatat că există diferențe de formă între acestea (poziția numerelor de înregistrare, a ștampilelor și semnăturilor). DCA a transmis spre verificare către IPJ aceste aspecte;
- Monitorizarea proiectului;
- Declanșarea procedurii de recuperare debite conform OG 79/2003 și OG 66/2011;

3. Demararea procedurilor de recuperare debite conform OG 79/2003 și OG 66/2011 cu modificările și completările ulterioare, prin întocmirea titlurilor de creanță aferente neregulilor constatate în urma controalelor proprii și externe, și soluționarea contestațiilor aferente titlurilor de creanță.

Debitele au fost analizate și s-au întocmit procese verbale de constatare în urma atât a controalelor proprii cât și a controalelor efectuate de OLAF, DLAF, DNA, Curtea de Conturi a României, Centrele Regionale de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit din cadrul APDRP.

În acest sens, în cadrul DCA au fost înregistrate și soluționate:

- **5 Procese verbale de constatare**, cu valoare de titlu de creanță ce au evidențiat ca nereguli principale, următoarele:
 - Documente neautentice;
 - Oferta fictivă;
 - Oferta neconformă;
 - Conflict de interese;
 - Utilizarea de oferte suport.

Toate aceste nereguli au dus la recuperarea totală sau parțială a ajutorului nerambursabil și/sau la rezilierea contractului de finanțare.

- **12 Decizii de soluționare a contestațiilor** formulate împotriva proceselor verbale de constatare din care în urma verificărilor DCA, 6 au fost respinse și 6 admise.

5.9 Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală

În urma finalizării procedurii de achiziție publică demarată în luna decembrie 2008, a fost semnat, în data de 10.12.2010, acordul cadru între Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și ofertantul selectat pentru a administra Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală, respectiv Innovacion y Desarrollo Local S.L.

Urmare Acordului Cadru nr. 64427/10.12.2010, încheiat între Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin Direcția Generală Dezvoltare Rurală – Autoritate de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală și Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, pe de o parte și INOVACION Y DESARROLLO LOCAL S.L., pe de altă parte, a fost elaborat și aprobat în data de 10.03.2011, Programul Anual de Lucru.

Programul Anual de Lucru include implementarea următoarelor activități:

- Sprijin pentru managementul și funcționarea RNDR;
- Organizarea și secretariatul Comitetului Național de Coordonare, Grupului de Lucru Leader, ale grupurilor tematice de lucru și întâlnirilor experților;
- Expertiză tematică, ce se va aplica diferitelor sarcini, după caz;
- Informare și comunicare cu privire la măsurile și Programul Național de Dezvoltare Rurală;
- Sprijin pentru schimbul de idei și experiență;
- Bune practici;
- Furnizarea de servicii de training pentru capacitatea de construcție instituțională pentru sprijinirea dezvoltării GAL-urilor;
- Sprijin pentru cooperare interteritorială și transnațională;
- Sprijinirea schimbului de informații și coordonarea cu Rețeaua Europeană de Dezvoltare Rurală și alte rețele naționale de dezvoltare rurală din alte țări membre ale UE;
- Participarea la evenimente;
- Sprijin pentru promovarea produselor tradiționale, a grupurilor de producători și a turismului;
- Sprijin pentru monitorizarea și evaluarea RNDR de către Autoritatea de Management.

Pentru implementarea activităților menționate mai sus și în baza Acordului Cadru, în data de 02.11.2011 a fost încheiat primul contract subsecvent de servicii în valoare de 24.342.110 RON, echivalentul a 6.623.703,40 EURO.

La 15 zile de la semnarea primului contract subsecvent, INOVACION Y DESARROLLO LOCAL S.L. a depus la DGDR AM PNDR, Raportul Inițial de activitate și ulterior aprobării acestuia de către Autoritatea Contractantă, a fost demarată implementarea activităților proiectului pentru primul an, conform Programului anual de lucru aprobat.

5.10 Acțiuni de informare și promovare a PNDR

- **Autoritatea de Management pentru PNDR**

Pe parcursul anului 2011, obiectivul principal al acțiunilor de informare și promovare a PNDR în mediul rural, l-a reprezentat *conștientizarea opiniei publice și în mod special a potențialilor beneficiari* în vederea accesării fondurilor comunitare, fiind utilizate instrumente specifice de comunicare și informare.

În acest scop, pe site-ul MADR la secțiunea *Dezvoltare Rurală*, dedicată PNDR, se asigură informarea corectă și promptă a beneficiarilor. Informațiile sunt în permanență actualizate, aici fiind postate toate documentele aferente implementării PNDR (documente legislative precum și materialele informative elaborate).

Pentru a facilita accesul la informație și pentru a răspunde la solicitările specifice ale beneficiarilor a fost creată și adresa de e-mail feadr@madr.ro.

Totodată, în cursul anului 2010 a fost achiziționat domeniul www.pndr.ro care a fost dezvoltat și a devenit funcțional din luna septembrie 2010. În cadrul acestuia, potențialii beneficiari, și nu numai, se pot informa cu privire la domeniul dezvoltare rurală și la oportunitățile financiare oferite prin PNDR. Noul website își propune să cuprindă în mod centralizat toate informațiile necesare potențialilor beneficiari și beneficiarilor Programului pentru a accesa cu succes și în timp util fondurile europene.

De asemenea, pentru sub-măsurile lansate au fost *distribuite Ghidurile Solicitantului, tipărite în linia noului concept vizual*. Ghidurile cuprind informațiile esențiale pentru accesare fondurilor nerambursabile, inclusiv prezentarea modalității de întocmire a dosarelor și proiectelor. Ghidul Solicitantului pentru măsurile menționate sunt de asemenea disponibile pe www.madr.ro, www.apdrp.ro, www.pndr.ro.

Având în vedere prevederile Acordului cadru de delegare dintre AM PNDR și APDRP, acțiunile de informare targetate către potențialii beneficiari ai programului au fost concentrate la nivelul APDRP.

- **Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit**

Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP) a desfășurat în anul 2011, atât prin intermediul Direcției Relații Publice, cât și a Centrelor Regionale și a Oficiilor Județene ale APDRP, acțiuni de informare a publicului țintă.

Acțiunile de informare s-au realizat conform Manualului de procedură pentru Relații Publice, Cod Manual M02-03 și cu respectarea prevederilor Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007 – 2013 (Cap. 16, litera D) și a Acordului Cadru de Delegare a funcțiilor legate de implementarea tehnică a măsurilor din Programul Național de Dezvoltare Rurală, susținute prin Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, încheiat între APDRP și Autoritatea de Management pentru PNDR.

Astfel, activitățile derulate de către APDRP în vederea asigurării procesului de informare privind accesarea fondurilor europene acordate prin FEADR, punerea în valoare a rolului Comunității și asigurarea transparenței intervenției FEADR, s-au concretizat în:

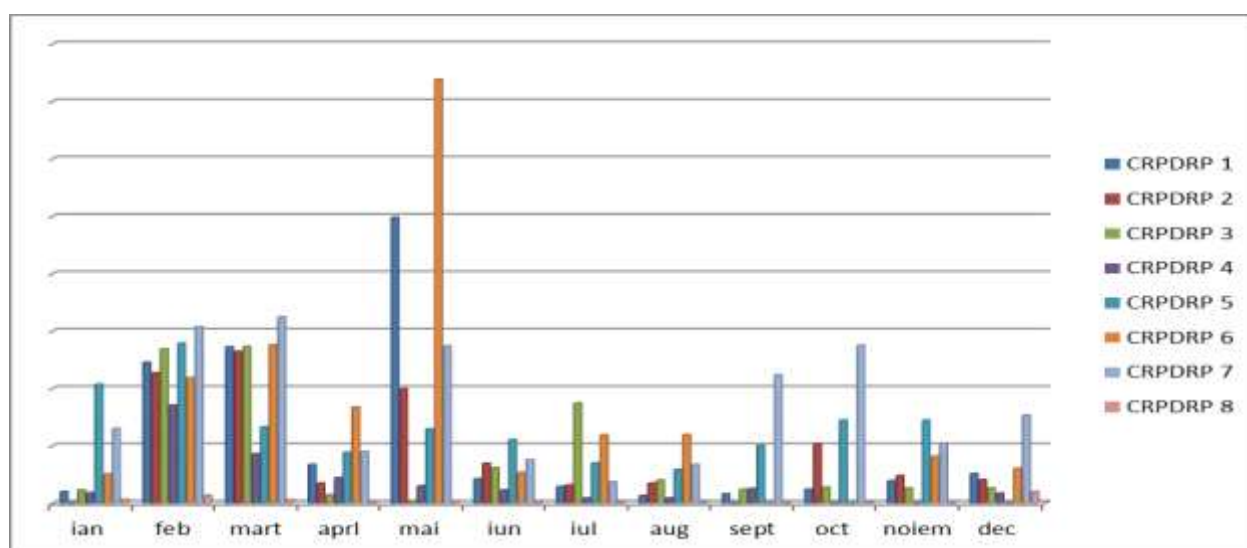
A. Susținerea și coordonarea întâlnirilor de lucru cu potențiali beneficiari ai PNDR a **1263 de acțiuni**, organizate la nivel național, regional și județean, la care au participat **49.564 persoane**;

1. Materialele de prezentare (prezentări powerpoint, pliante, broșuri, afișe, Ghiduri) au fost realizate sau distribuite de către DRP și departamentele de specialitate și transmise responsabililor de promovare de la nivel central și județean;

2. Acțiuni de informare care vizează atât convingerea cât și consilierea în ceea ce privește accesarea PNDR. De asemenea, reprezentanții APDRP de la nivel regional și județean, au participat la diverse evenimente de informare coordonate de Direcțiile Agricole județene în colaborare cu Instituția Prefectului, Primării sau de Consiliile Județene, și alte instituții la care au participat în calitate de invitați;

3. Cele 1263 de acțiuni de informare au fost realizate la nivel național, în fiecare regiune.

4. 49.564 persoane au participat la acțiunile de informare organizate la nivel național.

B. Informarea publicului larg și a publicului țintă – APDRP a acordat informații la nivel central către aproximativ **6.768 de persoane**. Pondere zilnică a celor care au solicitat informații la nivel central despre fondurile nerambursabile este de peste 25 de persoane – DRP a oferit informații către potențialii beneficiari prin: comunicare telefonică, cu ponderea cea mai mare, comunicare în sistem electronic (e-mail) și comunicarea directă la sediu și participări la evenimente de informare (INDAGRA, evenimente organizate de Camera de Comerț, Amplus, etc).

C. Participarea la târguri sau evenimente publice de profil și reprezentarea Programului FEADR la evenimente de importanță națională prin activitățile de informare derulate prin intermediul **Campaniei „Fonduri europene pentru mediul rural”** care au dus la informarea directă a locuitorilor satelor asupra oportunităților de finanțare nerambursabilă în agricultură și dezvoltare rurală.

Derulată în perioada februarie – iunie 2011, Campania de informare „Fonduri europene pentru mediul rural” a presupus realizarea următoarelor acțiuni:

1. Pregătirea pentru demararea acțiunilor de informare:

- a. Logistica - materiale informative și promoționale necesare: pliante, afișe, pixuri, genți, mape, calendare etc; realocare parc auto, resurse umane, comunicații conform necesităților prefigurate la nivel național pe întreaga perioadă de derulare a campaniei;
- b. Stabilire locații, program de lucru, coordonare regională, contractare furnizori de săli, catering, sonorizare etc.

2. Acțiuni tip informare directă (kitchen-table):

- a. 250 de întâlniri la nivel național, câte 6 acțiuni de informare în fiecare județ;
- b. acțiunile s-au desfășurat cu grupuri foarte restrânse de aproximativ 7 persoane;
- c. indicator de realizare: 1.500 de persoane informate;
- d. total participanți: 2.893 de persoane informate.

3. Acțiuni tip ateliere de lucru:

- a. 208 întâlniri la nivel național;
- b. acțiunile s-au desfășurat cu grupuri de aproximativ 20 de persoane, sub forma unei caravane informative în mediul rural, în toate cele 8 regiuni de dezvoltare;
- c. indicator de realizare: 4.500 de persoane informate;
- d. total participanți: 4.905 persoane informate.

4. Acțiuni tip conferințe județene:

- a. 43 de întâlniri la nivel național, aproximativ o acțiune de informare în fiecare județ;
- b. s-au desfășurat cu grupuri mari de peste 100 de persoane;
- c. indicator de realizare: 7.000 de persoane informate;
- d. total participanți: 7.054 de persoane informate.

Indicator de realizare pentru acțiunile de tip kitchen-table, ateliere de lucru și conferințe: 12.000 de persoane. Total participanți: **14.852 de persoane informate.**

5. Acțiuni tip seminarii tematice:

- a. 64 de întâlniri la nivel național, aproximativ 8 acțiuni de informare în fiecare regiune;
- b. s-au desfășurat cu grupuri de aproximativ 40 de persoane;
- c. indicator de realizare: 2.500 de persoane informate;
- d. total participanți: 2.583 de persoane informate.

6. Acțiuni de informare exemplificativă cu proiecte finanțate prin FEADR:

- a. 8 întâlniri la nivel național, câte 1 acțiune de informare în fiecare regiune;
- b. s-au desfășurat cu grupuri de aproximativ 10 persoane care au vizitat 40 de proiecte FEADR;
- c. indicator de realizare: 80 de jurnaliști informați;
- d. total jurnaliști: 95 de jurnaliști informați.

7. Participare la evenimente publice de profil:

- a. 3 evenimente publice la nivel național, târguri de profil la care Agenția a participat: Agraria, Etno Rustica și Agriplanta;
 - b. indicator de realizare: 3.000 de pliante distribuite în cadrul acțiunilor de acest tip;
 - c. total pliante distribuite: 15.900 de pliante.
8. Organizarea de evenimente publice de profil:
- a. 9 evenimente publice organizate, câte 1 târg în fiecare regiune (Târgul finanțării europene pentru agricultură și dezvoltare rurală) și 1 târg național;
 - b. indicator de realizare: 4.500 de persoane informate;
 - c. total vizitatori: 5.261 de persoane.
9. Informare prin direct mailing către potențialii beneficiari ai FEADR:
- a. 2 campanii de direct mailing la nivel național;
 - b. indicator de realizare: expedierea plicurilor către minim 10.000 de persoane;
 - c. total destinatari: 10.000 de persoane.

Prin activitățile din campaniei de informare „Fonduri europene pentru mediul rural”, DRP a informat peste **22.500 de persoane** privind condițiile și criteriile de accesare ale programului.

De asemenea, în perioada **19 – 23 octombrie 2011** a avut loc cea de-a XVI-a ediție a Expoziției internaționale de echipamente și produse din domeniul agriculturii, horticulturii, viticulturii și zootehniei– **INDAGRA 2011**.

Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit a onorat, ca de fiecare dată, invitația de participare la INDAGRA 2011 prin organizarea standului propriu și asigurarea difuzării de informații tehnice și de specialitate pe toată perioada derulării INDAGRA. Mai mult, în intervalul 19 -23 octombrie 2011 reprezentanții APDRP au distribuit materiale informative (pliante, broșuri, flyere) expozanților și vizitatorilor INDAGRA. Pe toata perioada derulării târgului două spoturi audio au fost difuzate postului de radio local al INDAGRA pentru a explica posibilitățile de finanțare și locația standului APDRP.

Prin intermediul reprezentanților APDRP au fost distribuite aproximativ 500 de mape care conțineau următoarele materiale informative: Pliant „Cerere de finanțare – etapele depunerii”; Pliant „Cerere de plată pentru decontarea prin PNDR a cheltuielilor eligibile”; Pliant „Pentru ce investiții pot să solicit fonduri europene nerambursabile destinate dezvoltării rurale”; Pliant „Care îmi sunt Drepturile și Obligațiile dacă devin beneficiar al fondurilor europene pentru dezvoltare rurală ”; Pliant „APDRP – prezentare instituțională”; Pliant „Gradul de absorbție”; Pliant „Cum solicit fonduri europene pentru dezvoltare rurală”; Broșura APDRP; Blocnotes; Pix; CD cu următoarele tipuri de informații: ghidul solicitantului (împreună cu toate anexele aferente), prezentări de proiecte model, lista firmelor de consultanță, manuale de proceduri, etc.; Stadiul implementării PNDR la 14 octombrie 2011 – *pentru 200 de mape*; Flyer „Vino la conferința din 22 octombrie”.

D. Tehnoredactarea Ghidului Solicitantului pentru Măsura 112 „Instalarea tinerilor fermieri”, Măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”, Măsura 123 „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”, Măsura 312 „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de micro-întreprinderi”, Măsura 313 „Încurajarea activităților turistice”, pentru Schema de Ajutor de stat N578/2009 „Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole” – prima versiune, Măsura 322 Submăsura d) Investiții privind lucrări

de refacere și modernizare a infrastructurii rutiere afectate de inundații în anul 2010, Măsura 125 „Îmbunătățirea și dezvoltarea infrastructurii agricole și silvice” dar și Măsura 221 „Prima împădurire a terenurilor agricole”.

E. Elaborare răspunsuri de presă către mass-media – au fost elaborate și transmise aproximativ 129 de răspunsuri către jurnaliști. În urma solicitărilor, au fost realizate 81 interviuri de presă cu conducerea superioară a APDRP. De asemenea, au fost elaborate 68 de comunicate de presă privind activitatea curentă a instituției, actualizări în procesul de accesare a PNDR, lansări ale sesiunilor de primire de proiecte, exemple de proiecte de succes.

F. Actualizarea permanentă a paginii oficiale de internet a APDRP, fiind operate peste **300 de modificări**, reprezentând actualizări ale declarațiilor de avere, ale datelor de contact aparținând CRPDRP și OJPDRP, actualizări de ordin legislativ și procedural, ale secțiunii „Comunicate de presă”, „Rapoarte de selecție”, „Rapoarte de contestații” cât și ale secțiunilor „Ghidul solicitantului”, „Lista firmelor de consultanță”, „Anunțuri achiziții publice”, „Anunțuri sesiuni de cereri de proiecte”, etc.

DRP în colaborare cu Direcția IT implementează și dezvoltă platforma web în limba engleză, urmând ca în primul trimestru al anului 2012 să fie finalizată pagina de internet a APDRP în limba engleză.

G. Gestionarea unui număr Tel Verde pentru înaintarea sesizărilor privind derularea PNDR și SAPARD din data de 5 ianuarie 2009, fiind primite în cursul perioadei ianuarie - decembrie 2011 peste 370 de apeluri. Acestea nu reprezintă sesizări, apelanții solicitând în fapt informații cu privire la modul de accesare a Programului.

H. Elaborare și transmitere Buletin Informativ (newsletter) APDRP către publicul țintă al APDRP și către mass-media – au fost elaborate 6 numere.

I. Implementarea proiectelor de asistență tehnică

Pe parcursul anului 2011 au fost demarate și derulate proiectele de asistență tehnică pentru informarea publicului țintă al APDRP prin elaborarea documentației specifice pentru lansarea procedurii de achiziției a serviciilor de creație și dezvoltare de acțiuni de informarea și comunicare, astfel:

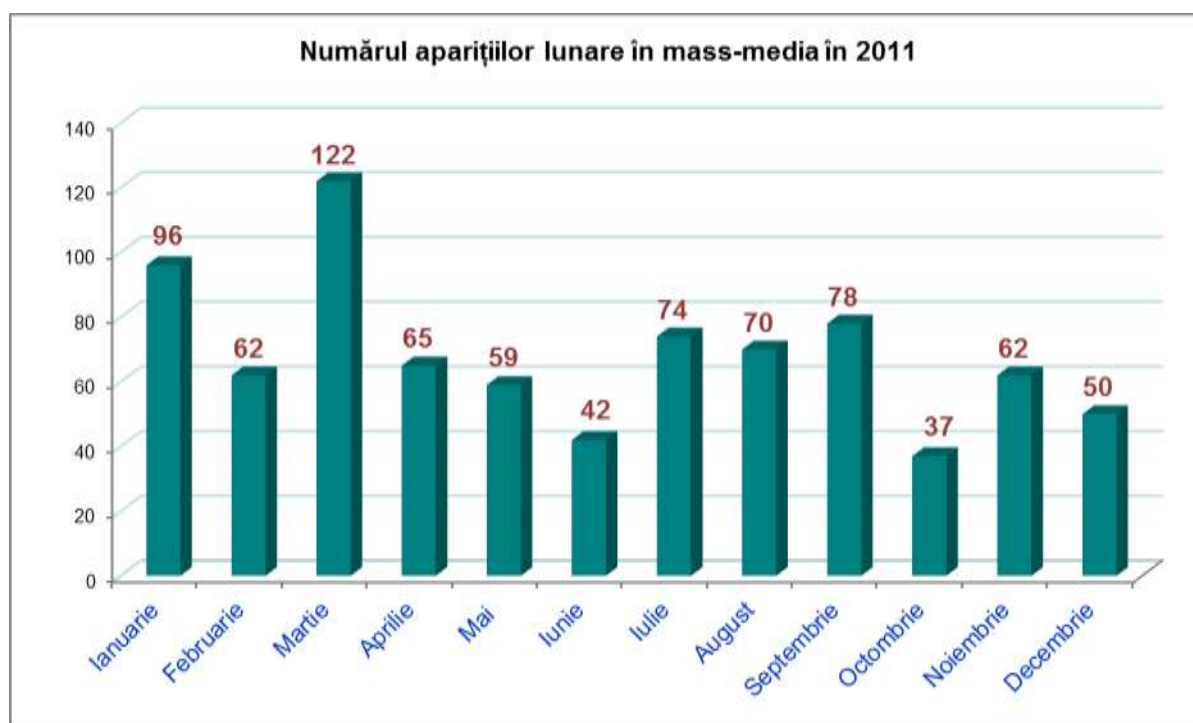
- Proiectul P009/2009 „Dezvoltarea și implementarea acțiunilor de informare a publicului țintă”, în valoare estimată de 824.270,36 (valoarea minimă licitată prin procedură de licitație deschisă și câștigătoare a fost de 2.196.561,16 RON fără TVA, ofertant SC ARS ADVERTISING SA și SC TIPOGRAFIA REAL SRL), pentru susținerea informării directe și scrise a publicului țintă; Proiectul a presupus realizarea acțiunilor prezentate la punctul C
- Proiectul 004 „Achiziționare sisteme de informare electronică și materiale specifice de informare” identificat în cadrul Formularului T13-02.1 – Proiectele de asistență tehnică – cu număr criteriu 4; Proiectul a urmărit furnizarea informațiilor prin materiale tipărite către publicul țintă și susținerea procesului comunicațional prin creșterea nivelului de conștientizare a publicului țintă asupra modului de accesare a fondurilor PNDR. Proiectul a fost demarat fiind în acest moment aproape de finalizare și include realizarea, achiziționarea și amplasarea/ livrarea următoarelor: sisteme de informare automatizată tip InfoChioșc – 84 de bucăți – au fost deja amplasate 63 de sisteme la sediile oficiilor județene și la instituțiile partenere ale APDRP; Sisteme de informare a publicului (totem instituțional – 50 bucăți, stand distribuie materiale informative – 104 bucăți, panou tip poster frame pentru afișarea anunțului de sesiune – 104 bucăți, panou tip people stopper pentru afișele informative și de prezentare – 52, sistem de prezentare și acordare informații pentru evenimente publice – 52 bucăți, display cu etajere pentru

materiale informative – 50 bucăți, suport tipărituri pentru birou – 208 bucăți, panouri interioare de orientare – 150 bucăți) – au fost deja livrate 52 de standuri de distribuire a materialelor informative, 208 suporturi pentru tipărituri pentru birou și 150 de panouri interioare de orientare; Materiale tipărite de informare (pliante informative și de prezentare – 2.657.000 bucăți, broșură informativă – 100.000 bucăți, afișe de informare și prezentare – 40.000 bucăți) – au fost deja livrate 900.000 de pliante de informare privind Axa II din PNDR; Materiale specifice de informare (dvd personalizate – 26.000 bucăți, agende – 20.000 bucăți, mape – 10.000 bucăți, blocnotes – 89.000 bucăți, calendare – 10.000 bucăți, banner-up – 104 bucăți, pixuri – 89.000 bucăți, materiale promoționale personalizate – 80.000 bucăți, hartă a României și respectiv a Uniunii Europene – 416 bucăți, steaguri – 832 bucăți).

ANALIZA DE IMAGINE A APDRP ÎN PRESA CENTRALĂ ȘI LOCALĂ

Totalul aparițiilor în mass-media, pe parcursul anului 2011, cu referiri la Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit (APDRP) sau la activitatea Agenției, este de **817**.

Lunile în care s-au observat cele mai multe apariții sunt, în ordine descrescătoare: **martie** cu 122 de referiri în mass-media, **ianuarie** cu 96 de apariții și **septembrie** cu 78 de apariții.

Ziua în care au fost monitorizate cele mai multe apariții referitoare la APDRP este joi, **10 martie**, în această zi însumându-se **23** de apariții în mass-media (știri tv și radio și articole).

Numărul mare de apariții mass-media din luna martie se datorează faptului că, în această perioadă, începând cu 2 februarie, era în plină desfășurare prima etapă din cadrul Campaniei de informare pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală (PNDR) „**Fonduri europene pentru mediul rural - 2011**”. În această lună fuseseră deja vizitate de către caravana de informare a APDRP peste 300 de localități din țară, densitatea informațiilor lansate către presă și public având ecou în aparițiile mass-media din întreaga țară.

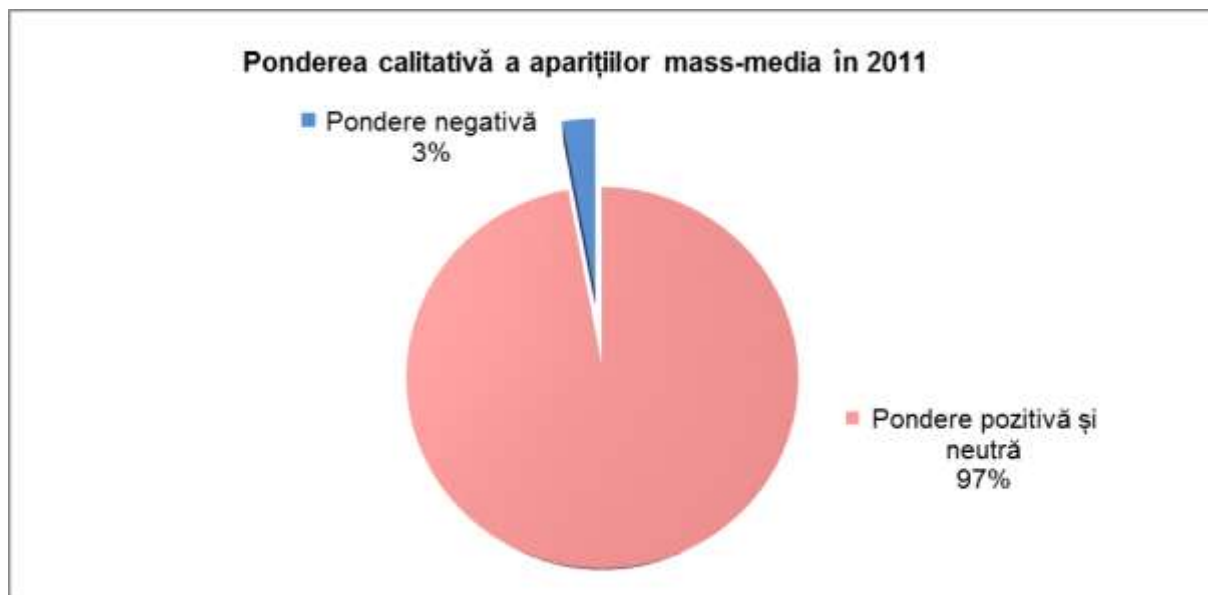
Articolele din această perioadă, fac referire, în general, la stadiul și ritmul accelerat al accesării fondurilor europene (situația depunerilor, a selecției de proiecte, a contractării și a plăților efectuate către beneficiari), lansarea măsurilor de investiții prin PNDR și succesul **Măsurii 112 "Instalarea tinerilor fermieri"** în multe din județele țării. De asemenea, s-a scris și despre acțiunile de informare și comunicare desfășurate de către experții APDRP în localități rurale ale fiecărui județ al țării, despre vizitele cu presa la proiecte PNDR desfășurate în fiecare Regiune a țării dar și despre târgurile în care beneficiarii PNDR au expus produsele și serviciile realizate cu fonduri europene nerambursabile.

Aparițiile negative, în anul 2011, sunt în număr de **24**, restul de **793** având un ton **pozitiv** sau **neutru**. Astfel, tendința pozitivă și neutră a aparițiilor au o pondere de **97%**, iar cea negativă ocupă un procent de **3%**. Așadar, imaginea APDRP reflectată în anul 2011 este **puternic pozitivă**.

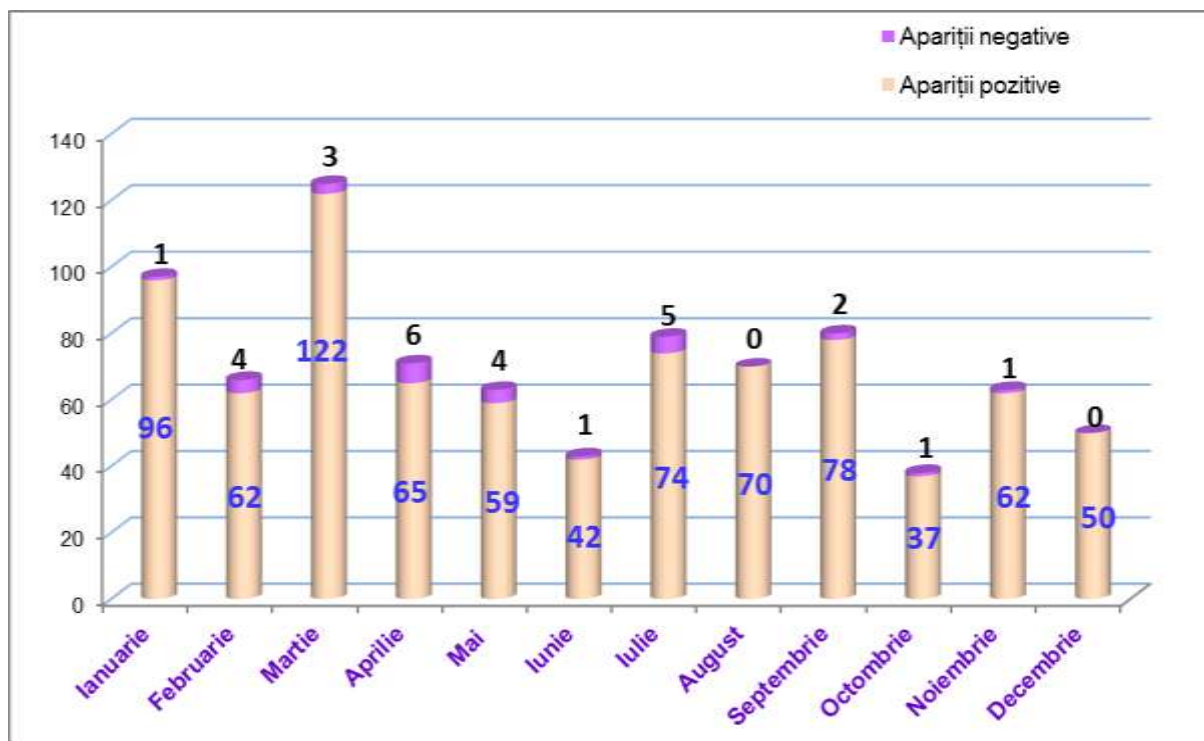
În ceea ce privește cei mai vizibili **indicatori de imagine ai APDRP**, în presa care a făcut referiri despre activitatea Agenției în anul 2011, aceștia sunt cei referitori la **popularitate**, la **informarea corectă a publicului**, la **politica activă de implementare a PNDR**, la **crearea unor investiții conform standardelor Uniunii Europene (UE)** și la **dezvoltarea și îmbunătățirea spațiului rural**. Aceștia adună referirile pozitive în proporția majoritară amintită, cea de 97%.

Indicatorul referitor la **imparțialitate**, împreună cu cel referitor la **utilizarea corespunzătoare a fondurilor europene nerambursabile** au și referiri negative, însă aceștia nu dezechilibrează imaginea APDRP întrucât ei însumează un procent de 3%.

Profilul de imagine dihotomic (pondera aparițiilor pozitive și a celor negative în presă) al APDRP, în 2011, se poate observa în graficul de mai jos.

O împărțire a **ponderii numerice a aparițiilor pozitive și negative în fiecare lună** este trecută în graficul de mai jos:

Agentele de presă care au transmis informații despre APDRP, cu cea mai mare pondere, sunt Agerpres, Mediafax, Hotnews și NewsIn.

Printre **posturile de televiziune și radio** care au preluat frecvent comunicate de presă ale APDRP sau au solicitat informații și intervenții ale reprezentanților Agenției în emisiuni sau buletine de știri, se numără: Pro tv, Antena 1, România 1, TVR 2, TVR 3, Realitatea tv, N24 Plus, Kanal D, Pro fm, Europa fm, Radio România Actualități, Antena Satelor, Agro fm etc.

Posturile locale ale mass-media care au fost interesate să informeze locuitorii anumitor județe sunt foarte multe și enumerăm câteva dintre acestea: Eveniment tv (Sibiu), Gorj tv, TVR Craiova, Transilvania tv, Duna tv, Tv Sud, Prahova tv, Radio Iași, Radio Constanța, Radio Oltenia Craiova, Șansa buzoiană, Arad online, Evenimentul Regional al Moldovei, Monitorul de Vrancea, Mesagerul (Bistrița – Năsăud), Bună ziua Iași, Observator de Călărași, Evenimentul de Botoșani, Evenimentul Zilei Iași, Deșteptarea (Bacău), bistrița24.ro, Opinia Buzău, Ediție Specială de Oltenia, Gazeta de Sud, Infomația de Severin, Jurnal Bihorean, Monitorul de Galați, Dâmbovițeanul, Universul Dâmbovițean, Monitorul de Cluj, vranceamedia.ro, Ora de Timiș, Glasul Aradului, Ziarul de Iași, Vocea Brăilei, Glasul Huneodarei, Banul botoșănean etc.

Ca **sursă a aparițiilor**, preponderentă este presa scrisă (inclusiv cea electronică), într-un procent de aproximativ 85%, apoi cea audio și video (tv) care împart procentul de 15%.

Printre **subiectele cele mai importante** care au determinat presa să scrie despre APDRP și activitatea Agenției au fost: detalii despre lansarea unor noi sesiuni pentru măsurile PNDR, stadiul absorbției PNDR (proiecte depuse, selectate, contractate), stadiul plăților efectuate către beneficiarii Programului, succesul și impactul **Măsurii 112 "Instalarea tinerilor fermieri"**, descrierea unor proiecte de succes și a târgurilor APDRP care au avut loc în fiecare din cele 8 Regiuni ale țării.

Alte subiecte expuse în presă au fost: implementarea sistemului informatic al APDRP care încheie electronic sesiunile depunerii proiectelor la termenul limită, avansul de 50% care se poate acorda pentru investițiile prin PNDR, semnarea unui Act Adițional, parte a

unui Protocol între APDRP și Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Sectorial (POS) Mediu pentru evitarea dublei finanțări în turismul rural etc.

Exceptând **Măsura 112** și succesul acesteia, alte măsuri care au determinat așezarea în pagină a unor articole, realizarea unor intervenții în cadrul emisiunilor sau a unor știri radio sau tv, au fost cele care au vizat lansarea sesiunii de proiecte pentru **Măsura 221** *"Prima împădurire a terenurilor agricole"* (sesiunile din februarie, octombrie și decembrie), pentru **Măsura 125 c** *"Lucrări de refacere și modernizare a infrastructurii de prevenire și de protecție împotriva inundațiilor"* (septembrie – noiembrie 2011), precum și pentru **Măsura 322 d** *"Investiții privind lucrări de refacere și modernizare a infrastructurii rutiere afectate de inundații în anul 2010"* (iulie – august 2011).

- **Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură**

În anul 2011, au fost realizate următoarele materiale de promovare privind schemele/măsurile de sprijin pe suprafață:

- A. Ghidul „Informații generale pentru fermieri privind plățile directe pe suprafață în anul 2011”;
- B. Ghidul pentru fermierii care solicita plăți pe suprafață privind respectarea Bunelor Condiții Agricole și de Mediu (GAEC) în anul 2011.
- C. Ghidul informativ pentru fermierii care au aplicat pentru măsurile de agromediu în anul 2011

Precizăm că toate aceste materiale au fost postate pe pagina web a instituției. De asemenea, materialele au fost distribuite beneficiarilor, prin intermediul Centrelor APIA, în cadrul sesiunilor de informare organizate în teritoriu. Totodată, materialele de promovare au fost distribuite în cadrul târgurilor cu specific agricol, respectiv Seminar Agromediu și agricultură ecologică, Asociația Producătorilor de Produse Tradiționale și Ecologice Maramureș, Târgul Internațional AGRARIA Cluj-Napoca 2011, Târgul pentru Fermieri și Industrie Alimentară AGRALIM 2011, Întâlnire cu Asociația comunelor din România, MADR, București.

Acțiuni de comunicare

În anul 2011, s-a realizat și o informare privind măsurile/schemele de sprijin pe suprafață, prin intermediul comunicatelor de presă.

Capitolul 6 Declarație privind respectarea politicilor comunitare în cadrul ajutorului, inclusiv evidențierea problemelor întâlnite și măsurile adoptate pentru soluționarea acestora

Potrivit articolului 82, alin. 2, litera f din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1698/2005, Autoritatea de Management are obligația de a se asigura că operațiunile finanțate din contribuția europeană respectă legislația comunitară și națională, respectiv normele în materie de concurență, achiziții publice, protecție și ameliorare a mediului, de promovare a egalității între bărbați și femei și de nediscriminare.

Autoritatea de Management pentru PNDR a subliniat necesitatea respectării regulamentelor și principiilor europene în mai multe documente de referință. Astfel, Ghidurile Solicitanților aferente măsurilor din cadrul PNDR includ informații detaliate și cerințe ce trebuie respectate privind achizițiile publice, dezvoltarea durabilă, egalitatea de șanse, ajutorul de stat. De asemenea, criteriile de eligibilitate pentru toate activitățile PNDR includ obligația de conformare cu legislația și principiile europene, evidențiată prin angajamente ale solicitantului, depuse odată cu aplicația pentru finanțare comunitară.

- Respectarea normelor în materie de achiziții publice

Regimul achizițiilor publice din contractele de finanțare prin fonduri comunitare, precum și din co-finanțarea națională corespunzătoare, trebuie să fie în conformitate cu legislația UE, națională primară și secundară privind implementarea prevederilor UE referitoare la achizițiile publice.

Având în vedere că legislația națională trebuie să asigure transpunerea reglementărilor europene și că Regulamentul (CE) nr. 1177/2009 al Comisiei din 30 noiembrie 2009 modifică Directivele 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului, autoritățile române au modificat Ordonanța de Urgență nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii.

Menționăm că în cursul anului 2011, OUG nr. 34/2006 a fost detaliată prin Ordinele ANRMAP nr. 509 privind formularea criteriilor de clasificare și selecție și 313 cu privire la interpretarea unor dispoziții privind procedurile de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii și a fost modificată prin Legea nr. 279/2011 privind modificarea și completarea Ordonanței de Urgență nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii.

În derularea achizițiilor publice finanțate prin PNDR pentru beneficiarii publici ai programului sau prin măsura de asistență tehnică din Programul Național de Dezvoltare Rurală se aplica prevederile OUG 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii și HG 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006.

În procedurile de achiziții publice derulate de către beneficiarii publici ai PNDR s-a observat în anii anterior ca a existat un număr foarte mare de contestații, în special la licitațiile pentru execuția lucrărilor sau „la pachet”, dar și la licitațiile pentru serviciile de proiectare, fapt ce a condus la prelungirea duratei de finalizare a achizițiilor.

În acest econdiții, pentru a preîntâmpina problemele în derularea procedurilor de atribuire și totodată pentru a facilita procesul de derulare a achizițiilor publice în cadrul proiectelor cu finanțare comunitară nerambursabilă, la nivelul Guvernului României s-a adoptat decizia ca anterior publicării documentației de atribuire în Sistemul electronic al achizițiilor publice, Autoritatea Națională de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice să realizeze o verificare și avizare ex-ante a documentațiilor în vederea asigurării respectării prevederilor legale privind achizițiile publice și a limitării numărului contestațiilor asupra documentațiilor de atribuire.

În plus, pentru proiectele aferente măsurii 511, Documentațiile de Atribuire și răspunsurile la clarificări au fost întocmite cât mai explicit și detaliat în vederea evitării contestațiilor, iar observațiile asupra Documentațiilor de Atribuire formulate de reprezentanții ANRMAP au fost implementate sau transpuse în cel mult 2 zile lucrătoare de la data emiterii. De asemenea, în cadrul lansării procedurilor de achiziție publică au fost alese tipuri de proceduri, factori și criterii de evaluare pentru derularea procesului într-un mod cât mai eficient, în conformitate cu principiile utilizate în achiziții publice.

- Respectarea normelor în materie de concurență

Potrivit prevederilor art. 16, litera g din Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1698/2005 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR), este necesară respectarea normelor de concurență și după caz, a regimurilor de ajutoare în conformitate cu articolele 87, 88 și 89 din Tratatul de Instituire a Comunității Europene în vederea implementării Programului Național pentru Dezvoltare Rurală 2007 – 2013 (PNDR).

În acest sens, pe parcursul implementării PNDR de la lansare și până în prezent, MADR a asigurat conformarea cu regulile privind ajutoarele de stat în ceea ce privește sprijinul acordat prin:

Schema de ajutor de stat – “Stimularea IMM-urilor care procesează produse agricole în vederea obținerii unor produse alimentare, altele decât cele prevăzute în Anexa 1 la Tratatul CE precum și a celor care desfășoară activități de procesare a produselor agricole în vederea obținerii și utilizării surselor de energie regenerabilă și a biocombustibililor”;

Schema de ajutor de stat - ”Stimularea micro-întreprinderilor din domeniul prelucrării primare a produselor forestiere lemnoase și nelemnoase”;

Schema de ajutor de stat – „Stimularea dezvoltării regionale prin realizarea de investiții pentru procesarea produselor agricole și forestiere în vederea obținerii de produse neagricole”, aprobată conform Deciziei (CE) C (2009)10680 privind Ajutorul de Stat nr. N578/2009-România și prin Ordin MADR nr.12/25.01.2010” și care s-a aplicat începând cu anul 2010 pentru:

- Procesarea de produse agricole prevăzute în Anexa 1 la Tratatul CE în vederea obținerii de produse neagricole;
- Procesarea primară a produselor forestiere lemnoase și nelemnoase;
- Procesarea produselor agricole în vederea obținerii de biocombustibili.

Sprijinul de minimis acordat în cadrul măsurilor 312 și 313 din PNDR.

Totodată, MADR a monitorizat respectarea condițiilor și a criteriilor de eligibilitate prevăzute în schemele de minimis pe toată perioada de derulare a acestora și a transmis raportarea anuală până la sfârșitul lunii martie, pentru anul anterior, către Consiliul Concurenței, în forma prevăzută de reglementările în materie.

- Respectarea normelor în materie de protecție și ameliorare a mediului

O altă preocupare a României este aceea de a asigura menținerea în bune condiții agricole și de mediu a tuturor terenurilor agricole și mai ales a celor care nu mai sunt exploatate pentru producție, conformându-se obligației fiecărui stat membru de a defini, la nivel național sau regional, cerințele minime pentru bunele condiții agricole și de mediu. Astfel, pentru a respecta prevederile Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1782/2003, România și-a desemnat la nivel național, în cursul anului 2010, Bunele Condiții Agricole și de Mediu.

În vederea asigurării conformității cu prevederile art. 51 (3) al Regulamentului (CE) nr. 1698/2005, România a definit prin Ordinul comun MADR/MMP/ANSVSA nr. 187/2155/42/2011 cerințele menționate la punctul A din anexa III a Regulamentului (CE) nr. 73/2009. Astfel, cerințele legale în materie de gestionare (SMR) privind mediul și identificarea și înregistrarea animalelor se aplică în România de la 1 ianuarie 2012 în cadrul schemelor și măsurilor de sprijin pentru agricultori.

În cursul anului 2011, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale împreună cu Ministerul Mediului și Pădurilor au inițiat demersurile necesare pentru modificarea Bunelor Condiții Agricole și de Mediu. Aceste demersuri s-au concretizat în cursul anului 2012, prin Ordinul comun MADR și MMP nr. 36 din 22 februarie 2012 privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al ministrului mediului și pădurilor nr. 30/147/2010 pentru aprobarea bunelor condiții agricole și de mediu în România.

În condițiile adoptării Regulamentului (UE) nr. 65/2011 al Comisiei din 27 ianuarie 2011 de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului în ceea ce privește punerea în aplicare a procedurilor de control și a ecocondiționalității în cazul măsurilor de sprijin pentru dezvoltare rurală, a fost elaborat Ordinul MADR nr. 275/2011 pentru aprobarea sistemului de sancțiuni pentru măsurile 211 „Sprijin pentru zona montană defavorizată”, 212 „Sprijin pentru zone defavorizate – altele decât zona montană” și 214 „Plăți de agro-mediul” din Programul Național de Dezvoltare Rurală 2007-2012 aferente cererilor de plată depuse începând cu anul 2011.

În vederea transpunerii Directivei Consiliului 85/337/CEE din 27 iunie 1985 privind evaluarea efectelor anumitor proiecte publice și private asupra mediului, modificată și completată prin Directiva Consiliului 97/11/CE a Consiliului din 3 martie 1997 și Directiva 2003/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 mai 2003 de instituire a participării publicului la elaborarea anumitor planuri și programe privind mediul și de modificare a directivelor Consiliului 85/337/CEE și 96/61/CE, în ceea ce privește participarea publicului și accesul la justiție, prin Ordinul comun nr. 135/76/84/1284/2010 al Ministerului Mediului și Pădurilor, Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, Ministerului Administrației și Internelor și Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului

a fost aprobată metodologia de aplicare a evaluării impactului asupra mediului pentru proiecte publice și private.

Urmare prevederilor acestui ordin, în cursul anului 2011 au fost actualizate manualele de proceduri și Ghidurile Solicitantului pentru măsurile de investiții ale PNDR prin introducerea obligativității noilor documente care să ateste că proiectele respectă legislația din domeniul mediului.

Totodată a fost modificat și protocolul P79/02.06.2011 încheiat de APDRP cu Agenția Națională pentru Protecția Mediului și Garda Națională de Mediu, prin introducerea prevederii ca orice investiție realizată prin PNDR să fie încadrată într-o anumită categorie care, după caz, necesită Clasarea notificării/Decizia etapei de încadrare/Acord de mediu/Aviz Natura 2000.

- Respectarea normelor de promovare a egalității între bărbați și femei și de nediscriminare

La nivelul Guvernului a fost elaborată Strategia Guvernului României de incluziune a minorității romilor pentru perioada 2011-2020 care prevede un plan de măsuri pe termen mediu pentru perioada 2011- 2013. Strategia urmează să fie modificată și completată în funcție de evoluțiile la nivel european.

Scopul strategiei este incluziunea socio-economică și culturală a minorității romilor prin implementarea unor politici integrate, în domeniul sănătății, educației, ocupării forței de muncă, culturii, infrastructură și locuințe și urmărește instituționalizarea obiectivelor politice asumate de Guvern referitoare la minoritatea romilor prin responsabilizarea autorităților publice și centrale.

Printre structurile nominalizate la nivel central în vederea organizării, coordonării implementării și monitorizării îndeplinirii Strategiei Guvernului se află și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. În vederea colaborării tuturor instituțiilor implicate în implementarea Strategiei a fost semnat un protocol de colaborare pentru organizarea Unității Mobile de Asistență Tehnică, AM PNDR participând activ în cadrul acestei structuri prezentând totodată și posibilitățile de finanțare a proiectelor prin intermediul PNDR.

În data de 31 ianuarie 2011 a avut loc prima reuniune a membrilor Unității Mobile de Asistență. În cadrul acestei reuniuni au fost menționate obiectivele principale ale structurii, respectiv sprijinirea autorităților locale în eforturile lor de a dezvolta proiecte pentru integrarea socială a cetățenilor români de etnie roma și creșterea nivelului de accesare a fondurilor europene.

Totodată, au fost stabilite direcțiile de acțiune care constau în:

- informarea autorităților locale cu privire la posibilitatea de a fi sprijinite prin intermediul Unității Mobile de Asistență în vederea elaborării și implementării unor proiecte finanțate din fonduri externe nerambursabile, pentru incluziunea socială și pe piața muncii a cetățenilor români de etnie roma;
- identificarea proiectelor axate pe problematica romilor aflate deja în derulare de către autoritățile locale;
- stabilirea unei colaborări interinstituționale pentru o cât mai corectă identificare/evaluare a tuturor zonelor de excluziune socială;
- identificarea posibilităților de finanțare de proiecte de la nivelul tuturor ministerelor implicate;

De asemenea, în același context, la solicitarea Agenției Naționale pentru Romi, AM PNDR și-a manifestat disponibilitatea de a participa în Grupul Tehnic de Lucru pentru susținerea accesului romilor la operațiunile finanțate din Fondul Social European prin POSDRU. La constituirea acestui grup de lucru s-a avut în vedere Comunicarea nr. 133/14.04.2010 a Comisiei către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul regiunilor privind integrarea socială și economică a romilor în Europa.

În cursul anului 2011 au avut loc trei întâlniri ale Grupul Tehnic de Lucru pentru susținerea accesului romilor la operațiunile finanțate din Fondul Social European prin POSDRU în lunile februarie, aprilie și mai.

Totodată, menționăm că LEADER poate juca un rol important în stimularea unor abordări noi și inovative pentru dezvoltarea zonelor rurale. În acest context, pentru teritoriile în care etnia romă consideră oportună implementarea unor proiecte ce privesc această minoritate, acestea ar putea fi realizate prin propuneri concretizate în cadrul unor strategii de dezvoltare locală ale unor Grupuri de Acțiune Locală deja selectate, în condițiile în care, acestea au stabilit și cuprind în cadrul priorităților astfel de nevoi, care pot fi transpuse în proiecte de acest gen.

Majoritatea Planurilor de Dezvoltare Locală selectate includ și asociații ale minorităților, cu precădere ale etniei rome, reprezentantul legal al asociației participând cu drepturi egale alături de ceilalți reprezentanți ai Grupurilor de Acțiune Locală.

De asemenea, menționăm că măsurile din Programul Național de Dezvoltare Rurală respectă legislația secundară a Comunității referitoare la prevenirea oricăror forme de discriminare bazate pe sex, rasă, origine etnică, convingeri religioase sau credințe, invaliditate, vârstă sau orientare sexuală, iar sprijinul acordat prin intermediul acestui program este accesibil tuturor potențialilor beneficiari, odată îndeplinite anumite criterii de eligibilitate prestabilite.

Astfel, aceleași principii vor fi folosite în vederea combaterii oricăror forme de discriminare. Tocmai în vederea realizării aceluiași deziderat, au fost create și instituții specializate, care au ca obiectiv principal promovarea acțiunilor, proiectelor și programelor pentru îmbunătățirea situației minorităților naționale.

Diseminarea informațiilor, training-ul și evaluarea stau în centrul mecanismului creat în vederea respectării principiului nediscriminării. De asemenea, prin organizațiile și instituțiile existente, diseminarea informațiilor va fi realizată într-o astfel de manieră încât să se adreseze tuturor beneficiarilor potențiali fără a se face nici o distincție prin rețeaua națională pentru dezvoltare rurală.

Pentru anul 2012, Autoritatea de Management are în vedere organizarea unui seminar public, privind identificarea necesităților minorităților din România, în ceea ce privește agricultura și dezvoltarea rurală, în cadrul căruia se dorește participarea activă a tuturor actorilor implicați în sprijinirea minorităților, pe tema ***Dezvoltarea rurală – oportunități de sprijinire și dezvoltare a minorităților naționale*** ”.

Capitolul 7 Reutilizarea ajutoarelor recuperate

Tabelul de mai jos prezintă situația debitelor recuperate aferente măsurilor PNDR, care sunt implementate de către APDRP.

LEI

Măsura	Perioada	Suma recuperată TOTAL	Suma recuperată CE	Suma recuperată BS
112	01.01.2011-31.12.2011	697 561.98	558 049.58	139 512.40
121	01.01.2011-31.12.2011	599 308.38	461 168.56	138 139.82
123	01.01.2011-31.12.2011	1 662 008.96	1 211 769.74	450 239.22
312	01.01.2011-31.12.2011	777 429.27	565 980.02	211 449.25
313	01.01.2011-31.12.2011	107 935.85	86 348.68	21 587.17
322	01.01.2011-31.12.2011	2 955 521.91	2 159 360.15	796 161.76
TOTAL GENERAL		6 799 766.35	5 042 676.73	1 757 089.62

Tabelul de mai jos prezintă situația debitelor recuperate aferente măsurilor axei 2 și Plăților naționale directe complementare (PNDC).

LEI

Măsura	Perioada	Total
611	01.01.2011-31.12.2011	3.142.539,48
211	01.01.2011-31.12.2011	5.013.635,24
212	01.01.2011-31.12.2011	888.959,47
214	01.01.2011-31.12.2011	9.929.226,42
TOTAL GENERAL		18.974.360,61